هذا تعبیرنامه اسکندر ذو القرنین کوردوکی واقعه‌ی عربیسز بولوب اول حرفه نظر ایده

ا رتبه‌سی جاه اوله
ب حاجتی روا اوله
ت جاه منصوب اوله
ث نصرت بوله
ج دشمننه غالب اوله
ح اولولغه یتیشه
خ مراده ایریشه
د حاجتی روا اوله
ذ چوق ... الذکر
ر ... اعتقاد بوله
ز مال دولت بوله
س قورقودن امین اوله
ش اشلدوکی ایشه پشیمان اوله
ص علمداری اتمامیتشه
ض مال حال اوله
ط دوشمان غالب اوله
ظ ایچی اجیه
ع کوکلی تشویشه دوشه
غ نفسنه ظالم ایده
ف دشمنه نصرت بوله
ق دولتلو اوله
ك غائبدن خبر کله
ل قورقودن امین اوله
م مراده ایریشه
ن ملول اوله
و حاجتی روا اوله
ه بکلر ایچنده بللو اوله
لا بر سنده کوکلی امین اوله
ی نمازی وطاعتی چوق اوله

قال النبي عليه السلام من قتل البراغيث فكانما قتل الحية ومن قتل الحية فكانما
قتل سبعين كافرا قال النبي عليه السلام حيات الارض بالناس وحيات الناس بالروح
وحيات الروح بالعقل وحيات العقل بالعلم وحيات العلم بالعمل وحيات
العمل بالاخلاص رجل ضرب عالما او متعلما او قاضيا فكانما قتل سبعين
نبيا فجزاؤه قطع اليد ثم الرجل عند الشافعي وعندنا قطع دون الرجم
نقل من الهداية مسئلة من شتم طالب العلم في حال الغضب بلفظ الحمار
والخنزير او غير ذلك او شتم على الاستهزاء يكفر ويقطع يقع الطلاق لامراته
لا شتم علم الله ولمن شتم علم الله فهو كافر ومن شتم اهل العلم او امراته
بكلمة الجماع يكفر وتطلق وتطلق امراته طلق بانبياء عند محمد وعامة
اهل الفقه ومن شتم الايمان فقد كفر وطلق امراته طلاقا ثلاثا
ولا يحل حتى تنكح زوجا غيره نقل قاضي خان قال النبي عليه السلام
من احيا سنتي فقد احياني ومن احياني فقد احبني ومن احبني كان معي
في الجنة صدق رسول الله قال النبي عليه السلام من كان في قلبه ذرة من احب
العلماء لا يدخل النار بالله العظيم ومن كان في قلبه ذرة من بغض العلماء
لا يدخل الجنة بالله العظيم صدق رسول الله قال النبي عليه السلام
الجهل اقرب الى الكفر من بياض العين الى سوادها صدق رسول الله

۸/

قال النبي عليه السلام من اذا جاره فكانما قتل سبعين ملكا

فان المؤمن اكرم عند الله من الملائكة ومن اكرم جاره فكانما اكرم

سبعين نبيا صدق رسول الله

التكلم حرام في سبعة مواضع

في المسجد والمريض وصلوة الجنازة وعند القبور وعند قرأة القران والخطبة

وعند الجماع

في سراج الدين راحة الطبع في قلة الطعام وراحة الانسان

في قلة الكلام وراحة الروح في قلة الاثام وراحة القلب في قلة الانتقام

اكر امام اولن كمسنه لر سؤال ايلسه لر ايمامك قاجدر ديسه لر جواب ايدركيم ايمام

بشدر قبله بشدر نماز بشدر اكر صور سلر ايمامك كيمدر جواب اولدركيم تنم ايمامى محرابدر

جانم ايمامى قراندر كوكلوم ايمامى حضرتلت بشاهدر صلى الله عليه وسلم حضرتلريدر

فهمم ايمامى جبرا عليه السلامدر عقليم ايمامى ميكائل عليه السلامدر اندن صكره قبلك

قاجدر درسه جواب تنم قبلسى محرابدر عقليم قبلسى كعبدر جانم كا قبلسي

بيت المعموردر فهمم قبلسى كورسيدر كوكلوم قبلسي عرشدر

وهركيم بو مسائللرى بلمسه امامتى درست دكلدر ط ت ١١٧٠

م م م م

ع ع م

بسم الله الرحمن الرحيم

قال النبي عليه السلام اربعة جواهر موجودة في بني آدم يزيلها اربعة اشياء اما الجواهر فالعقل والدين والحياء والعمل الصالح اما الاشياء التي يزيل الجواهر فالغضب يزيل العقل والزنا يزيل الدين والطمع يزيل الحياء والغضب يزيل العمل الصالح قال النبي عليه السلام العلماء بين الامة كالملح في الطعام لا لذت للطعام الا مع الملح ولا يصلح الامة الا مع العلماء قال النبي عليه السلام علامة اهل الجنة سبعة ان يكون وجهه مليحا ولسانه ذاكرا وقلبه خاشعا ويده سخيا وصلاته كثيرا وصومه كاملا ويسلم كل مسلم يلقيه وقال النبي عليه السلام علامة اهل النار سبعة وهي ان يكون وجهه عبوسا ولسانه فاحشا وقلبه قاسيا وصلاته قليلا وصومه ناقصا ويده بخيلا ولا يسلم كل مسلم يلقاه وقال النبي عليه السلام لا يدخل الجنة من كان في قلبه مثقال ذرة من الكبر ولا يدخل النار من كان في قلبه مثقال ذرة من الايمان وقال النبي عليه السلام سيأتي زمان على امتي لا يعلمون العلماء الا بثوب جديد ولا يسمعون القرآن الا بصوت حسن ولا يعبدو الله الا بشهر رمضان قال النبي عليه السلام من سجد

بني

٩٧

بني آدم فقد كفر قال النبي عليه السلام من سمع الاذان ولم يحضر
الجماعة حرم الله عليه الجنة وحلا النار وقال النبي عليه السلام خير
الناس من ينفع الناس شر الناس من يضر الناس قال النبي عليه السلام
من كان له ولد صالح فهو حي بعد موته في قبره ومن كان له ولد
فاسق فهو مسكين في قبره بعد موته قال النبي عليه السلام
من اشترا خمرا بدرهم حلال فكانما قتل الف عابد فكانما زنا امراة
محصنة فكانما قتل اباه وامه ومن شرب الخمر قد خرج
عنه ايمانه من بدنه ولم يرجع اربعين يوما ومن شرب الخمر قد كان
لم يقبل الله تعالى ثمانون يوما فاعتبر على هذا قال النبي عليه السلام
من اكل ترابا فكانما اكل لحم ميت ولحم خنزير قال النبي عليه السلام
من تعلم ولو اية من القران خير له عبادة الف سنة صيام نهار
وقيام ليال وخير له من الف دينار تصدق الى الفقراء والمساكين
قال النبي عليه السلام من اكرم عالما فقد اكرمني ومن جلس
عالما فقد جلسني قال النبي عليه السلام من مات في طلب العلم
قبل حصول المقصوده بعث الله ملكان يعلمان في قبره الى يوم القيمة

قال النبي عليه السلام ومن ترك الصلوة الظهر تبرء منه الملائكة
ومن ترك صلوة العصر تبرء منه القران ومن ترك صلاة المغرب
تبرء منه الانبياء ومن ترك صلوة العشاء تبرء منه الرحمن
قال النبي عليه السلام خلق الحمار من بحر الجنة والخيل من ريح
الجنة والبقر من زعفران الجنة والمعز من مسك الجنة
قال النبي عليه السلام من تبسم وجه امراته فله عشر حسنات
ومن قبلها فله عشرون حسنات ومن ضمها صدره فله
ثلثون حسنات ومن جمعها فله ثلاث مائة حسنات واذا
غسل من الجنابة فله خلق الله كل قطرة من الماء ملكان يسبحون
له ويستغفرون له الي يوم القيمة قال النبي عليه السلام لو مرة
على قرية من قرى المسلمين عالما اولا متعلما ولم يجلس ساعة
ولم ياكل طعاما ولا يشرب شرابا ودخل من جانب الي جانب
اخرى وخرج رفع الله عذاب اهل هذا البلد او القرية اربعين يوما
قال النبي عليه السلام من سقى مؤمنا فكانما اعتق الف راس ولد
اسمعيل ومن سقى كافرا فكانما اعتق رقبة مؤمنة ومن سقى

هنافقا

3/

منافقا فكانما صام سنة ومن سقى طيرا فكانما صام عشرون سنة

ومن سقى قردة اوبهيمة اوغير ذلك شافع له يوم القيمة ومن

سقى كلبا فكانما صام ستين سنة ومن سقى شجرة ثمرة اوغيرها

اعتق الله يوم القيمة من النار قال النبي عليه السلام اربعة

اشياء في الدنيا غريب من الناس اولها القران في القلب الفاسق

وهو غريب والعالم بين الجاهل وهو غريب والمسجد لايصلون فيه

صلاة وهو غريب والمصحف لايقرؤن منه وهو غريب قال النبي عليه السلام

من تكلم عند الاذان خيف عليه زوال الايمان وفي حديث اخر

من اراد بلاء كاملا فليتكلم عند الاذان قال النبي عليه السلام

من منع طعاما من الجايع منع الله تعالى فضله يوم القيمة

يعذبه قال النبي عليه السلام اذا اقرء القران في مجلس ينزل

الملائكة من السماء قال الله تعالى اين جيئتم ياملائكتي يقول الملا

ئكة يا الهي وجدنا في الارض عبدك يقرؤن القران فسمعنا

قال الله فيقول الله تعالى ياملائكتي اشهدوكم نغفرتهم غفرة لهم

قال النبي عليه السلام ان الضيف اذا دخل بيت اخيه المؤمن دخل

معه الف بركة رحمة وغفر الله ذنوبه اهل ذلك البيت وان كان
ذنوبه اكثر من زبد البحر وورق الاشجار واعطاه الله تعالى ثواب
الف شهيد بكل لقمة حجة وعمرة وبني الله لهم مدينة في الجنة
قال النبي عليه السلام من اراد مصاحبا فالله يكفيه ومن اراد كنزا
فالقناعة يكفيه ومن اراد واعظا فالموت يكفيه ومن يكفها
بهذه الاربعة فالنار يكفيه قال النبي عليه السلام لا يشرب
الماء قائما الا بعد الوضوء وعند ماء زمزم قال النبي عليه السلام
الدنيا سجن المومن وجنة الكافر الجنة دار الاسخياء يعني
لا يفتح باب الجنة الا سخي قال النبي عليه السلام ثلاث ميت لا
يعذبن في قبرهم من مات يوم الجمعة ومن مات في شهر رمضان
ومن مات من الطاعون فهو شهيد من مشارق الانواع قال
النبي عليه السلام من ترك الصلوة فلا تسلم عليه واطلب امرأة
فلا تزوجوها واذا مرض فلا تعودوه واذا مات فلا تحضروه على الجنازة
ولا تدفنوه في قبر المومنين فانه منافق في الدنيا والاخرة والزبور
والانجيل والتورات والقرآن قال النبي عليه السلام هو الصوم والصلوة

محبوس

محبوس بين السماء والارض ولم يعرج الي خزينة الله حتي يؤدي صدقة
الفطر لقوله عليه السلام من صام رمضان ولم يؤدي من بر وكان
صومه معلقا بين السماء والارض قال النبي عليه السلام من قص
شاربه فله عند الله لكل شعرة الف مدينة وفي كل مدينة الف دار
وفي كل دار الف قصر وعلى كل قصر الف سرير وعلى كل سرير
الف بشر من حور وينظر الله له كل يوم عشر مرة قال النبي عليه السلام
من اراد النجات من الفقر فعليه بقراءت اذا جاء نصر الله ومن اراد
النجات من عذاب القبر فعليه بقراءت تبارك الذي ومن اراد
النجات علي السلامة فعليه بقراءت الدخان ومن اراد النجات
من شر الحساب فعليه بقراءت المعوذتين ومن اراد النجات
من اعطش القيمة فعليه بقراءت يس ومن اراد النجات بقضاء
الحاجات فعليه بقراءت فاتحة الكتاب ومن اراد النجات ان
يشرب من حوض الكوثر فعليه بقراءة انا اعطيناك الكوثر
نقل من المصابيح قال النبي عليه السلام قوائم الدنيا باربعة
اشياء الاول بعلم العلماء الثاني بعدل الامراء الثلث

بسخاوة الأغنياء الرابع بدعاء الفقراء لولا علم العلماء لهلك

الجهلاء لولا عدل الأمراء ليأكل الناس بعضهم بعضا كما

يأكل الذيب الغنم لولا سخاوة الاغنياء لهلك الفقراء لولا دعاء

الفقراء لهلك السموات والأرض ن صدق رسول الله قال النبي

عليه السلام كل لهو حرام والاستعمال فسق والتلذ نفاق ومن

قال حلالا فهو كافر قال النبي عليه السلام ومن تكلم في خمسة

مواضع احبط الله عمله اربعين سنة اولها في المسجد الثاني قراءة

القرآن باطل والثلث في ذكر العلم والرابع في الاذان والخامس في المقبرة

قال النبي عليه السلام من كان في قلبه ذرة من حب العلماء لا يد

خل النار ومن كان في قلبه ذرة من بغض العلماء لا يدخل الله

الجنة قال النبي عليه السلام يقول اليهود الحمد لله الذي خلقني

يهوديا ولا خلقني مجوسا وقال المجوس الحمد لله الذي خلقني

مجوسا ولا خلقني كافرا وقال الكافر الحمد لله الذي خلقني كافرا

ولا خلقني خنزيرا كلبا وقال الكلب الحمد لله الذي خلقني

كلبا ولا خلقني خنزيرا وقال الخنزير الحمد لله الذي خنزيرا

ولا

5

ولا خلق في تارك الصلوة قال النبي عليه السلام المؤمن في المسجد
كالسمك في الماء والمنافق في المسجد كالطير في القفس قال النبي
عليه السلام عجلوا بالصلوة قبل الوقت وعجلوا بالتوبة قبل الموة
قال النبي عليه السلام الدنيا ساعة فاجعلها طاعة قال النبي
عليه السلام البخيل لا يدخل الجنة ولو كان زاهدا والسخي
لا يدخل النار ولو كان فاسقا قال النبي عليه السلام من كسب
من اكل من كسب حلال فتحت له ابواب الجنة يدخل من
ايها شاء قال النبي عليه السلام من صلى الوتر في بيته ليلة الجمعة
لم يكتب خطيئت الى الجمعة المستقبلة وان مات بينهما مات شهيد
وغفر الله له بكل ركعة ذنب سنة وكتب الله له عبادة وبني له
مدينة في الجنة قال النبي عليه السلام الدنيا جيفة وطالبها
كلاب قال النبي عليه السلام اذا قراء المؤمن اية الكرسي
وجعل ثوابها لاهل القبور ادخل الله تعالى قبر لكل ميت من
مشرق الى مغرب اربعين نورا ووسع الله عليهم قبورهم ورفع
لكل ميت درجة واعطا للقاري ثواب ستين سنة

وَجَعَلَ اللّٰهُ مِنْ كُلِّ حَرْفٍ مَلَكًا يُسَبِّحُ لَهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

بِالْاَبْكَارِ فَاِنَّهُنَّ اَشَدُّ حُبًّا وَاَقَلُّ حُسْنًا قَالَ كَرَّمَ اللّٰهُ وَجْهَهُ لِسَانُ الْعَا

قِلِ قَلْبِهِ وَقَلْبُهُ الْغَافِلِ فِي لِسَانِهِ اَلدُّعَاءُ عِنْدَ لُبْسِ الثَّوْبِ

الْجَدِيدِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي كَسَانِي هٰذَا وَرَزَقَنِي مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ وَلَا قُوَّةٍ

تمت مثنی تمت

من طلق امراته ثلاثا من غير اسم المراة اوبغير اسم الاب لايقع ثلثا لان اسم المراة والاب شرط فی الطلاق کما شرط فی العقد وهذه المسئلة منقول من الفتوی الکبری

من طلق امراته ثلثا صحیحا کیف یکون الجواب قال الله تعالی فلا تحل له من بعد حتی تنکح زوجا غیره الجواب من طلق امراته ثلثا باسم المراة وباسم الاب وباسم الطلاق الثلاث وهذه الالفاظ شرط ومن قال انت طالق بغیر اسم المراة والاب لایقع ثلثا ومن انکر هذه الفتوی فهو کافر

نقل من الفتوی الظهریة تمت

مسئلة الوتر الواجب قال النبي عليه السلام حين صعد المعراج اوصى ابو بكر فقال يا محمد اذا رايت عرش ربي
عز وجل فصلي لاجلي ركعة فلما صعد الى العرش ربي نسي ابابكر رضي الله عنه فصلى ركعة لنفسه ثم جاء جبريل عليه السلام
فقال يا رسول الله صل لاجل صديقك ركعة لانك وصي فصلى ركعة ثانية فلما اتمها اراد ان يسلم ثم جاء
جبرائيل عليه السلام فقال يا رسول الله ان الله يامرك بان تصلي ركعة واحدة فقام الى القيام فلما قراء
فاتحة الكتاب وسورة معها واراد ان يركع اطلع على النار وراي ابويه قد اعلقت السلاسل
عنقه والانكال عليه وعض الحيات والعقارب وقد صار كالفحم فلما راءه زال عقله ثم حل يديه
ثم جاء جبرائيل عليه السلام ونشر ماء الكوثر ثم افاق فكبره ثم قنت واستعاذ من النار امن اهلها
ثم تمم صلاته بثلاثة ركعات فسمي وتر الواجب فان قيل الوتر واجب ام سنة ام فريضة
قلنا ما صلي لامر الله تعالى شان علوا كبيرا صار فريضة فاذا هذا الشيء انه اذا تركه يكون عاصيا
فاسقا او كافرا لانه ترك الفريضة والسنة والواجب كما نقل من الواقعات

هذا كتاب مناسك الحج سنان افندي

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله الذي جعل البيت الحرام قياما للناس وهدى للعالمين
وشرفه بالاضافة الى نفسه وبه علا على سائر البقاع اجمعين
وجعله كل يوم وليلة محل تنزلات الرحمات المائة والعشرين
وجعله مسقط رأس سيد الخلايق وخاتم الانبياء والمرسلين
ومثوى ابرهيم واسمعيل عليهما الصلوة والسلام ومنشأ الخلفاء الراشدين
وصير ما حواليه حرما لا يدخله قاصده الا كاشفة رأسه اشرف عضو الآدميين
والصلوة والسلام على عبده الذي ارسله رحمة للعالمين وعلى آله واصحابه
الذين اخذوا عنه المناسك فصار منهجا للسالكين صلوة تبلغنا الى الد
رجات العلى مع الذين انعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء
والصالحين اما بعد وفقنا الله تعالى بو ضعيف ومقصر قولنه محضا فضل
واحساننددن بيت شريفنك زيارت اتمسني روزي قلدي وبعده حجة
الاسلام دخي نجه حجلر اتمك ميسر ايلدي وساكن حرم شريفي وجيراني
اولنلردن ايلديسه مسائل حجك مشكلاتي بكا محل اولوب كثرت مما

رسته

وروي عن النبي صلى الله عليه وسلم قال لما خلق الله
اللوح والقلم وما بين كل انبوب مسيرة
اي عقدة سنة فنظر الله تعالى اليه بالهيبة
خمسمائة سنة فقال الله اكتب على اللوح بما هو كاين
فانشق القلم فقال باي شيء ابدأ يا رب فقال ابدأ
الى يوم القيمة فقال بسم الله الرحمن الرحيم فكتبه القلم في
سبعمائة سنة فقال الله وعزتي وجلالي ايما عبد او امة من امة محمد
صلى الله عليه وسلم قرأ بسم الله الرحمن الرحيم مرة اكتب في
... مشكوة الانوار
قال بسم الله سبعمائة سنة ... كوك زبور
ديوانمه ثواب كيجه يوز ... اولن
زبرا محو دنك بورك طمرن دردلر الله تعالى
فوشتشر ... بول بش كوكلك ايدرلر
كوكلك بول بش حلويات
امريلدي

وروى ابو نعيم عن ابن المبارك عن سفيان
عن ابي الزناد عن ابي حازم
عن ابي هريرة رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم
قال علماؤها رجال ... الا وان الله
يغفر للعالم اربعين ذنبا قبل
ان يغفر للجاهل ذنبا واحدا
الا وان العالم الرحيم يجيء
يوم القيمة وان نوره قد اضاء
يمشي فيه بين المشرق
والمغرب كما يضيء الكوكب
الدري
من العلوم النافع

اصطلاح
مقدمه ديو هر فنك كتاب اولنده
وتعريفات كه ذكر اولينور اكا ديرلر
اما كه اصل لغتده عسكر بكك اوكنجه
يوريان طائفه يه ديرلر عمده

رسالة ومواضع نسكلري مشاهده اتمكله. الخبر ليس كالمعاينة وجملة مناسك
كتابلرين يكرمي بيل دخي زياده تتبع ايدوب اتقان اوزره اذعان اولمق
ميسر اولوب واجب اولديكه بو نعمتك شكرانيچون اخوان مؤمنين ايچون
واضح المعاني والبيان مناسك حج اتمك لسان عرب وتركي اوزره عموم ناسك
هر طائفه سنه افهام ايچون الحمد لله لسان عرب اوزره. احياء الحج وقرة العيون
ادلو ايكي مناسك كتب معتبره دن زبده سن اخذ ايدوب جمعي ميسر اولدي.
ولكن هر كس عربيه بلميوب وبلدوكي تقديرجه اكثري مسائل حجي على الاتقان
فهم ايتميوب كندولري غلط ايتدكلرندن غيري بيچلرينه دخي غلط ايتدوروب حجنه
نقصان ويررلر. زيرا بو حج علمي على التمام بلنمك كعبه ده مجاور اولوب مجموع
مناسكلري تتبع ومواضع نسكلري مشاهده اتمكله اولور. امدي لازم اول
ديكه تركجه ده على الاختصار مناسك حج اتمك عموم ناسه مفيد اولمق
ايچون بس بو رساله معتمد كتابلردن اخراج ايدوب قتي مهم وكثير الوقوع
اولان مسائل ذكر اولندي مأمول اولدركه بوكه اعتماد اولنه وبعض خلل واقع
اولدي ايسه تعييب اولميه بلكه اصلاح اتمسنه سعي اولنه. وبو رساله
برقاچ باب اوزرينه ترجمه اولندي اوّلكي باب حج فرض اولدقده ترك

اكر بر كمسنه يه حج اتمكه استطاعت حاصل اولسه اما يول قورقولو اولسه. اما يولك غالب حال سلامت اولسه حج فرض اولور. واكر قورقو غالب اولسه فرض اولميان. حلويات

ایدنلرك احوالن بیان ایدر ودخی حج ایدنه نه كرامتلر ویریلور انی بیان ایدر

ایكنجی باب مناسك حج بیان ایدر اوچنجی باب میقاتلری بیان ایدر دورت

دنجی باب احرامی بیان ایدر بشنجی باب محرمه حرام اولن اشیایی بیان

ایدر التنجی باب محرمه اشلمسی حلال اولن اشیایی بیان ایدر یدنجی باب

عورتلر احرامی حالن بیان ایدر سكزنجی باب بالغ اولمدقلرن احرامی احوالن

بیان ایدر طقوزنجی باب جنایت احوالن بیان ایدر اوننجی باب كفارت

ویرمك احوالن بیان ایدر اون برنجی باب قربان احوالن بیان ایدر اون

ایكنجی باب كعبهٔ شریفه دخول اتمك احوالن بیان ایدر اون اوچنجی باب طواف احوالن بیان ایدر

اون دردنجی باب صفا ایله مروه اراسن سعی اتمك احوالن بیان ایدر اون بشنجی باب كعبه دن

عرفته چقمق احوالن بیان ایدر اون التنجی باب عرفاتدن مزدلفیه كوچمك

احوالن بیان ایدر اون یدنجی باب مناده بیرام كوننده لازم اولن افعال بیان

ایدر ودخی ایام تشریقده اولن افعال بیان ایدر اون سكزنجی باب حجدن

فارغ اولدقده عمره اتمك احوالن بیان ایدر اون طقوزنجی باب طواف وداع

احوالن بیان ایدر یكرمنجی باب مدینهٔ منوره‌ده سلطان كونین

رسول الثقلین صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مرقد شریفن زیارت

اتمك

عن علی كرم الله وجهه عن النبی صلی الله علیه وسلم قال ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال رفع القلم عن ثلثة عن النائم حتی یستیقظ وعن الصبی حتی یبلغ وعن المعتوه حتی یعقل وعن رسول الله صلی الله علیه وسلم من اعتق رقبة مسلمة اعتق الله بكل عضو عضوا من النار حتی فرجه بفرجه. مصابیح

قوله من ملك زادا او راحلة تبلغه الى بيت الله ولم يحج فلا عليه ان يموت يهوديا او نصرانيا • فلا اى فلا او فلا مبالات اى فلا تفاوت عليه تشبيه من لم يحج مع الاستطاعة باليهود والنصارى غير واجب فان ترك مسلم الحج منكر الوجوب فهو كافر كاليهود والنصارى • وان تركه مع الاعتراف بوجوبه فليس بكافر ولكنه عاص مشابه لليهود والنصارى في ترك الحج لا في الكفر وانما قال عليه السلام هذا التشبيه للتهديد وتقبيح شانه • مصابيح

باب اول فى بيان ترك الحج وفعله اتمك احوالن بيان ايدر قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم من ملك زادا وراحلة تبلغه الى بيت الله تعالى ولم
يحج فلا عليه ان يموت يهوديا او نصرانيا وذلك ان الله تعالى يقول • ولله
على الناس حج البيت من استطاع اليه سبيلا • رواه الترمذى • يعنى ديمكدركه
بر كمسنه كعبيه واروب كلنجدك بتجك مقدارى اقجيه مالك اولوب حج اتمسه
انك ايجون حسرت وندامت اولنميه اولدوكى وقتده يهودى يا نصرانى اولمى
كبى اولور هيچ ترحم اولنميه قال صلى الله عليه وسلم ايها الناس ان
الله فرض الحج من استطاع اليه سبيلا • فمن لم يفعل فليمت على اى حال شاء
يهوديا او نصرانيا او مجوسيا الا ان يكون به مرض حابس او منع من سلطان
جائر الا لا نصيب له من شفاعتى ولا يرد على حوضى اللهم هل بلغت • كذا فى تنبيه
الغافلين • يعنى ديمكدر الله سبحانه وتعالى قادر اولنلر اوزرينه حجى فرض ايلدى
اول كمسنه كه ترك ايدرسه هرنه حالده اولورسه اولسون يهودى يا نصرانى يا
مجوسى اولمك لك اوزرينه • الا مكر كيم حجى ترك اتمكده مانع شريعسى اوله •
ابدى مريض اولمق كبى تا اولنجه • يا خود ظالم بكلردن منع اوله • اكاه اول
سونكه حج ترك ايدن عذرسز اكا بنم شفاعتمدن نصيب يوقدر • ويوم قيامتده

بنم حوض كوثرمدن محروم اولور ايچمسه كركدر وحضرت عمر رضي الله عنه بيورر

كه تحقيق قصد ايدم كه هر جانبه آدملر كوندررم هر نه ولايتده حج فرض اولوب

ترك ايدن كمسنه‌لر وار ايسه اني خراجه كسلر زيرا انلر مسلمان دكلدر ددي •

ابن عباس رضي الله عنه بيورديكه هر كمك كه حج شريفه يتجك مقداري مالي

اولسه حج اتمسه • يا زكات فرض اولجق دكلو مالي اولسه زكات ويرمسه

الآ اولوركن ينه دنيايه رجوع اتمكي طلب ايده حجي زكاتي ايچون تدارك

اتمكه • معلوم اولدوكه مؤمنلره اولوركن جنت بشارتي اولنورمش • اما بو

ايكي فرضي ترك ايده‌نه جهنم عذابيله بشارت اولنورمش • اكا جنت بشارتي

اولنسه دنيايه رجوع طلبن اتمزلردي • بلكه اشتياقلري اول جانبه اولوب

دار السلامه كرمك طلبن ايدرلردي • حج ترك ايدن كمسنه غافل اولميه كه اكا

غايت خوف واركه سوء خاتمه ايله كيده نعوذ بالله من الخذلان والحرمان

قال النبي صلى الله عليه وسلم من حج لله فلم يرفث ولم يفسق رجع كيوم ولدته

امه • يعني بر كمسنه حج ايتسه احرامه كردكدنصكره رفث اتمسه وفسقدن

اجتناب اتسه تا احرامدن چقوب حج تمام اولنجه كناهدن پاك اولور

انا سندن طوغدوغي كونده پاك اولدوغي كبي اولور • رفث دبو عورته

جماع

هدايه‌دن نقل اولنمشدر كه ارتتريدي اغروقدن صكره
ارتد نمازنك سنتندن غيري نافله نماز كنش دوغدو
مكروهدر تا كنش دوغنجه • مكروهدر تا ايكي سكو
عندن صكره دخي مكروهدر • ودخي ايكندي نمازن كلو
مقدار نجه قالقنجه • مكروهدر تا كون طلوعنجه
قلدقدنصكره مكروهدر تا كون مكروهدر
كون طولندقدن صكره دخي مكروهدر • اما بو وقتلرده
تا اخشم نمازين قلنجه • اما بو قلمق وسجده
قضايه قالمش نمازه قلمق • وجنازه نمازين قلمق
تلاوت اتمك • اما طواف نمازي
مكروه دكلدر • حلويات
مكروهدر

جماع اتمك وجماعه متعلق كلام سويلمك واوپمك وقوجمق بونلر محرمه حرامدر

وفسق دیو جمله حرامه ومنهیاته دیرلر ٥ محرم اولن جمیع منهیاتدن ومحظو

راتدن اجتناب اتمك كركدركه حج اتدكده جمیع كناهدن خلاص اوله

قال النبي صلى الله عليه وسلم من حج حجا مبرورا ليس له جزاء الا الجنة

٥ یعنی دیمكدر بركسنه حج مبرور اتسه انك جزاسی بودركه قیامت كوننده قبردن

حشر اولدقده اكا دنیاده طورمه وار جنته داخل اول ٥ معلوم اولدیكه كیشی حج مبرور

ایدیجك جمیع كناهی مغفور اولوب هیچ اكا قیامتده حساب اولنمیوب بلا حساب

ولا عذاب جنته داخل اولورمش ٥ وحج مبرورنه وجهله اولان حجه دیرلر علما

بونده اختلاف اتدیلر ٥ بعضیلر دیرلركه حج مبرور اولدركه ریا وسمعه اولمیه

بلكه رضاء الله اوله ٥ وبعضلر دیدیلركه حج مبرور اولدركه حج ایچون احرامه

داخل اولدقدنصكره تا احرامدن چقنجه جمیع مناهیدن ومحظورات احرام

دن اجتناب ایده ٥ وبعضلر حجه مبرور دیو مقبول اولان حجه دیرلر ٥

حج مقبول اولمغك علامتی اولدركه حج اتدكدنصكره كندویه نظر ایده اكر

احوالی متغیر اولبده اوكلكی یرامز افعالن ویرامز مصاحبلرن ترك ایدوبده

زخارف دنیا كندویه حقیر كورنوب اخرت جانبنه رغبت كلوب كندویه

صلحا وعلما مجلسلرینه حاضر اولمق رغبتی حاصل اولدیسه حجی مقبول اولمغه

علامتیدر • واما حجدن نصکره حالی احسن حال تبدیل اولمیوب اولکه نا

مشروع اولن افعالن واقوالن وبرامز مصاحبلرن ترک اتمیوب اخره

جانبنه رغبت کلمدیسه حجی مقبول اولمدیغنه علامتیدر • حجی حج شرعی اولمه

دیغیچون شروطندن ویاخود ارکانندن بعضسن ترک اتمکله • یاخود حرام

مال ایله حج ایدوب • برکشی حرام مال ایله حج اتسه کندودن فرض ساقط اولور

می مذهب حنبلیده جایز اولبده کندودن فرض ساقط اولمز • بلکه حلال

مال ایله تکرار حج اتمک کرکدر • اما مذهب حنفیه وشافعیه ومالکیده

رحمهم الله تعالی بو اوچ مذهبده برکمسنه حرام مال ایله حج اتسه نفقیسی

ولباسی حرام اولمغله تکرار اتمک لازم اولور • لکن حج شروطی اوزره

اولنسه جائز اولبده کندودن فرض ساقط اولور اما کندویه حج

ثوابی حاصل اولمز اندن محروم قالور • کذا فی البحر العمیق • والحاصل حج

مقبول اولمغه شرطی بودرکه جمیع شروط وارکان حج اوزره اولبده

وجمیع واجبات وسنن واداب رعایت اولوب واحرامه نیت اتدکدنصکره

تا احرامدن چقنجه صغایردن وکبایردن ومحرمه حرام اولن مباحدن جمله

حذر ایده

و حج ایچون استقراض جائزدر ومدیونک
اکر مالی دیننه وفا اتمیور حجه کفایت
ایدر ایسه قضاء دین تقدیم اولنور
انکله حج لازم کلور • واکر دیننه
وفا ایدر ایسه قضاء دین تقدیم اولنور •
معلوم اولدیکم ظاهردر اندن شبهه
اولان مال ایله و یاخود مال مغصوب
ایله و یاخود مال حرام ایله حج ایدن
کمسنه نک حجی صحیحدر لکن
انک حجی مبرور دکلدر • زبدة الکلام

10

حذر ایده ۰ ونفقسي ولباسي حلال وطیبدن اوله ریا وسمعه اولمیه ۰ بو وجهله
حج ایدنه بلا حساب ولا عذاب جنته کیرمك بشارت اولسون ۰ وبو ر
سالمده ذکر اولنان کبي حج ایدنك حجي مقبول اولبده مذکور مرتبیه واصل اولور
انشاء الله تعالی ۰ اما بر کمسنه نك حلال طیبدن مالي اولمسه بلکه شبهلو
اولسه حلال مال ایله حج اتمك دلر ۰ اکا حیله بودر که قرض الوبده انکله حج
ایدوب بعده شبهلو اولن مالدن ادا ایده ۰ کذا في قاضي خان ۰ وحدیثده کلدیکه
بر کمسنه حج یولنده نه مقدار اقجه صرف ایدرسه کرایه ونفقیه وفقرایه اتمده هر
بر اقجیسنه قیامتده یدی یوز اقجه صدقه اتمشجه ثواب ویریلور ۰ مسکین
حاجیلرك اکثري بو ثوابدن کندوي محروم ایدر بنم بو قدر اقجم کندي
کرایه ونفقیه دیو حسرت چکوب طیب خاطر له صرف اتمدکیچون ۰ حج
فرض اولان کمسنیه حج اتمزدن اول فرضدر حج علمن اوکرنمك یا حج کتابلرندن
ویرني یا بنه الوبده تکرار تکرار مطالعه اتمك ایله ۰ یاخود حج علمن بلور عالمه
مقارنت اولماغله ۰ اما حج علمن کما ینبغي بلور عالم از اولور نیجه اهل علم سیما
سنده اولن کمسنلر حج یولنده حجاجه زعم باطل اوزره فتوی ویروبده
حجلرنه خلل ویرور ۰ حج علمن تحقیقي اوزره بلمیوبده فتوی ویرني قاتله

وروي ان النبي صلى الله عليه وسلم
قال اذا خرج الحاج من بيته كان في حرز الله تعالى اي حفظه
فان مات قبل ان يقضي نسكه غفر له ما تقدم
من ذنبه وانفاق الدرهم الواحد يعدل
اربعين الف الف درهم اي في مكة وطرقها فيما سواه ۰ مشكوة الانوار

هر کمسنه که اندوکي حجاي نفقسين
شبهلو مالدن ایله ۰ دیجي لبيك دیر
اکا دیرلر ۰ لا لبيك ولا سعديك
حتى ترد ما في يديك ۰ حلويات

الله تعالى وجزاه بما يستحق عليه من الجزاء ۰ وعوام حجاجدن اكثرى دنيا
متاعى المق ايچون يوز اقچه واالتون صرف ايدر حجه كلدكده ۰ اما حج علمندن
بر مسئله اوكرنمك ايچون بر اقچه ويرمكه اقدام اتمز ۰ هر زمانده نيچه
كمسنلرى مشاهده ايدرزكه حجه كلورلر چوق اثواب صاتون الورلر
۰ اما بر تركجه رسالهده حجن اصلاح اتمك ايچون يزدرمغه بر كاتبه بش اقچه
ويرمكى چوق كوروب اقدام اتمز ۰ زيرا انلك حجى قتى مقبول كامل اولمق مرادى
دكلدر همان خلق اراسنده حاجى فلان دنمك كفايت ايدر ۰ اكر كندويه بو
رساله يكرمى اوتوز التوندن اكسوكه بزمز وز ديسلر دنيا متاعى الاجقنى اقچه
عاقل اولن كمسنه بوكا صرف اتمك واجبدر ۰ زيرا بر كشنك بر حجى مقبول
اولسه جميع عمرنده اشلدوكى كناهلردن خلاص اولمغه بو مقدار اقچه ويرمك
جوقميدر ۰ نعوذ بالله من الجهل ۰ وحج اتمك استينه واجبدر حج اتمز
دن اول جميع كناهنه توبه نصوح ايده ۰ واوزرنده قضالر وار ايسه فرضدن
وواجبدن قضا اتمك كركدر ۰ واوزرنده حقوق ناس وار ايسه انى ادا اتمك
كركدر ۰ وقلبنى تجارت اتمك نيتندن برى اتمك ۰ تجارت ايدرسه ضمنا
اوله قصدا اولميه ۰ يعنى صافى حج ايچون چقسه بعده تجارت اتمك ضرر ويرمز ۰

اما

وابتدا اهر نمازلرك
فرضى ايكيشر ركعت اولمش
همان اخشام نمازى اوچ ركعت اوتوز اوق شكرانه
فرض اولدى ۰ صكره ايكيشر ركعت قصر اولندى اخشام
زياده اولدى ۰ وسفرده ايكى ركعت
نمازى حالى اوزره قالدى ۰ دلايل النبوه
هجرتدن اولكه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم مدينه يه كلدكدن صكره
بر آى يادخى زياده اوچ وقت نمازلرده
وايكندى وياتسو نمازلرده زياده ايدوب دردر
ايكيشر ركعت زياده اولدى ۰ صباح واخشام
قلنمغه مشروع اولدى ۰ دلايل النبوه
حالى اوزره قالدى ۰ احمد الله زاده عليه
وخواجه امام ابو بكر خواهر زاده كفندى
ايدركه نمازلر اصلده اكثر نعمتك
شكرانه سى اولدى ۰ اقامت اصل
مقيمدرت اولدى ۰ مسافرك نمازدن
اوردنر قالدى ۰ مسئله دكلدر نمازدن
اكسلمش اولا ۰ شويله ايكى
ركعتدن صكره مسافره فرض
اولدى ۰ مقيمه واجب ۰ تاكيد زايد
اصلدن فرق اولمه ديمش ۰
حلويات

اما تجارت ایتمین بلمسنه ایله حج ثوابنده برابر اولمز ۰ وحج یولنده صالح کمسنلر
ایله مقارنت اوله ۰ اهل دنیا و تنعم اهلنه مقارنت اولمدن حذر ایده ۰ حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن سؤال اولندیکه حجده ایلك نذر ۰
بیوردیکه فقرایه ومسکینه طعام ویرمك وبلدوکنه وبلمدوکنه سلام بزل
ایتمك وسویلدوکنه ملایمت برله سویلمك وکمسنه یه اذا ایلممکدر دیدی ۰
وکشی اوندن چقمزدن اول ایکی رکعت نماز قله وبعده آیة الکرسی ولایلاف
قریش سورسن اوقیه ۰ اندن اوندن چقوب تاینه اوینه کلنجه اکا مکروه
نسنه کلمیه ۰ ودخی اللهم انت الصاحب فی السفر والخلیفة فی الاهل والمال
واحفظنا وایاهم من کل عاهة وآفة دیه ۰ وطواره بندوکی وقتن بونی دیه
سبحان الذی سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین وانا الی ربنا لمنقلبون ۰ واچ
کره بونی اوقیه ۰ سبحانك انی ظلمت نفسی فاغفر لی ذنوبی فانه لا یغفر
الذنوب الا انت ۰ قچن برمنزله قونسه بونی دیه اول منزلدن کوچنجه دك
کندویه مخلوقدن ضرر کلمیه ۰ اعوذ بکلمات الله التامات من شر
ما خلق ۰ وکرایه الدوغی طواره کندو اثوابندن غیریسنك اثوابن بلا اذن قومیه
۰ ودخی قتی حذر ایلیه یولده نمازی ترك ایتمکدن یاخود وقتندن صکره قومقدن

مقدمدن خطیب هنوز منبره
چقمامشیکن ادرکلدوکدن دیو نماز
قضا ایلر ۰ فاما مشقر اولسه
بر کوز پاره کلر افت
عهاد الاسلام
وصعود اوزرین جنابت
نما ایلك ونماز خود
بیرام نماز ابلك وقبلدن
خوف اولنمه کمسنه
تیمم ایلمك جایزدر
دیه کلام

مسعود دیده دینشکه الله تعالی
بنه بش وقت نماز فرض ایتمشدر
ایکیسی شویله دکدر برکز قلان برجماعت
دخی بولسه جماعت ثوابن بولماغیچون
نافله نیت ایدوب امامه اویمق اولور
اندروك بری اویله بری یتسو نمازیدر
مسعود دیده دینشکه ایکسنده برکز
قلان برجماعت دخی قلسه نافله
نیت ایدوب امامه اویمق اولمز
اندروك بری ارته بری اکندی نمازیدر
اما اخشم نمازنده اختلاف وار
اگر اویله نمازن ویتسو نمازن
قلان مسجددن چقمادن قامت
اشتسه نافله نیت ایدوب اویمق
مسعود دیده دینشکه مؤذنلك
مستحبدر ایکی مسجد
اگر برکشی ایکی کندو نمازنده
اردنه نمازیله اکندودن صکره نافله
ایلسه مکروهدر زیرا بونلردن صکره نافله
مشروع دکلدر مشروع اولمایجق
نماز مشروع نیت ایدوب امامه اویمق اولیه
نافلیه دخی نیت ایدوك تحتنده داخل
اولسه اشبو وعیدك
اولور حلویات

الله تعالی نڭ مغفرتن طلب ایدرکن عقابنه مستحق اولور • ونمازك سنتلرن
اضطراب اولدوغی زمانده ترك اتمك جائزدر • امّا وسعت زماننده ترك اتمیه
وطوار اوزرنده فرضدن غیری نماز قلمق جائزدر • امّا فرض وواجب بلاعذر
طوار اوزرنده قلمق جائز اولمز • الّا مگر عذری اوله • مثلا مریض اولبده
ینوب اینمکه قادر اولمسه • ویاقتی پیر فانی اولسه • ویاعورت اولوبده
ینوب اینمکه قادر اولمسه • بونلری بندرردخی اندورر کمسنلری اولمسه •
ویاخود اندوکی وقتده قافلیه ایرشمیوب الم چکر اولسه • ویاخود انوب نمازی
قلورکن حرامی خوفی اولسه بوصورتلرده طوار اوزرنده تیمم ایدوب
ایما ایله قلمق جائزدر • اگر محفه ایچنده ویاتخت روان ایچنده
اولسه ده کرو ایما ایله قلمق جائزدر سجده ایله قلمق جائز دگلدر مگر
دوررر اوله اول محفه التنه ویاتخت روان التنه براغج قویه که براوجی یرده
اوله اول زمانده سجده ایله جائزدر کذا فی الوجیز والبحر العمیق • وطوار او
زرنده قلدقده قبلیه قرشو قلمق • بعضلر قتنده شرط دگلدر همان طواری
باشی نه جانبه ایسه اول جانبه قله • امّا گمی ایچنده استقبال قبله شرطدر
کمی خلافنه دونسه نمازده ایکن قبلیه توجّه اید • اتمسه نمازی
باطل

ودخی منظومده کتوردی مشکل یوردن •
کمی ایچنده اوتورکن نمازه دورسه کشی
لکن هر بار قبله طرفندن دوندکجه
نماز قیلن کشی قبله کوزلیوب قبله
دونمک کرك • دونمسه نمازی درست
اولمز • عماد الاسلام

وفرائض التیمم اربعة • النیة • والصعید •
وضربة للوجه • وضربة للذراعین • وکذا
سننه اربعة • اقبال الیدین • وادبارهما •
وانفاضهما • وافراج اصابعه
مشکلات

باطل اولور ومستثنا مسافر اولانك یاننده صواز اولسه که ابدست الورسه
صوصز قلمق خوفی اولسه • یاخود بو الداشلرندن ویاقافله ایچنده صویه
مضطرب کمسنلر اولسه تیمم ایله قلمق جائزدر • بعض علما دیدیلرکه بر
بر کمسنه نك کندوده فضله صویی اولسه وقافله ایچنده صویه مضطرب
کمسنلر اولسه اکا فضله صودن ابدست المق حرامدر بلکه فضله یی
محتاجلره ویرمده ثواب چوقدر کندوسی تیمم ایله قله • اما تیمم اول زمانده
جائز اولور که صاتون المغه صو بولنمیه • ویاخود بولندقده یاننده نفقسندن
ارتوق اقچه سی اولمیه • ویاخود صو غبن فاحش ایله صاتلور اوله • مثلا
بر اقچه لق صویی ایکی اقچه یه صاتمق کبی • اما بر اقچه لق صویی بر چوق اقچه یه
صتنسلر المق لازم اولور • زیرا تیمم جائز اولمز • اما بر حاجی هدیه ایچون
بر قمقمه ایچنده زمزم صویی کتورسه اکا تیمم اتمك جائز اولمز • مکرکه
حیله ایده بر صویی چوق تیمم احتیاجی اولمز بر کمسنیه هبه ایده اول دخی اله
قبض ایده ینه بونك یاننده امانت ایده قویه • بعده سلامت ایله یرینه وار
دقده ینه بوکا هبه ایده • کذا فی ابن الهمام • بر دخی حیله اولدرکه نصفندن
زیاده زمزمه کول صویی یا زعفران قاتوبده ماء مقید اوله • نیجه مسکین

جاهل حاجیلر بانن زمزم صوینی وارکن تیمم ایله نماز قلورلر نمازلری باطل
اولور غافل نباشد • نکله بلکه فقرادن بعضلری ابلیس علیه اللعنه تلبیس
ایدوب ازقسز حجه کیتمکه تشویق ایدوبده بولده آنلر نجه حرام اولن نسنلری
ارتکاب اتمک ایجون یولده نمازی ترك اتمك کبی نافله حج ایجون فرضی
ترك ایدر اصحی طلب ایدرکن خسارته واقع اولور وحجاجه اذا اتمک ایجون
صو و زاد طلب اتمه وکاه اولورکه یولده فقرااتی صوصزلقدن و باقی اسیدن
و باقی صوقدن هلاك اولور جهنمه مستحق اولور کندی نفسنی تهلکیه
براقدوغی ایجون • ونجه کمسنلر ظالملر قپوسنه واروب بن مکیه کیدرم
اندن سکا دعا ایدرم دیوانلرك حرام اقچسن جمع اتمکه حجی وسیله ایدرلر •
بر فقیر سؤال اتسه بن مکیه کیدرم دیوا قجه جمع ایلسه • اکا ویرمك شرعا
جایز اولمز • زیرا بومذکور اولن منهی نسنلری ارتکاب اتمکه سبب اولور
• مکر بنجك مقداری واروب کلنجه ویرلر اول زمانده ویرمك جایزدر
• اما یولده کورسلر بر فقیر صویه و طعامه محتاج اولمش اکا ویرمك لازم
اولور • بلا زاد نیجون چقدك دیو توبیخ اتمیلر بلکه نصیحت ایدلرکه بردخی
ازقسز سفره چقمه **باب مناسك الحج** بوباب حج فرض اولمغه شرط ندر
انی

وحج بالاجماع عمرده
بر کره فرضدر • لکن على الفور
اولمغله على التراخی اولماسنده اختلاف واردر
امام اعظمدن رحمه الله تعالى ایکی روایتك
اصحنده و ابو یوسف رحمه الله تعالى عندنده على الفوردر •
زیرا حضرت رسول اکرم صلى الله عليه وسلم
من اراد الحج فليتعجل • بیورمشدر • و امام
محمد رحمه الله تعالى عندنده على التراخیدر
زیرا اول وظیفه عمرده • و حج سنه عشرده
فرض اولدی • و حضرت رسول اکرم
صلى الله عليه وسلم سنه عشرده حج
ایتدی • پس اکر فرضیتی على الفور
اولیدی حضرت رسول اکرم صلى الله
علیه وسلم انی تأخیر اتمزدی • جوابنده
دینلدیکه حضرت رسول اکرم صلى الله
علیه وسلم انك فواتندن امین ایدی •
زیرا طریق وحی ایله اخبار ایدی و حج صاغ
اولاجغنی بیلوردی • وغیری بویله
دکلدر • زیرا انده فوت خوفی واردر
زبدة الکلام

اني بلدرر . وحجك فرضلرن وواجبلرن بيان ايدر . فحج بر كمسنيه حج فرض
اولسه ابو حنيفه وابو يوسف رحمهما الله تعالى على الفور اول سنه ده حج اتمك
فرضدر واجبدر . اتمسه سنهٔ اخرايه تأخير اتسه كناه اشلمش اولور .
ودخي شهادتي مقبول اولمز تا حجي ادا ايدنجه اوزرينه فاسقلرك حكمي اجرا او
لور . وبلكلكه بر كمسنيه حج فرض اولمغه يانينده جميع حوايجندن فضله
مكّيه واروب كلنجه يتجك مقداري اقچه سي اولسه وكندونك او
زرينه نفقسي واجب اولنلره كندو كلنجه كفايت ايدرسه حج فرض اولور
ودخي حج فرض اولمق مجرد نقد التون واقچه اولمغه مخصوص دكلدر .
بلكه سائر املاكده حساب اولنور . مثلا بر كمسنه نك فضله براوي
اولسه انده اولمز كرايه ويرر ياخود عاريته ويرر . ياخود قوللي وار خذمتنه
احتياجي يوقدر . ياخود چوق لباسي وار كيمز . ياخود كتابلري وار اكا احتياجي
يوقدر . وياخود ايكي باغي وار برينك محصولي كندويه كفايت ايدر بري
فضله در . ياخود يرلري وار بعضي فضله در . مذكور فضله اولان اشيايي
بيع ايدلكده اقچه سي حجه وارمغه كفايت ايتسه اوزرينه حج فرض اولور .
باقي قلان املاكي دخي بوكه قياس اولنه . كذا في البحر العميق

وروضة العلماء وغیره ○ اگر کندیسی صاغ اولوبده بنفسه حج اتمکه قادر
اولورسه فرض حج اچون برینه بدل طوتبده حج اتدرمك جائز دکلدر مذاهب
اربعده ○ اما نافله حج اتدرمك کندو اتمکه قادر اولنه جائزدر واگر کندو کلمکدن
عاجز اولنسه مثلا قتی پیر فانی اولوبده راحله اوزرنده طورمغه قادر اولمسه
یا کترم اولسه یا اعمی اولسه یا هیچ زائل اولمز مرضی وار که کلمکه مانعدر
○ بو صورتلرده برینه آدم کوندروبده اتدرمك جائزدر ○ اما بر کمسنه نك فی
الحال کلمکه مانع اولور عذری وار ○ اما کتمکه احتمالی دخی وار واردر
حبس ابدی اولمق کبی ○ یا مرض اولا که زائل اولمغه قبل الموت احتمالی
واردر ○ بو صورتلرده حجنی اتدرسه جائزدر اگر اولنجه عذری زائل اولمسه
حجی جائز اولوبده فرض ساقط اولور ○ اگر اولمزدن اول زائل اولبده بنفسه
کلمکه قادر اولسه ○ اولا اولان حجی نافلیه منقلب اولور بنفسه کلوب
حج اتمك فرض اولور ○ اما مناصب دنیویه امارت وزارت وقضا وتدریس
وتولیت وخطابت وامامت بونلر عذر شرعی اولمز ○ حج اتدکده الدن
منصب کتمك خوفی اولسه حجك سقوطنه برینه کمسنه کندرمك عذر
اولمز ○ اگر عورتك اوزرینه حج فرض اولسه اما محرمی یا زوجی یوقدر

بله

بله كتمكه ياخود بونلر موجود در اما اول عورتى حجه ايلتمكه ايبا ايدرلر ○ اكا
حجه كلمك محرمسز وارسز حرامدر ○ اكر كعبه ايله كمندو يرى اراسى
اوچ كونلك يا دخى زياده مسافه وار ايسه اكر عناد ايدوبن حج ايدرسه حجى جائز
در ○ اما بلا محرم ولا زوج سفر ايدوكى اجلدن عاصيه اولوب عقابه مستحق
اولور ○ بلكه اول صبر ايده كندويه عجز كلنجه بنفسها كلمه‌دن اول وقتده يرينه
ادم كندره اكر اولورسه وصيت ايده اكر عجز كلمه‌دن حج ايدرسه تا اولنجه
محرم يا ار بولنمسه اولان حجى جائز اولبده فرض ساقط اولور ○ اكر قبل الموت
محرم يا ار بولنسه انى حجه كتور مكه اول اولان حج نافله اولوب بنفسها
كلمك فرض اولور ○ اكر فقير حج ايتسه صكره كندويه غنا كلسه
تكرار حج ايتمك فرض اولمز اولمز ○ اما صبى ياقول حج ايتسلر بعده صبى
بالغ اولدقدنصكره ياقول ازاد اولدقدنصكره غنا كلسه تكرار حج ايتمك
فرض اولور ○ بر مسلمانه حج ايتدكدنصكره العياذ بالله تعالى مرتد اولسه
ياخود كلمهٔ كفر سويلسه تجديد ايماندن صكره تكرارينه حج ايتمك
فرض اولور فصل فى فرايض الحج حجك فرضى اوچدر ○ برى احرام
در مقدما احرام دپونيت ايله تلبيه ايتمكدر ○ صاقن احرام دپويا الكوز

بر كيمكدر دينلردن اولميه سن ۰ وايكنجي فرض عرفه ده وقفيه طورمق

۰ واوجنجي فرض طواف زيارت اتمكدر ۰ بو اوج فرضدن بري بولنمسه

حج باطل اولور تكرار حج لازم اولور غفلت اولنميه **فصل في واجبات الحج**

حجك واجبلري يكرمي التيدر ۰ اون سكزي اتفاقيدر باقيسي اختلافيدر

۰ بعضلر قتنده واجبدر ۰ وبعضلر قتنده سنتدر ۰ اما متفق عليه اولانك

اولكيسي ميقاتدن احراملنمقدر ۰ نفس احرام فرضدر هر نه مكاندن ايسه

جائز ۰ اما ميقاتدن اولمسي واجبدر ۰ مثلا بر كمسنه نقدر نقدر كعبه

كلسه هر كلدكجه حج ايچون يا عمره ايچون يا تجارت ايچون يا غيري

ايچون ميقاتدن احراملنمق واجبدر ترك ايدرسه بر قربان واجب اولور

۰ و بر حج يا بر عمره ده واجب اولور ۰ اول سنه ده فرض حجن ايتسه اول وا

جب اولن حج يا عمره ساقط اولور ۰ يا خود بر عمره ايده ايكيدن بري لازمدر

۰ وحجك ايكنجي واجبي صفا و مروه اراسنده سعي اتمكدر ۰ اوجنجي واجبي

اول سعيي يورو مكه قادر اولن يايان يوريوب اتمكدر ۰ اگر طوار اوزرنده

اتسه مادام مكه ده اولوريايني اعاده اتمك واجبدر ۰ اتمدن كتسه بر

قربان واجب اولور اقچه سن كعبه ليه ايصال ايده وكيل ايليه انده قربان

اندوره • اما مادام که مکه ده ساکندر قربان اتمکله ادا اولمز • واجب
اولنی یایان اولوب اعاده اتمکدر • اما یورمکه قادر اولمین کمسنه طواف
بنوب اتمک جائزدر نسنه لازم اولمز • کذا فی البحر العمیق وغیره • دوردنجی
واجب عرفه کونی وقفه ده کنش باتنجه اوزادبه دورمقدر • وقفه ده
بر ساعت دورمق فرضدر بعد الزوال عرفه کونی • اما کنش باتنجه دور
مق واجبدر • اما کنش بتمدن عرفه حدندن چقسه برقربان وا
جب اولور • بشنجی واجب بیرام کونی صباح نمازی وقتنده مزدلفه ده
وقفه اتمکدر اول کون صباح نمازی وقتنده انده بولنمسه بلکه ایچندن
کچوب منایه کتسه برقربان واجب اولور • التنجی واجبی جمره اتمقدر
• یدنجی واجب احرامدن چقق زمانده تراش اولمقدر • سکزنجی واجب
آفاقی اولانه طواف وداع اتمکدر • طقوزنجی واجب هر طواف اردنجه ایکی
رکعت نماز قلمقدر طواف نمازی دیو • اوننجی واجب قادر اولنه طوا
ف یوروب اتمکدر • قادر اولمسه یورمکه کتورلر اتدورلر • اون برنجی
واجب طواف طهارت کامل ایله اتمکدر • طهارتسز اتسه دخی جائز
در ولکن برقربان لازم اولور • اکر طهارتله اعاده اتسه دم ساقط اولور •

دم لازم اولمز • اولمق فرض و واجب • اولان طوافده اولور

اما نافله طوافی ابدستسز اتسه تکرار ابدست ایله اعاده ایلمیه ۰ اگر اعاده
اتمزسه نصف صاع بغدای صدقه اتمك لازم اولور ۰ اون ایکنجی
واجب طوافده ستر عورت اتمکدر ۰ اون اوچنجی واجب طوافده لباسی
طاهر اولمقدر ۰ اون دوردنجی واجب طوافك اکثرندن زیادهسی یعنی درت
شوطی فرضدر اوچ شوطی واجبدر ۰ اون بشنجی واجب طواف حجر اسمعیل
اردندن اولمقدر ۰ اون التنجی واجب کیجهنك بر مقداری زماننده
عرفه کونی وقفهده بولنمقدر کذا فی المحیط ۰ اون یدنجی واجب طواف حجر
اسودك صاغ یانندن باشلیوب صاغنه یوریوب طواف اتمکدر ۰
اون سکزنجی واجب محرم اولان عذری اولمسه مخیطی کیمکی ترك
اتمکدر اما اختلاف اوزره اولان واجبلرك اولکیسی طواف حجر اسود
دن ابتدا اتمکدر اکثرلك یاننده بو سنتدر هر نه جانبندن کعبنك بشلسه
جائزدر اما مکروه در ترك سنت اولدوغیچون ۰ وبعضلر قتنده حجر
الاسوددن ابتدا اتمك واجبدر ۰ غیریردن ابتدا اتسه اول شوطی اعاده
اتمك لازم اولور ابن همام هدایه شرحنده واجب المسن تصریح ایلدی
وایکنجی مختلف فیه اولان واجب عرفه وقفسندن دونوکده امام اردنجه

كلمك اكر امامه تقدم ايتسه دم لازم اولور ۔ اما اكثرنك يانِنده بو سنتدر
تقدم اِمامه ايتسه دم وصدقه لازم اولمز لكن مكر وهدر ۔ واوجنجي مختلف
فيه اولان واجب طوافِ زيارت ايامِ نحرده اولمقدر ابو حنيفه رحمة الله
عليه قتنده ۔ اكر ايام نحرده تاخير اولسه دم واجب اولور ۔ واِمامين رحمهما
الله تعالى قتنده ايام نحرده اولمق سنتدر تاخير ايتسه دم لازم اولمز
ولكن مكر وهدر ۔ دوردنجي مختلف فيه اولان واجب ترتيبه رعايت
اتمكدر ابو حنيفه رحمة الله عليه قتنده يعنى مفرد بالحج اولانه بيرام كونى
اوج نسنه اراسنده ترتيب ايله اولمق واجبدر ۔ اول جمرۂ عقبه اتمق
اندن تراش اولمق ۔ اندن طواف زيارت اتمك بو ترتيب اوزره اولمسه
بلكه بعضسن (بعض) اوزره تقديم وتاخير ايتسه بردم لازم اولور ۔ وقران
ومتمتع اولانه دورت نسنه اراسنده ترتيب واجبدر بيرام كونى ۔ اول
جمرۂ عقبيه يدى طاش اته ۔ اندن شكرانه قربانن بوغزليه ۔ اندن تراش
اوله ۔ اندن طوافِ زيارت ايده ۔ بو ترتيب اوزره اولمسه تاخير وتقديم
اولسه امام ابو حنيفه رحمة الله عليه قتنده دم لازم اولور ۔ واِمامين
رحمهما الله تعالى قتنده ترتيب واجب دكلدر بلكه سنتدر تاخير

وتقديم اتمه دم لازم اولمز لكن بو ترتيب اوزره اولمق سنتدر ۰ ترتيب
بولنمسه مكروهدر ۰ بشنجي واجب مختلف فيه اولن ايام نحرده تراش
اولمقدر تأخير اتسه امام ابو حنيفه رحمة الله عليه قتنده دم لازم اولور ۰
وامامين رحمهما الله تعالى قتنده لازم اولمز ۰ التنجي واجب مختلف فيه حرمده ايچنده
تراش اولمقدر ۰ حرمدن خارجده حلق تراش اولسه بعضلر قتنده دم لازم
اولور ۰ وبعضلر قتنده حرمده تراش اولمق سنتدر دم لازم اولمز حلق تراش
اولمق ايله ۰ يدنجي واجب مختلف فيه اولان متمتع اولان قبل الحلق دم
شكري ذبح اتمكدر ۰ سكزنجي واجب مختلف فيه قران اولان قبل
الحلق دم شكري اتمكدر ۰ بو ذكر اولنان واجبلرك بريني ترك اتسه
حج فاسد اولمز لكن بر دم لازم اولور ۰ اما طواف نمازيني ترك اتمه دم
لازم اولمز بلكه قضا لازم اولور قضا اتمك واجبدر ۰ بدايعده ديديكه
واجب ترككندن دم واجب اولمق بلا عذر ترك اتمكدر ۰ اما عذر له ترك
اتسه دم لازم اولمز فصل في سنن الحج حجك سنتلري ايكي نوعدر ۰
بري موكددر ۰ وبري غيري موكددر ۰ موكد اولان طواف قدوم مفرد بالحج
يا قران اولانه ۰ اما عمره ايله كلنه طواف قدوم سنت دكلدر بلكه

اول

مسعود ديدي دنمشكر سنت شول نسنه لر
ديرلركه پيغمبر صلى الله عليه وسلم اشلمش اوله
ويبورمش اوله ۰ واصحاب رضوان الله تعالى عليهم
اجمعين انلك اوزرينه اولمش اوله لر ۰ يا ابو حنيفه
وشافعي رحمهما الله تعالى انلك اوزرينه اولالر
مسلمانلر اراسنده مذهب اهل سنت
وجماعت ديدكلري بودر ۰ مذهب
يول ديمكدر ۰ ش حلويات

اول کلاکه عمره طوافن ایدر و بر سنت دخی هر طواف که انک عقبنجه صفا و مروه ده
سعی واجبدر اول طوافک اوچ اولنده رمل اتمک و دوردنجیده یچه یچه
یورمک و دخی اضطباع اتمک • و سعی ایدرکن ایکی درلک اراسنده یلمک و بیرام
کیجسی مزدلفه ده کیجلمک • و عرفه کونی مسجد ابراهیمده ایکی وقت نمازی
قلمق یعنی ظهور ایله عصری جماعتیله جمع اتمک • و منا کونلرنده منا ده کیجلمک
• و یوم ترویه ده مکه ده صباح قلوبد کنش طوغرکن عرفیه چقمقدر و عرفه کیجسی
صباحه دکن منا ده کیجلمک و صباحی قلوبد کنش طوغرکن عرفیه وقار ایله
• توجه اتمک • و مزدلفه ده وقفه کنش طغمغه ایکی رکعت نماز قلاجق زما
ندک اوزنتمقدر • و تلبیه اتدکده قتی قتی اتمکدر و تغییر زمانده و تغیر مکانده
روانه اولدقده تلبیه اتمکدر • و منادن مکه یه کوچدکده محصبده قونمقدر •
مذکور سنتلرک برن عمدا ترک اتسه قربان و یا صدقه لازم اولمز • لکن
اساءت اتمش اولور • و حجنک ثوابی کامل اولمز • حج کامل اولمغه جمیع سنن
و مستحبات و آداب رعایت اولنمغله اولور **باب فی المواقیت** بو باب
میقاتلری بیان ایدر • میقات دیو احراملنمق ایچون وضع اولنان یر
لره دیرلر • شامدن و مدینه منوره دن کلنک احراملنجق یری علی قیوسیدر •

ومصردن كلنلر رابغه اشمسيدر ۰ ويمندن كلنلر يلملمدر ۰ وعباس جانبندن
كلنلر قرندر ۰ وعراقدن كلنلر ذات عرقدر ۰ وبو ميقاتلر كعبه شرفها الله
تعالى تعظيم اولنمق ايچون وضع اولنمشدر ۰ هر كيم كه مكة مكرميه داخل اولمق
ديلسه كرك حج ايچون ويا عمره ايچون ويا غيرى ايچون اكا واجبدر كه ميقاته
كلدكده احد نسكدن برى ايله احراملنمق اكر احرامسز تجاوز ايدرسه كعبه
شريفه حرمت ايتمش اولمز كناهكار اولوب دم لازم اولور ۰ قرآن عظيمده كل
ديكه ﴿ ومن يرد فيه بالحاد بظلم نذقه من عذاب اليم ﴾ يعني كعبه حرمنده
حقدن باطله ميل ايدوب الحاد ايدنه بز عذاب اليمدن طاطرسم كركدر ؞
الحاد نيجه معنايه كلور ۰ جملدن بر معناسى ميقاتى احرامسز تجاوز ايتمكدر ؞
هر بارى بر كمسه ميقاته كلدكده بلا احرام احرام تجاوز ايتسه اكا عذاب اليم
لازم اولور ۰ مثلا مدينه منورهدن كلن على قيوسندن احراملنمسه بلكه
رابغدن كندوسى كلمسه برابرنده احراملنمق جائزدر [ودكزدن] كلورسه رابغه ايشمسى
يانندهقريه چقمسه لكن دكز ايچنده احراملنسه جائزدر نسنه لازم اولمز ؞
اكر ميقاتى احرامسز تجاوز ايتسه دنوب كيرو ميقاته واربه اندن احرام
لنمق واجبدر ۰ وارمسه دم لازم اولور تجاوز ميقات ايچون دنوب

وارمادغيچون

وارمادیغیچون کناه کار اولور مکرکه دنوب وارمغه قادر اولمسه مریض
اولمق کبی ویا وقت دار اوله تجاوز میقات ایچون بر دم اولزمانده واجبدر
یا بر حج ویا بر عمره دخی واجبدر. بلکه بو میقات خمسه نک واجب اولدوغی کبی
محرم اولمانک بدننده بش میقات واردر عارفلر باننده اول میقاتلرده احرام
لازم اولور. بر میقات قولقدر لابددر بر کشی محرم اولیجق قولاغن جمیع مناهی
استماعندن حفظ ایتمک. وبر میقات کوزلریدر لابددر بر کشی محرم او
لیجق کوزلرن جمیع محرماته نظر ایتمدن حفظ ایتمک. وبر میقات لساندر
لابددر محرم اولانه کلام منهیدن وفائده سز کلامدن لسانن حفظ
ایتمک. وبر میقات دخی اللریدر واجبدر محرم اولانه اخذ ایتمسی ویاپشمسی
جائز اولمین نسنلردن الن حفظ ایتمک. وبر میقات دخی ایاغیدر واجبدر
محرم اولنان اوزرینه ایاغی شرعا ممنوع اولان یرلره مشی ایتممکدر. ومحرم
اولان کشی اوزرینه واجب اولن اولدرکه بو بش میقاته رعایت ایلمک
کرکدر.

باب الاحرام

بو باب احرام احوالن بیان ایدر. احرام
دیو نیت ایله تلبیه ایتمکه دیرلر قچن بر کشی محرم اولمق مراد ایتسه سنت بو
درکه کوده سن پاک ایده طرناغن وبیغن کسه اکر اوزن اولسه. وقولتو

غنده و قاصغنده اگر توبیی واریسه تراش ایدماندن غسل ایده • اگر غسل اتمیوبده ابدست الورسه جائزدر اما غسل اتمك افضلدر • اگر بو مذکور اولنلری اتمسه بلکه کودسن پاك اتمدن یا غسل اتمدن احرام لنسه محرم اولور لکن فضیلتی فوت اولور • و یاننده قوقولو طیب جنسندن واریسه طیب لنه • اگر عورتی واریسه اگاده غسلدن اول جماع ایده احرام ایچنده کوزی و کوکلی حرامه میل اتمك ایچون • اگر عورته احرام زماننده حیضی یا نفاسی کلسه غسل ایدوبده احرام لنه و حج افعالنی اشلیه طوافدن غیری اما طواف طاهر اولدقدنصکره ایش لیه اندن احسن ثیابن کیه • وقت کراهت یوغیسه ایکی رکعت سنت احرام دیو نماز قله • اندن نماز عقبنجه محیط اولمان لباسن چقره اگر چقر مسه ده احرامی صحیح اولور • لکن محیط اولانی کیمك عادت اوزره حرام اولور • اندن یا کجه ایکی بیاض فوته اله برن بلنه و برن ارقسنه طوتنه اگر بو یا لو اولسه ده جائزدر • اما اولی بودرکه اقچه اوله • ایکی اینی بز اولبده بری برینه دکلمش اولسه جائزدر • اما اولی بودرکه هیچ دکلمش اولمیوب یکی پاره اوله • رداسی اوجلرن بر برینه بغلمق و اکنه ایله بر برینه الملك مکروهدر •

وازاری

١٧

وازارى اوستنه قوشق قشنمق مكروهدر . مكر اقچه كيسه سى اوله اول دخى

احرام ايچنده اوله . واحرام ايچنده دائم صاغ اوموزن اچمق لازم دكلدر .

بلكه همان طواف ايدركن اچه . كذا في ابن الهمام وغيره . وبلكلكه

نيت ايتمك اوچدر . برينه قران درلر كه نيت ايلمك جملهدن افضلدر .

وبرى دخى افراد بالحج درلر يعنى يالكز حجه نيت ايلمكدر . وبرى دخى همان

عمره يه نيت ايلمكدر . اكر قرانه نيت ايدرسه نمازدن صكره ديه . اللهم انى

اريد الحج والعمرة فيسرهما لي وتقبلهما مني نويت الحج والعمرة واحرمت

بهما لله تعالى . لبيك اللهم لبيك لبيك لا شريك لك لبيك . ان الحمد والنعمة

لك والملك لا شريك لك اللهم احرم لك شعرى وبشرى ودمى من

النساء والطيب وكل شيء حرمته على المحرم ابتغي بذلك وجهك الكريم .

اوچ كز تلبيه ايده اندن صلوات ويروب خلقدن حاجتن ديليه . اكر همان

حجه نيت ايدرسه بونى اوقيه . اللهم اني اريد الحج فيسره لي وتقبله مني

وبارك لي فيه واعني عليه نويت الحج واحرمت به لله تعالى . اندن تلبيه

ايده . واكر عمره يه نيت ايدرسه بونى اوقيه . اللهم اني اريد العمرة

فيسرها لي وتقبلها مني وبارك لي فيها واعني عليها نويت العمرة واحرمت

بها لله تعالى . اندن صكره تلبيه ايده . نيتله تلبيه بر كره ديمك فرضدر . اما
تغيير زمان ومكان اولدقده تلبيه سنت مؤكده در . يوجه يره چقسه
والچق يره اينسه ويولده يوكلو كمسنلره اوغرسه وفرض نمازى عقبنجه و
سحر وقتنده واخشام وصباح اولدقده وطواره بندكده واندكده ومنزله قونـ
دقده بو وقتلرده وبو زمانلرده تلبيه ايتمك سنت مؤكده در . ودائم
هر حالده ديمك مستحبدر حجك زينتى تلبيه در . وتلبيه ايتدكده قتى قتى
ايتمك سنتدر . رسول الله صلى الله عليه وسلمدن سؤال اولندى يكه
حجك افضلى نوجهله اولن حجدر . بيوردى يكه افضل حج اولدر كه انده چوق
قربان اوله تلبيه اتدكده قتى قتى تلبيه ايدندر . دخى رسول الله صلى الله عليه
وسلم بيوردى كه . ما من ملب يلبي الا لبي ما عن يمينه وشماله من حجر
او شجر او مدر حتى تنقطع الارض من هاهنا وهاهنا عن يمينه وشماله .
يعنى هيچ بر كمسه يوقدر تلبيه ايدر الا كه صاغ جانبنده وصول جانبنده
اولان تا انقطاع ارضه وارنجه طاشدن واغاجدن ومدردن الا انك
ايله بيله تلبيه ايدرلر . وبر روايتده كلديكه صاغنده وصولنده نقدر
اشيا وار ايسه انك ايله بيله تلبيه ايدوب بكا ايلوكنه شاهد اولورلر .

واكر

واكر تلبيه اتميوبده ذكردن و تسبيحدن نه ديرسه تلبيه نيتنه وتلبيه
يرينه محرم اولور كذا في المحيط اكر بر كمسنه اقچه الوبده اخر ايچون حج
ايدرسه ميقاتده اول كمسنه نيتنه حجه نيت ايده عمره يه نيت اتميه اكر عمره يه
نيت ايدرسه اول كشنك حجى فاسد ايدوبده اقچه يى وارثلره ضامن
اولور تكرار كيرو حج اتمك كركدر اكثر ناس بوندن غافلدر كذا في
مبسوط شمس الائمة وفخر الاسلام والاسرار والمختلفات والايضاح
وابن الهمام والبحر العميق كلهم صرحوا بانه اذا اعتمر فانه يصير مخالفا
ويضمن النفقة جاهل اهل علم صورتنده كمسنلر عمره يه نيت اتمك جائزدر
ديو فتوايى باطل ويردوكنه الدنميه اقچه الانه عمره يه يا قرانه نيت
اتمك جائز دكل اولمز مكر وصيت ايدن اذن ويرمش اوله كه بنم
ايچون حج ايدن مخير اولوب كرك حجه كرك عمره يه كرك قرانه نيت اتسون
دمش اوله حين وصيتده بو وجهله اذن ويرمش اولسه حج ايدنه
اسان اولور واقچه نك باقى قلانني وارسه رد ايلمك كركدر مكر
وصيت ايدن اقچه نك فضله قلاني بنم ايچون حج ايدنه ويرلسون دمش
اوله رد لازم اولمز واول اقچه دن اونده قومق وبورجن اودمك جائز

مسئله حج ايدوب اوزرندن فرض ساقط اولمامش كمسنه غيري ايچون حج اتمك امام شافعي رحمه الله تعالى قتنده درست دكل بزوم اصحابمز رحمه الله تعالى قاتنده درست در لكن اولكي افضلدر و اتمك افضلدر و حج اتمش اولورديه تطوع اتمك دخي بو اختلاف اوزرندر حلويات

وروي عن سعيد بن المسيب رضي الله عنه عن رسول الله صلى الله عليه وسلم انه قال ان الله تعالى ليدخل ثلثة نفر الجنة بالحجة الواحدة الموصي بها والمنفذ لها والحاج عنه والعمرة والجهاد كذلك تنبيه الغافلين

دكلدر وارثلر اني المغه قادر اولورلر • مكر كه اكا هبه ايدلر • واما وارثلر

اراسنده صبي وار ايسه انك حصه سني اكا ويرمك كركدر • اصل بودر كه

اول اقچه حج ايده نك ملكي اولمز • بلكه انك يانده امانت وجهي اوزره

درحج تمام اولنجه فضله قلورن وارثلر حقيدر • كذا في ابن الهمام • اول اجلدن

دركه اخر ايچون حج ايدن جنايت ايدوبده قربان وصدقه واجب اولسه

كندو مالندن اتمك كركدر • وكعبه يه حج زمانندن اول وارسه تا يوم ترويه

اولنجه كندو مالندن يمك كركدر • يوم ترويه دن صكره ميتك مالندن صرف

ايده مكر كه وارثلر اذن ويرمش اوله واول اقچه ايله اثواب صاتون المق وقرض

ويرمك ويرمكسه سني انكله ضيافت اتمك جائز دكلدر • واقچه الان ييان

يوريوب حج اتسه اكر يولك اكثرني يياني يوروسه حج كندونك اولور

اقچه يي ضامن اولوب تكرار حج اولمق كركدر • واكر يولك اكثرن بنسه

واقلني ييان يورديسه جائزدر • كذا في البدايع وغيره • واكر اول اقچه دن حج

اتميوبده براخر كمسنه يه خدمت ايدوبده انك يانده كجنوب كلسه ياخود فقرا

دن سنه بنوب مفت كلسه حج كندونك اولوب اقچه يي ضامن اولور •

وصيت ايدن عم يه اذن ويرمسه وارثنك ووصينك سوزينه واذننه

اعتبار

ايده اكثريرده كشييه امر اولنسه كركدر بنبج
اول كمسه ييانى حج اتسه
ضمان چكر • حلويات

اعتبار يوقدر ٭ عمريه احراملنوبده حج فاسد اولجق اني اصلاح اتمكه همان
ايكي وجهدن غيري يوقدر ٭ بري بودر كه اقچيه ضامن اولوب تكرار ركنه
حج اولمق كرك ٭ ياخود فاسد ايدن يينه اول ميتك يرندن تكرار حج ايده ٭
بو ايكي وجهدن غيري اصلاحه درمان يوقدر ٭ وحج امر ايدنك يرندن اتمك
شرطدر ٭ اگر بر كونلك مقداري اراق يردن اولسه حج جائز اولمز تكرار
كرو يرندن حج اتمك كركدر ٭ اگر بر كونلك يردن حج اتدوردن واصي ياخود
وارث ايسه حج كندونك اولور اقچيه ضامن اولبه تكرار حج اتمك
كركدر ٭ كذا في الملتقى وخزانة الاكمل ٭ بو مسئلهدن عموم ناس غافلدر
اگر يارم كونلك يردن اراق اولسه ميتك يرينه حج اتمك جائزدر ٭ واقچه
الوبده حج ايدن وارث اولسه نظر اولنه اگر كندودن غيري وارث يوغيسه
ياخود اولوب جملهسي بالغ اولبه حاضر اولسلر واذن ويرسلر حج جائز اولور
٭ اگر وارثلر اراسنده صبي اولسه يا بالغ اولنك بعضيسي غايب اولبه
اذن ويرمسلر بو صورتده وارثك حج اتمسي جائز اولمز ايدرسه حج كندونك
اولوب اقچيه ضامن اولور ٭ بو مسئلهدن عموم ناس غافلدر ٭ ولا تكن
من الغافلين ٭ كذا في بحر العميق واحياء الحج ٭ واقچه الان يولده وفات اتسه

انجق اولكمسنه براخر كمسيه ويرمك جائز اولمز وارثه باقي قلاني ايصال
اولوب تكراردن ياخود اولكمسنه نك وفاتي يردن حج اولنه • واكرانجه
ور دكلري وقتده سن نيجه بلورسك اني اشله ديسلر اخره ويرمك جائز اولور
• اخر ايچون حج ايدن حصوصنده مسائل چوقدر بشقجه انكيچون رساله تا
ليف ايلدك تفصيلي انده طلب اولنه **باب ما يحرم على المحرم** بو باب
محرمه حرام اولن اشيالري بيان ايدر • كشي محرم اولسه اوزرينه التمش
بش ودخي زياده نسنه نك اشلمسي حرام اولور • بعضسين اشلمكدن حج فاسد
اولور • وبعضسنده قربان ويا صدقه واجب اولور • محرم اولانك اوز
رينه فرضدر بو محرماتي بلوب اندن اجتناب اتمك كركدر قچن كشي محرم
اولسه اكا حرام اولور عورتيله جماع اتمك وجماعه متعلق كلام اتمك
عورتني يا جاريه سني شهوت وجهيله اوپمك وقوچمق ويا بشمق حرامدر
• وباشن تراش اتمك وقولتوغن وقاصغن تراش اتمك وكودهسندن قل
قوپرمق وبيغن وصقالن قرقمق وطرناغن كسمك وقميص وطون وقفتان
وطاقيه وعمامه وادك ويا برج ويشمق كيمك وكودهسنه ولباسنه طيب
دكورمك وباشن ويوزن اورتمك وباشن وصقالن طرامق وكهله اولدرمك

وكمسيه

وكمسنه اولدردیو اشارت ایتمك ویانه اتمق • وطاغ جناورلرن وقوش لرن اولمق واولیانه دلالت ایتمك واشارت ایتمك واركتمك ویمردسن صیمق وتوین یولمق وكودسنه عیب ایتمك وصید اولاق الوب صاتمق وقنا یقنمق وكمسنه ایله جدال ایتمك ونقدرمناهی واریسه اندن اجتناب ایتمك وكعبه حرمنده اغاجن كسمك واوتون یولمق محرم اولنلره واولمینلره حرام در • محرم اولان بو ذكر اولنان محرماتك برن ارتكاب ایتسه جماعتدن غیربسندن حجی جائز اولور فرض ساقط اولور قربان ویا صدقه ایله دفع اولنور • اماكه حجی مقبول اولبده كندویه ثواب حاصل اولمز • حج مقبول اولمغه برشرط بودركه مذكور اولن محرماتك جمله سندن اجتناب ایتمك گركدر

باب ما یباح للمحرم

بو بابده محرم اولنه ایشلمسی جائز اولن نسنلری بیان ایدر • محرم اولان كمسنه اوتلا غسل ایتمك ویا حمامه گرمك ولباسن یومك ویوزك دقنمق وقلج قوشنمق وبلنه اقچه كسه سن قوشنمق ومحمل و چادر ایچنده كولكلنمك وكوزینه سورمه چكمك طیب ایله مخلوط اول مسه • ودیشن چقرمق وچبانن صقمق وقان الدرمق • ومسواك لنمك وحجامت اتدرمك وجراحتنه بز بغلمق • ونفقتان ویغمورلق ایله اورتنمك

مسئله اولسون صیدن اكل ایتمك وكوزددن قلوموبیت یان وحم اولیانكسنزلك
كرك اكل ایتملری وحلال بحری وحشیسنی گروعلر
اولسون یابس اولسون كسملك •
دبغة الكلام

وصویه طالمق • وصغر وقیون وقاز وتاوق بوغزلمق • وباشین یصدق اوزرینه
قومق • ولباسن مخیط اولن عادت اوزره کیمیوب لکن اوزرینه بورنمك
ودخی طرنغی قوپسه انی قوپرمق وقیل قوپمیوب وکهله اولدر مجك قدر قشیمق •
وجبه کیمك • واوزری اثسوز عجم پشماغی کبی پشمق کیمك مباحدر •
محرم اولنده بو مذکور اولان اشیایی اشلمك مباحدر • لایق اولان بودرکه
احرام ایچنده مالایعنی سوز سویلمیه ساکن اولوب مالایعنیدن تا احرامدن
چقنجه طوره • **باب احرام المرأة** بوباب عورتلر احرامن بیان ایدر ••
عورتلر احرامی ارلر احرامی کبیدر • الا اون ایکی یرده مغایرلردر • اولکیسی عورتلر
احرام زماننده ارلر کبی عریان اولمق شرعی دکلدر • بلکه لباسلرن چقر
میوب عادت اوزره کیمك کرکدر • انلر مخیط کیمکدن نسنه لازم
کلمز • ایکنجی یوزلرن اچوق قویالر باشلرن ستر ایدهلر • قچن نامحرم
کمسنلر طوش اولسلر یوزلرینه پرده صلالر • اما اراجق طوتبه پردهیی
یوزلرینه دکوره میلر • اگر دکورسلر برکون کامل ویا برکیجه (کامل) بردم واجب اولور
یا برکون یا برکیجهدن ناقص اورتسلر نصف صاع بغدای صدقه لازم اولور •
اوچنجی بودرکه تلبیه ایتدکده رفع صوت ایتمیلر • دوردنجی بودرکه طوافده

رمل

رمل اتمیلر • بشنجی بودر که میلین اخضرین ارسنده یلمیلر یایجه یایجه
یوریلر • التنجی بودر که حریرله وحلیاتله بزنمك جائزدر • یدنجی بودر که
احرامدن چیقجق زماننده انلر تراش اولمق منهیدر • بلکه باشلرینك
جمله صاچن جمع ایدوبده جملسنك اوجندن کسلر • سکزنجی
بودرکه ارلرکبی انلر باشلری صاچنك برجانبندن ربع مقداری قرقمق
لازم دکلدر بلکه هرجانبندن ربع مقداری قرقسلر جمله ربع مقداری
اولسه جائزدر • طقوزنجی بودرکه طوافده ارلر اولسه انلر حجر اسودی
استلام ایدوبده اختلاط رجال منهیدر بلکه ایراقدن طوروبده اشارت
ایدهلر الریله • اوننجی بودرکه طواف وداع اتمدن حیض کورسلر قافله کوچنجه
طاهره اولمسلر طواف وداعی اتمدن کتسلر نسنه لازم اولمز • اون برنجی
بودرکه طواف زیارت حیض عذریله ایام نحردن تأخیر اتسلر نسنه
لازم کلمز • اون ایکنجی بودرکه عورتلر حج ایچون سفر اتمك دلسلر
محرمله یاخود زوجیله اولمق شرطدر • اکر بونلردن برسی بله اولمسه انلره
حج سفرن اتمك حرامدر اکر کعبهٔ شریف کندویه اوچ کونلك یول یادخی
زیاده ایسه • اکر بونلرسز سفر اتسلر کناهدر • ثواب طلب ایدرکن عقابه

مستحق اولور اما حجی جائز اولور • ولی وامر اوزرینه لازم اولان بودر که
عورتلری بلا محرم ولا زوج سفره اتمه‌دن منع ایدلر انلرک سفر اتملری محضا
اغواء شیاطین ایله اولور اگر یوز یاشنده قری دخی اولورسه کیرو سفرلری
ممنوعدر **باب احرام الصبی** بو باب بالغ اولمدق کمسه‌لرک
احرامی احوالن بیان ایدر • صبیلرده حج اتسه‌لر نافله حج اولوب ثواب حاصل
اولور • اگر صبی احرامه نیت اتمکی وتلبیه اتمکی تعلق ایدرسه ولیسی اکا
تعلیم ایده حج افعالن بالغلر نیجه ایدرسه اول دخی انلر کبی ایده • اگر صبی قتی
صغیر اولسه نیت وتلبیه اتمکی تعلق اتمسه اقرب ولیسی کم ایسه انکیچون
احرامه بیله نیت ایده وحج افعالن اشلرایکن انی بیله حاضر ایده • اگر ولیسی
انک طوافن ایدی ویرسه جائزدر • اما طواف نمازن انکیچون قلمق جائز
اولمز وصبی حج ایدوب بعده صکره بالغ اولدقده کندویه غنا کلسه اوزرینه حج
فرض اولور کندی حج اتمک کرکدر • وصبیلر احراملندقده اولی بودر که انلرده
مخیط کیمکدن حذر ایدلر • اگر مخیط کیسه‌لر یا حجک بعض واجبلرن ترک
اتسه‌لر انلره صدقه وقربان لازم اولمز • ومجنونلرده صبیلر کبیدر • اما قول
احرام کیسه بالغ اولسه حرلر کبی جمیع جنایات لازم اولور نسنه‌لردن

صقنلر ۰ اگر جنایت اتسه اگر صومله اولور قبیلدن ایسه صائم اوله ۰ اگر صو
مله اولمیوبده قربان وصدقه لازم اولور قبیلدن ایسه ازاد اولدقدنصکره
واجب اولور اول زمانده قربانی وصدقه ایده ۰ اگر افندیسی ایدی ویرسه امام
طحاوی دیرکه جائز اولمز زیرا که کندی مالیله اولمق شرطدر قول ایسه
نسنه‌یه مالك اولمز ۰ کذا فی البدایع ۰ اما کرمانی مناسکنده دیدیکه افندیسی
ایدی ویرسه جائزدر ۰ اگر قول حج اتسه بعده ازاد اولسه کندویه غنا کلسه
تکرار حج اتمك فرض اولور ۰ اما فقیر حج اتسه بعده غنا کلسه تکرار حج اتمك
فرض اولمز **باب الجنایات** بو بابده جنایتلر وکفارتلر احوالی
بیان ایدر ۰ محرم اولان عادت اوزره مخیط کیسه یوم کامل یا کیجه کامل
یا دخی زیاده برقربان لازم اولور ۰ اگر یوم کاملدن یا کیجه کاملدن از
اولسه نصف صاع بغدای صدقه لازم اولور ۰ امدی بلکه محرم اولنلر
اوچ بولکدر ۰ بربلوکی بودرکه کودسی باشدن ایاغه وارنجه عذری وار
مخیط کیمکه مضطردر ۰ وبربلوکی بودرکه هیچ بدننده عذری یوقدر احرامله کتمکه
قادر اولور ۰ وبربلوکی بدننده بعض یرده عذری وار مخیط کیمکه مضطردر
وبعض بدننده یوقدر اول محلده مخیط کیمکه مضطر اولمز ۰ بو اوچ بلوك

طائفه نڭ هر برینڭ بشقجه بشقجه حکمی واردر کفارت واجب اولمده

عموم ناس بو تفصیلدن غافلدر ۰ کفارت ویرمده جمله نڭ حکمین

برظن ایدوب بده فرق اتمزلر ۰ بو تفصیل زیلعیده وابن همامده ومناسك

سروجیده وکرمانیده وبحر عمیقده مفصلا مذکوردر ۰ ولکن زمانه

علماسنڭ اکثری بوندن غافل اولمغین نیجه کره حج ایدن آدملر بو تفصیلی

بلمدکلری اجلدن اوزرلرنده نیجه قربان وصدقه بورج قالمشدر خبر

داردکلدر ۰ بو تفصیل مفصلا ذکر اولنده قدنصکره خبردار اولور ۰

اوزرنده قربان وصدقه واریسه تدارك ایلسون اما اولکی بلورك

یعنی جمیع بدننده عذری اولبده مخیط کیمکه یعنی قمیص وتومان وطاقیه

وعمامه وقفتان وادك وبابوج وبشمق کیمکه مضطردر ۰ اسیدن

یا صوقدن یا مرضدن مخیط کیمدکلری تقدیرجه کندویه ضرر اولور

دیو اول جمله لباسی کیدکده اوچ کفارتدن برین اتمه مخیردر ۰ یا برقربان

ایده مفرد بالحج ایسه ۰ یا ایکی قربان ایده قارن ایسه ۰ یا اوج کون صائم اوله

مفرد ایسه ۰ یا التی کون صائم اوله قارن ایسه ۰ یا خود التی فقیره هر برینه

نصف صاع بغدای ویره مفرد ایسه ۰ یا اون ایکی فقیره هر برینه نصف صاع

بغدای

بغدادی وین قارن ایسه بو اوج کفارتدن برن ایده جمله لباس ایچون
اما بو مذکور اولان کفارتلر جمله لباسن برکون ایچنده کیدیسه در
اما بعضسن بوکون کیوب و بعضسن ایرتسی کیسه انوک ایچون
بشقجه کفارت لازم اولور مثلا برکون کوکلك ایله تاقیه کیسه
اما بشمغن یالادوکن ایرتسی کیسه اکا تکرار کفارت لازم اولور اختلاف
مکان اولدوغیچون زیراکه برکون برمکان حکمنده در بو خصوصده
جمله لباسن برکونده کیسه همان برمکانده کیمك حکمنده در نفس
مکانه اعتبار یوقدر واما بعضلر نفس مکانه اعتبار ایدرلر اکر جمله لباسن
برمکانده کیسه برکفارت یتر اکر بعض لباسنی قمیصدن و عمامه دن
وسراویلدن واکدن براخر مکانده کیسه ایکی کفارت لازم اولور
احتیاط بودرکه اختلاف مکاندن قچه بلکه جمله لباسن برمکانده کیه
اما ایکنجی بلوك یعنی بدنلرنده هیچ عذری اولمینلردر انلر مخیط
کیمك عادت اوزره حرامدر واکر کیرلرسه احرام ایچنده حرام شیء ارتکاب
اتمش اولور حجلری حج مبرور اولمز اکر انلرده جمله لباسلرن جمع ایدوب
برمکانده کیرکرسه بردم واجبدر مفرد اولنه قارن اولنه ایکی دم واجبدر قربانیدن

بو خصوصده حتی لباسنی برکون
ایچنده جمع ایدوب کیسه همان
برمکان حکمنده در بعض بیلمینلر
جمله سی برمکانده اولمیجق تکرار کفارت
لازم اولور ظن ایدرلر اویله دکلدر
بو خصوصده برکون جمله سی
برمکانده در مناسك الحج

غیری نسنه صوقمدن وصدقدن جائز اولمز • زیرا که اختیاریدر مخیط کیمکه
مضطر دکلدر • اگر بعضی لباسن ادك وپایوچ کبی کیمیوب بعده برمکان
اخرده کیسه اکا بشنجه قربان لازم اولور **اما اوچنجی بلوك** انلردرکه
بدنلرنده بعض یرنده عذری وار وبعض یرنده عذری یوقدر • مثلا باشی
اچوق طورمغه قادر دکلدر یا صوقدن یا اسیدن طاقیه کیمکه مضطردر
• قمیص قفتان وغیری کیمکه احتیاجی یوقدر • یا خود قمیص وقفتان کیمکه
احتیاجی وار اما تومان کیمکه مضطر دکلدر بلکه ازار ایله کتمکه قادردر
• وادك وپایوچ وبشمق کیمکه مضطر دکلدر نعلینی کیوب کتمکه قادردر
• ادوکنك ویا پابوجینك ایاغنك اورته یرنده اولان یومروجدن اشا
غاسن کسوب انسوزجه عجم بشماغ کبی اولور انی کیمکده جائز اولور
• یا اوزری انسوز بشمق کیه بو مذکور اولنلر کفایت ایدر • اگر قوطه
کبی بولنمزسه (بولنمیسه) طومانی کسوب قوطه کبی ایدوب کیه • بو حالده کیمسنلر
مضطر اولدقلری یره مخیط کیوب کفارت ثلاثه دن برین • یا قربانن یا اوچ
کون اوروج یا التی فقیره هر برینه نصف صاع بغدای یا قیمتن صدقه ایده
مفرد ایسه • والا اگر قارن ایسه ایکی قربان یا التی کون اوروج یا اون ایکی

فقیره

26

فقیره هر برینه نصف صاع بغدادی یا قیمتن صدقه ایده ۰ واگر مضطر اولمین
یرینه کیسه اکا تکرار بشقجه قربان واجب اولور ۰ کرک جمله لباسن بر یرده
کیسون فائدسی یوقدر تداخل ایتمز بری اضطراری بری اختیاریدر سبب
مغایر اولدی تعدد جنایت لازم اولور ۰ اختیاری اولان یره کیمده قرباندن
غیری جائز اولمز اگر غنی واگر فقیردر بو صورتده برابردر جنایت ایکیدر ۰
بو مذکور اولان تفصیلی فهم ایتمیوبده بو صورتده جمله لباسیچون بر قربان
کفایت ایدر دین جاهللردن اولمه ۰ اولحج ایدوبده هم ضروری اولان
یرک وهم ضروری اولمین یرکن محیطی کیوبده جملسنه بر قربان کفایت ایدر
دیوبده اختیاری واضطراری بر برینه خلط ایدوبده بر قربان ایله کفایت ایتدکسه
خطاء فاحش ایتمش اولدک اوزرکده جنایتک برینک کفارتی بورج قالدی
طورمه ادا ایله اگر قارن اگر مفرد بالحج یا اخود یالکوز عمریه نیت ایلدک اکا کوره
حساب ایله ایت کفارتی ایله ۰ بلورسک بو مذکور اولان تفصیله شبهه‌سی
اولان زیلعیکه کنز شرحیدر وابن همام هدایه شرحیدر انده طلب ایده ۰
تعدد جنایت اولور یرک تفصیلین بلمده لباس خصوصنده جمله ناس بوندن
غافلدر حتی مکه علماسی بله ۰ الله تعالی حضرتی کمال لطفندن بو ضعیف

قولنه بو مسئله نك كما ينبغي تحقيقن بلمك نصيب ايده

الحمد لله ملهم الصواب ٭ وقد فصلنا لك الكلام تفصيلا ٭ وآتيناك

من لدنا سلطانا مبينا ٭ بو مذكور اولانى فهم ايتميوبده على الاطلاق

جمله لباسن بر مجلسده كيه جمله لباسيچون بر قربان لازم وكفايت

ايدر ديرسك شول كتابسز مفتي اولان جاهللردن اولمش اولور

سن نعوذ بالله من الهوى فانه شريكك في العمى ٭ اگر مضطر اولبده

لباسن كين اول لباسك اوزرنه صكره دن لباس زيادة ايتسه يعني

اول لباسي چقاربده بر آخر لباس كيسه نسنه لازم اولبده تكرار انكيچون

دم لازم اولمز لباس جمله جنس واحددر ومحرم اولان حين احرامده

يان اولسه مخيط لباسدن آمن اولدوغي ايدركه لباس كيمجك كندويه

اسيدن ياصوقدن ضرر كلهكور كيم اگر ضرر في الحال يوغسه بر ساعت

يا ايكي ساعت احرام بزي ايله طورمغه قادر اولورسه على الفور لباسني

كيميه قادر اولدوغي مقداري طوره اول زمانه دكين كه اگر لباس كيمزسه

ضرر كلمسي غالب اوله اول زمانده كيه ٭ اگر اول وقتدن اول كيرسه

اختياريله جنايت ايتمش اولور ضروري اولبده كيجك زمان كلنجه

كفارت

كفارت بشقجه اولور ٥ ودخی ضرورت زمانی کلوبده کیسه کفارتی بشقجه
اولور ٥ مثلا بر کون طورمغه قادرده کلدر اما یارم کون طورمغه قادر ایدی
اول زمان اولنجه صبر اتمیوبده بلا عذر لباس کیسه قادر اولدیغی زمان
ایچون نصف صاع بغدای صدقه این ضرورت زمانی کلمدن مخیط کیدی
ایسه ٥ اکر بر کون طورمغه تا کندوده قدرت اولسه اما طورمیوب
احرام کیدوکی یرده علی الفور لباسنی کیسه بکا صکره ضرر کلورده یو بو
صورتده بر قربان لازم اولور اختیاری ایله کیدوکی ایچون ٥ بعده
اضطراری زمانک باشقه کفارت ثلاثدن برن ویر بو مسئله‌دن دخی
خاص وعام غافلدر ولا تکن من الغافلین **فصل فی ازالة الشعر**
اولا محرم اولانه بدنندن قیل قوپرمق حرامدر ٥ اکر باشنی بالتمام تراش
اتسه ویا ربعنی تراش اتسه مفرده بردم ٥ قارنه ایکی دم لازم اولور ٥ اکر
ربعندن اکسک اولسه مفرده نصف صاع بغدای قارنه بر صاع بغدای
صدقه لازمدر ٥ اکر قولتوغنی ویا قاسوغنی تراش اتسه دم لازم اولور ٥
واکر محرم ایکی کره تراش اولسه امامین رحمهم الله تعالی یاننده ایکی قربان
مفرده دورت قربان قارنه واجبدر ٥ وامام محمد رحمه الله تعالی یاننده

اولكی ایچون قربان اتدیسه ثانیچی ایچون بر قربان دخی ایده ° اگر اولكی
ایچون قربان اتمدیسه ایكیسیچون بر قربان كفایت ایدر ° تكرار تراش
اولمقدر بو حساب اوزره در وقولتوغنی وقاصیغنی وطرنغنی كسدكده بو
حساب اوزره در ° اگر محرمك ابدست الوركن صقالندن قیل دوشسه
ایكی اوچ قیله دگین ازدن وچوقدن صدقه ایده ° اگر اوچ قلدن زیاده
اولسه مفرده نصف صاع بغدای ° قارنه بر صاع بغدای صدقه اتمك
واجبدر ° ومحرم اولانه كهله اولدرمك حرامدر ° اگر بر بت یا ایكی بت
یا اوچ بت اولدرسه یاخود یبانه اتسه از چوق نه دیلرسه صدقه ایده °
اگر اوچ كهلدن زیاده اولدرسه یا اتسه نصف صاع بغدای صدقه
واجبدر ° ولباسنی كهله اولسون دیو یومق یاخود كونشه قومق اسیدن
اگر كهله لر هلاك اولسلر صدقه اتمك واجبدر ° اگر لباسنی یودقده
قورمق ایچون كنشه قوسه مرادی كهله اولدرمك اولمسه نسنه لازم
اولمز كهله اولورسه ° ومحرم اولان اوزرینه بر كمسنه تراش اتمك
حرامدر ° اگر ایدرسه اوزرینه نصف صاع بغدای صدقه لازم اولور °
نقدر كمسیی تراش ایدرسه هر بریسیچون بشقجه بشقجه نصف صاع
بغدای

تكرار تراش
وقارغه ° وچیلاق ° وایلان
وفان ° وكلب عقور یعنی
قدوز كوپك ° وسوریجی سكزی
وبین ° وسلحفات ° اولدر
مكله نسنه لازم گلمز
دبجة الكلام

بغدای صدقه واجبدر • واكر بیغن قرقسه مفرده نصف صاع بغدای ••
وقارنه بر صاع بغدای صدقه ایتمك واجبدر • وقول اولا انه قربان وصدقه
واجب اولسه ازاد اولدقدنصكره واجب اولور • واحرامدن چیقق
زماننده محرملر بربرن تراش ایتمك جائزدر • حجه ویا عمره یه محرم اولان
حج وعمره یی تمام ایدوبده تراش اولمینجه احرامدن چیقمز • باشن تراش
ایتمزدن اول درنق كسمك یا لباس كیمك جائز اولمز • احرام
دن چیقق زماننده تراش اولمدن لباس كیوبده بعده تراش اولدی ایسه اكر
بر ساعت طورمدن لباسدن صكره تراش اولدی ایسه بر اوج بغدای
صدقه ایله • اكر بر ساعت طوردقدنصكره تراش اولسه نصف صاع
بغدای صدقه لازم اولور • اكر بر كون كامل ویا بر كیجه كامل طور
سه تراش اولسه دم واجب اولور • واكر محرم اولان بر الینك یا ایكی
الینك ویا ایكی ایاغنك طرنغن كسسه مفرده بر دم • وقارنه ایكی دم
لازم اولور • اكر دورت طرنغن كسسه هر طرنق اوزرینه نصف صاع
بغدای صدقه لازم اولور • اكر قربان بهاسنه كوجی یترسه قربان لا
زم اولور • اكر تكرار طرنق كسسه هر كسدوكی ایچون بشقجه بشقجه

كفارت واجب اولور ۰ واكر بر مجلسده باشن تراش اتسه وطر
نغن كسسه وبر عضون طيب لسه هر برايچون بشقه كفارت لازم او
لور ۰ ومحرم اولان اخرك طرنغن كسمك جائز اولمز ۰ اكر كسسه
نصف صاع بغدايى صدقه لازم اولور **فصل في الطيب** محرم
اولنه طيب لنمق حرامدر ۰ يعني كوكجك رايحه سى اولان نسنلر طيب
ديرلر ۰ اكر بر عضون كامل طيب لسه مفرده بر دم لازم اولور ۰
قارنه ايكى دم لازم اولور اكر ايكى عضون طيب لسه اكر بر مجلسده اولورسه
بر كفارت كفايت ايدر ۰ واكر هر برى بر مجلسده اولورسه بشقجه بشقجه كفا
رت لازم اولور اكر بر عضوندن اقلن طيب لسه مفرده نصف صاع
بغدايى وقارنه بر صاع بغداى صدقه اتمك لازم اولور ۰ اكر لباسنه
وبدننه طيب دكسه على الفور ازاله ايدوبده كفارتن ويره ۰ وكعبة شريفه
بعض كمسنلر كل صويى صجرلر محرم اولان اندن حذر ايده ۰ اكر بلميوبده
يوزنه يا بر عضو كاملنه سوررسه بر دم واجبدر ۰ اكر عضوندن اكسك
اولسه نصف صاع بغداى صدقه اتمك واجبدر ۰ وحجر اسوده بعض
زمانده طيب سوررلر محرم اولان اول زمانده اندن دخى صاقنه استلام
اتميه

اتميه ٭ اگر ايو بد جمله اعضاسى طيب اولورسه دم لازم اولور ٭ قتاده طيب
دن اندن دخى حذر ايده ٭ ومحرم اولان كمسنه ايوجه قوقلو نسنه‌لرى قوقلمق
مكروهدر ٭ واگر زيت ياغيله بدنن يغلسه بردم لازم اولور ٭ محرمه
طيب حرام اولمده ار وعورت برابردر جهلا وسهوا ونسيانا وعمدا فرقى
يوقدر جملسنه كفارت لازمدر غافل نباشد ٭ **فصل فى الجماع** ٭
محرم اولنه عورتنه جماع اتمك حرامدر ٭ اگر جماع ايدرسه عرفه وقفه
سندن اول حج فاسد اولور ٭ وهم اوزرينه بردم لازم اولور اول سنه‌ده حجى
فاسدلجه احرامدن چقمق اجلى ايچون تمام ايدوبده وهم گلجك سنه‌ده
قضا اتمك واجبدر ٭ اگر عورتده محرمه اولسه اول دخى حجن فاسد اتمش
اولور وهم اكا دخى بردم لازم اولور وهم حجن قضا اتمك لازم اولور ٭
واگر تكرار نچه كره جماع اتسه اگر بر مجلسده اولسه بر كفارت كفايت ايدر
٭ واگر ايكى مجلسده اولسه هر بر ايچون بردم لازم اولور ٭ واگر عرفه‌ده وقفيه
طوردقدنصكره طواف زيارت اتمدن جماع اتسه حج فاسد اولمز لكن
بردوه يا بر صغير قربان اتمك واجب اولور ٭ مفرد بالحج اولدقده ٭ ايكى دوه
ياخود ايكى صغير قارن اولورسه ٭ واحرامى عمره‌يه ايسه عمره‌نك طوافن اتمز

دن اول جماع ایتسه عمره فاسد اولور و بر دم لازم اولور اول عمره یی فاسد لجه
تمام ایدوب بعده قضا ایتمک واجبدر و اگر زنا یا لواطه ایتسه بنه حج فاسد
اولور • اگر قبل الوقوف ایتسه انوکده حکمی جماع حکمی کبیدر دم لازم اول
مده وحج فاسد اولمده وحج فاسد اولبده وحج فاسد اولبده قضا لازم اولمده •
و اگر منامده احرامدن چقوبده تراش اولسه بعده طواف زیارت ایتمدن
جماع ایتسه حج فاسد اولمز اما بر دم لازم اولور • اگر عورتنی شهوت
وجهیله اوپسه یا قوچسه یا یاپشسه بر دم لازم اولور حجی فاسد اولمز •
اگر کبیدر عورتک حکمیده حج فاسد اولمده وجنایت لازم اولمده حج احرامنده
حرام اولان اشیا عمره احرامنده حرام اولان اشیا بو ایکیسیچون فرقی یوقدر
فصل قربان احوالن بیان ایدر • حج بابنده قربان لازم اولان یردو
وصغیر و قیون و کچی جائزدر • الا ایکی یرده دوه ایله صغردن غیری نسنه لا جائز
اولمز • بری عرفه ده وقفیه دوردقدنصکره جماع ایتسه • و بری طواف زیارت
جنبله یا حیضله طواف ایتسه بعده طاهر له اعاده ایتمیوبده کتسه بو ایکی یرده
طوار جنسندن دوه ایله صغردن غیریسی جائز اولمز و بو قربان اضحیه قربانی
کبیدر عیبسز اولمق گرکدر • قویرغنک و قلاغنک اوچ بلوکندن بر بلوکی

اکسک

اكسك اولسه جائز اولمز • يا بر كوزنك اكثري كور اولسه يا قتي اريق اروق
اولسه هيچ ايچ ياغي اولمسه جائز اولمز • وبردوده يا بر صغرده يدي كشيه
قربان حاجتلو مشترك اولسلر جائزدر • وجنايت قرباني مكه حرمندن
غيري يرده جائز اولمز و بو جنايت قرباني قيمتن ويرمك جائز دكلدر •
وفقرايه بوغزلمدن دري ويرمكده جائز اولمز • حجده اولان قربان ايكي
وجه اوزره در • بر وجهده فقرادن غيري كمسنيه ويرمك جائز اولمز • وبر
وجهده غني وفقير • وصاحبي دخي يمك جائزدر • فقرايه مخصوص اولان
جنايت قرباني • ودم احصار • ونذر وكفارت قربانيدر • بونلردن صاحبي
يمك واولادي وباباسي ودده سي يمك وعورتلري وقولي وغني اولنلر يمك
حرامدر • وبر وجهده مذكور اولنلردن يمك جائزدر • اضحيه قرباني
وتمتع وقران قرباني كه اكا شكرانه قرباني ديرلر بونده شرط اولان همان
بوغزلمقدر فقرايه تصدق واجب دكلدر • اما اولكي وجهده هم بوغزلمق وهم
فقرايه تصدق اتمك واجبدر • اما شوفايه دخي ويرمك جائز دكلدر •
اكر جنايت قربانندن ونذر قربانندن كفارت قربانندن غني اولان
يسه يا صاحبي يسه وسائر يمكه جائز اولمينلر يسلر نظر اولنه اكر بوغزلركن

كتاب الاضاحيه
عتود • دغنشك • صغراك
يا قيونك بعينونج اولسه •
عراك بدج اولماسون كوراك ايكيني •
عراك بيرادلشي ايلد اولسون
عراك ممنش • عراك ديعاند يا
عراك يا ابوز اولسون • قربان
اننمش • درستدن • جونكم سمور
اتملك دردستدن واني وساير مقاصد
اولد • زبيا اقاني حلويات
تمام درن •
بر امده اولن قربان دعاسيدن
اللهم هذا منك ولك • تقبل
مني كما تقبلت من ابرهيم
خليلك ومحمد نبيك عليهما
الصلوة والسلام •

کندو قلبنده کندی یمکدن و غنی اولنلره یمکدن و فقرایه ویرمکدن وار ایسه
قربان جائز اولمز بر یرینه تکرار قربان دخی اتمک کرکدر ۰ واکر بوغزلرکن
قلبنده جمله قربانی فقرایه تصدق اتمکی اولدیسه بوغزلادقدنصکره صحجی
ویاخود اغنیا یسلر بو صورتده قربانی جائزدر ۰ اما کندی وسائر یمسی
جائز اولمینلر اکل ایدرلرسه انک قیمتنی فقرایه تصدق اتمک واجبدر
حساب ایدب نقدر اولورسه قیمتن فقرایه ویرسون ۰ بو مذکور اولنلری
فهم اتمیوبده غافللردن اولمیاسن ۰ بو زمانده حاجیلر قربانلرینی تمامجه
فقرایه ویرمزلر کمسی هیچ ویرمز بلکه یاننده اولان غنی یولداشلرینه
ویروب انلر دخی قربان اتدکده اکا ویررلر نوبتله بری برینک قربانن یرلر قربانلری
جائز اولمیوبده بو رجلو کیدرلر اول قربانلردن وسائر واجب اولان
قربانلردن قصابه اوجرته طوتبده اتندن ویرمک جائز دکلدر ۰ ابتدا بو
غزلرکن قلبنده قصابه ویرمک وار ایسه قربانی جائز اولمدی ۰ اکر
بوغزلرکن قصابه ویرمک قلبنده یوغدی لکن بوغزلادقدنصکره اوجرته
طوته ویردی ویردیکی اتک قیمتن فقرایه ویرجک قربانی جائز اولور
بلکه اوجرته طوته اقچه ویره ۰ اکر اقصاب فقیر ایسه اتندن تصدق

ایدرسه جائزدر. وبو جنایت قربانی فقرایه تصدق ایتدکدنصکره بعض
غنیلر انلردن صاتون آلوبده یمک جائزدر. اما صاحبی صاتون آلوبده
یمک مکروهدر. واکر اول فقیر قربانی اتندن غنیلره یا صاحبنه با
غشلسه اکر تملیک ایدوبده الکرینه تسلیم ایدرسه انلر یمک جائز
در. واکر اول فقیر پشوروبده انلر ایله یسه جائز دکلدر انلره یمک. زیرا
اباحت وجهیله اولمش اولور. جائز اولمغه تملیک ایتمک کرک ایدی.
کذا فی خلاصة المناسک. وبو قربانی صدقه ایتمک عدد فقرا شرط
دکلدر. یدی اولمق لازم دکلدر. بر فقیره یا اون فقیره ویرسه جائزدر.
ومکه فقراسنه ویرمک افضلدر. وغیری یرلر فقراسنه ده ویرمک جائز
در. اضحیه قربانی. ومتمتع قربانی ایام نحرده اولمق کرکدر. واما جنایت
قربانی هر نه زمانده اولورسه جائزدر. اما مکه حرمنده اولمق کرکدر
وجنایت اختیاری اولمسه بلا عذر دم لازم اولجق یرده قربانڭ غیری
نسنه جائز دکلدر. اما عذرله اولیجق صومله وصدقه ایله اولور بو
قارووده ذکر اولنان اوزره. اکر شکرانه قربانڭه کوجی یتمزسه قتی فقیر
اولبده قوت یومیه سندن غیری زیاده قربان بهاسنه قادر اولمسه

اون كون اورج طوته اوچ كوني كچدن اول يدى كوني كچدن صكره • واكر
اوچ كوني كچدن اول طوتمسه بعده يالكوز اورجله اولمز قربان واجب او
لور • واكر كچدن اول اوچ كون اورج طوتمسه بعده بيرام كوني تراش
اولمزدن اوكدن قربانه قادر اولسه قربان واجب اولور صومله اولمز ••
اكر تراش دن صكره قدرتي كلسه يدى كون بعد الحج صائم اولسون ••
ومحرم اولانه اولامق واولينه دلالت واشارت ايلمك حرامدر •
وصيد اولان نسنه اولوب صاتمق حرامدر جائز دكلدر • وصيد اولانى
بوغزلسه مردار اولور • وصيدي قتل اتسه قيمتي قدر صدقه واجب اولور •
بوكا متعلق كلام چوقدر جمله ذكر اتمك بو رساله ده مناسب دكلدر • زيرا
بو رساله دن مراد اختصار مفيد درقتي كثير الوقوع ومهم اولان وخطا
واقع اولان نسنه لر ذكر اولنه دى احياء جده تفصيلي مذكوردر مراد ايدن انده
طلب اولنه • وحاجيلرك اكثرينك حجي مقبول اولمدغه كناهي يرلغنمغي
مرادي دكلدر • تفصيل اوزره اولجق يازدرمغه چوق اقچه كيدر ديو يزدر
مقدن تجارلر دنيا متاعي المق ايچون اقچه جمع اتمشلر اخرت متاعي مرادي
دكلدر • حاجيلر اراسنده كيمسنلر واردر كه مكيه كلدوكنده يولده دو
يغير

يغير اتمدن غيري نسنه سي يوقدر خلق ارا سنده حاجي فلان دنمسي كفايت

ايدر • زيرا كه هر مسئله سندن بر مسئله بلمز و تعليم اتمكه بر عثماني طلب

اتسه و ير مكه اقدام اتمز و سن بو فعلي اتمش سن هر جكه نقصان كلمش يا فا

سد اتمش سن ديسكر الله تعالى قبول ايده در هيچ قولق طوتمز • بلكله

كعبه حرمنك ايچنده اوت اولمق و اوني اوركتمك و اغاجن كسمك

و اوتن يولمق اذخردن غيري محرم اولانه و اولميانه حرامدر • اگر صيدي

قتل اتسه و اغاجي كسسه و اوتن يولسه قيمتن فقرايه تصدق اتمك

واجبدر • اما بر اغاجكه بني ادم بتوردكندن اوله اول جنسدركه خرما اغا

جي كبي و سائر يمش اغاجي كبي اني كسمده نسنه لازم اولمز اگر صاجي و ار ايسه

اگا ضامن اولور كسمسي جائز اولمين نسنه يبان اغاجيدر مغيلان اغاجي

و چام اغاجي كبي و يبان اوتلري كبيدر • بو بحثه متعلق چوق كلام وار در

احياء جه مفصلدر انده طلب اولنه **باب في بيان دخول مكة**

بو باب مكة مكرمه يه داخل اولمق احوالن بيان ايدر • قچن مكه

مكرمه يه كرملو اولسه ادب بودركه قادر اولورسه يا ينجه يوريوب

كيره • و غايت خضوع له و خشوع له و استغفار توبه ايدرك داخل اوله •

وبقعهٔ شریفه‌نك عظمتن وهیبتن قلبنده احضار ایده ۰ وقچن بیت
شریفه نظری واقع اولسه کمال مرتبه تعظیم تعظیم واجلاله نظر
الله تعالی یه اول محل شریفه وارمق میسر اولدوغیچون حمد وثنا ایده بو
عظیم نعمتك شکرنده شاکرا اولان بنده‌لردن اوله ۰ حکایتدر عابده
لردن بر عورت حج ایتدی وقتا که کعبهٔ شریفه یقین اولدی سؤال ایدرکه ربمك
بیتی نره‌ده‌در ۰ وقتا که کوردی ایسه دیدیلر که ربکك بیتی بودر همان سر
عنله یوریوب واروب کعبهٔ شریفه‌نك دیوارنه یاپشوب روحن تسلیم ایدوب
اول ارادن میتی قالقدی سن ارسن عورت قدر عشقك اولمیه ۰ هذا دیا
ر المحبین فاین المحبون ۰ سنتدر مکه‌یه ۰ غسل ایله کرمك ۰ وحجده اون یرده
غسل ایتمك سنتدر ۰ اول احرام ایچون ۰ ایکنجی دخول کعبه ایچون ۰ اوچنجی
طواف زیارت ایچون ۰ دوردنجی عرفه وقفه سیچون ۰ بشنجی مزدلفه وقفه سیچون
التنجی ویدنجی وسکزنجی منادە اوچ کون رمی جمار ایچون ۰ طقوزنجی طواف وداع
ایچون ۰ اونجی دخول مدینه منوره ایچون ۰ کذا فی مناسك الابرار ۰ کعبه‌یه
کوندز کیرمك مستحبدر وکیجه کرمك جائزدر ۰ وسنتدر کعبه‌یه معلا
جانبندن داخل اولمق ۰ وکیجك الت جانبندن کتمکدر ۰ ومکه شهرنه

داخل

داخل اولورکن بونی اوقیه • اللهم ان هذا البلد بلدک والبیت بیتک جئت
لطلب رحمتک ودوام طاعتک متبعا لامرک راضیا بقدرک مسلما
لامرک اسئلک مسئلة المضطرین الیک المشفقین من عذابک ان
تستقبلنی الیوم بعفوک وان تجاوز عنی برحمتک وان تدخلنی جنتک •
اندن تلبیه ایدرک داخل اوله • ومستحب بودرکه کعبیه داخل اولدقده هیچ
بر یره وارمیوب همان طغری حجر الاسوده واره مکرکه اسبابی اوله ضایع
اولمق خوفی اولسه بر یره حفظ ایچون تدارک ایده • اگر یولداشلری وار
ایسه بعضیسی اسباب یاننده طوروب وبعضلری دخی طواف وسعی ایدوب دخی و
باقیسی دخی صکره ایدلر • وکعبهٔ شریف ابتدا کورندکده سموات قپولری
اچلور اول حینده دعا ایده که محقق مستجابدر اندن قالدوروب اوچ کره
الله اکبر دیوب وصلوات ویروب دعا ایده وخیرات دارینک حصولن
طلب ایده اهم مهم اولان حسن خاتمه ومغفرت طلب اتمکدر ••
ومستحبدر باب سلامدن داخل اولمق وهر قنقی بابدن داخل اولسه
جائزدر • قچن باب سلامه کلدکده بیت الله عیان اولسه کرکدر اوچ کره
الله اکبر دیه واوچ کره لا اله الا الله دیه اندن الن قالدروب بونی اوقیه •

عن جابر رضي الله عنه ان رسول الله صلى الله عليه وسلم دخل يوم فتح مكة وعليه عمامة سوداء بغير احرام
مصابيح

منك

اللهم انت السلام ومنك السلام واليك يرجع السلام فحينا ربنا بالسلام

اللهم زد بيتك هذا تعظيما وتشريفا وتكريما ومهابة وزد من عظمه و

شرفه وكرمه ممن حجه واعتمره تعظيما وتشريفا وتكريما وايمانا • اللهم

صل على محمد وعلى ال محمد عبدك ورسولك • واسئلك ان ترحمني وتقيل

عثراتي وتغفر لي ذنوبي وتضع عني وزري برحمتك يا ارحم الراحمين • فجن

مسجد حرامه داخل اولسه تحيت المسجد قلميوبه حجر اسوده توجه ايده •

مشجد طواف اتمك ايجون سكر فرض نمازنه اقامت اولمش اوله اول

زماند جماعت ثوابن ترك اتميوبه جماعتله قله • ياخود فرض نمازي قلما

مش اوله طواف ايدنجه نماز وقتي كچر اوله يا سنت فوت اولور اوله

اول وقت نمازي قلوبه بعده طوافه واره • وبعض احمق حاجيلر داخل

اولدقده نمازن اقامت اولنوب ونماز قلنوركن جماعتي ترك ايدوبه طوافه

كيدر • وبوندن احمق دخي واركه صباح نمازي قلنوركن جماعتله

قلميوبه جماعت ترك ايدوكندن ماعدا صباح نمازني قلمدن صفا

ايله مروه اراسن سعي كيدر نماز وقتي كچمكه شيء قليل فالمشدر • هم

جماعتي ترك ايدوب ونمازي وقتندن بلا عذر تاخير ايدوب مغفرت

طلب

طلب ايدركن عقابه مستحق اولور ۰ وسعى طواف عقبنجه اولمق سنتدر ۰
سنت اجلندن فرض ترك اتمك جائز دكلدر ۰ وسعى تاخير ايدوب بعده
اتمك جائزدر ۰ پس حجر الاسوده توجه اتسه بونى ديه لا اله الا الله وحده
لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير ۰ اكر مفرد بالحج ايسه
طواف قدوم ديو نيت اليميه ۰ واكر عمره‌يه نيت اتديسه طواف عمره ديو نيت ايده
واكر قرانه نيت ايدرسه اكا ايكى طواف ايكى سعى لازم اولور ۰ اول
طوافى طواف عمره ديو نيت ايده وبعده سعين اتدكدنصكره طواف قدوم
ايدوب تكرارينه سعى ايده عمره‌يه نيت اتديسه تلبيه قطع ايده ابتداء طوافده
۰ اكر قارن ويا مفرد بالحج ايسه انجق طوافنده تلبيه قطع ايده بعده سعيده و
ساير زمانده تلبيه‌دن خالى اولميه منايه كلوبده جمرهٔ عقبهٔ اتمغه اتمغه ابتدا
ايدنجه ۰ پس حجر الاسوده توجه اتسه غايت خضوعله وخشوعله واجلالله
توجه ايليه ملاحظه ايده كه جنتدن نازل اولمشدر ۰ وجميع انبيا عليهم
الصلوة والسلام انك اوزرينه مبارك طوطقلرن دكورمشلردر وملائكهٔ
مقربين دخى استلام اتمشلردر ۰ رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
بيوردى كه الله تعالى حقيچون قيامت كوننده الله تعالى حجر اسوده جبل ابو قبيس

قورقه وبروب جنته بعث ایده ایکی کوزی اولبده کوره واغزی ودلی او

لبده اعلا صوتله کندوی تعظیم ایله استلام ایدنلر حقنده ایده که یا رب

شول فلان کمسنه دنیاده بنی تعظیمله استلام ایتدی انی بکا بغشله دیو شفا

عت ایده نقدر استلام ایتمش وارسه اکا شفاعت ایده • وجنتدن اندوکی

وقت غربه وشرقه ضیاسی ایررردی بنی ادم کناهی قرارتدی کل امدی بر

ملاحظه ایله انی که استلام ایدرکن کناهی بونك کبی حجره تاثیر ایدی

جك بنم قلبمه دخی زیاده تاثیر ایدر دیو دائما کناهدن اجتناب ایده •

وحجر الاسودی اوبوجك غایت ادب ایله پادشاهلر النی نوجهله اوپرلرسه

انك کبی دخی زیاده ادب ایله اوبه اوپرکن طوطقلری صوت اتمیه • ویو

زن کوزن سورب شاپ شاپ اوپمك ادبدن خارجدر • وحجر اسودك

فضیلتی حقنده احادیث جوقدر فضائل رسالسنده بیان اتدك تفصیلی اوزره

انده طلب اولنه • قچن حجر اسوده کلسه ابتدا صاغ یانندن طورب حجر اسود

کندونك صاغ اموزی برابرنده قله • حجر اسودك صاغ یانی یمن جانبی

جانبیدر وصول یانی قپو جانبیدر قپو جانبندن طوافه ابتدا ایتمك ترك

سنتدر مکروهدر • اکرقتی اذدحام اولمیوب حجر اسودی مکسیه

اذا اتمون

ورد عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال نزل الحجر الاسود من الجنة وهو اشد بياضا من اللبن فسودته خطايا بني ادم وفي هذا ... مصافحة اهل الشرك ما لا يخفى من العبرة والعظة وكذلك ابقاه الله على صفة السواد ابدا والا فقد مسته بعد ذلك ومعه من ايدي الانبيا والمرسلين والملائكة المقربين ما يوجب تبييضه لكن اراد الله تعالى ان يجعل ذلك عبرة لاولي الابصار • وواعظا للكل من واه من ذوي الافكار وارادة التنبيه على ان الخطايا اذا كانت توثر في الحجر هذا الاثر فما ظنكم بتاثيرها في القلب فيكون ذلك سببا باعثا على مباينة الذلات ومجانبة الذنوب فلا يغفلن مستلمه عن الفكرة في هذا المعنى ولا يهملن حظه من الانتفاع بهذه الموعظة العظمى ::

العلوم المفرد في فصل الحجر الاسود

وفي الحديث عنه عليه السلام ما من احد يدعو الله عند الركن الاسود الا استجاب الله له وكذلك عند الميزاب • وعند المقام • ركعتين عليه السلام من صلى خلف المقام غفر له ما تقدم من ذنبه وما تاخر وحشر يوم القيمة من الامنين • شفا

اذا انمدن استلام ايدرسه طوافه نيت ايدوب ايكي الن نمازه قالدردغي
كبي قالدرمق قلاغي برابرنده سنتدر. كذا في الكرماني. والفارسي. والوقايه
ومجمع البحرين. وقاضي خان. والكافي. والمجتبى. وشرح الارشاد. وبعضلر
اوموزي برابرنه قالدرمق كركدر ديديلر. كذا في البدايع والينابيع. تجن طوافه
نيت ايدرسه. اللهم اني اريد طواف بيتك الحرام فيسره لي وتقبله مني
ديه. اندن صكره الن قالدروب. الله اكبر ديه والن صالي ويره. لا اله الا
الله والحمد لله. اللهم صل على محمد وعلى ال محمد ديه. اندن ايكي الني
حجر اسودك اوزرينه قويه ايكي الي اراسنده بلا صوت حجر اسودي اوپه. اكر
قتي ازدحام ايسه حجر اسوده كمسنيه اذا ايدرك وارميه زيرا كه منهيدر
اذا انمك. اكر بو صورتده صاغ الن حجر اسوده دكورمكه بلا اذاء قادر اولور
سه الن قالدوره قلاغي برابري. اما حجر اسودي اوپمكه والن دكورمكه
ازدحامدن ناسدن بلا اذاء قادر اولمسه اراجقدن طوروب يوزن حجر اسود
دن يكا ايده ايكي الن اوموزي برابرنه قالدوره. كذا في قاضي خان. والينابيع
والكرماني. والفارسي. والسروجي. بو كتابلرده مذكور اولمدن بودركه
اوپمدن والن دكورمدن عاجز اولدقده الكرن اوموزي برابري قالدوره

وفي كتاب بهجة الانوار ان الحجر الاسود كان في الابتداء ملكا صالحا وما خلق الله ادم عليه السلام واسكنه الجنة واباح له الجنة الا الشجرة التي نهاه عنها واشهد على ذلك وشرط معه ملكا وذلك قوله تعالى ولقد عهدنا الى ادم من قبل فنسي ولم نجد له عزما. ثم جعل ذلك الملك موكلا على ادم عليه السلام لئلا ينسى عهده حتى كلما يهم بأكل من الشجرة نهاه الملك. فلما قدر الله ان ياكل منها ادم عليه السلام غاب هذا الملك فاكل منها فطار عنه الحلل ووجد نقصا فلما رجع الملك الى الجنة فنظر الله الى ذلك الملك بالهيبة فصار جوهرا وذلك ان الله لم يرض عن الملك غيبته عهد ربه وقال له هتكت ستر ادم وعزتي وجلالي لاجعلنك للبشر الا ان يأتي يوم ... في الحديث ان الحجر الاسود يأتي يوم القيمة وله يد ولسان واذن وعين لانه كان في الابتداء ملكا صالحا. العلم المفرد في فصل الحجر الاسود

وعن ابن عمر رضي الله عنه قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول ان الركن والمقام ياقوتتان من ياقوت الجنة طمس الله نورهما ولو لم يطمس نورهما لاضاءا ما بين المشرق والمغرب مصابيح

قوله طمس الله نورهما وعلة اذهب الله تعالى نورهما ليكون ايمان الناس بكونهما حقا ومعظما عند الله ايمانا بالغيب ولو لم يطمس نورهما لكان الايمان بهما ايمانا بالشهادة والايمان بتعظيمهما اي بالمرئي ولم يكن الايمان الموجب للثواب هو الايمان بالغيب والايمان بالغيب مفاتيح

عن ابن عباس رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم في الحجر والله ليبعثنه الله يوم القيمة له عينان يبصر بهما ولسان ينطق به يشهد على من استلمه بحق مصابيح

قوله يشهد على من استلمه ... لان اللام للنفع وعلى للضرر ... ومن استلمه عن الاستهزاء والاستخفاف ... خصمه يوم القيمة ... تشهد عليه ... فمن عظم موضعا شرفه الله يكون ذلك الموضع شفيعا يوم ... مفاتيح

والنك ایچن حجر الاسوددن یکا ایده اندن . الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر ولله الحمد . اللهم صل على محمد وعلى آل محمد دیوب الینی ایچن اوپه . محصل کلام حجر اسودده ابتداء طوافده اوچ وجه واردر . بری حجر اسودی اوپمکه قادر اولمق . وبری قادر اولمیوبده لکن صاغ الینی دکورمکه قادر اولمق . بو ایکی صورتده ابتداء طوافده استلام ایدرکن ایکی الکرینی قولاغنه برابر قالدوره نمازده کی کبی . اما قتی ازدحام اولبده اوپمکه والینی دکورمکه قادر اولمسه بلکه اراجقدن اشارت ایتملو اولسه بو صورتده الکرینی قالدوره فالدر دقده اوموزلری برابرینه قالدوره بو تفصیل بحر عمیقده مذکوردر . عموم ناس بوندن بو تفصیل اوزره استلام ایتمدن غافللردر . وبو تفصیل طوافک ابتدا شوطنده در . اما طوافک باقی شوطلرنده اگر حجر اسودی اوپمکه ویا الینی دکورمکه قادر اولسه الکرین رفع ایتمیه بلکه تکبیر ایدوبده استلام ایده . اما اوپمکه والینی دکورمکه قادر اولمسه ازدحام اولمغین بو صورتده الکرینی اوموزی برابرینه قالدوره تکبیر وتهلیل وتحمید وصلوات ویروبده الکری ایچن حجر اسوددن یکا ایده ویوزینه سوره واوپه بو مذکور اولان تفصیل اوزره استلام ایتمکه سنتدر غافل نباشد . مکه مجاور لرندن

یکرمی

یکرمی اوتوز ییل مجاور اولمش کمسنلر واركه بو تفصیل اوزره استلام ایتمدن

غافللر نعوذ بالله تعالی من الجهل ۰ قچن حجر اسوده استلامدن فارغ اولسه

کعبه نك قپوسی جانبنه یورویه ۰ بو وجه اوزره یدی کز دوراید ۰

هر کلدکجه حجر اسوده وجه مذکور اوزره استلام ایده ۰ ورکن یمانی یه

کلدکده صاغ الیله استلام اید اوپمك لازم دکلدر ۰ وحدیث شریفده

واردرکه ۰ مسحهما یحط الخطایا حطاً ۰ یعنی حجر اسوده ایله رکن یمانی یه الده

کورمك کناهلری دوکر قتی دوکمکلك ایله خزان زماننده ریح اغجدن یپر

غنی دوکدوکی ۰ وحدیثده وارکه رکن یمانیده یتمش بیك ملائكه توتمشدر

بر کمسنه انی استلام ایدرکن بونی اوقورسه یتمش بیك ملائكه آمین دیرلر ۰

اللهم انی اسئلك العفو والعافیة فی الدنیا والآخرة ۰ ربنا آتنا فی الدنیا حسنة

وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار ۰ وکعبه نك اطرافنده دخی یتمش بیك

ملائكه واردر تا کعبه خلق اولالدن برو طواف ایدنلره استغفار ودعا ایتمکده

ودعا ایتمکده ایچون قچن یدی کره دوراتسه اکا بر طواف دیرلر تمام اولسه ایکی

رکعت طواف نمازی قلمق واجب اولور ۰ هر طواف ایتدوکجه طواف نمازی

طواف

دیو نیت ایدوب ایکی رکعت نماز قلمق کرکدر ۰ سنت طوافده دیو نیت ایتمیه زیرا واجبدر

وعن ابن عباس رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم نزل الحجر الاسود من الجنة وهو اشد بیاضا من اللبن فسودته خطایا بنی آدم ۰ مصابیح

[illegible]

وقال عمر رضی الله عنه ونظر الی الحجر الاسود انك حجر لا تضر ولا تنفع ولولا انی رأیت رسول الله صلی الله علیه وسلم یقبلك ما قبلتك ثم قبله ۰ شفا

طواف نمازين هر نه مكانده قلسه جائزدر ۔ اما مقام ابراهيم اردنده قلمق مستحبدر
ثوابي زياده اولور ۔ وطواف نمازين وقت كراهتده قلميه ۔ وقت كراهتده وا
قع اولان طوافك نمازين تاخير ايليه ۔ وقت كراهت صبح صادق طوغدقدن
صكره تاكونش طوغنجه ۔ وزوال زماننده ۔ وايكندي نمازين قلندقدن صكره
اخشام نمازين قلنجه ۔ بو وقتلرده نقدر طواف ايدرسه هر طواف ايچون
وقت كراهتدن صكره ايكي ركعت نماز قله وقت كراهت اولمدوغي زمانده ۔
اما وقت كراهت اولمدوغي زمانده ايكي طواف جمع ايدوب نمازين بر بردن قلمق
كراهت تحريمي ايله مكروهدر ۔ كذا في شرح المكتوم ۔ وشرح المنظوم ۔
وطواف نمازندن صكره آدم عليه السلام دعاسن اوقيه ۔ اللهم انك تعلم
سري وعلانيتي فاقبل معذرتي ۔ وتعلم حاجتي فاعطني سؤلي ۔ وتعلم ما في نفسي
فاغفر لي ذنوبي ۔ اللهم اني اسئلك ايمانا يباشر قلبي ويقينا صادقا حتى
اعلم انه لا يصيبني الا ما كتبت علي ورضني بما قسمت لي ۔ بو دعاء آدم
عليه السلام مقام ابراهيم اردنده اوقودي ۔ وبر روايتده ملتزمده او
قودي ۔ الله تعالى وحي ايدوب يا آدم تحقيق بن سني يرلغدم ودخي نسلكدن
هر كيم كه كلوب بو دعاء اوقيه اني دخي يرلغدم وجميع غمومين كيدردم وايكي كوزي

اراسندن

وفي الحديث عنه
عليه السلام ما من احد
يدعو الله عند الركن الاسود الا
استجاب الله له وكذلك عند الميزاب وعنه
عليه السلام من صلى خلف المقام ركعتين غفر له
ما تقدم من ذنبه وما تاخر وحشر
يوم القيمة من الآمنين
شفا

ارا سندن فقیرلغی رفع ایتدم وجمیع امتی ایدنلر ایستسندن اکا زیاده امتی
ویردم واکا دنیا یوزینی اوستنه سوررنوب کلدی اما انك هیچ دنیایه رغبتی
اولمیه **باب فی بیان واجبات الطواف** بو باب طوافك
واجبلرن بیان ایدر • طوافك واجبلرندن بریسی حدثدن وجنابتدن و
حیضدن ونفاسدن طهارتدر • طواف طهارتسز ایتسه فرض ادا اولمق
جائزدر • ولکن ابدستسز ایتسه برقیون قربان واجب اولور • وجنابتله
وحیض ایله ونفاسله ایتسه بردوه ویا برصغر قربان ایتمك واجب اولور
اکر طهارتله اعاده ایدرسه دم ساقط اولور • مادام مکه ده در اکا اعاده
واجب اولور اعاده ایتمدن کیدرسه کفارت واجب اولور قربان اقچه سنی
کعبیه ایصال ایده • یاخود کندو عودت ایدوب طوافی اعاده ایده ••
جنابتله ایتدوکنه عودت ایتمك افضلدر • وابدستسز ایتدوکنه دنوب
کلمدن اقچه سن کوندرمك افضلدر • ودخی بدنی وثیابی نجاستدن طا
طاهر اولمق واجبدر • طوافده اکر بدنی وثیابی نجس اولسه صلاته مانع
اولجق مقداری انکیله طواف ایتسه جائز اولور لکن مادام مکه ده
در اعاده ایتمك واجبدر طاهر اولیجق • اما اعاده ایتمدن اهلنه رجوع ایتسه

قربان اقجسن كعبيه كوندرن ۰ وطوافك بر واجبي دخي قادر اولنه يورييوب
بيان اتمكدر ۰ اگر كتوروب اتوردسلر جائزدر اما اعاده اتمسه دم
لازم اولور ۰ اما يورمكه قادر اولمسه كتوروب اتدرسلر نسنه لازم اول
مز ۰ وطوافك بر واجبي دخي طواف حجر اسمعيل اردندن اولمقدر ۰ اگر ايچندن
اتسه اعاده ايده اتمسه دم لازم اولور ۰ بر واجبي دخي اولدركه طواف صاغن
دن اتمكدر ۰ يعني طواف ايدننك صول ياني كعبيه اوله وصاغ ياني مقام
ابرهيمدن يكا اوله طوافه ابتدا ايدوبده يوردكده ۰ وبر واجبي دخي بودركه
حجر اسوددن ابتدا اتمكدر **باب في بيان سنن الطواف** بو باب
طوافك سنتلريني بيان ايدر ۰ بر سنتي حجر اسودي استلام اتمكدر
اني مفصل بيان اتدك ۰ وبر سنتي دخي هر طواف عقبنجه كه صفا ايله مروده سعي
واجب اوله اول طوافك اوج اولنده رمل اتمكدر ۰ ودخي اضطباع اتمكدر
ورمل ديو طوافك اوج اولنده اوموزلريني سلكرك ايكي صف اراسنده
بهادرلر يوردكي كبي شجاعتله بكنجه يورمكدر محصل قتي بلميه وقتي
ياپ يابده يورميه ايكسي مابيننده يوريه ۰ واضطباع ديو احرام بزينك صاغ
ياني صاغ قولتوغي التندن الوبده صول اوموزي اوچ قله ۰ پس رمل و

اوزرينه براغوب صاغ اوموزي صح

اضطباع

اضطباع هر طوافده سنت دکلدر ◦ بلکه هر طوافکه انک عقبنجه سعی
واجبدر انده رمل واضطباع سنتدر باقیسنده سنت دکلدر ◦ وطوافک
برسنتی دخی طوافده وقار ایله وخشوع ایله وسکونت ایله اولمقدر نماز کبی ◦◦
برلمسنه سکونت ایله و وقار ایله یاپ یوریوب بر طواف ایتدوکی افضلدر
بو وجهله اولمین طوافک یدیسندن ◦ اکر بجد مصلحتی اولسه یلك یلك
یوریمکده جائزدر ◦ وقتی حذر ایده طوافده وحجر اسودی استلام ایتمده
کمسنیه اذا ایتمکدن ◦ زیرا فایده سندن زیانی چوقدر غافل نباشد
زیرا طوافده اول وقتده ثواب وار که اولندن آخرنه دکین کندودن براحد
کندودن وفعلندن اجتنبه ◦ وبرسنت دخی طواف اولنده رکن یمانیی
استلام ایتمکدر ◦ انک استلامی همان صاغ الن اوزرنه قومقدر الن اوپمك
لازم دکلدر ◦ واصح اقوالده رکن یمانیی اوپمسه ده نسنه لازم کلمز ◦ و
اشارت ترك ایتمده الن دکورمکه قادر اولمدوغی زمانده نسنه لازم اولمز
وحجر اسود ایله رکن یمانیدن غیریه رکنی استلام سنت ومستحب دکلدر ◦
کذا فی السراج الوهاج ◦ والبدایع ◦ اما طحاوی دیدیکه حجر اسودک استلام
کیفیتی اوزره در رکن یمانی استلامی اکر الن دکورمکه ازدحامدن قادر

اولمسه اشارت سنتدر امام طحاوی قولی اوزره . وغیریلر یاننده اشارت
اتمك سنت و مستحب دکلدر مذاهب اربعه ده اتسه ده مکروهدر . وکعبه یه
یقین یوریوب طواف اتمك افضلدر اراق یوریوب طواف اتمکدن . و
طوافلك بر سنتی دخی یدی شوطی بربرینه اولشدروب اراسن کسممکدر .
مگر طواف ایدرکن نماز ایچون اقامت اوله یا جنازه حاضر اوله اول و
قتده طوافی قطع ایدوب بو نمازی قلدقدنصکره قودوغی یردن طوافی تمام ایده
اولندن استیناف لازم دکلدر . یاخود ابدستی بوزلسه یا صاحب عذر
اوله طوافی تمام اولمدن وقتی چقسه تجدید وضو ایدوب طوافی تمام ایده .
وطوافده صوصسه صو ایچمك دخی جائزدر . وطوافده حجر اسود و رکن
یمانی استلامندن غیری یرده طورمق مکروهدر . وطوافك اولندن
اخرنه دکین صول یانی بیت شریف جانبنه اولمق سنتدر سنت مؤکده ایله .
اگر یوزن یا ارقسن کعبه جانبنه اتسه مکروه اولور . الا که رکنینی
استلام ایدرکن یوزن بیتدن یکا اتمك جائزدر سنسنه لازم اولمز بلکه
مستحبدر . **فصل فی الذکر والدعاء فی الطواف** طوافده دعاده
وذکر اتمك فرض واجب دکلدر بلکه مستحبدر . وهرکوشده تعیین اولنان

دعالری

دعالری اوقمق مستحبدر ٥ وهر نه دعا ایدرسه جائزدر ٥ وذکردن وتسبیحدن
هر نه ایدرسه جائزدر ٥ ملائکه نك طوافده اوقودقلری بودر ٥ سبحان
الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلي
العظيم ٥ وبعض علما طوافده ربنا اتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة ٥
حسنة وقنا عذاب النار بونی اوقودیلر ٥ طوافده اوقمسی مستحب وافضل
اولان دعا بودر ٥ وبعده ذکر الله ایتمکدر ٥ وبعده قرآن اوقیه بوجمله اخفا
ایله ایتمك رفع صوت ایتمك طوافده مکروهدر دردنت مذهبده وطوافده د ٥
لیللر اغزندن اوکرنوب اوقمق مانع خشوعدر بلکه دلیل اوقودغنه
التفات ایتمیوب کندو بلدوکی نسنلر مشغول اوله ٥ وبعض کوی فقیهلری
بریکلش مناسك کتابنی النه الوب عوام حجاجدن جماعت کثیره اطرافنه
حلقه حلقه اولوب دعاء تعلیم ایدرك طواف ایدرلر ودعا محلی اولان
یرلرده طروب کیمنك یوزی کعبه دن یکا وکیمنك ارقسی کعبه دن یکا رفع
صوتله تعلیم ایدوب طواف ایدنلر غایتله تشویش ویروب انواع دردلو مکرو
هات ارتکاب ایدوب بلکه نیجه محرمات ارتکاب ایدرلر خلقه اذا ایتمدن
وغیریدن ٥ طواف تمام اولنجه طورمق ویوزن وارقسن کعبه دن یکا

وحكي ان فقيراً كان
طائفاً بالبيت ٥ فقال له
انسان قد نزلت لك ورقة
من السماء بعتقك من النار
فقال الا وهل ينزل للناس
اوراق ٥ فقال الحاضرون معه
نعم وهم يمزحون ويسال ٥
فلا زال يطوف ويسال
الله ان ينزله براءة من النار
فنزلت عليه ورقة من
ناحية الميزاب مكتوب ٥
فيها عتقه من النار
ففرح بها واطلع الناس
عليها ٥ وكان من شان
تلك الكتابة انها تقرأ من
كل ناحية على التسوية
لا تتغير كلما قلبت الورقة
انقلبت الكتابة لا انقلاب
بها نعلم الناس ان ذلك
من عند الله بلا شك ٥
العلوم المفرد في فصل
الحجر الاسود

اتمک مخالف سنتدر ومکر وغدر • وطوافده دنیا کلامی اتمک منهیدر •
امر معروف ونهی منکر اتمک وکلام خیر دمک جائزدر • وبر نیچه کره کعبۀ
شریفده الله تعالی حضرتنه شکوا ایلدوکی استماع اولنمشدر بعض
اولیایه طواف ایدرکن اطرافنده مالایعنی شرعه مخالف کلام ایدنلرک •
ایچن حجر اسودی استلام اتملو اولسه بو دعاء اوقیه • اللهم ایمانا بک
وتصدیقا بکتابک ووفاء بعهدک واتباعا لسنة نبیک محمد صلی الله
علیه وسلم • وملتزم برابرنده بو دعاء اوقیه • اللهم ان لک علی حقوقا
فتصدق بها علی • ملتزم دیو حجر اسود ایله قپو اراسنه دیرلر • کعبه قپوسی
برابرنده کلدکده بونی اوقیه • اللهم ان هذا البیت بیتک والحرم حرمک والامن
امنک وهذا مقام العائذ بک من النار فاعذنا من النار وحرم لحومنا
وبشرنا علی النار • اندن رکن عراقیده بونی اوقیه • اللهم انی اعوذ بک
من الشرک والشک والنفاق والشقاق وسوء الاخلاق وسوء المنقلب
والمنظر فی المال والاهل والولد • واندن التون اولوق التنده بونی اوقیه •
اللهم انی اسئلک ایمانا لا یزول ویقینا صادقا لا ینفد ومرافقة نبیک
محمد صلی الله علیه وسلم • اللهم اظلنی تحت ظل عرشک یوم لا ظل الا
ظل

ظل عرشك • اللهم اسقني بكاس نبيك محمد صلى الله عليه وسلم شربة
لا اظمأ بعدها ابدا • ركن شاميده بوني اوقيه • اللهم اجعله حجا مبرورا
وسعيا مشكورا وذنبا مغفورا وعملا مقبولا وتجارة لن تبور يا عزيز
يا غفور • ركن يمانيده بوني اوقيه • اللهم اني اعوذ بك من الكفر واعو
ذ بك من الفقر ومن عذاب النار ومن فتنة المحيا والممات واعوذ بك
من الخزي في الدنيا والاخرة واسألك العفو والعافية والمعافاة الدا
ئمة في الدنيا والاخرة • ركن يماني ايله حجر اسود اراسنده بوني اوقيه
ربنا اتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا عذاب النار • رب
قنعني بما رزقتني وبارك لي فيه واخلف على كل غائبة لي بخير
اندن مقام ابراهيم اردنده طواف نمازن قلدقدنصكره بوني اوقيه
اللهم انا عبدك وابن عبدك اتيتك بذنوب كثيرة واعمال سيئة
وهذا مقام العائذ بك من النار فاغفر لي انك انت الغفور الرحيم
اللهم اغفر لي وللمؤمنين والمؤمنات واغفر لي ذنوبي ومتعني بما رزقتني
وبارك لي فيما اعطيتني واخلف على كل غائبة لي بخير • اندن زمزم ايچنده
بوني اوقيه • اللهم اني اسئلك رزقا واسعا وعلما نافعا وشفاء من كل داء

ان الرخامة الخضراء الفستقي التي في حجر اسمعيل عليه السلام عند الكعبة الشريفة اصلها من مصر بعث بها [illegible] ابو جعفر [illegible] سنة احدى واربعين ومائتين [illegible] فوق سطح الكعبة الشريفة عند الميزاب [illegible] بالعمل [illegible] مصابيح

عن ابي جعفر الحداد [illegible] الجنيد قال كنت [illegible] وكان يشعر [illegible] فتقدمت الى المزين [illegible] فقال نعم وكرامة وكان بين يديه رجل من ابناء الدنيا فصرفه واجلسني وحلق شعري ثم دفع الي قرطاسا فيه دراهم وقال تستعين بها على بعض حوائجك فاخذتها واعتقدت ان ادفع اليه اول شي يدفع الي من الفتوح قال فدخلت المسجد فاستقبلني بعض اخواني وقال جاء بعض اخوانك بصرة من البصرة فيها ثلثمائة دينار فاخذت الصرة وحملتها الى المزين وقلت هذه ثلثمائة دينار تصرفها في بعض مرادك فقال الا تستحيي يا شيخ تقول لي احلق شعرك لله ثم اخذ عليه شيئا انصرف عافاك الله

روض الرياحين في حكايات الصالحين

رحمه الله

كعبه‌دن غیری نسنه طواف ایدنه کفر خوفی واردر رسول الله صلی
الله علیه وسلم بیوردیکه برکسنه اوندن کعبه‌ٔ طواف اتمك نیتنه چقسه
رحمته بته بته کیدر • قچن طوافه داخل اولسه رحمت ایچنه غرق اولور
وهر ادمی باشنه طوافده بش یوز ثواب یازیلور وبشیوز کناهی کیدر •
وجنتده بشیوز درجه رفع اولنور • قچن طوافدن فارغ اولبده مقام ابرهیم
اردنده ایکی رکعت نماز قلسه کناهدن پاك اولور انا سندن طوغدوغی کبی
اولور • وابراهیم علیه السلام نسلندن اون قول ازاد اتمشجه ثواب بولور •
وبر ملك کلوب اکا دیرکه شمدن صکره عملکی کوزجك ایت ماضی کناهك
عفو اولندی دیر • واول کشی قیامتده قرابتندن یتمش ناره مستحق اولمش
کمسنلره شفاعت ایده • وبر حدیث اخرده کلدیکه برکسنه کتابلر حکمی
اوزره ابدست السه اندن حجر اسودی استلام اتمك دلدوکی وقتده رحمته
باتر • قچن استلام اتسه ایدکه بسم الله الرحمن الرحیم • بسم الله
والله اکبر • اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له • واشهد ان محمداً
عبده ورسوله • دیسه رحمت ایچنه غرق اولور • اندن کعبهٔ شریفی طواف
اتسه هر ادمی باشنه یتمش بیك ثواب یازیلور • ویتمش بیك کناهی عفو
اولور •

اولور ۰ وجنتده یتمش درجه ویریلور ۰ واهل بیتندن یتمش کیشیه شفاعت
ایلیه ۰ ومقام ابرهیم اردنده ایکی رکعت طواف نمازی قلسه اون درت قول
ازاد اتمشجه ثواب یازیلور اسمعیل علیه السلام نسلندن ۰ ودخی کناهدن
انادن طوغدوغی کون نیجه پاك اولدوغی کبی پاك اولور ۰ وکعبهٔ شریفك
اوزرینه هر کون وهر کیجه یوز یکرمی رحمت انر ۰ التمشی طواف ایدنلره
وقرقی نماز قلانلره ۰ ویکرمسی کعبهٔ شریفی مشاهده ایدنلره تعظیم ایله
واجلال ایله ۰ تچون کشی طواف تمام اتسه ملتزمه کلوب دعا ایده اول زمانده
دعا مستجبدر ۰ وکعبهٔ شریفده اون بش یرده دعا محقق مستجابدر ۰
ملتزمده ۰ ومستجابده یعنی رکن یمانیده ۰ وتحت میزابده ۰ ومقام ابرهیم اردنده
وطوافده ۰ وبیت شریف ایچنده شرفها الله تعالی ۰ واطرافنده ۰ وزمزم
یاننده ۰ وصفا ایله مروه اوزرنده ۰ وعرفده ۰ ومزدلفده ۰ ومناده اوچ جمره یاننده

باب فی السعی

چون کشی طوافدن وطواف نمازندن وزمزم
ایچمدن فارغ اولسه سنتدر علی الفور کلوب حجر اسوده استلام ایدوبده
صفا ایله مروه اراسن سعیه کتمکه کرك ۰ طوافله سعینك اراسنده دلیل
دعا اتمك ایچون
اولنك سوزینه اویوبده بعض یرلره کزه کتمیه ۰ زیرا سنتدر که سعی

طوافه متصل اوله ۰ صفا قپوسندن چقوب صفایه کله صفاده اولان
درجه لردن بعضسی اوزرینه چقمق سنتدر ۰ کذا في البدایع ۰ ویوزین
کعبهٔ شریفدن یکا ایده ۰ إن الصفا والمروة من شعائر الله فمن حج
البيت او اعتمر فلا جناح عليه ان يطوف بهما ومن تطوع خيرا فان الله
شاكر عليم ۰ ایتن اوقیه ۰ اندن ایکی الین دعایه قالدروغی کبي قالدوره بوني
اوقیه ۰ الله اكبر الله اكبر الله اكبر ۰ لا اله الا الله والله اكبر و
لله الحمد ۰ الله اكبر على ما هدانا ۰ والحمد لله على ما اولانا ۰ لا اله الا
الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو حي لا يموت
بيده الخير وهو على كل شيء قدير ۰ لا اله الا الله ولا نعبد الا اياه مخلصين
له الدين ولو كره الكافرون ۰ لا اله الا الله وحده وصدق وعده ونصر
عبده وهزم الاحزاب وحده ۰ اللهم انك قلت وقولك الحق ادعوني استجب
لكم وانت لا تخلف الميعاد ۰ اللهم اني اسئلك كما هديتني الى الاسلام
ان لا تنزعه من قلبي حتى تتوفني وانا مسلم ۰ اندن نصکره صلوات ویره کندی
نفسیچون وسائر مسلمین ایچون دعایه مشغول اوله ۰ چون دعادن فارغ
اولسه باب یاب وقارله مروه دن یکا یوریه و بوني اوقیه وهم کیده ۰ اللهم استعملني
بسنة

بسنة نبيك محمد صلى الله عليه وسلم وتوفني على ملته واعذني من مضلات
الفتن ما ظهر منها وما بطن برحمتك يا ارحم الراحمين . قچن خاصكي
مدرسه سي اوكنده اولان صار و منار دبنده اولان دركه التي ذراع يقين
وارد قده يله يله يورويه تا ايكي يشل دركه وارنجه بو ايكي درك اراسنده يلر
كن بوني اوقيه . رب اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم انك تعلم ما لا نعلم
انك انت الاعز الاكرم ونجنا من النار سالمين وادخلنا الجنة امين .
ربنا اتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا عذاب النار . عورتلر
ميلين اخضرين ما بيننده يلميه لر ياپ ياپ يورويلر . قچن اركشي ميلين
اخضرين اراسن كچه ياپ ياپ يورويه مروه يه وارنجه . سنت بودركه
صفادن ايكي درك اراسنه وارنجه ياپ ياپ يورويه و ايكي درك اراسنده
يلرك يورويه وبعده مروه يه وارنجه ياپ ياپ يورويه . اگر صفادن مروه يه
وارنجه يلسه ياخود ياپ ياپ يوروسه سنتي ترك اتمش اولور مكروهدر .
صفاده نه اوقديسه مروه ده دخي اني اوقيه . صفادن مروه يه وارمق بر شوط
اولور . ومروه دن صفايه ايكي شوط اولور بو وجه اوزره يدي كره واره كله
هر كلدكجه ايكي درك اراسنده يله باقسنده ياپ ياپ يورويه . بو سعي اتمك

واجبدر اگر ترك ايدوبده كتسه بردم واجب اولور ۰ وبيان بو رمكه قادر
اولان طوافه بنوب اتمك جائز اولمز مادامكه مكه ده در ماشيا اعاده اتمك
واجبدر ۰ اتمدن كيدرسه بر دم لازم اولور اقحسن كعبيه ايصال ايده
كذا في بحر العميق وغيره ۰ بو مسئلدن چوق كمسه عوامدن وخواصدن
غافللردر فلا تكن من الغافلين اگر مكه ده ايكن اعاده اتميوب قربان ايدرسه
جائز اولمز ۰ زيرا كه سعي اعاده اتمكدر واجب اولان مادامكه مكه ده در
قربان خود سعي اعاده اتمدن كيجك واجب اولور ۰ وسعي جائز اولمغك
شرطي بودر كه سعي طواف اردنجه اولمقدر ۰ اگر هيچ طواف اتمدن سعي اتسه
جائز دكلدر ۰ وصفادن بشلمق واجبدر ۰ غلط ايدوب ابتدا مروه دن
بشلسه اول شوطي اعاده ايده صفادن بشلمق ايله ۰ ودخي طهارت اوزره
اولوب سعي اتمك مستحبدر ۰ طهارتسز اتسه نسنه لازم اولمز ۰ جنابتله
دخي اتسه جائزدر ۰ وسنت بودر كه يدي شوطي بر بر ينه متصل ايدوب
واراسن فصل اتميه ۰ اگر ايدرسه قربان يا صدقه اتسه لازم اولمز
لكن مكروهدر ۰ سعي ايدركن نماز اقامت اولسه سعي قطع ايدوب
نمازي قله بعده سعي تمام ايده ۰ وسعي ايدركن ذكردن وتسبيحدن
خالي

خالي اولمیه ○ وصفا ایله مروه آراسنده اولان مسافه یی جمله سعی ایدوب
بوش یر قومیه لر ○ مثلا ماشیا سعی ایدرسه صفا ومروه ده اولان درجه لر
اوزرینه چقه ○ وعاجز اولوب راکبا سعی ایدرسه طوارینك قیچ ایاقلری
درجه لره دکه ○ واکر بر ذراع مقداری مسافه بوش قالورسه نصف
صاع بغدای صدقه واجب اولور ○ وسعی ایدرکن کمسنه یه اذا اتمکدن
حذر اید ○ وقچن یدی کز سعی تمام اولسه اکرچه یا قرانه نیت ایدوبده
کلدی ایسه تراش اولمیه تا منا یه بیرام کونی کلوب جمره عقبیه
یدی طاش اتنجه ○ اکر اندن اول تراش اولورسه مفرده بر قربان ○
قارنه ایکی قربان واجب اولور ○ ودخی بو ایکیسی اثواب کیوبده جنایت
اتدی ایسه جنایت قربانی اتمك جائز اولمز تا منا یه کلوبده تراش
اولنجه ○ اکر اندن اول ایدرسه تکرار بردخی اتمك کرکدر ○ واکر مکیه
عمره ایله کلدیسه سعی تمام اولدقدنصکره تراش اولوب احرامدن
چقه ○ واکر جنایت قربانی واریسه اتمك جائزدر اید ○ وقچن سعی
تمام اولسه مسجد حرام ایچینه کیروبده ایکی رکعت نماز قلمق

مستحبدر سعی اتکله تمام ایده • کذا فی قاضی خان • وابن الهمام شارح الهدایه •
فصل بلکل که حجاجه کعبهٔ شریفه افضل عبادت فرضدن
وواجبدن صکره طواف ایتمکدر انلره نافله نمازندن طواف افضلدر • اما مکه ده
ساکن اولنلره نماز افضلدر طوافدن • کذا فی البدایع والنهایه والفارسی •
وبعضلر دیدیلرکه طواف کعبه ده اولنه ده وحجاجه ده نافله نمازدن •
افضلدر • کذا فی الاختیار • وبعضلر دیدیلرکه افضل اولان صلاة
در مطلقا طوافدن • کذا فی القرطبی • طواف افضلدر دینلرک مرادی
بودرکه نماز غیری یرده بولنور اما طواف بولنمز • ونماز افضلدر
دینلرک مرادی بودرکه مکه ده قلنان هر بر نماز غیری یرده اولان
نمازک یوز بیکندن افضلدر بو وجهله غیری یرده یوقدر • ولکل وجهة
هو مولیها • ومکه ده اولان عبادتک صلاتدن وصومدن وصدقه دن
وزکاتدن وجمیع انواع درلو عبادتک هر بری غیری یرده اولان عبادتک
یوز بیکندن افضلدر • مثلا مکه ده بر نماز غیری یرده اولان نمازک
یوز بیکندن افضلدر • ومکه ده بر اقچه صدقه ویرمک غیری یرده

اولان

اولان صدقه نك يوز بيكدن افضلدر. ومكه ده بر كون صائم اولمق
غيري يرده يوز بيك كون صائم اولمقدن افضلدر. وبر ختمه اوقمق غيري
يرده يوز بيك ختمه اوقمقدن افضلدر. وجمله عبادتي بوكه كوره قياس
ايت. كذا ذكره الطحاوي في بحر العميق والحسن البصري في رسالته
كشي قادر اولدوغي مقدار عبادتك هر برندن مكه شريفده اشلمك
كركدر. وكناه ايتمكدن مكه ده قتي حذر ايده اول كناهك عذابي
سائر يرده اولان كناهك عذابندن زياده اولور. مكانك شرفيتنه بناءً
العصمة لله تعالى. وملتزمده دعايه چوق ملازمت ايده. وكعبه يه كيرمكه
قادر اولورسه كيره كعبه يه ادب برله كيرن كيردكده حسناته داخل
اولور وچقدقده جميع كناهندن مغفور اولوب چقر. ادبله دخول
بودركه اولا غسل ايده احسن ثيابن كيه وطيب لنه قادر اولورسه
وداخل اولوركن وچقركن كمسنه يه اذا ايتميه. وداخل اولدقده كوزي
اياغي بصدوغي يردن ايرلميه وكعبه نك سطحنه بقميه ودركلرن قوچميه ايكي ركعت
نماز يادرت ركعت نماز قلوبده درت كوشه سنده حمد وثنا ايدوب

ظهیریه ده مسطوردرکه بعضی عارفلر دیدیلرکه اهل دنیانك قبله‌سی کعبه‌در ۰ واهل سمانك قبله‌سی بیت المعموردر ۰ وحملهٔ عرشك قبله‌سی کرسیدر ۰ وکروبیانك قبله‌سی عرشدر ۰ وجملهٔ عاشقلرك مطلوبی وجه الله در ۰ زبدة الکلام

استغفار ایده وجمیع حصول مراداتِ دارین ایچون دعا ایده وکرمك
میسّر اتدوکیچون الله تعالی حضرتنه حمد وثنا ایده ۰ واکر کعبیه
کیرمك میسّر اولمسه حجر اسمعیل دخی کعبه دندر آکا ادبله داخل
اوله کعبیه داخل اولمش اولور ۰ وکعبیه نظر ایده برکره نظر ایدنه
یکرمی رحمت انر وبر ییللق عبادت ثوابی یازیلور ۰ ومسجد حرامده
جماعتله نماز قلمغی ترك اتمیه امام طبری دیدیکه مکه ده بر نماز
غیری یرده اولان نمازك یوز بیکندن افضلدر مسجد حرامدن غیری
یرده در ۰ اما مسجد حرامده بر نماز غیری یرده اولان نمازك اون کره
یوز بیکندن افضلدر ۰ پس امام طبری ذکر اتدیکه یالکوز قلانه
اکه کوره در اما جماعتله قلان کمسنه نك بر نمازی غیری یرده اولان
نمازك یکرمی یدی کرّ یوز بیکندن افضلدر ۰ جماعتله اولان نماز
وحده اولان نمازك اوزرینه یکرمی یدی درجه زیاده اولدوغیچون ۰ وزمزم
ایچمه دن هر زمانده خالی اولمیه ۰ وحدیث شریفده وارد اولدیکه ماء زمزم
لما شرب له ۰ یعنی زمزم صویی هر نه نیّت ایچون ایچیلورسه دنیوی

واخروی

اعلم ان الشافعی رحمه الله تعالی کره
نقل تراب الحرم وحجره وشجره
الی غیر الحرم ۰ ولا یکره نقل
ماء زمزم للتبرّك
مقابله

واخروی حاصل اولسه کرک بذات الله تعالی پاک اعتقاد له اولیجق •
وبر حدیثده دخی کلدیکه • آیة بیننا وبین المنافقین التضلع من ماء
زمزم فانهم لا یتضلعون • یعنی بزمله منافقلر اراسنده علامت زمزم
دن قرنی طولنجه ایچمکدر • مؤمن اولان قرنی طولبده ایکولربه باتنجه
ایچر شفاء محض اولبده کندویه اندن ضرر اولمدوغنه اعتقادی اولدو
غندندر • اما منافقک زمزمک خاصیتی اولدوغنه اعتقادی یوقدر
قرنی طولنجه ایچمکه خوف ایدر بکا ضرر ایدر دیو • یا خود علامت نفا
قیدر • زمزمدن نقدر ایچرسه قرنی طولب فائده بولمز • وحدیث
شریفده وارددرکه • لا یجتمع ماء زمزم ونار جهنم فی جوف عبد •
یعنی جهنم اودیله زمزم صویی بر قولک قرننده جمع اولمز • یعنی زمزم
ایچن کشینک قرنی جهنم اودی یاقمز • وزمزمدن ابدست
المق وغسل اتمک جائزدر • اما انکله استنجا وجنابت غسلن
اتمک جائز دکلدر منهیدر • وزمزمه کفن باتورمق کتابده یوقدر
اما رجا واردرکه کفننه اندن برکت حاصل اولبده میتته نفع اولمق •
وزمزم فضائلی ایچون کلام چوقدر جمله بو رساله ده ذکر اتمک

طویل کلام اقتضا ایدر فضائل رساله سنده علی التفصیل بیان اتدوك
انده طلب اولنه . بس برشیئ که جنتدن چقه وکعبهٔ شریفك قربنده اوله
وانی جبرائیل علیه السلام اسمعیل علیه السلام حضرتلرینه ایچمك ایچون
کتورمش اوله امر حقله یردن چقرمش اوله ونیجه پیغمبر اکا دعا اتمش
اوله وسید المرسلین محمد مختار صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك
معراج کیجه سنده مبارك قلبنی انکله یونوبده فضله قلانی کیرو زمزم
قیوسنه دوکلمش اوله بوندن زیاده انك شرفیتنه دلیل نه اوله

فصل فی الخروج من مکة المشرفة الی منی

فجر مکه دن حج ایچون عرفاته کتملو اولسه اکر ابتدا مکیه حج
احرامیله یا قارن اولوب کلدیسه اکا تکرار مکه دن احراملنمق لازم
دکلدر ولکن احرام کفایت ایدر . واکر مکیه عمره احرامیله
داخل اولدیسه یاخود مکه ده ساکن ایسه اکا حج ایچون احراملنمق
لازمدر یوقاروده ذکر اولنان اوزره احراملنه . وهر نه مکاندن حرم
ایچنده احراملنسه جائزدر اما مسجد حرام ایچنده احراملنمق افضلدر .
بر کمسنه حجك سعین تقدیم اتمك دلرسه جائزدر احراملنوب قدوم طوافن

برنافله

ابن عباس رضی الله عنهما منانك
وجه تسمیه سنده بیوردرکه
جبرائیل علیه السلام آدم علیه السلامدن
مفارقت اتمك مراد ایلدکده تمنی
ایله دیدی . آدم علیه السلام
اتمنی الجنة دیدی . انکیچون
اول بو اسمله تسمیه اولندی .
زبدة الکلام

برنا قلّه طواف ایده اوچ اولنده رمل ایده اندنصكره وار صفا ایله مروه

سعیین ایده بعده طواف زیارت عقبنجه سعی لازم اولمز • واكر سعی

تقدیم اتمسه بعده طواف زیارت عقبنجه سعی واجب اولور •

ومفرد بالحج اولنده مكیه كلنه یا مكه دن حج ایچون احراملنن كمسنه یه

سعی تأخیر اتمك طواف زیارت عقبنجه افضلدر اما قارن اولانه مقدما

طواف قدوم اردنجه سعی تقدیم اتمك افضلدر • كذا ذكره ابن الهمام

فی شرح الهدایه • ویورمكه قادر اولانه مكه دن عرفاته ماشیا

كتمك افضلدر • زیرا یایان كدنك هر ادیمی ایچون یدی یوز ثواب

یازیلور هر بری یوز بیك اولمق اوزره • اما اركبا كدنك هر ادیمی باشنه

یتمش ثواب یازیلور • اولی بودركه قادر اولنه مكه دن عرفاته عر

فاتدن مكیه كلنجه ماشیا اوله • وسنت بودركه ذی الحجه نك

سكزنجی كونی صباح نمازن قلوبده كنش طوغركن مكه دن عر

فاته چقله • كذا فی الظهیریة وقاضی خان والزیلعی وابن الهمام • اكر

بركون اول یا بركون صكره كتسه لر ترك سنت اولور • وچن منایه

كتمك مراد دلسه تلبیه ایده شهردن چقر كن بونی اوقیه •

روی عن ابی حنیفة رحمه الله تعالی مشی الحاج افضل ان صبر بارو وروی ان الملائكة یسلمون علی اصحاب الجمال ویصافحون اصحاب البغال والحمیر ویعانقون المشاة • وقیل الركوب افضل ان كان بعیدا • والمشی احسن ان كان بیته قریبا •

تفسیر شیخ [illegible]

واقعه ده بیننه كوردكه اوغلن ذبحه قصد اتدی انوكیچون اولكونه یوم نحر دیدیلر • ذبیحده اختلاف اولندی • بعضیلر اسمعیل در علیه السلام دیدیلر • وبعضیلر اسحق علیه السلام اولدوغنی اختیار اتدیلر • ومولا سیوطی رحمه الله تعالی بو خصوصده مستقل بر رساله یازمشدر كلام مراد ایدن مراجعت ایلسون •

زبدة الكلام

اللّهمّ اِيّاكَ ارجوا واِيّاكَ ادعوا والِيكَ ارغب • اللّهمّ بلّغني صالح عملي
واصلح لِي فِي ذرّيتي • وقتاكه مِنايه داخل اوله بوني اوقيه ••
اللّهمّ اِنّ هذا مِنًا وهذا ما دللتنا علَيه مِن المناسِك اسئلُك ان
تمنّ علينا بجوامع الخيرات وبما مننت بِه على ابرهيم خليلك ومحمّدٍ
نبيّك وحبيبك عليهما الصّلوات والسّلام وبما مننت به على اوليائك
واهل طاعتك فانّي عبدك وفي قبضتك ناصيتي بيدك تفعل ما اردت
جئتك طالبًا مرضاتك • اندن صلوات ويره • سنّت بودركه مِناده قونه
اويله وايكندي واخشام وبتسو نمازن انده قله وعرفه كيجه سي مناده كجليه
صباح نمازن انده قله كنش طوغركن عرفاته وقارله تلبيه ايدرك
توجّه ايدرك كيده بو سنّته رعايت ايدرك كيده • اما بو زمانده بو سنّتي
رعايت ايدن قليل درج ثوابي كامل اولمغه بردخي شرط بودركه جميع
سنن حجّه رعايت اوله • قچن منادن عرفاته توجّه اولنه بو دعا بي اوقيه •
اللّهمّ اليك توجّهت وعليك توكّلت ووجهك اردت اسئلُك ان
تبارك لي في سفري وتقضي بعرفات حاجتي وان تغفر لي ذنوبي وتجعلني
ممّن تباهي به ملائكتك • اندن تلبيه ايدرك كيده • قچن مزدلفيه

داخل

داخل اولسه اورته يرنده اولان قبه نك صاغ جانبنه يولكدر سنتدر
عرفاته اول يولدن كتمك ۰ وقتا كه عرفاته جبل رحمت كورنسه
بو دعايي اوقيه ۰ اللهم اليك توجهت وعليك اعتمدت ووجهك
اردت ۰ اللهم اغفرلي وتب علي واعطني سؤلي ووجه لي الخير اينما
توجهت ۰ سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ۰ ولا
حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم ۰ اندن جبل رحمت قربنده بر يرده
نازل اوله كنش زواله وارنجه ذكر وتسبيحه مشغول اوله كنش زواله
كلسه غسل ايلمك عرفه وقفه سيچون سنتدر غسل ايله مسجد ابراهيمه
وار وقت كراهت دكلسه ايكي ركعت تحية المسجد نمازي قيله ۰ اندن اويله
وقتي داخل اولدقده مؤذن اذان اوقسه درت ركعت سنت ظهر قيله اندن
خطيب چقر خطبه اوقور ساكت اولوب طوره اندن خطبه دن فا
رغ اولسه قامت اولوب اويله نمازينك فرضن قلرلر ۰ اندن ينه قامت
ايدرلر ايكندي نمازينك فرضن قلرلر بر اذان ايكي قامت ايله ايكي فرض
جمع اولور ارالرنده سنت قلمق اولمز ۰ اكر بر كمسنه كچ كلوب
اويله نمازينك بعضسن امام قلوركن يتشسه امامه اقتدا ايده امام سلام

ثم صلى بعد الزوال الظهر والعصر
باذان واقامتين بشرط الامام
والاحرام ۰ كنز الدقايق

ویردکدن صکره باقی قلانن تمام ایده • وامام ایکندی نمازن تمام اتمدن
یتشسه ایکندی نمازنه اقتدا ایدوب امام سلام ویردکدن صکره باقی قلانن
قله • اکر برکمسنه اویله نمازینک باقی قلانن قلنجه امام ایکندی نمازنی
تمام ایدوبده امامه یتشمسه جمع اتمک جائز اولمز بلکه صبر ایده ایکندی
نمازنی وقتنده قله زیرا ابو حنیفه رحمه الله تعالی قتنده بو ایکی فرض
جمع اسا ایدوبده اویله وقتنده ایکندی نمازن قلمغک جائز اول
مسنک شرطی بودرکه مسجد ابرهیمه واروب هم اویله نمازنی وهم
ایکندی نمازنی امامله بله قلمقدر • امامه اویلیه یتشمسه ایکندی یه
یتشسه یاخود اویلیه یتشسه ایکندی یه ایرشمسه یا راحله سی یاننده
طورسه مسجده کلمسه اکا جمع اتمک ایکی فرضی جائز اولمز بلکه سا
ترکوتلربی وقتلو وقتنده قله • اما امامین رحمهما الله تعالی قتلرنده
یالکوزن قلانه ده جمع اتمک جائزدر • قول ابو حنیفه اصحدر • کذا فی
الزاهدی • اولکوندە عوامدن چوق کمسلر اویله وایکندی نمازن
ترک ایدرلر یاخود ایکی وقتدن برن ترک ایدر • اما اویله نمازن ترک
اتمک صورتی بودرکه امام اویله نمازن قلوبده ایکندی نمازن

قلرکن

قلرکن بودخی کلوب مسجده امام اوبله نمازن قلرطن ایدرده اوبله نمازی
نیتنه امامه اقتدا ایدوب بعده امام ایسه ایکندیه نمازن قلدوغی کبی
نمازن عرفیه وقفیه کیدر اول دخی کندولرله بله کیدر اوبله نمازن
قلدم طن ایدر بعده اوبله نمازن قلمز جمله حجاج وقفیه طورر طوررلر
اول دخی بله طورر ایکندیه نمازن دخی قلمز ویالکز ایکندیه نمازن
ترك اتدوکنك صورتی اولدرکه مسجد ابراهیمده امام اوبله نمازن قلار
اول دخی بله قلر وبعده ینه ایکندیه نمازنه اقامت اولنبده امام وسائر
ناس شروع ایدرلر ایکندیه نمازن قلمغه اول قلنان نه نمازدر امامه
نیت ایدوبده اقتدا ایدر عصر نمازی دیو اقتدا اتمز پس ایکندیه نمازی
جائز اولمدی ۰ زیرا عمرنده اوبله ایله ایکندیه بربرده (جمع) اولندوغی کون
مدیه مشغولدن ایسه غلن غافل علی العمیا بر نمازدر خلقله قلدی ایکندیه
نمازی اولمدی ۰ بعده ایکندی نمازن ایسه باشنه تکرار قلمیوب ترك
اتدی جهل اوجندن اول شریف مکانده وزمانده نماز ترك ایدوب مغفرت
طلب ایدرکن عقابه مستحق اولور نعوذ بالله تعالی من الجهل ۰۰
بومذکور اولان تفصیلی فهم ایدوبده غافل اولمیه سن امکك ضایع اولمیه ۰

وقال النبی صلی الله علیه وسلم
ان الله قد وعد هذا البیت
ان یحجه فی کل سنة ستمائة الف
فان نقصوا اکملهم الله تعالی
بالملائکة • مشکوة الانوار

وقتلرکه نمازدن فارغ اولسه‌لر علی التعجیل وقفه یرینه کیده‌لر • وقفه‌نك
اول وقتی عرفه کونی کنش زوالی کچدکدن صکره تا بیرام کوننك صبح
صادقی طوغنجه‌دك • برکمسنه بو زمانده برساعت انده بولنمسه اول سنه
حج فوت اولور • اکر بو زمانده برساعت انده بولنسه حجه یتشمش اولور
بولنمسه اول سنه حج فوت اولور • وعرفه‌ده وقفه برساعت اولمق فرضدر
زوالدن صکره • اما کنش باتنجه طورمق واجبدر • وعرفات کلیا موقفدر
هرنرسنده طورسه جائزدر اما بطن عرنه‌ده جائز اولمز • افضل موقف
رسول الله صلی الله علیه وسلم وقفه طوردیغی یردر • عرفه‌ده مطبخ
آدم علیه السلام دیدکلری قبه‌نك جبل رحمت جانبنده بیوك قره طاشلر
واردر رسول الله صلی الله علیه وسلم وقفه طوردوغی کبی اول ایری اول
طاشلر یاننده‌در • وقفه‌ده طواری اولان طوارینه اوزرنده طورمق
افضلدر • ویایان اولان ایاغ اوزره طورمق افضلدر • اکر اوتورسه
ویاخود یاتسه جائزدر • وقبله‌یه قرشو طورمق مستحبدر • واکثر
دعایه قلدردغی وقتده نیجه قلدررسه اویله قلدوره‌ب کاه تلبیه ایده کاه دعا
ایده کمال مرتبه‌ده جهد ایده‌وب دعایه تضرع وخلوص واقبال ایله توجه
توجه ایده •

وعرفاتك جمله‌سی موقفدر الا بطن عرنه
وعرنه عرفاتك صغنده وذلك فتحیله موقفدن
صولنده عرفاتك مقابلنده بر وادیدر
حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
اسپیدر • واندن احتراز
شیطان لعینی انده کوردی •
ایچون اول وادیه دورمق دیو امر ایلدی • زبدة الکلام

حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشکم
الله تعالی فرشته‌لره مباهات ایدر
قوللرینك مطیع لغیله • ایدر کورك
قوللریمك طاعتنه ساحلرینه
بنم قوللریمك طاعتنی توزه بولاشور
طاغیلوب بوزلری توزه
اوزاق یولدن بنم رضامی ورحمتمی
طلب ایله کلوب عرفاته جمع اولدیلر
سیز طانق اولك که بن انلره یارلغدم
حلویات

توجه ایده • یڭرمی یوزنده عرفه جمعیت کبی عظیم جمعیت اولمز • وحدیث

شریفده کلدیکه عرفه کوننده الله تعالی حضرتلری سموات

قپولرن اچوبده اهل عرفه ملائکه‌لره کوستروب دیرکه کورك

بنم کرلجه ونوزلجه قوللرمکه اوزاق یوللردن کلوب توزه وطپراغه

غرق اولوب بدنلرنه تعب ویروب ومالارن خرج ایدوب بندن رحمت

طلب ایدرلر وعذابمدن خوف ایدرلر • امدی سز شاهد اولك بن

انلرك جمیع کناهلرینی یارلغدم انلردن عذابم رفع اتدم • ملائکه‌لر

دیلرکه یاربنا انلرك ارالرنده فتی مجرم یرامز حاللو کمسنلر وار انلرده بله

یارلغنمشمیدر • حق سبحانه وتعالی حضرتلری دیرکه انلر بر طائفه درکه

انلرك ایچنده اولان محروم کتمز • اول کون جهنمدن مجرملر چوق ازاد

اولدوغی کون کبی کون یوقدر • اول کون ابلیس علیه اللعنه باشنه

تراب صچوب برفغان ایدکه جمله عسکری ملعونك یاننه جمع اولوبده سؤال

ایده‌لرکه ای بزم اولومز سکا نه مصیبت اولدیکه بونك کبی فریادلر

ایدرسن • دیه‌که بوندن اوزکه عظیم بکا نه مصیبت اوله‌که التمش

یتمش یلدن بروا غوا ایدوب یوز بیك بلا ایله ازدوروب یولدن چقروب

ولم اطلب بها احدا سواهم فجاؤنی الی البیت کراما فاهلا بالکرام ومن دعاهم • وروی عن ذی النون المصری رحمه الله تعالی انه قال رایت شابا عند الکعبة یکثر الرکوع والسجود فدنوت منه فقلت انك تکثر الصلوة فقال انتظر الاذن فی الانصراف قال فرایت رقعة سقطت علیه فیها من العزیز الغفور الی العبد الصادق الشکور انصرف مغفورا لك ما تقدم من ذنبك وما تاخر رضی الله عنه • روض الریاحین

جهتمه لایق اتدوکم کمسنه لر بر کون بر لغنوب ازاد اولدیلر بنم امکم
ضایع اولدی دیه • وعرفه کوننده کشی کناه اتمکدن قتی حذر ایده •
ولباسی ونفقه سی حلال طیب اوله • الندن ودلندن کمسنه انجنمیه •
عارفلردن بر کمسنه خلق عرفاتدن رجوع اتدکده کوزینه ایخو کلدی
کوردیکه عرفات صحراسی میمونلر وخنزیرلر ایله طولمش تعجب ایدوب
طورر کن ندا کلدیکه بو حاجیلرک کناهلریدر که بو محلده ترک
ایدوب پاک اولوبده کتدیلر دیدی • وعرفاتده جبل رحمت اوزرنده علامت
ایچون بر قبه واردر اول قبه زیارت ایچون چقمق بدعتدر اکا چقمقدن
حذر ایده اول مبارک کونده بر بدعت مکروه نسنه اشلمش اولور غافل اولماشد

فصل في الدعاء في عرفات

رسول الله صلى الله عليه وسلم
بیوردیلر که عرفه کوننده بندن اول کلن انبیالرک اتدکلری دعالردن
وبنم اتدوکم دعالرک افضلی بودر دیدی لا اله الا الله وحده لا شريك له
له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو حي لا يموت بيده الخير وهو على كل شيء
قدير • اللهم اجعل في سمعي نورا وفي بصري نورا وفي قلبي نورا • واجعلني
ممن تباهي به ملائكتك • اللهم اشرح لي صدري ويسر لي امري •

اللهم

[illegible]

اللهم اني اعوذ بك من وسواس الصدور ومن شتات الامور ومن شر
فتنة القبر ۰ ومن شر ما يلج في الليل ومن شر ما يلج في النهار وشر ما
تهب به الرياح وشر بوايق الدهور ۰ وحديثده كلديكه عرفاتده بر
كمسنه قبليه قرشو وقفيه طوروب يوز كره ۰ لا اله الا الله وحده لا شريك
له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير ديسه ۰ ويوز كره دخي سورة اخلاص
اوقيسه ۰ ويوز كره دخي ۰ اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابرهيم
وعلى آل ابرهيم انك حميد مجيد وعلينا معهم ديسه ۰ حق تعالى ديركه يا ملائكتي
بو قولمك جزاسي ندركه بني تنزيه وتوحيد وتعظيم وتكبير
ايدوب بني بلدي وبكا ثنا ايدوب پيغمبرم اوزرينه صلوات ويردي
امدي سز شاهد اولك تحقيق بن اني بر لغدم ونقدر كمسيه شفاعت
ايدرسه قبول ايلدم واكر بندن جمله عرفات اهلينه ديلرسه قبول ايدوب
اكا بغيشلدم ديه ۰ ودخي عرفه كوني وقفه ده بو دعاء چوق اوقيه
اللهم اعتق رقبتي من النار واوسع لي من الرزق الحلال واصرف عني
فسقة الجن والانس ۰ اللهم اصلح لي ديني الذي هو عصمة امري
واصلح لي دنياي التي فيها معاشي واصلح لي اخرتي التي فيها معادي

50

واجعل الحيوة زيادة لي في كل خير واجعل الموت راحة لي من كل شر
ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار
اللهم انك تسمع كلامي وترى مكاني وتعلم سري وعلانيتي ولا
يخفى عليك شيء من امري • انا البائس الفقير المستغيث المستجير
الوجل المشفق المعترف بذنبه • اسئلك مسئلة المسكين وابتهل
اليك ابتهال المذنب الذليل وادعوك دعاء الخائف الضرير • ودعاء من
خضعت لك رقبته وفاضت لك عبرته وذل لك خده ورغم انفه
اللهم لا تجعلني بدعائك شقيا وكن بي رؤفا رحيما • يا خير المسئولين
ويا خير المعطين • وقتا كه كنش بتمغه قريب اوله بوني اوقيه
اللهم لا تخيبني من رحمتك فما اسوء حالي ان رجعت منك خائبا
اعوذ بك يا سيدي من ذلك • يا الهي عيون آمالي اليك ناظرة وايدي مطا
معي الى جودك خاسرة • وكنش بتمدن عرفه حدندن چقمیه • چقرسه
بردم لازم اولور • مكركه ينه كنش بتمدن دونوب داخل اوله بعد
الغروب خروج ايده دم ساقط اولور • ودخي بعضلر ياننده عرفه كوننده
عرفاتده قوم يغمق بدعتدر • وعرفه كوني انده جنايت قربانن اتميه ايدرسه
جائز

جائز دکلدر غافل نباشد **فصل في الافاضة من عرفة الي مزدلفة**

بوباب عرفه دن مزدلفه یه کوچمك بیاننده در ۰ قچن کنش باته طورر

کن بوني اوقیه کوچمزدن اول ۰ اللهم لا تجعله اخر العهد في هذا الموقف

وارزقنيه ابدا ما ابقيتني عليه واجعلني اليوم مفلحا منجحا مستجابا دعائي

مغفورا ذنوبي ۰ واجعلني اليوم من اكرم وفدك واعطني افضل ما اعطيت

منهم من الرحمة والرضوان والتجاوز والغفران والرزق الواسع الحلال

الطيب وبارك لي في جميع اموري وما ارجع اليه من مال او اهل او ولد

قليل او كثير بارك علي وعليهم ۰ اندن صلوات ویره دخي ایده ۰ اللهم

اعتقني من النار ۰ چوق دیه کنش طولنچه صلوات ویره ۰ دخي مذاهب

اربعه ده سنت رجوع بودرکه امام وسائر ناسلر سکونتله وقارله رجوع

ایدوب یایب یورمك وکمسنه یه اذا ایتممکدر ۰ اما بوزمانده حجاج

رجوع ایتدکده قتي سرعتله رجوع ایدوب وبربرینه محکم ضرر ایدرلر بو

کلري دشوب اتوابلري ضایع اولمغله وبربرینه انواع درلو قبیح کلام

ایله شتم ایلمکله ۰ وبعض زمانده ارالرنده مقتول بولنور دوکنك ازد

حامندن اول مبارك کونده مغفرت طلب ایدرکن عقابه مستحق اولور ۰

وعرفه حرّی معلوم اولمق ایچون ایکی درک وضع اولنمشدر اکثری
حجاج اول ایکی درک آراسندن کچمک افعال حجه متعلق اولان
افعالدن ظن ایدوب اول آراده بربرنه ازدحام ایدوب دکوشمکلر
وسوکوشمکلر واقع اولوب چوق فساده باعث اولورلر • اول ایکی درک
آراسندن کچمک هیچ برشی دکلدر مذکور اولان افعالدن اجتناب
اتمک واجبدر • سنّت بودر که یولک واسع اولان یرینه کیدوب
کمسنیه اذا اتمکدر • رسول الله صلی الله علیه وسلم عرفاتدن
رجوع اتدکده حجاجدن پک پک یورمک اشتدی ودوه‌لو ضرب شدید
ایله اورلمق اشتدی مبارک الیله اشارت ایدوب • ایها الناس علیکم
بالسکینة • یعنی یاپ یاپ یوریمک سیزلک اوزریکزه اولسون • حجه
ایللک پک پک یورمک دکلدر بلکه یولداشلریه رفعت ایدوب و
جمیع مناهیدن اجتناب اتمک وفقرایه ومساکینه طعام ویرمک
وبلدوکنه وبلمدوکنه بذل سلام اتمک وسویلدوکنه ملایمت ایله
سویلمکدر • واخشام نمازن یولده قلمیه مزدلفه ده قله غسل ایله
قلمق وداخل اولمق سنتدر • قچن مزدلفیه داخل اولسه بو دعاء اوقیه •

اللهم

اللهم ان هذا مزدلفة وجمع جمعت فيها قلوبا مؤلفة فالف بيني وبين
جميع المسلمين والمسلمات واجعلني ممن دعاك فاجبته وتوكل
عليك فكفيته وامنبك فهديته ◦ اندن مشعر حرام قربنده قونمق
مستحبدر ◦ مشعر حرام ديو مزدلفه نك اورته يرنده بر قبه وار در انك
اطرافنه ديرلر ◦ ومستحبدر نازل اولدقده على الفور اخشام نمازي ايله
يتسو نمازن قلمق اذان او قيوبده اندن اقامت ايدوب اولا اخشام نما
زنك فرضن قله بعده يتسو نمازنك فرضن قله بر اذان وبر اقامت ايله ايكي
فرضي جمع ايده اراسنده سنت وغيري نافله قلميه ويتسونك اخر سنتي ايله
وتري قله واخشامه ادا ديو نيت ايده ◦ اكر غلط ايدوب يتسو نمازن
اخشام نمازندن اول قلسه تكرار اعاده ايده اخشام نمازن اول قله اندن
يتسوي قله ◦ اول كيجه انده عبادته مشغول اوله ◦ واوزرنده حقي اولان
كمسنلر ايچون دعا ايده حق تعالى دن مغفرت طلب ايدوب وانلري كندو
دن راضي اتمك طلب ايده ◦ اول كيجه انده بولنمق سنتدر ◦ صباح انده
وقفيه طورمق واجبدر ◦ اكر صباح انده بولنميوب كيجه ايله كوچوب كتمكله
بر قربان واجب اولور مفرده ◦ قارنه ايكي قربان واجب اولور ◦ اكر ازدحامدن

ثم أتى المزدلفة بعد الغروب وانزل
بقرب جبل قزح وصلى بالناس
العشائين باذان واقامة ولم
يجز المغرب في الطريق
كنز الدقائق

معذور

خوف ایدجك كمسنلري وار ایسه انلري كیجه ایله منایه ایصال اتسه نسنه
لازم اولمز. مثلا ضعیفه یا حامله عورتلر ویا خورد صبیلر یا مریضلر وا
ریسه بونلره ازدحامدن ضرر كلمك خوفي اولیجق منایه ایصال ایده.
وجمره طاشلرن هرنه مكاندن السه جائزدر. اما مستحب بودركه
بیرام كوني جمرۀ عقبیه اتجق یدي طاشي مزدلفه دن اله باقسن منایه
كیدركن یول كنارندن اله ومزدلفه دن وعرفاتدن هرنه مكاندن
السه جائزدر. اما مستحبدر بریسن مزدلفه دن وباقیسن یول كنارندن
المق. كذا في تنبیه الغافلین. وفي الكرماني وابن العوفي شارح القدوري.
اولي بودركه بقله دن بیوك اولمیه وخرما چكردكندن كوچك اولمیه. وبریوك
طاشي پاره پاره ایدوبده المق مكروهدر. والدوغي طاشلري پاكچه یر
دن اله. ورمي اتدوكي وقتده یویوب اته. مقبول اولان كوكه رفع
اولسه كركدر جمراتدن قلان مقبول اولمیوب مردود اولانلردر العیاذ بالله
من الرد. قچن صبح صادق ظهور اتسه صباح نمازن اول حینده قلمق
سنتدر دخي بر یوزنده كیجه نك اخر ظلمتي وار ایكن. مزدلفه ده هرنه
مكانده وقفیه طورسه جائزدر ولكن مستحبدر مشعر حرامده ومشعر

حرام

53

حرام قربنده اولمق • عرفه ده وقفه طورد غی کبی طوره الله تعالی حضرتنه

حمد وثنا ایده وصلوات وبره وتلبیه ایده وعرفاتده اوقود غی دعالری میسّر

اولورسه اوقیه واستغفار ایده وتکبیر وتهلیل ایده • ربنا اتنا فی الدنیا

حسنة وفی الاخرة حسنة وقنا عذاب النار • ایتن چوق اوقیه وقاتی

تضرع ایده • حق تعالی دن کندو خصماسن راضی اتمکه یلواره مزدلفه ده

دعا مقبول اولمسی محققدر • کندی نفسی ایچون وسائر مسلمین ایچون

دعا ایده • ومزدلفه ده برساعت طورمق واجبدر اماکون طوغمغه

ایکی رکعت نماز قلنجق قدر قلنجه طورمق سنتدر سنت مؤکدّه مذاهب

اربعه ده • امّا بوزمانده چوق کمسنلر عرفه دن کلوب مزدلفیه قونمادن

کچه منایه کیدر • وبعض نازل اولنلر دخی صباح اولمدن قلقار منایه کیدر

وبعض زمانده مصر امیر حاجی کعبهٔ شریفی اورتمک ایچون نصف اللیلدن

صکره کچوب کعبیه کیدر حاجیلر انی کوروب چوغی اول حینده بیله کیدرلر

برجمله حجك بر واجبنی ترك اتمش اولورلر وهر برینه بر قربان واجب اولور •

واکر منایه کیدن دنوب کیرو مزدلفیه کلوب صباحی بینه انده بولنورسه

اکا دم لازم اولمز • وچون مزدلفه دن کتملو اولسه سکونتله یاپ یاپ

زبدة الكلام
تتميمه اولنمشدر
اولدوغيچون بو اسمله
حسرتله واقف
وشيطان لعين انده
بر مكان معروفدر
ومزدلفه نارك صوكنده
كسيرله وتشديدله
محسّر محسّر بسلك
موقفدر الابطن
ومزدلفه نارك جمله
تتميم اولنمشدر
اولدوغيچون بو اسمله
ولور اكا يقين
حوى ايله انده جمع
معنا سنه در
ماخوذدر وزلف قرب
ومزدلفه زلفدن
عليه السلام

يوروب كيده • وادئ محسّره كلدكده سكردوب سرعتله كچه
ومزدلفه دن كوچدكده بو دعاء اوقيه • اللّهم اليك افضت ومن عذا
بك اشفقت واليك توجهت ومنك رهبت • اللّهم تقبّل مني نسكي
وعظم اجري وارحم تضرعي واستجب دعوتي واعطني سؤلي • اندنصكره
صلوات ويره وتلبيه دن خالي اولميه • ومنايه واصل اولدقده بوني اوقيه •
اللّهم انّ هذا منا قد اتيتها وانا عبدك وابن عبدك اسئلك ان تمنّ
عليّ بما مننت به على اوليائك • اللّهم انّي اعوذ بك من الحرمان والمصيبة
في ديني يا ارحم الراحمين • الحمد لله الذي بلّغني منا سالما معافا • اندن
الٓنه يونمش يدي طاش الوب طوغري جمرهٔ عقبيه كله اولكون جمرهٔ
عقبه دن غيريه يره طاش اتلمز • بيرام كوني مناده افعال حجدن درت
نسنه اشلنور • اوّل جمرهٔ عقبه اتمق • اندن قارن ومتمتّع اولن قربان
اتمك شكرانه ايچون • اندن تراش اولمق • اندن طواف زيارت اتمك •
وجمرهٔ عقبه اتمغك اوچ وقتي واردر بري وقت جواز مع الكراهة •
وايكنجي وقت افضل وقتدر • واوچنجي وقت وقت مباح در • امّا كراهتله
اتمك جائز اولان وقت صبح صادق طوغدغندن صكره كنش طوغنجه دك

امّا صبح صادقدن

54

اما صبح صادقدن اول اتمكه جائز دكلدر • ودخی اتمغه افضل اولان
وقت كنش طوغدغندن صكره زواله وارنجه دك • وزوالدن صكره تا بيرام
ارتسی صبح صادق طوغنجه اتمق مباحدر • وبعضلر مكروهدر ديديلر •
كذا في المحيط • جمرهٔ عقبهٔ هر نه جانبندن رمی اتسه جائزدر امّا الچق
يانندن اتمق سنتدر • مكهٔ مشرفه صول جانبنده ومنا صاغ جا
نبنده قله • واول علامت ايچون وضع اولنان بنايه بش ذراع مقداری
اراجق طوره يادخی زياده • كذا في الكافی • ونيتی اول بنانك كندويه
اتمق اولميه بلكه دبنه اتمق اوله مكان رمی انك دبيدر بنا انكا
علامت ايچون وضع اولنمشدر • اتلان طاشلر اول بنانك دبنه
دوشمك كركدر • اكر بر ذراع اراق دوشرسه جائز اولمز اعاده اتمك
كركدر • كذا في ابن الهمام • واكر اول بنايه طوقنوب بر ذراع اراق
دشرسه جائز دكلدر اعاده اتمك كركدر غافل نباشد • امّا دبنه دشدكدن
صكره اراق بولنسه جائزدر • واكر طاشلردن بری آدم اوزرينه دوشسه
بعده يره دوشسه كندبدن دوشرسه جائز اولور • اكر اوزرينه دوشدكی
آدمك حركتندن دبنه دوشرسه جائز اولمز تكرار انك يرينه بر طاش اته •

وجمله يدي طاش بر اغوردن اتسه همان بر طاش اتمق حكمنده در
الّتي طاش دخي اتمق كركدر ٭ واجب اولان بر بر اتمقدر ٭ اول يرده اولان
طاشدن الوب اتسه جائزدر ولكن مكروهدر زيرا كه مقبول اولمين
طاشدن الوب اتسه جائزدر كلدر زيرا مقبول دكلدر انده قلان مردود او
اولمشدر ٭ زيرا مقبول اولان كوكه چكلور قيامتده صاحبنك ميزاننه
قونور وهر بر طاش ايچون بر عظيم كناهي بر لغنور وشيطانه قتي ضعف
ويرور اول كبي اغوا اتمسه كركدر حجدن صكره حجي كتاب حكمي اوزره
اولانه در ٭ اول طاش كه مردود اولبده قلان حج كتاب حكمي اوزره اولمدوغي
ايچوندر ٭ ويا خود مذهبنده مبتدعدر ٭ وجمره طاشلرك هرنه وجهله اتسه
جائزدر ٭ اما مستحب نه وجه اوزره اتمق اولدوغنده اختلاف اولندي ٭
بعضلر ديديلر كه طاشي صاغ النده اولان باش برمغينك طرنغي اوزره
قويه اندن شهادت برمغيله طاشي اشغادن يقاري چالي وير قاشنك
اوستندن اكاره ٭ كذا في قاضي خان والهدايه ٭ يعني علما ديديكه طاشي
باش برمغ اوجيله طوتوب اته كذا في النهايه وقال وهو الاصح كذا في الولوا
لجي ٭ وتاتارخان ٭ وابن الهمام ٭ وهو اتدقجه ٭ بسم الله والله اكبر

رغما

زيرا حديث شريفده كلمشدركه ٭ من قبلت حجته رفعت جمرته ٭ يعني حج قبول اولنمسنك رفع اولنور اندوغي طاشلري ٭ واكر انده انلمش طاشلردن اتسه دخي درستدر بزم ائمه‌مز قاتنده خلاف مالكك ٭ حلويات

اكر جمره لرك بنوب اتسه جائزدر ٭ اما افضل اولدركه هر جمره كه عقبنجه جمره اوله يايق اته ٭ حلويات

رغماً للشيطان وحزبه دیه • محیطده دیدیکه بوندن زیاده ایده بعده بو
دعایی اوقیه • اللهم اجعل حجی مقبولاً وسعیی مشکوراً وذنبی مغفوراً و
عملی صالحاً • جمرۀ عقبه‌یه اتمغه ابتدا اتدکده تلبیه‌یی قطع ایده بعده تلبیه
اولنمز • واکر بر کمسنه مریض اولبده کلوب بنفسه جمر طاشنی اتمقدن
عاجز اولسه اکر طوار اوزرینه بنوب اتمغه قادر ایسه کتورلر بنفسه
اته انکیچون اخر کمسنه اتمق جائز اولمز بو صورتده • واکر اول محله هیچ
کلمکه امکان اولمیوب قتی ضعفندن بایلوب عقلی کیدرسه اکر عقلی
اولورسه دلیل نصب ایده رمی جمار ایچون • اکر عقلی زائل اولبده رمی زمان
لرنده بلا عقل اولورسه یولداشلرندن بریسی انکیچون رمی جمار اتسه
جائزدر • امّا بو تقدیرجه جمر یاننه احضار شرطمیدر یاخود دکلمیدر •
محیطده وقاضی خانده دیدیکه احضار شرط دکلدر • واکر بر کمسنه بنفسه
اتمغه قادر اولسه انک ایچون اخر کمسنه اتمق جائز دکلدر غافل نباشد
بعض جاهللر ایدر بونی • وصبیلر طاش اتمغی تعلق ایدرلرسه طاشی
بنفسه اتکر • واکر تعلق اتمزلرسه انکیچون احراملنن ولیسی اته •
قجن بیرام کونی جمرۀ عقبه اتمدن فارغ اولسه اکر مفرد بالحج اولوب

كلدي ايسه اگا اوچ نسنه اراسنده ترتيب اتمك واجبدر اول جمره
طاش اتمق ايكنجي تراش اولمق اوچنجي طواف زيارت اتمك
فعال بو ترتيب اوزره اولمسه تقديم وتاخير اولسه مثلا اول
تراش يا طواف اتسه رمي جماردن اول ابو حنيفه رحمه الله تعالى قتنده
بر قربان واجب اولور زيرا كه ترتيب واجبدر وامامين مكرمين
رحمهما الله تعالى قتلرنده قربان واجب اولمز زيرا كه ترتيب انلر قتنده
سنتدر لكن تقديم وتاخير اتمك مكروهدر واگر قارن اولوب
كلدي ايسه ويا متمتع اولدي ايسه متمتع ديو اشهر حجده يعني رمضاندن
صكره مكيه عمره احرامي ايله كلوب بعده مكه دن حج ايچون احراملنوب
اول سنه ده حج ايدنه ديرلر وقارن ومتمتع اولانه بيرام كوني ابو حنيفه رحمه
الله تعالى قتنده درت نسنه ترتيب اوزره اتمك واجبدر بعضسن بعضيي
اوزره تقديم وتاخير ايدرسه دم لازم اولور اول جمره عقبيه يدي طاش
اته اندن شكرانه قربانن ايده تراش اولمدن اندن تراش اوله اندن
طواف زيارت ايده بو ترتيب اوزره اتمسه دم لازم اولور مثلا شكرانه
قربانن تراشدن صكره اتسه دم لازم اولور غافل نباشد اما طواف تقديم
ايدجك

ایدیجك دم لازم اولمده اختلاف واردر ۰ واگر محرم اولان لباسن
کیوبده جنایت لازم اولدیسه جنایت قربانن تراش اولدقدن صکره
ایده اول اتمیه ۰ اگر تراشدن اول جنایت قربانن ایدوبده بعده تراش
اولسه اگر قربان اتدکدن صکره برکون کامل ویابر کیجه کامل طوربده
تراش اولسه بر دم لازم اولور تکرار ۰ اگر قربان اتدکدن صکره یوم کامل
طورمیوبده تراش اولدیسه نصف صاع بغدای صدقه لازم اولور بر
فقیره ویره ۰ واگر قربان اتدکدن صکره برساعت طورمدن تراش اولسه براوج
بغدای صدقه ایده ۰ وجنایت قربانن عرفه ده اتسه جائز اولمز ۰ بیرام کونی
تراش اولدقدن صکره احرام ایچنده حرام اولان نسنلو لباس کیمك وطر
نغن کسمك وسائر حرام اولان نسنلر حلال اولور ۰ الا که عورتنه
وارمق حرامدر طواف زیارت ایدنجه یا اکثرن ایدنجه ۰ اگر تراش اولدقدن
صکره طواف زیارت اتمدن جماع اتسه بعضلر قتنده برقیون ~~برقیون~~
قربان اتمك لازم اولور ۰ وبعضلر قتنده بر دوه ۰ ویابر صغر قربان اتمك
واجب اولور ۰ کذا فی ابن الهمام ۰ وتراش اولورکن الله اکبر دمکدن خالی
اولمیه وبونی دخی اوقیه ۰ اللهم هذه ناصیتی بیدك فاجعل لی بکل

شعرة نورا يوم القيمة ۝ اللهم بارك لي في نفسي واغفر لي ذنوبي وتقبل مني
عملي برحمتك يا ارحم الراحمين ۝ وتراشدن فارغ اولدقدن صكره ~~احرامم~~
~~اچنده حرام اولان نسنلر بوني اوقيه~~ ۝ الحمد لله الذي اعاننا على قضاء
نسكنا ۝ اللهم زدني ايمانا ويقينا وتوفيقا وعونا واغفر لنا ولآبائنا ولامها
تنا وللمسلمين والمسلمات والمؤمنين والمؤمنات ۝ وصاچن كومه قويه ۝
عورتلر صاچن بربرين جمع ايدوب اوجندن بر مقدارن كسلر **فصل**
بلكلكه طواف زيارتك اول وقتي بيرام كوني صبح صادق طوغدقدن
صكره داخل اولور ۝ اول وقتدن اول اتمك جائز دكلدر ۝ اما اخر وقتنه
وقت معين يوقدر اخر عمرينه دك اتمك جائزدر ۝ اما ايام نحر كه اوچ كوندر
اول كونلرده اولمق واجبدر تاخير ايدنه بو اوچ كوندن ابو حنيفه رحمه الله تعالى
قتنده دم واجب اولور ۝ وامامين رحمهما الله تعالى قتنده واجب اولمز ولكن
مكروهدر تركه سنت اولدوغيچون ۝ ومحرم اولنلردن احرامدن چقجق زمان
اوليجق بربرلرين تراش اتمك جائزدر نسنه لازم اولمز كذا في البحر العميق
قچن كشي طواف زيارت اتمك دلسه افضلي بيرام كوني اتمكدر ۝ بيرام كوني
اولميوب ارتسي اولسه ياخود دخي ارتسي اولسه كيرو جائزدر ۝ قچن طوافه

كلسه

کلسه طواف زیارت دیو نیت ایدوب یقاروده ذکر اولنان اوزره حجر اسوددن
بشلیوب یدی کره کعبه‌یی طولانه • واکر مقدما حجک سعیین تقدیم ایتسه
طواف قدوم اردنجه • یا مکه‌دن احراملندقدنصکره بو طوافده رمل ایتمک
وبعده سعی ایتمک واجب دکلدر • واکر سعی ایتمدیسه مقدما بو طوافده اوچ اولنده
رمل ایدوب صفا ومروه آراسنده سعی ایده • وحدیثده وارددرکه صفا ومروه
آراسنده سعی ایدنه یتمش قول آزاد ایتمشجه ثواب یازیلور دفترینه • طوافدن
فارغ اولدقده مکه‌ده طورمیوب منایه کیده • زیرا که ایام تشریق کیجه‌لرنده
منا‌ده کیجلمک سنت مؤکده‌در ترک ایدنک ثواب حجی ناقص اولور • وطوافه
کوندز کلمک کرکدر • زیرا که کیجه ایله کلیجک کیجه‌ده منا‌ده بولنمش
اولمیوب سنت ترک ایتمش اولور • کیجه‌نک کلیسی ویا خود اکثرین انده او
اولمق کرکدر • وجمره عقبه‌نک در جانبی منادن دکلدر اول آرایه
قونبده انده یاتن ترک سنت ایتمش اولور • بر کمسنه طواف زیارت ایتمدن
کتسه حجی تمام اولمز • وعورتی یاننه وارمق حرام اولور تا کلوب
طواف زیارت ایدنجه هر کره عورتی یاننه وارسه بر قربان واجب اولور
غافل نباشد • واکر عورت طواف زیارت ایتمدن حیض کورسه

قافله کرنجه طاهر اولمسه ومکه ده مجاور اولوب قالمغه قادر او
اولمسه یاکری کدک ینه کلمکه قادر اولمسه اول عورت طواف زیارت
ایدوبده بردوه ویا بر صغر قربان ایده جکی جائز اولور • امّا طواف وداع
اتمدن بو حالت واقع اولسه ترك ایدوب کتمه نسنه لازم اولمز •
فصل قچن بیرام کونی ارتسی اولسه زوالدن اوّل طاش اتمق
جائز دکلدر • اکر بلمیوب اترسه بعد الزوال کیرو اعاده ایده • اتمزسه
دم واجب اولور غافل نباشد • زیرا بیرام ارتسی ودخی ارتسی بو ایکی کونده
زوالدن اوّل رمی جمار اتمك جائز دکلدر • ولو قبله اتسه بعد الزوال
اعاده اتمسه قربان واجب اولور • قچن کون زوالی کچسه غسل ایده
جمره اتمق ایچون سنتدر • اول کونلرده اویله نمازنی قلمه اندن اکنه
یونمش پاك اولمش یکرمی بر طاش اله اندن اوّلکی جمره دن ابتدا ایده •
اوّلکی جمره مسجد خیف یاننده اولا اندر اندن بشلیه علامت ایچون
وضع اولنان بنایه بش ذراع مقداری اراجق طوره یوزن قبلیه قرشو
ایده بنا کندی ایله قبله اراسنده اوله جمره عقبه ده ذکر اولنان اوزره
یدی طاش اته هر اتدقجه تکبیر ایده اندن قبله جانبنه کچوب دعایه

مشغول

مشغول اوله اول محلده دعا مقبولدر اهم مهم اولان ایمانله کتمك
وجمیع گناهنه مغفرت اولمقدر انلری چوق طلب ایده • اندن جمرهٔ
وسطایه کله بو ترتیب اوزره یدی طاش اته الحق یا اننه گچوب دعا ایده •
اندن جمرهٔ عقبیه وارە یدی طاش اته الحق یانندن اتوبده طوروب
دعا اتمیه بلکه دونوب گیدرکن دعا ایده • وقچون بیرامك اوچنجی کونی
اولسه بعد الزوال غسل ایدوب اویله نمازن قلده ذکر اولنان کبی
جمرهٔ اولادن ابتدا ایده جمرهٔ عقبه ده تمام ایده • اولکون مکیه گچوب
کتمك جائزدر • کدنه یکرمی بر طاش باقی قلور بر یا کچه یرده دو
کوبده کومه قومق لازم دکلدر • اما سنت اولان دردنجی کونه
صبر ایدوبده اتوب کتمکدر قبل الزوال صباحدن اتمق جائزدر ••
سنت اولان زوالدن صکره اتمقدر • اگر انده اولبده اتمدن گیدرسه
دم لازم اولور • اوچنجی کون کتملو اولورسه کنش بتمدن کتمك گرکدر
کیجه کتمك مکروهدر • ایام تشریق کونلرنده رمی جمارك اول
وقتی بعد الزوالدر اخر وقتی ارتسی صبح صادق طوغنجه در • کوندز اتمسه
کیجه ده اتسه جائزدر اما کوندز اتمق افضلدر • مناده اولدقچه

مسجد مباركك مسجددن ... قلمق ممكن اولدوغي مرتبه نمازي مسجد خيفده جماعتله قلمق مباركدر

عقبه جمرهء ولسه مكيه كتملو اولسه. بچن پيغمبر اندا نماز قلمشدر. يتمش پيغمبر

ايدر ككه حمد وثنا ايده وشكر كثير ايدهرك الله تعالى يه حج ميسر ايلدوكنه كيچوب

محصب ديو اوره ساعت بر اكلي قونه محصبه كه بودر سنتدر. كيده

اوچي مقابر ايكي مقابر ديرلر ارايه اول اردر بستانلر والان الى نده مقابر معلا

اكا اردر وارده ايكي طاغ اراسي برده ارجه ايكي يقاربه بستانلردن اوجي

باب في العمرة بعد الحج اولور سنتدر اداء قونمغله بر ساعت اردره اول

بو باب عمره احوالن بلدورر. عمره ديو احرامه وطوافه وسعي ايده وب تراش

اولمغه ديرلر. احرام شرطدر. طواف ركندر. وسعي وتراش واجبدر.

حجدن فارغ اولدقدنصكره سنتدر بودركه عمره ايده ايام تشريقي ككدكدنصكره.

ايام تشريقده مكروهدر عمره اتمك. رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورر

ديكه. تابعوا بين الحج والعمرة فان المتابعة بينهما تزيد في العمر والرزق

وتنفي الذنوب كما ينفي الكير خبث الحديد والذهب والفضة. يعني حج

ايله عمره نك اراسن بر برينه اولشدرك. يعني حج اتدكدنصكره عقبنجه عمره

دخي ايدك عمركز ورزقكز زياده اولور. وكناهدن سزي شويله

پاك

پاك ایدركه دمودجی كوركی دموراك والتونك وكموشك صی
زیروب چركنی كیدروب صافسی قالدوغی كبی قلبكزی دخی كناه چركندن
اویله پاك وصافی ایدر دیمك اولور • وعمره یی حجه تابع اتمنك ایكی معنایه
احتمالی واردر • اولكی بودركه ایام تشریق كونلری تمام اولدقده آرایه عمره
ایدا اجك زمان اولمدن عمره ایدوب حجه عمره تابع اولمش اولور • ظاهر مراد
اولان بودر معنای تابعدن • ایكنجی معنا تابع اتمدن ذی الحجه اینك اخرینه
دك حج ایدن بر عمره اتسه عمره یی حجه تابع اتدی دمكده صادق اولور ••
ایكی عمره ایدنه بر حج ثوابی اولور • قچن عمره ایچون احراملنمق دلسه
چقوب تنعیمه وار غسل ایدوب وارسه افضلدر غسل ایله اولمزسه
ابدست ایله احراملنه • تنعیمه واردقده وقت كراهت دكلسه ایكی
ركعت دیلو سنت احرام دیو نیت ایدوب نماز قله • اگر ممكدن لباسله
واردیسه چقروب احراملنه بزلرن بغلنه اندن بو دعاء اوقیه • اللهم انی
ارید العمرة فیسرها لی وتقبلها منی • نویت العمرة واحرمت بها لله تعالی
لبیك اللهم لبیك لبیك • لاشریك لك لبیك • ان الحمد والنعمة لك والملك
لاشریك لك • اندن تلبیه دن خالی اولمیه تا حجر اسوده استلامه كلنجه

بعد تلبیه‌یی قطع ایده استلامی اتمزدن اول ۰ کعبه‌یی یدی کره دوران ایده طواف
عمره نیت ایده ۰ واوچ اولکنده رمل ایده ودردنده یاپ یورویه ۰ طواف
تمام اولدقده ایکی رکعت طواف نمازین قله مقام ابراهیم اردنده ۰ اندن صفا و
مروه آراسنده یدی کره سعی ایده اندنصکره تراش اولوب لباسن کیه ۰
اگر تراش اولمدن لباسن کیسه وبعده تراش اولمدن برکون یا برکیجه کامل
طورسه بردم واجب اولور تراش اولبده بعده قربان ایده ۰ اما برکون یا بر
کیجه اولمدن تراش اولسه لباسن کیدکدنصکره بر فقیره نصف صاع
بغدای صدقه لازم اولور ۰ تراش اولمقده سنت بودرکه جمله باشن تراش
ایده ۰ اگر دردت بلوکندن بر بلوکن تراش ایتسه احرامدن چقر لکن مکروهدر ۰
اگر کنه بعده باشن تراش ایتدکده عمره ایدرسه باشنده قیل یوغسه
اوزرنده اوستره یورده تراش یرینه طورر ۰ اگر برکره عمره کتوردکدنصکره
تراش اولمدن بر عمره‌یه دخی واروب عمره ایتسه بردم لازم اولور غافل
اولمیه ۰ اگر باشن تراش ایتدکدنصکره عمره‌یه وارسه لکن ربعدن
اقلن تراش اولمشدی ینه بردم لازم اولور غافل نباشد ۰ اگر عمره ایدن
معذور اولوب ایستیدن یا صوقدن لباسن کیسه اگر همان کلوب طواف
وسعی

وسعي ايدوبده تراش اولورسه بر فقيره نصف صاع بغداي صدقه ايده ۰ واگر
طواف وسعي ايدوبده تراش اولمدن بركون يا بر كيجه طورسه بردم لازم اولور ۰
بو مسئله كثير الوقوعدر عمره ايدرلر لباسله بعد سعي اتدكدنصكره تراش
اولميوب زمان گچر ۰ وبعض كمسنلر سعي ايدر تراش اولمدن لباسن كير ۰
وبعضيلر تراش اولمدن تكرار عمره ايدرلر قربان واجب اولوراني بلميوب
اهلنه رجوع ايدر اوزرلرنده قربان بورج قالور ۰ بلكه عمره اتمك بر
كره بعضلر قتنده واجبدر ۰ بعضلر قتنده سنت مؤكدددر ۰ واگر مكيه
ابتدا گلدكده يا الكرحج احرامي ايله گلن كمسنيه لازمدر بر كره عمره اتمك
۰ واما مكيه عمره احرامي ايله گلوب يا قارن اولوب گلدي ايسه انلر مكه ده
اول اتدكلري طواف وسعي عمره نك اولور تكرار عمره كتورمك بورج دگلدر بلكه
مستحبدر ۰ بعده رمضانده بر عمره ثوابي بر حج ثوابي كبيدر ۰ اما سائر زمانلرده
ايكي عمره بر ينك مقامندهدر ۰ يدي كره اتمك يدي يشردن بر عمره يرينه
طورر ۰ اون درت طواف بر حج يرينه طورر بعضلر يانده ۰ ودخي بعضلر قتنده
اوچ عمره بر حج يرينه طورر ۰ يكرمي بر طواف بر حج يرينه گچر ثواب جهتندن ۰۰
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم العمرة الى العمرة كفارة لما بينهما من

الذنوب ٥ يعني بر كمسنه عمره اتسه بعده ينه بر عمره اتسه اولكي عمره دن ثا
نيجي عمره يه كلنجه اتدوكي كناهه كفارت اولور باب في بيان
طواف الوداع بو باب وداع طوافني اتمك بيان ايدر ٥ آفاقي
اولنلر مكه دن كتدككده طواف وداع اتمك واجبدر ٥ ترك ايدنه
قربان واجب اولور ٥ قربان بهاسن برندن مكه يه ايصال ايده ٥ ٥
طواف وداعده رمل وسعي يوقدر ٥ اولي بو درككه طواف وداع ايدوب
على الفور كيده ٥ اما كتميوب تاخير ايدوب بعض مصالح ايچون طورسه
نسنه لازم اولمز اعاده اتمك لازم دكلدر ٥ اما اعاده اتسه افضلدر وا
واجب دكلدر ٥ بر كمسنه طواف زيارتدن صكره بر نافله طواف اتسه بعده
طواف وداع اتمدن كتسه اول طواف طواف وداع يرينه طورر نسنه
لازم كلمز ٥ قچن طواف وداعدن فارغ اولدقده مقام ابرهيم اردنده
ايكي ركعت طواف نمازن قلوه ٥ اندن زمزمدن قربي طولنجه ايچه اندن
باشنه ويوزنه واوستينه دوكه ٥ اندن ملتزمه كله الله تعالي حضرتنه
چوق حمد وثنا ايده وصلوات ويره اندن بو دعايي اوقيه ٥ الحمد لله الذي هدانا
لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله ٥ اللهم كما هديتنا لذلك

فتقبله

61

فتقبل مني ولا تجعل هذا اخر العهد من بيتك الحرام وارزقني العودة
اليه حتي ترضي عني برحمتك يا ارحم الراحمين • اللهم اني اعوذ بك
بنور وجهك وسعة رحمتك ان اصيب بعد هذا المقام خطيئة اوذنبا
لايغفر فهذا مقام العائذ المستجير من عذابك • اللهم اني عبدك حملتني
كما شئت وسيرتني في بلادك حتي احللتني حرمك وامنك فقد رجوت بحسن
ظني بك وان تكون قد غفرت لي ذنبي فاسئلك ان تزداد عني رضا وتقربني
اليك زلفي • اللهم احفظني عن يميني وعن شمالي ومن قدامي ومن
خلفي ومن فوقي ومن تحتي حتي تبلغني الي اهلي فاذا اوصلتني الي اهلي فلا
تخلني من رحمتك طرفة عين ونفس واكفني اموري من كل هم وغم
واستعملني بطاعتك ما ابقيتني برحمتك يا ارحم الراحمين • اندن صلوات
وير • حكايتدر عارفلردن بري حج ايدوب كيدرا ولدقده كلوب كعبه
قپوسي اوكنه طورب • الحمد لله بجميع محامده كلها ما علمت منها
ومالم اعلم وبعدد خلقه كله ما علمت منهم ومالم اعلم ديدي • اندن
كيدوب كلجك يلده ينه كلوب حج ايدوب ينه كيدرا ولدقده كعبه
قپوسي ياننده طورب • كنه مذكور دعاء اوقودي • هاتفدن بر ندا كلديكه

یا عبد الله کراماً کاتبین تعب ویردك کیجن سنه دن برو اوقو
دغك دعالك ثوابن الی الان یازوب تمام ایدمدیلر دیه • اندن
ملتزمده دعادن فارغ اولدقده کعبه نك ایشکن اوپه • اندن کلوب
حجر اسودی استلام ایده • اندن حسرت واغلمق ایله کعبهٔ شریفدن
ایرلمق ایچون کعبه نك اشکی جانبندن چقجق کیده بونی اوقویرق ••
اللهم لا تجعله اخر العهد من بیتك الحرام وان جعلته فعوضنی عنه الجنة
یا ارحم الراحمین • ائبون تائبون عابدون لربنا حامدون ولرحمته
قاصدون • صدق الله وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده ولا
حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم • مسجددن چقنجه بونی اوقیه ••
چقن مسجد قپوسنه وارسه طوروب دعا ایتمکی بعضلر مکروه دیمشلر •
بلکه همان چقوب کیده • وقادر اولدوغی مقداری صدقه ایده حجده
واقع اولان تقصیرات ایچون • سنت بودرکه کعبیه ابتدا کلدکده
یوقاری جانبندن کلوب داخل اوله • وکیدر اولدوغی وقتده اشغه
عمره یولی که شبیکه جانبیدر اندن چقاکیده • والحمد لله وحده
وحسبنا الله تعالی وکفی • والصلوة والسلام علی نبیه محمد المصطفی
وعلی

هجرتدن اوننجی سنه ده اولان وقایع
کلیه دندر حجة الوداعدر • سلطان
انبیا صلی الله علیه وسلم حج اتمکه مقرر
اتدیکی • اسلامه کلن قبایل عربه رسولر
کوندروب مکه یه حرمه متوجه اولدق
هر کیمک حج اتمک مراد ایدر ایسه وار سن
علسون دیو • اطرافدن
چوق خلق جمع اولدیلر • پس یاکیع امردن
مناسك حجی اوکرتدیلر • اندن
ذی القعده نك بیکرمی بشنجی
کونی دوشنبه کون • بیر روایتده
شنبه کون مدینه دن چقدیلر
اول سفرده فاطمه وجمیع امهات
مؤمنین رضی الله عنهن اجمعین
بله ایدیلر • وابتدا اول سفرده
یوز اوندورت بیك کیمسنه
بله ایدی •
دلایل النبوة
۲۴۲

وعلى آله وصحبه اصحاب الوفى • الى يوم الحشر والجزى

باب في بيان زيارت قبر النبي صلى الله عليه وسلم

مدينهٔ منوره ده حضرت سيد السادات • وسند السعادات •
ومفخر كاينات • وشفيع العصات • يوم العرصات سلطان كونين •
ورسول الثقلين • محمد مصطفى صلى الله عليه وعلى آله واصحابه افضل
الصلوات • واكمل التحيات • حضرتلرينك مرقد شريفن زيارت
ايتمك بياننده در • حجدن فارغ اولدقدنصكره مستحبدر واجبه قريبدر
قادر اولانه واروب مدينهٔ منوره يه قبر شريفي زيارت اعظم قربا
تندن زيارت ايدنلره شفاعت وعد اولنمشدر • ذي سعادت ذي
بشارت ذي صفا • كيمه اوله نصيب زيارت مصطفى • دلك كمك
واردر انك كبي شفيع • دولت انك كم اكا اوله مطيع • يا خير من
دفنت بالقاع اعظمه • فطاب من طيبهن القاع والاكم نفسي
فداء لقبر انت ساكنه • فيه العفاف وفيه الجود والكرم • انت
النبي الذي ترجى شفاعته • عند الصراط اذا ما زالت القدم ••

صلى الله عليه وسلم ديه وحرم مدينه واصل اولدقده
اللهم هذا حرم رسولك فاجعله
ودعاك ان تجعل فيه من الخير والبركة
مثل ما هو في حرم البيت
الحرام واجعله وقاية لي من النار
وامنا من عذابك يوم تبعث عبادك
وارزقني فيه من حسن الادب
العلوم والمعارف
زبدة الكلام

امام اعظم وبعض شافعيه واهل
واعدن بر جماعت رحمهم الله تعالى
ذاهب اولديلركه مكه مكرمه ده
مجاورت مكروهدر زيرا اكثرا
مشاهله عادتنا تقليل حرمت ايجاب
ايدر ومكرمنا حرمتي ترك ايلمك
عظيم گناهدر زيرا انلرك مجاورتي
وامام ابو يوسف وامام محمد وعلمادن غيري
رحمهم الله تعالى ذاهب اولديلركه مكهٔ
مكرمه ده مجاورت مستحبدر وفايده قادر
عمكن انلرك كما حقه ترك اولندر
اولميه اكا مجاورت توقيرينه قادر اوله
وعيبكم تعظيم وتوقيرينه قادر اوله
بر وجهله كه انلرك حرمت وجلالتي
ومهابتي قلبنده قالوب مجاورت اجلين
كمسنه فوز عظيم وحظ جسيمدر
زيرا اول عبادتدر كه بر عبادت اكا
معادل اولمز والله اعلم زبدة الكلام

قد ولد النبي عليه السلام يوم الاثنين صلى الله عليه وسلم وهاجر يوم الاثنين وقبض يوم الاثنين واختلف العلما في مقامه بمكة بعد ان اوحي اليه فقيل عشر سنين وقيل ثلاث عشر سنة وهو الصحيح

من الانس الجليل معراج رسول الله صلى الله عليه وسلم معراج كيجه مسجد اقصايه وارنجق ارواح انبيا عليهم السلام حاضر اولديلر جبرائيل اذان اوقدي صلوات الله عليه وسلام رسول الله صلى الله عليه وسلم امام اولوب ايكي ركعت نماز قلديلر اول ركعتنك برنجيسنده الم تر كيف ايكنجيسنده لايلاف اوقدي صلوات

ذكر القرطبي في الامن فتح الصبيان باب الفرح لا يدخله الجنة باب يقال له النبي صلى الله عليه وسلم رضي الله عنهما عن من حديث ابن عباس ومن فضائله صاحب الفردوس

قال المؤلف رحمه الله تعالى والموقان جبل بالمدينة كما روي عن ابن انس رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم فلما تجلى ربه للجبل صار بعظمته ستة اجبل فوقعت ثلاثة بمكة وثلاثة بالمدينة

قال النبي صلى الله عليه وسلم من زار قبري وجبت له شفاعتي

يعني بر كمسنه بنم قبرمي زيارت ايتسه تحقيق بنم شفاعتم اكا واجب اولور رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك شفاعتي عامدر جمله اهل ايمانه ياكندوبي زيارت ايدنه وجه تخصيصه سبب نه در جواب بر نجه وجه اوزرينه در بري بودر كه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك قيامت كوننده نجه درلو شفاعتي اولور بعضيسي بعضيسندن اعلادر جمله شفاعتي اعلاسنك بريسي بلا حساب ولا عذاب جنته داخل اولمقدر زيارت ايدنلر شفاعتك اعلاسن ايدرلر وبر جوابده بودر كه شفاعت اولمن الا اهل ايمانه اولور بو حديث شريفده امتنه بشارتدر زيارت ايدن ايمانله اولمق اوزره كده كفى به شرفا وفضلا وبر جوابده بودر كه قيامتده شفاعت ايدجلر جوقدر اما جمله سنك شفاعتندن رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك شفاعتي اعلادر زيارت ايدنلره شفاعتي اوله

قال النبي صلى الله عليه وسلم من حج وزار قبري بعد مماتي كانه كمن زارني في حياتي يعني بر كمسنه حج ايدوب بده كلوب بن وفات ايتدكده

قبرمي

قبر مي زيارت اتسه اول بني صغلغمده زيارت اتمش كبيدر • وقال النبي صلى الله عليه وسلم من زارني محتسبا الي المدينة كان في جواري يوم القيمة • يعني بر كمسنه زيارت اتمده ثواب اعتقاد ايدوب كلوب مدينه ده بني زيارت ايلسه مدينيه كلمدن بني زيارت اتمك اولوبده وغيري مرادي اولمسه اول قيامتده بنم قونشم اولور • وقال النبي صلى الله عليه وسلم من حج ولم يزر قبري فقد جفاني • يعني بر كمسنه حج اتسه كلوب بني زيارت اتمسه تحقيق اول بكا جفا اتمش اولور • وقال النبي صلى الله عليه وسلم من زارني الي المدينة متعمدا كانه في جواري يوم القيمة • يعني بر كمسنه مدينهٔ منوريه مجرد بنم زيارتم ايچون كلسه قصد له غيري مرادي اولمسه اول بنم يانمده اوله قيامتده دكن • اما بر كمسنه حج ايچون سفر ايدوبده مدينيه اوغرايوب زيارت اتسه اول سنه ده ثواب وار لكن عمدا زيارت اتمش كبي اولمز • مكه جه چقدقده قبر شريفي بله زيارت اتمك نيت اتمش اوله • كعبهٔ شريفي زيارت اتدكدنصكره زيارتك قتي عظيم ثوابلو اولاني سيد الانبيا صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك قبر شريفي زيارتن اتمكدر •

فضائل زيارت حقنده چوق احاديث وآثار وارد اولمشدر اما جمله سين
بو رسالده ذكر ايتمك مناسب دكلدر بوندن مراد اختصار مفيددر ۝
احياء مجده مفصلا ذكر ايتدوك اندن طلب اولنه ۝ وقتاكه مدينه
منوريه توجه ايتسه يولده صلوات ويرمكه مشغول اوله ۝ قچن مدينه
منوره كورسه زياده صلوات ويره ۝ قچن علي قپوسنه واصل اولسه
اندن نازل اوله غسل ايدوب پاكيزه لباسن كيه وياننده كوكچك
قوقولو نسنلر وار ايسه طيب لنه ۝ اندن اول محل شريفك تعظيملكن
و وحي نازل اولدوغي قرار ايله معمور اولدوغي قلبنده احضار ايليه ۝ وقادر
اولدوغي مقدار ياياين يوريوب مدينه منوريه داخل اوله ۝ داخل اولور
كن ۝ بسم الله ما شاء الله لا قوة الا بالله ۝ رب ادخلني مدخل صدق
واخرجني مخرج صدق واجعل لي من لدنك سلطانا نصيرا ۝ حسبي الله
امنت بالله توكلت على الله لا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم ۝
اللهم افتح لي ابواب رحمتك وارزقني من زيارة رسولك ما رزقت به اوليائك
واهل طاعتك وانقذني من النار واغفر لي وارحمني يا خير مسؤل ديه ۝
اندن باب جبرائيلدن داخل اولمق مسجده افضلدر زيارت ايده ۝ مسجد شريفه

داخل

وروي ان امراة [illegible] عائشة رضي الله عنها [illegible] فقالت [illegible] ولما احتضر بلال نادت امراته واحزناه فقال واطرباه غدا القى الاحبة محمدا وحزبه ۝

[illegible] حتى ماتت ۝ وروي ابن وهب ان حمام مكة اظلت النبي صلى الله عليه وسلم يوم فتحها فدعا لها بالبركة ۝ وروي عن انس وزيد بن ارقم والمغيرة بن شعبة رضي الله عنهم ان النبي صلى الله عليه وسلم ليلة الغار امر الله شجرة فنبتت تجاه النبي مستترة وامر حمامتين فوقفتا بفم الغار ۝ وفي حديث آخر وان العنكبوت نسجت على بابه فلما اتى الطالبون له ورأوا ذلك قالوا لو كان فيه احد لم تكن الحمامات ببابه والنبي صلى الله عليه وسلم يسمع كلامهم فانصرفوا ۝ شفا للقاضي عياض

قال القرطبي رحمه الله تعالى ذكر ان الادميات في الجنة على سبعين صنفا واحد ۝ واما الحور فاصناف مصنفة وكبار وعلى ما اشتهت انفس اهل الجنة ۝ من العلوم الفاخرة

داخل اولورکن بونی اوقیه ۰ اللهم صل علی سیدنا محمد وعلی آل سیدنا
محمد وصحبه وسلم ۰ اللهم اغفر لی ذنوبی وافتح لی ابواب رحمتک ۰۰
اندن طوغری روضهٔ شریفه واره ۰ روضه دیو قبر شریفله منبر آرا
سنه دیرلر ۰ وقت کراهت دکلسه ایکی رکعت تحیة المسجد
قله ۰ واولکی رکعتده قل یا ایها الکافرون سورسن ۰ وایکنجی
رکعتده اخلاص سورسن اوقیه ۰ اندن سجدهٔ شکر ایده اول مبارک
یره وصول اولدوغیچون ۰ اندن قبر شریفه کله ارقسی قبله جانبنه ایده
قبر شریف اوزرنده اولان شباکه یقین وارمیه ادب دکلدر بلکه
دورت ذراع مقداری ایراقدن طوره ۰ اندن نمازده طورر کبی الن بغلیوب
وکوزلرن اشاغه صالوب غایت خشوعله وخضوعله طوره ۰۰
رسول الله صلی الله علیه وسلم قبر شریفلرنده حی اولوب کندویه سلام
ویرنلک سلامن ایشدوب جواب رد ایتدوکی قلبنه احضار ایده ۰ سلام
ویررکن رفع صوت اتمیه الحق صوتله دیکه ۰ السلام علیک یا نبی
الله ۰ السلام علیک یا حبیب الله ۰ السلام علیک یا خلیل الله ۰۰
السلام علیک یا خیر خلق الله ۰ السلام علیک یا خیرة الله من خلقه ۰

وصارت الخلافة بالشام وجه یزید بن معاویة مسلم بن عقبة المری فی جیش عظیم من اهل الشام فنزل بالمدینة فقاتل اهلها فهزمهم وقتلهم بحرة المدینة قتلا ذریعا واستباح المدینة ثلاثة ایام فسمیت وقعة الحرة لذلک وفیها یقول الشاعر ان تقتلونا یوم حرة واقم فانا علی الاسلام اول من قتل وکانت وقعة الحرة یوم الاربعاء للیلتین بقیتا من ذی الحجة سنة ثلاث و ستین ویقال لها حرة زهرة وکانت الوقعة بموضع یعرف بواقم بقرب المدینة علی میل من مسجد رسول الله صلی الله علیه وسلم فقتل بقایا المهاجرین والانصار وخیار التابعین وهم الف وسبعمائة وقتل من اخلاط الناس عشرة الاف سوی النساء والصبیان وقتل بها من حملة القرآن سبعمائة رجل من قریش سبعة وتسعون قتلوا جهرا ظلما فی الحرب وصبرا وقال الامام الحافظ ابو محمد بن حزم وجالت الخیل فی مسجد رسول الله صلی الله علیه وسلم وبالت وراثت بین القبر والمنبر ادام الله تشریفها واکره الناس علی ان یبایعوا لیزید علی انهم عبید له ان شاء باع وان شاء اعتق وذکر له یزید بن عبد الله بن ربیعة البیعة علی حکم القرآن والسنة فامر بقتله وضرب عنقه صبرا وذکر الاخباریون انها خلت من اهلها وبقیت ثمارها للعوافی والطیر والسباع کما قال صلی الله علیه وسلم ثم تراجع الناس الیها وفی حال خلائها عدت الکلاب علی سواری المسجد والله اعلم ۰ تذکرة القرطبی

64

وفي حديث ابي جعفر عن ابن مسعود رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم من صلى صلاة لم يصل فيها علي وعلى اهل بيتي لم تقبل منه ۰ وعن عمر بن الخطاب رضي الله عنه قال الدعاء والصلاة معلق بين السماء والارض ولا يصعد الى الله منه شيء حتى يصلى على النبي صلى الله عليه وسلم ۰ وعن علي رضي الله عنه عن النبي صلى الله عليه وسلم بمعناه ۰ وقال وعلى آل محمد ۰ وروي ان الدعاء محجوب حتى يصلي الداعي على النبي صلى الله عليه وسلم ۰ وقال عليه السلام من صلى علي في كتاب لم تزل الملائكة تستغفر له ما دام اسمي في ذلك الكتاب ۰ شفا

وروي عنه عليه السلام من مات في احد الحرمين حاجا او معتمرا بعثه الله يوم القيمة لا حساب عليه ولا عذاب ۰ وفي طريق آخر بعث من الآمنين يوم القيمة ۰ وعن ابن عمر رضي الله عنهما من استطاع ان يموت بالمدينة فليمت بها فاني اشفع لمن يموت بها ۰ شفا

السَّلامُ عَلَيْكَ يا صَفْوَةَ اللهِ ۰ السَّلامُ عَلَيْكَ يا سَيِّدَ الأَنْبِياءِ وَالْمُرْسَلِينَ ۰
السَّلامُ عَلَيْكَ يا إِمامَ الْمُتَّقِينَ ۰ السَّلامُ عَلَيْكَ يا مَنْ أَرْسَلَهُ اللهُ رَحْمَةً لِلْعالَمِينَ ۰
السَّلامُ عَلَيْكَ يا شَفِيعَ الْمُذْنِبِينَ ۰ السَّلامُ عَلَيْكَ يا خاتَمَ النَّبِيِّينَ ۰ السَّلامُ
عَلَيْكَ يا خَيْرَ الْخَلائِقِ أَجْمَعِينَ ۰ السَّلامُ عَلَيْكَ وَعَلَى جَمِيعِ الأَنْبِياءِ وَالْمُرْسَلِينَ ۰
وَالْمَلائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ ۰ السَّلامُ عَلَيْكَ وَعَلَى آلِكَ وَأَصْحابِكَ أَجْمَعِينَ ۰
جَزاكَ اللهُ عَنّا أَفْضَلَ وَأَكْمَلَ ما جَزَى بِهِ رَسُولاً عَنْ أُمَّتِهِ وَنَبِيّاً عَنْ قَوْمِهِ ۰
أَشْهَدُ أَنْ لا إِلٰهَ إِلاّ اللهُ ۰ وَأَشْهَدُ أَنَّكَ عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَخِيرَتُهُ مِنْ خَلْقِهِ
وَأَمِينُهُ ۰ وَأَشْهَدُ يا رَسُولَ اللهِ أَنَّكَ بَلَّغْتَ الرِّسالَةَ ۰ وَأَدَّيْتَ الأَمانَةَ ۰
وَنَصَحْتَ الأُمَّةَ ۰ وَأَقَمْتَ الْحُجَّةَ ۰ وَكَشَفْتَ الْغُمَّةَ ۰ وَجاهَدْتَ فِي اللهِ حَقَّ
جِهادِهِ ۰ وَعَبَدْتَ رَبَّكَ حَتَّى أَتاكَ الْيَقِينُ ۰ فَصَلَواتُ اللهِ وَمَلائِكَتِهِ
وَجَمِيعِ خَلْقِهِ مِنْ أَهْلِ سَمٰواتِهِ وَأَرْضِهِ عَلَيْكَ يا رَسُولَ اللهِ ۰ وَنَحْنُ وَفْدُكَ
يا رَسُولَ اللهِ وَأَضْيافُكَ ۰ جِئْنا إِلَى جَنابِكَ الْكَرِيمِ مِنْ بِلادٍ شاسِعَةٍ
وَأَماكِنَ بَعِيدَةٍ نَقْصِدُ بِذٰلِكَ قَضاءَ حَقِّكَ عَلَيْنا وَالنَّظَرَ إِلَى مَآثِرِكَ
وَالتَّيَمُّنَ بِزِيارَتِكَ وَالتَّبَرُّكَ بِالسَّلامِ عَلَيْكَ وَالاسْتِشْفاعَ بِكَ إِلَى
رَبِّنا عَزَّ وَجَلَّ ۰ فَإِنَّ خَطايانا قَدْ قَصَمَتْ ظُهُورَنا ۰ وَأَوْزارَنا قَدْ أَثْقَلَتْ

كواهلنا

كما اهلنا • وانت الشفيع المشفع • وقد قال الله تعالى • ولو انهم
اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله واستغفر لهم الرسول لو
جدوا الله توابا رحيما • وقد جئناك يا رسول الله ظالمين لانفسنا مس
مستغفرين لذنوبنا • فاشفع لنا الى ربنا واسئله ان يميتنا على
سنتك وان يحشرنا في زمرتك وان يوردنا حوضك وان يسقينا
بكاسك غير خزايا ولا ندامى • وارزقنا مرافقتك في الفردوس
الاعلى مع الذين انعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء
والصالحين وحسن اولئك رفيقا • يا رسول الله الشفاعة الشفاعة
الشفاعة • اللهم صل على محمد وعلى ال محمد واته نهاية ما ينبغي ان
يسئله السائلون • وخصه بالمقام المحمود والفضيلة والدرجة العالية
الرفيعة • ونهاية ما ينبغي ان يامله الاملون • اللهم صل على محمد وعلى
ال محمد عبدك ورسولك النبي الامي وعلى اله وازواجه وذرياته
كما صليت على ابرهيم وعلى ال ابرهيم • وبارك على محمد وعلى ال
محمد كما باركت على ابرهيم وعلى ال ابرهيم في العالمين • انك حميد
مجيد • واكربو مذكورا ولان سلامي وبرمكه قادرا ولمسه عاجز

مستغفرين

وفي سنة ثمان وسبعين وخمسمائة جاءت الاخبار من مدينة الخليل عليه السلام بان المغارة التي فيها الخليل عليه السلام قد انخسفت من اعلاها فنزل بها جماعة فوجدوا ثلاث جثث وهم ابرهيم واسحق ويعقوب عليهم السلام وقد بليت اكفانهم وهم مستندون الى حائط المغارة واجسادهم وهيئتهم كهيئة من لم يبل على حالها كانهم ينطقون وعليهم قناديل من ذهب وفضة فلما بلغ الناصر صلاح الدين يوسف بن ايوب ذلك توجه الى مدينة الخليل عليه السلام ونزل المغارة وامر بتجديد لهم اكفان بيض من القماش وسد ما كان انخسف من المغارة بالحجارة الكبار ثم رجع الى القاهرة وهذه الواقعة نقلها على الهروي في الزيارات والسواح في كتاب الاشارات
بدايع الزهور في وقايع الدهور

عن عايشة رضي الله عنها وعن ابيها وصلى الله على بعلها قالت لما قبض رسول الله صلى الله عليه وسلم اختلفوا في دفنه فقال ابو بكر رضي الله عنه سمعت من رسول الله صلى الله عليه وسلم شيئا قال ما قبض الله نبيا الا في الموضع الذي يحب ان يدفن فيه ادفنوه في موضع فراشه • مصابيح

65

65

اولسه یاوقت دارا اولسه • السلام علیك ایها النبی الکریم ورحمة
الله وبرکاته دیه • واکر برکمسنه رسول الله صلی الله علیه
وسلم حضرتلرینه سلام ایتمك ایچون وصیت ایتسه دیه که
یا رسول الله فلان بن فلان یسلم علیك • یا خود السلام علیك من
فلان بن فلان دیه • اندن برذراع مقداری صاغ جانبنه یوریه
ابوبکر الصدیق رضی الله عنه اکا سلام ویره دیه که • السلام
علیك یا خلیفة رسول الله • السلام علیك یا صاحب رسول الله •
السلام علیك یا وزیر رسول الله • السلام علیك یا ثانی رسول الله
فی الغار • ورفیقه فی الاسفار • وامینه علی الاسرار • السلام علیك
یا علم المهاجرین والانصار • یا من اعتقه الله من النار • جزاك
الله عن رسوله وعن الاسلام واهله خیر الجزاء • ورضی الله عنك
حسن الرضاء • اندن صکره ینه برذراع مقداری صاغ جانبنه یوریه
عمر الفاروق رضی الله عنه اکا سلام ویرمك ایچون دیه که
السلام علیك یا امیر المؤمنین عمر الفاروق • السلام علیك یا من
کمل الله به الاربعین • السلام علیك یا من استجاب الله فیه

دعوة خاتم

وقال بعض السلف المؤمن اذا عصی الله تعالی ستر الله تعالی عن ابصار الملائکة کیلا تراه فتشهد علیه قلت ومن هذا المعنی ما حکاه ابن ابی جمرة رحمه الله تعالی قال وقد جاء عنه صلی الله علیه وسلم فی قوله یا من اظهر الجمیل وستر القبیح • ان الله عز وجل خلق تحت العرش تماثیل واصفة کل شخص من بنی آدم فاذا تحرك الآدمی بطاعة تحرك ذلك التمثال بمثل ما تحرك به الآدمی لکن بفضل فاذا تحرك الآدمی بطاعة تحرك ذلك التمثال بمثلها ان کانت تحرك

فابصرته الملائکة فاستغفرت له ودعت له وان کان بخلافه او مکروه یستر الله عز وجل ذلك التمثال عن الملائکة فلا یرونه حین یتحرك بالمعصیة • فسبحان من هذا اجماله حلمه بعد علمه قال ابن ابی جمرة رحمه الله تعالی وقال علیه السلام من اصبح وامسی لا ینوی ظلما لاحد غفر له ما جنا • من العلوم الفاخرة

عن ابی هریرة رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم اتانی جبرائیل فاخذ بیدی فارانی باب الجنة الذی یدخل منه امتی فقال ابوبکر یا رسول الله وددت انی کنت معك حتی انظر الیه فقال رسول الله صلی الله علیه وسلم اما انك یا ابابکر اول من یدخل الجنة من امتی • مصابیح

وقد خرج ابو نعيم الحافظ باسناده
من حديث مالك عن عمه نافع
بن مالك عن ابيه عن ابي هريرة رضي الله عنه
قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
ادفنوا موتاكم وسط قوم صالحين
فان الميت يتاذى
بالجار السوء قال
ابو محمد عبد الحق
ويستحب ان
تقصد بميتك
قبور الصالحين
ومدافن اهل
الخير وان تجنبه
قبور من سواهم
ممن يخاف التاذي
بمجاورته والتالم
بمشاهدته
فقد روي عن النبي
صلى الله عليه وسلم انه
قال ان الميت يتاذى بالجار
السوء كما يتاذى الحي
من العلوم الفاخرة

دعوة خاتم النبيين ٭ السلام عليك يا من نطق بالصواب ٭ ووافق
قوله محكم الكتاب ٭ السلام عليك يا من عاش حميدا وخرج من الدنيا
شهيدا ٭ جزاك الله عن نبيه وخليفته وامته خير الجزاء ٭ اندن صكره
نصف ذراع مقداري صولنه رجوع ايده ديه كه ٭ السلام عليكما عليكما
يا ضجيعي رسول الله يا وزيري رسول الله المعاونين له في الدين والعاملين
بسنته حتى اتاكما اليقين ٭ فجزاكما الله خير جزاء ٭ جئناكما يا صا
حبي رسول الله زائرين لنبينا وصديقنا وفاروقنا ٭ ونحن نتوسل
بكما الى رسول الله صلى الله عليه وسلم ليشفع لنا ٭ اندن صكره
رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مبارك وجهي قرشوسنده
اول طورديغي يرده كلوبده حق تعالى يه حمد وثنا ايده وصلوات ويره اندن
اندن ديه ٭ نتوسل برسول الله الى ربنا في قضاء حوائجنا واشفع لنا
عند ربنا ٭ اندن كندو نفسيچون وسائر مسلمانلر ايچون دعا ايده و
صلوات ويره ٭ روايتدر بركمسنه رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك قبر شريفلري يانينده طوروب ٭ ان الله وملائكته يصلون
على النبي يا ايها الذين امنوا صلوا عليه وسلموا تسليما ٭٭

اندن يتمشكز • صلى الله عليك يا محمد ديه • بر ملك اكا اند ايدر
كه صلى الله عليك يا فلان دير بر حاجتى قالميه انك حاصل اوله •
اندن توبه ايدرك قبر شريفله روضه اراسنده طوره ايكى ركعت
نماز قله الله تعالى كندويه بونك كبى مقام شريفى زيارت اتمك ميسر
ايلدكيچون چوق حمد وثنا ايده اندن ديه • اللهم انك قلت وقولك
الحق ولو انهم اذ ظلموا انفسهم جاؤك فاستغفروا الله واستغفر لهم
الرسول لوجدوا الله توابا رحيما • انا قد سمعنا قولك واطعنا امرك
وقصدنا نبيك هذا مستشفعين به اليك في ذنوبنا وما اثقل ظهورنا
من اوزارنا • تائبين اليك من زللنا معترفين بخطايانا وتقصيرنا ••
اللهم وتب علينا وشفع نبيك فينا • وارفعنا بمنزلته عندك بحرمت محمد
عليك • اللهم اغفر للمهاجرين والانصار • ولاخواننا الذين سبقونا
بالايمان • وقبر شريفى طواف اتمدن (حاشيه) حذر ايده • اندن روضيه كلوب
نمازدن ودعادن وانواع درلو عباداتدن ايده • اندن بقيعه واركه مقابر
مدينه دن واروب انده اولان اصحابه وازواجه رضوان الله تعالى عليهم
اجمعين سلام ايده ديه كه • السلام عليكم دار قوم مؤمنين وانا ان

شاء الله

ابو داود الطيالسى قال حدثنا سوار بن ميمون ابو الجراح العبدى قال ثنا رجل من آل عمر رضى الله عنه قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول من زار قبرى او قال من زارنى كنت له شفيعا • ومن مات باحد الحرمين بعثه الله من الامنين يوم القيمة • وخرج الدارقطنى عن حاطب قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من زارنى بعد موتى فكانما زارنى فى حياتى ومن مات باحد الحرمين بعث من الامنين يوم القيمة • الترمذى

عن ابن عمر رضى الله عنهما عن النبى صلى الله عليه وسلم قال من استطاع ان يموت بالمدينة فليمت بها فانى اشفع لمن مات بها • اخرجه ابو محمد عبد الحق • وفى الموطا ان عمر رضى الله عنه كان يقول • اللهم ارزقنى شهادة فى سبيلك ووفاة فى بلد نبيك
تذكرة القرطبى

ويستحب ان يخرج كل يوم الى البقيع بعد زيارة النبى صلى الله عليه وسلم • ففيه قبر امير المؤمنين عثمان رضى الله عنه وفى قبة العباس عم النبى صلى الله عليه وسلم وقبر الحسن وقبر زين العابدين ابن على وابنه محمد الباقر وابنه جعفر الصادق رضى الله عنهم الاربعة فى قبر واحد وفيه فى قبة العباس قبر ابراهيم ابن النبى صلى الله عليه وسلم وقبر عقيل وعبد الله ابن جعفر • وقبر اربع من ازواج رسول الله صلى الله عليه وسلم وقبر عمته صفية وقبر فاطمة بنت اسد ام على • وفيه قبر مالك ابن انس الامام • وغير هؤلاء من الصحابة والتابعين رضوان الله عليهم اجمعين

شاء الله بكم لاحقون ○ اللهم اغفر لاهل البقيع الغرقد ○ اللهم اغفر
لنا ولهم اجمعين ○ اندن شهداء احده واروب زيارت ايده وسلام
ايده دعا ايده ○ ومسجد قبايه واروب زيارت ايده نماز قله ○ حديثده كلديكه
انده ايكي ركعت نماز قلنه بر عمره ثوابي يازيلور ○ دورت ركعت قلنه
بر قول ازاد اتمشجه ثواب يازيلور ○ ومدينه منوره مسجدنده بر كمسنه قرق
ركعت نماز قلسه ناردن وعذابدن خلاص اولمسنه عتق نامه ويريلور
ومنافق اولمدن بري اولور ○ وبر روايت دخي واردر انده نماز قلمق حج منز
لسنه طورر ○ مكه مكرمه مسجدنده بر نماز غيري يرده اولان نمازك
يوز بيكندن افضلدر ○ ومدينه منوره نك مسجدنده بر نماز غيري يرده
اولان نمازك اون بيكندن افضلدر ○ وبر روايتده اللي بيكندن افضلدر ○
ومسجد اقصاده بر نماز غيري يرده اولان نمازك بش يوزندن افضلدر ○
بو اوج مسجددن افضل يريوزنده مسجد يوقدر ○ مدينه منوره فضا
ئلنده احاديث چوقدر احياء جلد على التفصيل بيان ايتدك انده طلب
اولنه **فصل** حجن كشي اهلينه رجوع اتسه مستحبدر قبر شريفه
كلوب اول واردغي كبي سلام ويره ديه ○ يا رسول الله نتوسل بك

ونسئلك ان تسال الله تعالى ان لا يقطع اثارنا من زيارتك وحرمك

وان يعيدنا سالمين غانمين الى اوطاننا وان يبارك على ذلك ∴

اللهم لا تجعله اخر العهد من زيارت قبر نبيك محمد صلى الله عليه

وسلم فان توفيتني قبل ذلك فاني اشهد في مماتي مثل ما شهدت به

في حياتي • ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وان محمدا عبده ورسو

له • ربنا اتنا في الدنيا حسنة وفي الاخرة حسنة وقنا عذاب النار •

سبحان ربك رب العزة عما يصفون • وسلام على المرسلين •

والحمد لله رب العالمين • اندن وقت كراهت دكلسه روضيه وا

روب ايكي ركعت نماز قله الله تعالى حضرتندن سلامت و

عافيت ايله ينه كلمك طلب ايده • وقصد ايدوب كوزندن برايكي

قطره ياش چقره مكة مكرمه ومدينة منوره فراقي اچون

كوزندن ياش چقرسه حجي وزيارتي قبول اولمسنه اشارتدر •

اندن قادر اولدوغي مقداري مدينه اهلنه صدقه ايده • كتشي

اهلنه وارد قده كيجه ده اخل اولميه منهيدر مكر اولدن خبر اتمش

اوله • سنت بودر كه سفردن كليجك اوينه كيرمدن مسجده كيروب ده

وقت

ليتم لنا نعما وهب لعين الولد وحول من النعم ويرزقنا السلم صح

وقت کراهت دکلسه ایکی رکعت نماز قیله • اندن اوینه داخل
اولورکن بونی اوقیه • توّاباً لربّنا ادّاباً لا یغادر علینا خوفاً ••
ایکی رکعت دخی اوینه کیردکی وقتن قلمق مستحبّدر ••
اندن کندویه حج و زیارت محمّد مصطفی صلی الله علیه وسلم میسّر
اولدوغیچون هر زمانده شکر اتمك اوزره اوله • وکندو حالنه
نظر ایده اوّلکی حالندن تغییر اولوب احسن حاله تبدیل او
لنورسه اوّلکی قبیح احوالن واقوالن واهل هوا مصاحبلرن ترك
ایدوبده وزخارف دنیا کندویه حقیر کورنوب واخرت جانبنه
کلی رغبت اتمك کورنوب علما وصلحا مجلسنه حاضر اولمق
دائم کندویه جملهدن مهم اولورسه علامتدر حجّی مقبول اولبده
کناهدن پاك اولدوغی کبی اولمشدر • واکر کندوبی اوّلکی
حالده بولوب افعال واقوال قبیحدن وازکلمیوب واهل هوا مصاحبلرن
ترك اتمیوبده وزخارف دنیا کندویه ینه اوّلکی کبی کورنوب
واخرته رغبت اتمیوب وعلما وصلحا اولدوغی یرلره حاضر اولمق
رغبتی اولمدیسه علامتدر حجّی مقبول اولمدوغنه حج کتاب

اکرچه بونده مسلمانلر وکافرلر قریلوب
یتور اولسلر • مسلمانلر کافرلردن تیلرفرق
اولنسه ظاهردر وایتلده دمشك سقالندن
وبیغی کسلمش • وقدچی بسنلو • وطهورلرق
اولالاغلد • وامام ناصر الدین شهید دیمشدر •
اونوك دینوك بیغی کسلك وقدچی بسنلو
ابدرز تاکی اوزرینه اسلام حکم
اکر بدن لباسی اوزرین قیلالر • ومسلمانلر
مقابرینه قوبالر • اما اکر قدچی بسنلو اولمسه
وبیغی اوزن اولسه اسلامنه حکم
انبیالر ونمازن قلمیالر •
ومسلمانلر مقبرسنه دفن اتمیلر •
حلوبات

حكمي اوزره اولميوب حجي حج شرعي دكلدر ۝ بو رسالهٔ مرغوبكو
زبده بونكله عمل ايدنك حجي مقبول اولمق مرجودر الله تعالى حضرتندن ۝
ان الله لا يضيع اجر المحسنين ۝ اخوان مؤمنيندن مرجودركه بو
رسالهٔ هر كمسنك النه واصل اولورسه حجه كيدركيشيلره يزمغه وير
رحمة الله عليه رحمة واسعة ۝ دخي اول كيشينك رحمت اوزرينه كه بوني
شايع ايتمسنه سعي ايده شهرلره وكويلره واطرافنده اولان يرلره لله
تعالى ايچون يزوب نسخه سن ايصال ايده اهل ايماننك حجن اصلاح ايتمسنه
سبب اوله ۝ الله تعالى لطفندن وكرمندن انك دينيني اصلاح ايده ۝
وجنت عاليده فخر عالم محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم جوارنده مقام
ويره امدي بو رسالهنك اخرن بر لطيف كلام ايله تمام ايدهلم ۝
خبرده كلمشدركه قيامت كوني اولجق حق تعالى ملائكهلره امر
ايدهكه وارك كعبهٔ جنت حريرلري ايله تزيين ايدوب ارض محشره
ايصال ايدك ۝ ملائكهلر كلوب جنت حريرلري ايله كعبهٔ تزيين
ايدوب حلقلرينه نوردن زنجيرطاقوب ديهلركه يا بيت ربنا ربك
امر ايدر بوري ارض محشر يرينه حاضر اول ۝ بيت الله ايدهكم بنم

مرادم

مرادم وار اول مراد حاصل اولمینجه کتمزم دیه . اندن دیه لر که مرا
دك ندر . دیه که مرادم بودر که بنم اطرافمده یاتن جمله قونشو
لرم مغفور اولبه جهنم نارندن ازاد اولالر . ملکلر دیه لر که
یاربنا سن اعلمسن بیتك اندوکی جوابه مرادی بودرکه قونشو
لری مغفور اوله لر . حق تعالی دیه که وارك اویمه بشارت ایدك جمله
قونشولری ناردن ازاد ایتدم . ملائکه لر بشارت خبرن کتورلر یوری
مرادك حاصل اولدی یا کعبة الله ارض محشر دیه لر . کعبة الله
دیه که بر مرادم دخی واردر اول دخی حاصل اولمینجه کتمزم دیه .
مرادك ندر دیلر . دیه که مرادم اولدرکه اطراف عالمدن بدن
لرنه تعب ویروب و ماللرن صرف ایدوب رضاء حقیچون کلوب بنی
زیارت ایدنلر جمله مغفور اولبه ناردن ازاد اولالر ملکلر بونی
جانب حقه عرض ایده لر . جواب کله که انی زیارت ایدنلری جمله
سن اکا بغشلدم دیو . اندن کعبة الله یوریوب کیده . تحت
مدینة منوره ده قبر شریفی اوزرنه واردقده . السلام علیك
یا رسول الله دیه . اندن رسول الله صلی الله علیه وسلم علیك

السلام یا بیت ربنا امتمك حالي ندر دیه • کعبة الله دیه که
یا رسول الله بکا کلوب زیارت ایدنلره بن شفاعت ایدوب
عذابدن خلاص ایدرم • بکا کلمینلره سن شفاعت ایدوب
عذابدن خلاص ایت دیه • اندن کعبة الله محشر یرینك اورتا
سنده قویه لر • تجن اولین اخرین جمع اولدقده بر منادی ندا ایده که
الا من زار البیت فلیقم • یعنی بو کعبة زیارت ایدنلر قالقسونلر •
هر جانبدن زیارت ایدوب • لبیك اللهم لبیك • دیو کلوب
کعبه نك اوکنده جمع اوله لر • اندن نداکله که یا کعبة الله
بو جمله اهلکی الوب جنته داخل اول دیه لر • اول زمان او
زرینه حج شریف فرض اولوبده کلوب اتمینلر حسرت وندامت
ایده لر که هیچ وصفه قابل اولمیه • بعده انلري یوزلري اوزره سو
روب جهنمه اتلر • العیاذ بالله من الخذلان والحرمان • اوزرنه
حج شریف فرض اولوبده غافل اولنلر بونك کبي مرتبه دن کندو
لرن محروم ایدوبده عذاب الیمه کرفتار اولمیلر • العصمة
لله تعالی • تمت الکتاب بعون الله الملك الرزاق

والصلوة

78

والصلوة والسلام على محمد صاحب التاج والبراق ○ اللهم صل على
محمد في الاولين والاخرين ○ وفي الملاء الاعلى الى يوم الدين ○
اللهم صل على محمد بعدد من صلى عليه ○ وصل على محمد بعدد من لم
يصل عليه ○ وصل على محمد كما تحب ان يصلى عليه ○ وصل على محمد
كما امرت بالصلوة عليه ○ وصل على محمد كما ينبغي الصلوة عليه ○
اللهم صل على محمد عبدك ونبيك ورسولك النبي الامي ○ وعلى
اله وصحبه وسلم ○ ورضي الله تعالى عن ذوي القدر العلي ○ والفخر
الجلي ساداتنا ○ ابي بكر ○ وعمر ○ وعثمان ○ وعلي ○ وعن بقية
اصحاب رسول الله اجمعين ○ وعن التابعين وتابع التابعين ○
لهم باحسان الى يوم الدين ○ ويغفر الله الحليم الكريم لنا
ولكافة المسلمين اجمعين ○ برحمتك يا ارحم الراحمين ○
واخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين ○

وقع الفراغ من تحرير مناسك الحج سنة
مائة خمس وستون والف وصلى الله
على سيدنا محمد وعلى اله وصحبه وسلم تسليما

واما ابن مسعود [illegible] علقمة عنه [illegible] صلى الله عليه وسلم
فقد بينا نحن مع رسول الله وليس معنا ماء
فقال لنا رسول الله صلى الله عليه وسلم
اطلبوا من معه فضل ماء فاتي بماء فصبه
في اناء ثم وضع كفه فيه فجعل الماء ينبع
من بين اصابع رسول الله صلى الله عليه وسلم
وفي الصحيح عن سالم بن ابي الجعد عن جابر
عطش الناس يوم الحديبية ورسول الله
صلى الله عليه وسلم بين يديه ركوة فتوضأ منها واقبل
الناس نحوه فقالوا ليس عندنا ماء
الا ما في ركوتك فوضع النبي صلى الله عليه وسلم
يده في الركوة فجعل الماء يفور من بين
اصابعه كامثال العيون وفيه فقلت
كم كنتم قال لو كنا مائة الف
لكفانا كنا خمس عشرة مائة
وعن عمرو بن شعيب ان ابا طالب
قال للنبي صلى الله عليه وسلم وهو رديفه بذي المجاز
عطشت وليس عندي ماء فنزل
النبي صلى الله عليه وسلم فضرب بقدمه الارض فخرج
الماء فقال اشرب

70

واقعه تبع نام کمسنه نك بشارتیدرکه علماء یهود وحکمادن چوق
کمسنه اکا کتوروب تابع اولمشیدی . اصحاب تواریخ وسرور علماء فخام اولو
الاثر رحمهم الله تعالی شویله تقریر وتحریر اتمشلرکه براولو پادشاه وارایدی
ربع مسکونه مالك اولمشیدی . حمیر ابن دروع درلردی . ولقبنه ملك تبع
ایدرلر وعسکرینك سوارن وحدی وحسابی یوق ایدی . وچوق وزرا ونوابی
وارایدی . جمله سندن بری عمیار بیار نام بر وزیری وارایدی . ودرت بیك
علما وحکمادن عظیم کمسنلری وارایدی جمله سی ناسدن اتلری اختیار اتمشیدی
تاکاه نواحی مکه مکرمیه کلدی . اول اطرافك اهالیسی کلوب حق تعظیمی
ادا اتمدیلر . ملکه بونلرك تکبری خوش کلمدی . وزیر خاصی که عمیار بیاردن اکا
بونلرك تجبرینك سببن سؤال اتدی . وزیر ایتدی ای پادشاه اعرابك طبیعتلرنده
جهالت وحمیت مذکوردر باخصوص که بو بیت شریفك حفظی وبوابلغی الکرنده
در بو شرف ایله تکبرلری زیاده اولمشدر . ملکك قلبنده بومضمر اولدیکه
بوخانه یی خراب ایدوب اهالیسینی قتل ونهب وغارات ایلیه . بوخاطر اولدوغی
کبی ملکه بر باش اغریسی ظاهر اولدیکه کوزندن وبورنندن واغزندن
صولر اقوب چرکین رایحه پیدا اولدیکه کمسنه یانندن کچمز اولدی دکل
یانند ه

یانینده طورمق. و بو علت هر نفس زیاده اولدی هلاکه اولمغه قریب اولدی.
وزیرینه ایتدی بو درت بیلك حکیم که نیجه حکیملردن اوزنلدم رنجمه علاج ایتسونلر.
جمله حکما سعی ایتدیلر اصلا علاجه مجال اولمدی ملك غایت اضطرابه دوشدی.
حکمادن بریسی وزیره ایتدی اگر ملك سوزی بکا دیرسه بن آکا علاج ایدیم.
وزیر بو کلامدن مسرور اولدی و حکیم ایله پادشاهه کلدیلر. وزیر حکیمك سوزین
تقریر ایتدی. حکیم تشخیص مرض ایچون شاهه سؤال ایتدی. آخر کلامی بورایه ایرشدیکه
بو خانه حقنده خاطر شریفکه کلدیمی. ملك بو بیتی خراب و اهلنی قتل و نهب اتمکه
قصدینی تقریر ایتدی. وزیر ایتدی ای ملك مرضکك سببی بودر. بو خانه مالکی نیتلری
بیلور و سر و آشکاره قتنده برابردر. بو نیتدن فراغت ایله دنیا و آخرت خیرن بولهسن.
ملك اول حینده اول اندیشه دن فراغت ایدوب خیر نیت ایتدی. دخی حکیم یانندن
قالقمدین اول مرضدن خلاص اولدی. و دین مجوسیدن رجوع ایدوب دین اسلامه
کیردی. ابراهیم علیه السلام ملتن قبول ایتدی. و بیت شریفی تعظیمده مبالغه ایلدی
و علمادن مناسك حجی اوکرنوب بیت الله طواف ایتدی. خضوع و خشوعی تمام
یرینه کتوردی. و بر عظیم ضیافت ایدوب حرم ساکنلرینك بیوکن و کوچوکن غنی
و فقیرین طویلدی. و لطیف شربتلر ایچوردی. اولکیجه واقعه سنده کوردیکه

اول پرده کندویه لایق دکلدر. دخی اعلا اورتی اورتدی. کیرو واقعه سنده بو دخی لایق

دکلدر دیلو. ارتسی عربانجند تفاخر دیرلر بر پرده اولوردی انکله اورتدی. ینه

واقعه سنده بو دخی لایق دکلدر دیلر دخی یکرک جامه کوکدردینجه. صباح امر اتدی

یدی قات فاخر جامه لر التون وکمش ایله مزین ترتیب ایدوب کیدردی. بو عادت

سلاطین وملوکه اندن قلدی. اندن عسکره امر اتدی پتلری مکه دن اخراج اتدیلر.

وحایض ونفسا کعبیه قریب اولمغی منع اتدی. ودیوارلرینه سورنمکی نهی اتدی. وقپو

یا بوب کلید اتدی مفتاحن انلره تسلیم ایدوب مدینهٔ منوره یه توجه ایلدی. اول زمانده

مدینه ده صودن وبنادن هرکز اثر یوغیدی. ملك اول ارایه نزول ایدیجك حکیمدن

درت یوز کمسنه که جمله سندن اعلم وافضل ایدیلر اول مکان اطرافنه نظر ایدوب

دقت ایله تجسس اتدیلر. واتفاق اتدیلر که اخر زمان پیغمبرینك هجرت ایدجك منزلی

ومدفنی بونده اولور. واتفاق ایدوب سویلشدیلر وعهدی محکم اتدیلر که تبع ملا

زمتندن رجوع ایدوب انده ساکن اولهلر. وحضرت نبی اخر الزمان صلی الله علیه

تهدید اتسلر

وسلمك کلمسنه منتظر اوللر. اکر ضرب وقتلله اول مکاندن ایرلمیلر. جایزکه انك

شرف ملاقاتیله مشرف اوللر. چونکم بونلرك اتفاقنی ملك استماع اتدی هر برین

دعوت ایدوب حکمانك کندودن ایریلوب قالملرینك سببن سؤال اتدی. انلر ایتدیلر

علماء

علماء متقدمیندن بن معلومم اولدیکه. خاتم الانبیا علیه الصلوة والسلام
حضرتلرینك هجرتکاهی اولسه کرکدکه. اسم شریفی محمد ودین لطیفی مؤبددر.
وعسکری من عند الله مؤیددر. صاحب القضیب والناقه. صاحب التاج
والبراقدر. وصاحب القرآن والقبله. صاحب اللواء والمنبر. صاحب قول لا اله
الا الله در. وقبر شریفی بونده اولسه کرکدر. شمدی مرادیمز دمز بودرکه بو مقامده اقامت
ایلیه وز. جایزکه حق تعالی ملاقاتن میسر ایلیه. چونکم ملك بو کلامی استماع ایتدی
خاطرینه کلدیکه کندو دخی مدینه ده قرار ایده اول حضرتك کلمسنه منتظر اوله. لکن
عسکرینك کثرتی واتباعنك وفرتی مانع اولدی. واول درت یوز حکیملر منزللر بنا
ایدوب جاریه لر ویردی. تاکیم سلسله لری منقطع اولمیه وهر برینه احسانلر ایلدی.
وانلره بر مکتوب یازدی وامانت قودی که اول سرور کاینات علیه افضل الصلوة واکمل
التحیات کلدکده تسلیم ایده لر. واول مکتوبك مضمونی بوایدیکه. محمد بن عبد الله بن
عبد المطلب حضرتلرینه که. خاتم الانبیاء والمرسلین. ورسول رب العالمین. حمیر بن
دروع تبعدن. بوندن صکره سکا ایمان کتوردم که سکا حق تعالی قرآن عظیم انزال ایتدی.
بن سنك دینك وسنتك اوزره یم. وسنك ربکه ایمان کتوردم که هر شیئك ربی
سیدر. وهر نه کیم شرایع اسلامدن وایماندن کتوردك یعنی ایمان کتوردم قبول ایتدم.

اكر سنك زمان شريفكه يتشورسم فيها ونعمه . والا قيامت كوني بني
اونتمه وشفاعتكدن محروم ايلمه . بن سنك وابراهيم پيغمبرك عليه السلام
ملتنه اوزره يم . وبوكاغدي مهرليوب دردي . مهرنده لله الامر من قبل ومن
بعد ويومئذ يفرح المؤمنون . يازلمش ايدي . وبونامه شامولده اصمرلدي
وحفظنه كلي وصيت ايتدي . ودديكه اكر اول صاحب دولتك زمان شريفنه
ايرشه سن بورقعه كندويه ياخود ملازملرندن برينه تسليم ايده سن والا اولاد
دكه ويروب اصمرليه سن امانتي برينه اولاشدوره لر بطنا بعد بطن بري برينه
وصيت ايليه تا حضرت سيد عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه وارنجه . اندن صكره
اول طائفه وداع ايدوب مدينه دن رحلت ايلدي . چونكم هند ولايتلرندن
فلسان نام بندره كلدي دار اخرته انتقال ايتدي . وايدرلركه موتي كوننده حضرت
سيد السادات اتك صلى الله عليه وسلم كلمه سنه تمام بيك ييل اولدي . ايدرلركه
انصار فرقه سي رضي الله عنهم اول درت يوز حكيمك اولاديدركه تبعدن ايريلوب
مدينه ده ساكن اولمشلردر . اول نامه بري برندن منتقل اولوب تا ايوب انصاري
رضي الله عنه كه شامول يهوديك يكرمي برنجي ولديدر اكا ايرشدي . اول زمانكه حضرت
نبي اخر الزمان صلى الله عليه وسلم مدينه يه توجهي مقرر اولدي اول نامه

برمعتمد

بر معتمد علیه کمسنیه که ابولیلی دیمکله معروف ایدی اکا تسلیم ایدوب اول حضرتك
صلی الله علیه وسلم استقبالنه ارسال اتدیلر بنی سلیم قبیله سنده راست کلدی
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوردیکه ابی لیلی سن دکلمسن نعم بنم ددی
تبعك نامه سی قنی ددی ابولیلی متحیر اولدی زیرا اول حضرتی بلمز ایدی ایتدی سن
کمسن یوزکده تسخیر اثری واردر ایتدی بن محمدم صلی الله علیه وسلم
کتور مکتوبی دیدی برده سنه صاروب صقلمش ایدی اخرج قروب اوقودیلر
حضرت صلی الله علیه وسلم تبعدن راضی اولدی اوچ کره مرحبا بالاخ الصالح
دیدی اندن ابولیلی یی مدینه یه مراجعت امر اتدی واروب اول حبیبك صلی الله
علیه وسلم قدومنی منتظر دیدی هر کیشی ابولیلا یه قادر اولدوغی دکلو عطایا ایلدیلر
دلایل نبوه سلطان عادل نور الدین محمود شهید بر کیجه عادت مألوفه
سی اوزره تهجد واورادین تمام اتدکدنصکره خوابه واروب عالم منامده فخر انام
علیه الصلوة والسلام حضرتلرینی کوردکه ایکی رجل اشقره اشارت ایدوب
بنی بونلردن خلاص ایله دیو خطاب مستطاب بیوردیلر سلطان دخی فزع ورعب
ایله بیدار اولوب ابدست الوب نمازه مشغول اولور کیرو نوم غلبه ایدوب
واقعه مزبوره یی بعینها کورر کیرو مستیقظ اولوب ابدست الوب نمازه

ومناجات و نیاز آغاز ایدر چشم بیداری کیرو خواب آلود اولوب رؤیای
من بورن کیرو کوربیورن. بوکره بیدار اولیجق خیال خواب محض خواب وخیال اولوب
کوزینه اویقو کیرمزن. وهرچند که ملاحظه ایدر حکمتنه فکری ایرمزن. بو افکار ایله
دل افکار اولوب وزیری اولان جمال الدین موصلی یه آدم صالوب خلاء لیلده
احضار و واقعه سین اخبار ایدر. پس تدبیر وزیر روشن ضمیر ایله خزانه دن
اموال کثیره کوتوروب هم اول کیجه یکرمی سوار ایله ایلغار ایدوب اون التی کونده مدینۀ
منوره یه وارور. خارج مدینه ده اغتسال ایدوب دخول ایتدی. وروضۀ معظمه ده
اداء رکعتین ایدوب. آداب زیارت ادا سندن صکره دونوب اوتوردی.
لکن آتش حیرت وتاب اضطراب ایله درونی پر دود و سکون وآرامی مفقود
اولمشدی. پس وزیر مدینۀ منوره اهلنی مسجد شریفده جمع ایدوب دیدی که سلطان
سرور دو جهان زیارتنی قصدی ایله کلوب بارگاه شفاعت پناه لری ملازملرینه
وبلدۀ شریفه لری مجاورلرینه بذل صدقات ایچون اموال عظیمه کتورمشدر
صغیر و کبیرده کم وار ایسه اسامی لریله ذکر ایدک که دفتر ایدوب اکا کوره توزیع
وتقسیم زر و سیم ایده وز. اهل مدینه دخی اسامی لرن یاد و موجود اولنلری تعداد
ایدوب وزیر جمله سین کتب ایتدی. پس اخذ صدقات ایچون فرمان سلطان ایله
حاضر

حاضر اولوب. سلطان هر برینه نظر امعان ایله ناظر اولدی خوابده حضرت فخر
عالم صلی الله علیه وسلم کوستردوکی شخصلر قیافتنده بر کمسه کورمدی ∴
وهر کلنه دست عطا پیوستی ایله ویروب انصرافه رخصت ویررایدی. بو وجهله
عامهٔ اهل مدینه‌یی کوزدن کچیروب دریای عطایاسنه مستغرق ایتدی. اما
مقصودینه ظفر میسر اولمدوغی جهتدن غریق بحر عمیق احزان اولدی. مکتوب
الاسامی اولان انلردن بر احد قالمایجق. سلطان سؤالده مجد اولوب دخی کمسه قالما
دیمی دیو استفسار ایتدی. تفحص واستخبار واصل سرحد تکرار اولیجق. ایتدیلر که
ایکی مرد مغربیدن غیری قالمادی. وانلر کمسه‌نك طعامن تناول ایتمزلر.
وکمسه‌دن نسنه المازلر. صلاح وتقوالری حد کمالده. وکف درم پاشلری بذل
مالده همواره کارلری اج ومحتاجه تصدق. وروضهٔ مطهرهٔ نبویه زیا
رتنه تشوقده. سلطانك خاطری منشرح وغشاوهٔ حزندن منسرح اولوب
همان دم انلری احضار ایتدی. نظری متعلق اولیجق کوردی که رؤیاسنده کورد
دوکی کیشیلردر که سرور عالم صلی الله علیه وسلم انلردن تشکی بیوردی ∴
پس انلردن نه دیاره منسوب ونه طایفه‌دن محسوب سز دیو سؤال ایتدی. انلر
دخی ایتدیلر که دیار مغربدن حج داعیه‌سی ایله کلوب بو ییل مدینهٔ منوره مجاورانی

شرفن احرازه فايز اولدق • هرچند كه تفحص وتفتيشده مبالغه ايتدك اوتلكي
جوابلريندن بر حرف كم بيش سويلمديلر • پس بونلرك منزللري قانده درديه
حجرهء شريفهء نبويه على ساكنها افضل الصلوات قربنده اولان رباطلرك
اقربيدر ديديلر • هماندم انلري طوتوب منزللرينه واردق • حجرلرنده اموال
كثيره بولدي • اخر نسنه بولمايجق • اهل مدينه مدح وثنالرينه اغاز ايدوب
ديديلر كه بونلر هركون صايم وهركيجه قايم اولوب روضهء شريف زيارتنه مداوم
لردر هر سحر زيارت بقيع ايدرلر • وهر سبت كوني قبا زيارتنه كيدرلر • نهر جودلري
سايل كفنه سايلدر • وبو عام مجدبده فقراي مدينه نك سعت معيشتلرينه
بذل واحسانلري اقواي وسايلدر • سلطان دخي تعجب كنان سبحان الله ديوب
نسنه اظهار ايتمدي • بنفسه حجرلرينك تفحصنه مشغول اولدي • اوشنيوب
دوشنن حصيرلرك برين قالدردي • التنده بر تخته بولدي • اني دخي رفع ايدجك
كورديكه التنده بر سرداب محفور ظهور ايتدي كه حجرهء شريفه صوبنه منتهي
اولور • مشاهده سندن ناسه هراس وتاسه غلبه ايتدي • سلطان دردرونه
درمان بوليجق انلر اشكنجه ايدوب حقيقت حالدن استخبار ايتدي • اقرار ايدوب
ديديلر كه نصارا زمره سندن انلر بزه اموال عظيمه ويروب حجاج صورتنده

كوندر

کوندردیلرکه نقب زمین ایدوب پیغمبرک جسدین نقل ایدهوز. مکر اول ملعونلر
ملعونلر شب وروز نقبه مشغول اولوب جمع اولان ترابی دریدن بر ظرف ایچنه
قویوب زی مغاربه ایچره نهان ایدوب زیارت بقیع بهانه سیله چیقوب اطرافی
تنها بولیجق مقابر اراسنده دوکرلرایمش. حجرهٔ شریفهٔ نبویه علی ساکنها افضل
الصلوات وازکی التحیه قربنه کلیجک رعد وبرق بربیم ورجیف عظیم پیدا اولوب
زهرهلر دونیم اولدی. شویله خیال اتدیلرکه جبال منقلع واوتاد ارض متصدع
اولدی. اول کیجهنک صبیحه سنده قدوم سلطان وانلرک اخذ وامساکی وقصد
ناسزالرینک ظهوری وقوع بولدی. سلطان بوخدمتک کندویه تفویضی عظایم
نعم الهیهدن عد ایدوب بکاء شدید ایله بکا اتدی. واول مخذوللرک بیونلرین
اوردردی. وحجرهٔ نبویه حولنده برخندق عظیم حفر اتدردیکه عمقی ابه منتهی اولدی
ورصاص ونحاس بیقیاس احضار اتدروب ارتدی. واول خندقی انکله مملو اتدی.
پس اطراف حجرهٔ شریفه رصاص ونحاسدن برسور ایله مسور. واعدا وصولی
غیر متصور اولدی. اندن مکهٔ معظمیه واردی. ونصارایی مخذول وعمللرندن
معزول ایدوب کلمهلرن قطع اتدی. ومن بعد کفار برعمله استعمال اولنمسون
دیو ممالکنه احکام کوندروب مکس وبدعی رفع اتدی. مصر وشام ودیاربکرده

اولكن عمالنه مؤكد فرمانلر كوندروب امرمز بورايله عمل ايدوردي .:

بيت روحني مولى انك شاد ايلسون . رحمتيله قبرن اباد ايلسون . ترجمه تاريخلرده

سنه احدى وخمسين وخمسمائه ده نور الدين شهيد علت خوانيق ايله

مضيق عالم جسمانيدن نزهتگاه روحانييه . وبو خاكدان فانيدن سراي

جاودانييه انتقال ايدوب دمشقده بنا ايتدوكي مدرسه ده مدفون اولدي .

مكه مكرمه

جبل ثور مغاره سنده اول يلان كه حضرت ابو بكر صديقك رضي الله عنه مبارك
اياغنه زخم اورميشدي اني ذكر ايدلم . تاج القصصده ذكر اولنديكه بر كون بو يلان حضرت
عيسى عليه السلامه كلدي يا روح الله مكه يولي قنده در . ايتدي مكه ده نيلرسن
اي يلان . ايتدي يا روح الله آلتي يوز يلدركه محمد صلى الله عليه وسلم عشقي بكا
ميسر اولدي شمدي نار محبت بني ياقدي صبرم قالمدي اني ارايوب كيدرم . عيسى
عليه السلام ايتدي بنم ايله انك مابيننده آلتي يوز ييل واردر . يلان ايتدي ربمك
رحمتندن بني نا اميد ايتمه . عيسى عليه السلام اكا مكه يولين صالي ويردي سوروني
يو اليزا اول غاره كلدي . وانده يتمش دلك اچدي كه اكر برين سد ايدرلرسه اخر بيجره دن
حضرتك صلى الله عليه وسلم جمالن مشاهده ايليه و آلتي يوز ييل انده منتظر اولدي .
ابو بكر رضي الله عنه اول دلكلري قفتان پاره لري ايله سد ايديجك ايكي دلك قالدي

مبارك

مبارك اياغنك اوكچه لريله اول ايكي دلوكي دخي طلوتدي . بر روايتده برين اوكچه سيله
برين اياغنك باش پرمغيله تقه دي . حضرت پيغمبر صلى الله عليه وسلم صديقك
دیزینه یصدانوب خوابه وارميشدي . ابو بكر رضي الله عنه حضرتك صلى الله عليه وسلم
كمال حسننه نظر ايدوب اغلردي وكندو كندوسنه دير ايديكه اي قحافه اوغلي حالا بو
دولته واصل اولدك العياذ بالله اگر افتراقه مبتلا اولدسن بو نعمت سندن زايل اوله
همان دم هاتفدن اواز كلديكه يا ابا بكر خوف ايتمه دنياده وقبرده وجنتده حبيب اللهدن
صلى الله عليه وسلم مفارقت ايتمزسن . الحاصل اول مار نيجه كره باشن حضرت صدي
قك رضي الله عنه اياغنه اوردي تاكم بر لحظه جمال باكمال محمدي ايله صلى الله عليه وسلم
مشرف اولمه ممكن اولمدي . اخر چاره سي بوكا قالديكه ديشي اوجيله صديقك رضي الله عنه
اياغني اوروب شايد اياغني چكه ومرادي ومقصودي حاصل اوله . ايدرلر حضرت خواجه
عالم صلى الله عليه وسلم يلانه عتاب ايدوب بيوردیلر كه نيچون بنم يار غارمه زخم
اوردك ديدكده . يوزين اوروب ايتديكه يا رسول الله بيك ايكي يوز سنه در كه حسر
تكله طاش يصدنوب طپراق دوشنورين بو غارده اعتكاف ايدوب خلوت چكرم
شمدي مقصودم يوليني مسدود بولدم بو كوستاخلغه جرأت ايلدم يا رسول الله
بونم قلدن انجه فرمان سنكدر ردي وعذري مقبول اولدي . نتايج القصصده

بو بابده بر نقل عجيب واقع اولمشدر ابوبكر صديق رضي الله عنه اول مغاره بوجاغنده
بلانك زحمتن ودنيانك المن چكوب هركيز ملال حاصل اتمدي بلكه دايما
انبساط اوزره ايدي اول مقابلهده حق جل وعلا بر احسان اتديكه ايكي عالم
ذكر جبرائيل عليه السلامي ارسال اتدي ديديكه يا رسول الله حق تعالى بيوردركه
ابوبكره بندن سلام ايله وايتكه دخي ادم خلق اولنمازدين درت بيك بيل اول
بو طاش ايچنده اق انجودن بر قدح خلق اتدم انده صديقك شفاسن قودم اول حين
طاش ايكي شق اولوب قدح طشره چقدي انده قاردن اق وعسلدن داتلي وكافوردن
رايحهسي اعلا بر شربت ايچدوكي كبي شفا حاصل اتدي بو روايتي صديق رضي الله عنه تعجب
اتمك روايت صحيحهده كه حضرت پيغمبرك صلى الله عليه وسلم مبارك اغزي يارىي اب
كوثردن افضلدر تاج القصصده مذكوردر چون ابوبكر رضي الله عنه اول شربتدن
ايچدي كوزندن حجاب رفع اولندي كورديكه مغارهنك بر جانبي شق اولنمش اول
جانبده بر دريا اوزرنده بر كمي كمي ايچنده بر جوان دريانك اوته كنارنده بر بوستان
اول جوان ايتدي يا ابابكر كوكلوكه الم كلمسون اگر استرسك سني بو كميله اول بر
جانبه التيم اول بوستانده حق تعالينك عجايب صنعني مشاهده ايدهسن ابوبكر
رضي الله عنه ايتدي بنم باغ بوستانم جمال محمددر صلى الله عليه وسلم چونكم ابوبكر

رضي الله

رضي الله عنه بوني مشاهده ایدوب كندویه كلدي • حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم
بیوردیكه واقعه كه كوردك سنمي دیرسن یوخسه بن دیه یمي • ابوبكر رضي الله عنه
ایتدي كلام حضرتكدن استماع ایتمك خوشدر • بیوردیكه یا ابابكر اول دریا كوثردر
اول كمي محبتدر • واول جوان رضواندر • واول بستان جنتدر • اگر دیلرسك بو غاردن
سني جنته ایلتهلم ادریس پیغمبر علیه السلام ایلتدكلري كبي • بر روایتده حضرت رسول الله
صلی الله علیه وسلم بیوردیكه اول پنجره جنته اچدیلر • اگر كفار سیزه قصد ایدرلر ایسه
بو كمیه سوار اولوب اول دریادن كچوب جنته داخل اولورز • ریاض الذكرینده نقل اولنمش حضرت
رسول اكرم صلی الله علیه وسلم غاردن چقدقده ابوبكر رضي الله عنه یی متغیر كوردي مبارك
بكزي صررمش • سؤال ایتدي • ابوبكر رضي الله عنه اویومادم جایزكه حضرتكه بر ضرر مترتب
اوله دیو • حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتدي اعطاك الله الرضوان الاكبر •
یعني حق تعالی سكا رضوان اكبر ویردي • ابوبكر رضي الله عنه ایتدي رضوان اكبر ندر یا رسو
ل الله • بیوردیكه مؤمنلره حق تعالی عامه تجلي ایدر • بركره دخي خاصه سنوكچون دیدي • رضي الله عنه
وعن جمیع الصحابة اجمعین • اهل تواریخ وسیرك اولولري كتابلرنده كتوردیلر كه اوچ
كیجه واوچ كون غارده بش وقت نمازي ادا ایدوب دردنجي كون كه پنجشنبه كونیدر ربیع
الاول اینك غره سنده • یاخود دوشنبه كون اول ماهك بشنجي كوننده عامر بن فهیره

وعبد الله بن ارنفط دولیکلدیلر اول ایکی دوه کتوردیلر سید الانبیا صلی الله علیه

وسلم ناقه جدعابه سوار اولدی وابوبکر رضی الله عنه ردفنه الدی • وعامر وعبد الله

اول برد و یه بندیلر سواحل یولن طوتدیلر قرق کلقده کنش تمام قالقنجه کتدیلر اعدا شرندن

امین اولدیلر • دلایل نبوة

حضرت ابراهیم علیه السلامک احوالن بیان ایدر اهل تواریخ رحمهم الله

تعالی اتفاق ایتدیلرکه اول حضرتک ولادتی نمرود بن کنعان زماننده اولمشدر عاد

قومندندر • نمرود جمله دنیایی دوتان دورت کمسنه لردندر • ایکی مؤمن سلیمان علیه السلام

واسکندر ذو القرنین • وایکی کافردر بری نمرود • وبری بخت نصردر • نمرود چون سلطنت

مسندینه اوتوردی برنجه مدت سلطنت سوروب کمال وعدل وانصاف ایله دوزن

کار کوردی • اخر شیطان لعین دماغنه وسوسه ویروب الوهیت دعواسن ایتدردی

وجمله خلقی کندو یه عبادته دعوت ایتدی وکندو صورتنده پتلر دوزوب اطرافه کوندردی

جمله عالم بنی ادمدن اکثر طپار اولدیلر • دین اسلامی وخدایه طابمغی اونوتدیلر • بر کون

جمله اعیانن وکاهنلرن ومنجملرن بر مصلحتیچون واردردی جمع ایتدی • بو جمعیته سبب

اوچ روایت ذکر ایتمشلر • بری اولدرکه نمرود بر دوش کورمش اندن غایت قورقمش

ایدی ایتدیکه کوردم کوکده یلدزلر بیدا اولدیکه بر مرتبه نورانی که کونش وایک نورنی

محو ایتدیلر •

محو اتدیلر. بو واقعه‌دن خوف ایدوب جمعیت اتدی. بر روایتده بر کسنه کلوب
انی تختندن یره اوردی بو واقعه‌دن خوف ایدوب جمعیت ایلدی. بر روایتده ملك
مهماتندن بر مهم واقع اولوب جمعیت اتدی. بهر تقدیر جمله کاهنلر و منجملر
حاضر ایدی جمله دیدیلر که یا واقعه سنك دلالتیله یا خود علم نجومك قوتیله معلوم
لری اولدی. شفقت یوزندن ایتدیلر بو مملکته تغیر کلور بر کسنه نك طغمه
سیله که بو سنه واقع اولور و عظیم الشان اولسه کرکدر. تاز بردین بیدا ایدرو
خلقی بوتلر طاپمقدن منع ایدر. و سلطنتك انوك سببیله الدن کیدر. خلیدین
عاص که انلوك سرداری ایدی غایت چوق سوز سویلدی. و بوکه تدارك کرکدر
دیدی. نمرود تدارك بودر که مملکتده موکل کسنلر تعیین ایده لم تا کم کسنه
خاتونیله قضاء حاجت اتمسون. و بر جماعت دخی یوقلیه ارکك طوغانلری
قتل ایدوب دیشیلرن الیقوسون. بو رأیی صواب کوروب استحسان اتدیلر.
اون کسنیه بر آدم تعیین اتدیلر جماع اتمکه قومیه لر. بعضی روایتده اول ضال
ملعون یوز بیك معصومی اولادی قتل اتدی چونکه اول حضرتك وجودی زمانی
اولدی آزر که نمرودك خواصندن ایدی اکا کمال اعتمادی اولماغن موکل
تعیین اتمدی و منجملر ایتدیلر اول کسنه نك اناسی رحمنده در شمسی فلان کیجه‌ده

اولور. نمرود امر ایتدی جمله خلق شهردن طاشره چیقه لر. وموکللر قودیکه ارلردن
کمسنه شهره کیرمیه وخاتونلردن کمسنه چقمایه شهری دروازه ایدرلر ایدی.
وازری بر جماعت ایله کوزتمکه وشهری دولاشمغه تعیین ایتدی. چون اخشام اولدی
ازر خانه سی یاننه اوغرادی. مادر ابراهیم علیه السلامه دوش اولدی. کوزی دوقندو
غی کبی بر مرتبه اقتضا حاصل اولدی. خاتوننه تقرب ایدوب قضای الهی ایله ظهوره
کلدی. ونطفه والدی بلیندن اناره حمنه دوشدی. **فصل خلیل علیه السلام اناسنه
رحمنه دوشدوکن بیان ایدر** ابن عباس رضی الله عنهما روایت ایدرکه ایرتسی
منجملر فریاد ایدرلرکه اول ملکک زوالنه سبب اولجق انا رحمنه دوشدی. نمرود
اشفته اولوب ایتدی بو قلاوز ندکلو حامله خاتون وار ایسه کورولک دیدی. ابراهیم
علیه السلامک اناسی حامله اولدوغن ازردن صقلادی. چونکم حفظنه قابلیت
قالمادی سرین افشا ایتدی. وایتدی بونی طوغردقده اکر ارککک اولورسه نمروده ایلتوب
اولدن برزم خمر حقمز چوق نظری واحسانی وار دردخی زیاده اولور. ازر بو کلامدن شاد
شاد اولدی. چونکم ولادت زمانی قریب اولدی. ازره ایتدی خاتونلرک ولادتلری
زماننده هلاکک خوفی وار در بن غایت ایله خوف ایدرم دیلرمکه بیت اصنامه وارب
بیوک بوت یاننده اعتکاف ایده سن وبنم خلاصم اندن تمنا ایده سن. ازر واروب

قرق کون انده بیوك پوت پاتنده اولوب کیجه وکوندز خاتوننك خلاصن دیلمك
ایله مقید اولدی • خاتون اول مدتده بر یر قازوب جمله مهماتن حاضر ایلدی
اندن وضع حمل ایدوب خلاص اولدوغن آزره اعلام ایلدی • آزر کلوب
حالدن سؤال ایتدی • خاتون ایتدی باشك صاغ اولسون ضعیف طوغدی
وهمان ساعت وفات ایتدی • آزر تصدیق ایدوب خاتوننك خلاص اولدوغنه
شکر ایلدی • ودخی روایات وارد اولمشدر قصص تنزیل نام کتابده مذکوردر •
وهرقچن آزر غایب اولسه واروب اوغلنی امزرر ایدی • وکاهی مبارك پرمغین
امر بولوردی • بر پرمغندن سود • وبرندن عسل آقردی • تفسیرده مذکوردر •
برکون کوردیکه بر پرمغندن سود • وبرندن عسل وبرندن یاغ • وبرندن خرما
کلور ایدی • ودخی هرقچن اول خانده یاخود مغارده اختلاف روایت اوزره تنها
قوسه حق تعالی جبرائیل علیه السلام کوندروب جنت ارمقلرندن پرمقلرینه اول
نسنه لری آقیدر ایدی • ابن عباس رضی الله عنهمادن روایت اولنورکه اول حضرت
بر هفتده سایرلرك بیودکی دکلو برکونده بیورر ایدی • بر هفتده بر ایلق قدر •
بر آیده بر یللق قدر اولور ایدی • روایت اولنورکه نطقه کلدیکنلین اناسی ایله
مناظره ایتدی بو طریق ایله سؤال ایتدی • بنی بسلین کیمدر • اناسی ایتدی بنم •

یا سنی کیم بسلر دیدی • آزر بسلر دیدی • یا انی کیم بسلر دیدی • نمرود بسلر دیدی
یا نمرودك پروردکاری کیمدر دیدی • خاتون ایتدی سویلمه اول رب اعظمدر
اندن یوقارو کیمسه یوقدر • بر دوا ایتدی ایتدی بنم یوزمی کوزلدر یا خود سنك
خاتون ایتدی سنك • یا آزرمی احسندر یا خود سن • خاتون ایتدی بن •
آزرمی احسندر یا خود نمرود • خاتون ایتدی آزر • ابرهیم علیه السلام ایتدی
چونکیم بابامی نمرود یارتدی نیچون کندودن کوکچك ایتدی • یا آزر سنی نیچون کندودن
احسن ایتدی • وسن بنی نیچون کندکدن کوزل ایلدك • خاتون جوابدن عاجز
اولوب متغیر آزر یانینه کلدی • آزر سبب تغیری صوردی الحاحدن صکره ایتدی
ای آزر شول کیمسنه که نمرودك دیننی تبدیل و تغییر ایلر محقق سنك اوغلوکدر •
آزر متحیر اولدی نه اصل او علوم دردیدی • علی التفصیل بیان ایتدی • آزر خشمه
کلوب قتل اتمك قصدیله اول محله عزم ایتدی • نظری ابرهیم علیه السلامه
دوشدوکی کبی • مقلب القلوب قلبینه بر محبت ویردیکه ضرره مانع اولدی • انوکله
تکلم ایدوب والله سنه ایتدوکی سؤال جوابی ایدوب یا نمرودك پروردکاری
کیمدر دیدکده طپنجه ایله ضرب ایتدی سنك بو سوز حدك دکلدر دیدی • اول
نادانك خبری یوق که الهیاتدن و بیان احوال ربوبیتدن اول نفوس قدسیه

اما

اهالیسندن حاصل اولور فصل غاردن چیقوب ونجومه وماه وآفتابه
نظری تعلق ایدوب طریق استدلالی تعلیم ایتدوکن بیان ایدر
روایت اولنور که بر دفعه والدهسی کندوبی کورمکه کلیجک . ایتدی بو کوردکم یردن
غیری بر یر دخی وارمیدر . ایتدی ای اوغل بو بر قرا کو دار یردر اعدا خوفندن سنی
بورایه کتوردم والا واسع مقام آسمان وزمین . ودرلو عجایب وانواع غرایب وار
در . التماس ایتدیکه انی کوستر . والدهسی قبول ایتدی . لکن شول دکلو صبر ایتدیکه آفتاب
نورانی دولنوب شب ظلمانی پیدا اولدی . ابرهیم علیه السلام غاردن چیقروب
بو عالمی سیر ایتدی . بو قبهٔ لاجوردیی کوروب نظر عبرت ایله باقدی . ناکاه اشهر روا
یتده زهره یلدزین کوردی . ابراهیم علیه السلام استفهام انکاری طریقیله . هذا
ربی . یعنی لیس هذا ربی . زیرا آزر وسایر کفره اصنامه وکواکب وآفتاب وماهه
طپرلر ایدی . ابرهیم علیه السلام مراد ایتدیکه انلرک خطالرینی بلدوره که بونلر
حادثلردر . ومتغیر الاحوالدر الوهیته صالح اولمازلر . بو بنم ربمدر سیزک زعمکز
حاشا بو الوهیته لایق دکلدر . تفسیر وسیطده ذکر اولنمش ابرهیم علیه السلام بابا
سنه ومادرینه الحاح ایتدیکه بنی بورادن چیقارک . غروب وقتنده چیقاردیلر . کوزی
دوه لر وقیونلره دوشدی . البته بونلرک خالقی ورازقی واردر دیدی . اندن

مبارك نظرى زهره يا خود مشترى يلدزينه تعلق ايتدى . زيرا اى اخرى ايدى .
هذا ربى ديدى . ايدر بونده مضمر وار درکه قرآن عظيمده بو معقوله چوقدر . يعنى
يقول هؤلاء هذا ربى يعنى بو طائفه ديرلر بو بنم ربمدر . بعضيلر شويله زعم ايدرکه
بو بنم ربم اوله سزك زعمكوزجه . تفاسيرده دخى بنجه معانى ذكر ايتديلر . تفسير مدا
رکده ايدر ابرهيم عليه السلام جميع حجابلر کشف اولوب فرشدن عرشه وارنجه
هر نه وار ايسه مشاهده ايتدى . وابرهيم عليه السلام ملك لا احب الافلين . ديمسنده اشا
رت وار درکه کاه ظاهر وکاه غايب اولان ومتغير اولان الهيته صالح اولماز . زيرا
متغير اولان محتاجدر ومحتاج حادثدر . اله غير محتاج اولماز غنى مطلقدر . وتغير
وتبدلدن منزهدر . قال الله تعالى فلما رأى القمر بازغا . يعنى وقتا كيم ماهتابى دوغدوغى
حالده کورديسه . قال هذا ربى بينه تأويل کوکبده ذکر اولندوغى کبيدر . اندن صکره قومنه
تنبيه ايچون ايتدى . لئن لم يهدنى ربى لاکونن من القوم الضالين . يعنى ربم بکا
هدايت ايتمزسه زيان ايديجيلردن اولورم . مراد بودر که سز ضلالتده شمش خاسر
لرسز . الوهيته لايق اولميانه اولماينه طپارسز . هدايت رب العزتدن کرکدر
اندن اسنك . قال الله تعالى انى وجهت وجهى للذى فطر السماوات والارض .
يعنى يوز دوتم يعنى کندومى خالص قلدم واکر اصمر لدم که کوکلرى ويرلرى خلق ايتدى .

فصل

فصل ابرهیم علیه السلامك باباسیله ونمرود ایله مناظره سن

بیان ایدر اندن صكره والده سی انی غاردن اوه كتوردی . آزر اكه تمام رعا
یت واحسان اوزرینه اولدی وسفرده كندودن ایرمازایدی . دینده مخالفتن
كوروب كاه اندن اعراض ایدردكاه محبتی غلبه ایلر ایدی . تا بركون انوك ایله منا
ظره ایدوب حق تعالی حكایت بیوردوغی اوزره ایتدی . یا ابت لم تعبد ما لا یسمع
ولا یبصر ولا یغنی عنك شیئا . یعنی ای پدر نیچون طپارسن شول نسنیه كه كورمز
واشتمز وسكا بر نفعی اولماز . جوابنده ایتدی . اراغب انت عن آلهتی یا ابرهیم لئن لم
تنته لارجمنك واهجرنی ملیا . یعنی سن بنی تكریلرمدن منعمی ایدرسن یا ابرهیم
اگر بوندن فراغت اتمزسك سنی طاشیله اورورم یاخود لسانله سبّ ایده
رم وبنی چوق زمان ترك ایله . سبب مناظره یعنی روایتده شویله كلمشدر كه آزر
بت یپار ایدی وانوك اندیكی غیریلردن مصنع ایدی . عادتی بوایدیكه صنماغه
اوغلانلرینه ویررایدی . ابرهیم علیه السلامك قرنداشلری الوب تعظیم ایله مدح
ایده رك كده بایعك عادتیدر بر نسنه صاتدقلرنده زیاده مدح ایدرلر بهاسن اتسون
ایچون صاتارلر ایدی . اتفاق بركون بر بت یاپدی غایت خوشنه كلدی وابرهیم
علیه السلامه صاتمغه ویردی . ابرهیم علیه السلام اوندن چقدوغی كبی اول بوتك

آیاغنه بر ایپ طاقوب یوزی اوزره سورییرك بازاره التدی وایدردیکه کیم آلور نفع وضرر
ایرشدرمکه قادر اولمیانی دخی بوکه بکزر نقص ویرر کلمات ایلر ایدی وانی مهملات
ایچره سورر ایدی • بر صو کنارینه کلوب بتك باشینی صویه صوقوب ایچ دیر ایدی ویت
پرستلری مسخره یه آلوب کولر ایدی تمام خورلق ایله اوکتوردی • پدری ایتدی
قرنداشلرك بتلرین صاتدیلر سن نیچون صاتمدك • ایتدی کمسنه آلمادی • آزر
ایتدی نیچون • ابرهیم علیه السلام ایتدی هم کور • وهم صاغر وهم عاجز • اندن ایدوب
یا ابت لم تعبد ما لا یسمع ولا یبصر ولا یغنی عنك شیئا • دیدی • بعض تفاسیرده
کلمش برکون ابرهیم علیه السلام بر بتی صوقاقده وبازارده کزدوروب کیم آلور بر
نسنه دکمز وبر نسنیه یرامز الان ضرر چکر دیو ندا ایدر ایدی • بر سرایدن بر عورت
باشن چقاروب باباك قنده در دیدی • اندن بر بت آلایم دیدی • ابرهیم علیه السلام
نیچون بندن آلمازسن دیدی • سن بزم بتلرمزی ذم ایدرسن اول مدح ایدر •
ابرهیم علیه السلام ایتدی اول خداکه وار ایدی نیچه ایتدك • دون کیجه بر خرسوز کلوب
اوغورلامش دیدی • خدا اکی مدح ایدیمی دیدی • ایله دیدی • اکر اکمك بشورسن
قورودك قزدورور • اکر آش بشورسن چملکه قینادر کیسی یورسك صویك
ایسیدر • خاتون خجیل اولوب باشن آشاغه ایتدی • واینتدی اکر بو تکرییی آلمازسك

بر تکری

برتكري وارانى قولاغز لايم اكر خسته اولسك سكا درمان ايدن ۰ مددا استه سك
يتشورن ۰ دعا اتسك اشيدر ۰ حيرتده قالسك دليل اولور ۰ كناهك ديله سك مغفرت
ايلر ۰ اول خاتون ايتدي نمرودي ديرسن ۰ ايتدي نمرودي وعسكرين وجمله ارض
وسمايي واهلني خلق ايتدي ۰ اول ضعيفه ايتدي بو نجلاين اوجوز تكري الدكيرمز بن
ضعيفه وفقيره بر عورتم ۰ ابرهيم عليه السلام ايتدي خاطرك خوش دوت بر كلمهٔ
شهادت ايله بولورسن ۰ اول ضعيفه في الحال كلمهٔ شهادت كتوردي وايتدي كه
مادام كه صاغم شرط اولسون سنك ربكدن يوز دوندرميم وحتمدن وخدمتمدن
باش [illegible] چكميم ۰ اندن ابرهيم عليه السلام باباسي يانينه كلدي كوردي كه بر بت يونار
ايدي ايتدي ۰ يا ابت لم تعبد ما لا يسمع ولا يبصر ولا يغني عنك شيئا ۰ اي پدر هيچ
بر عقل تجويز ايدرميكه سنك يوندوغك تكري اوله ۰ ازر ايتديكه ابرهيم عليه السلامي
دفع ايليه ۰ اكر بو بتلر الله تعالينك وحدانيتنه وسنك رسالتكه شهادت ايليه
ايمان كتورم ۰ ابرهيم عليه السلام الن دعايه قالدردي جمله بتلر اول يوندوغي و
ابرهيم عليه السلامك كتورديكي فصيح لسان ايله ۰ لا اله الا الله ۰ ابرهيم خليل الله
ديديلر ۰ ازر ايتدي بن بت يوندوغم ايچون خلق الوم ويرلر بنم ۰ بن سنك اياغك
اوپيم بو نيله ساحر اولدوغك ايچون ۰ چونكم بدرندن اميد كسدي ايتدي اي پدر

بوپتلري يابمش سن بكا باغشلدە انلردن ديش ايرتلا يجق ايدەين زيرا بونلر وا
جب الوجود اولماغە لايق دكللر. ازر ايتدي سنك اولسون. پتلري بالته ايلە قرماغە
توجه ايتدي. في الحال جبرائيل عليه السلام كلوب الين دوتوب ايتدي حق تعالى بيور
ركه بونلر اكرچه جماددر لكن بنم وحدانيتمە وسنك رسالتكە شهادت ايتديلر
اوانمغە لايق دكلدر. وكرممدن بعيددر. نكتة اي درويش جماد اظهار معجزە
ايچون بر كرە كلمۀ شهادت كتورمك ايلە يارلنمەدن خلاص اولجاك بر مؤ
من نيجە ييل پاك اعتقاد ايلە كلمۀ شهادتي تكرار ايليە عذاب آخرتدن خلاص
اولمسە عجب دكلدر. بيراملري كونلرندە پتلري اوفادوب مشركلري لە
مناظرە ايتدوكن بيان ايدر نقل اولنور كە چونكم ابرهيم عليه السلام دايما
اصنامي ذم ايدوب وايمانە خلقي ترغيب ايدوب. خلق بوني استماع ايدوب آزرە
شكايت ايتديلر. آزر اني محكم عتاب ايلدي وهرنە ديديلر جواب ويردي. قال
الله تعالى. وحاجه قومه قال اتحاجوني في الله وقد هدان. وايتدي بندن حجت
طلب ايلك اول الله تعالى كە بكا يول كوستردي بني سزدن ومعبودلركوزدن
مستغني ايتدي واصنامە ندكلو نقص ذكر ايتمك ممكن ايسە دريغ ايتمدي. ودا
يما جناب عزتدن خبر كلوركە يا ابرهيم اظهار دين وتوحيد ايلە. وبيوك كوچك

كيم

کیم واریسه ایمانه دعوت ایلدی • ابرهیم علیه السلام بر جمعیت مراد ایدردی که پادشاه
و رعیت جمله حاضر اوله لر تا کیم بنزا تبلیغ رسالت ایلیه • اتفاق بیرام لری قریب
اولدی اول مجمع که مراد ایدردی حاصل اولدی • زیرا بیراملرینک فائده‌سی اول ایدیکه
درلو طعاملر بشوروب و فاخر لباسلر کیوب بیرام یرینه وارورلر اندن دونوب بتخانه‌یه
کلورلر و اول طعاملری یرلر و انده برکت و شفا زعم ایدرلر ایدی • و اول لباسلر بتلرک
نظری دوقنمشدر دیو مبارک دوتارلر تا سنه سنه دکن رعایت ایدرلر و سبب صحتدر
دیو اعتقاد ایدرلر ایدی • طشره کیدوب اصنامه واروب زیارتلری زمانی اولدی و خسته‌لر
بو تکلیفدن بری اولدقلری ابرهیم علیه السلامک معلومی ایدی • انوکیچون بو مقدمه‌یی ترتیب
ایتدی • کما قال الله تعالی فنظر نظرة فی النجوم فقال انی سقیم • یعنی نجومه نظر ایتدی احتمالدر که
نجومدن مراد آفتاب و ماه و سایر کواکب اوله نظر ایدوب بن مریضم دیدی • مرضدن مراد
انلره تأمل ایتمکدر دیدیلر • زیرا اصحاب استدلال مرض قلبدن خلاص اولمشدر •
و شفای وحدته ایرشمشدر • بو کلام تعریض وجهی اوزره درکه کفاره تنبیه مراد
ایتمشدر • بعضیلر بونک تأویلنده ایتمشلر نجومدن مراد علم نجومدر • انی سقیم بیورد
دوکندن خسته‌لق حیرتندیم دیمکدر • مقرر هر صحیح البته خسته اولسه کرکدر •
دخی برنیجه تأویل ایتدیلر بو مختصرده ذکر اولنمق محلی دکلدر • لطیفه خلیل نجومه

نظر اتدی بن سقیمم دیدی • جلیل ذنوبه نظر ایدوب بن رحیمم دیر • خلیل نجومه
نظر ایدوب بندن بعید اولك دیدی • جلیل ذنوبه نظر ایدوب بندن امیدکز
کسمك • لا تقنطوا من رحمتی دیدی • اتفاق بر کون بتخانه نك حافظی آزر ایدی
اوغلو کتمیجك مفتاحن ابراهیم علیه السلامه تسلیم اتدی و محکم اصمرلدی • و اول
جماعتکه بیرام یریسه واروب اندن بتلر زیارتنه کتنسه لر کرك ایدی انلر ایتدی •
تالله لاکیدن اصنامکم بعد ان تولوا مدبرین • یعنی الله حقیچون بتلریکزه کید ایدرم
سیز دوندکدن صکره لکن بوکه کمسه احتمال ویرمیوب مقید اولمادی • بعضیلر ایدر
بونی کندو کندو ایله یا بجه جك سویلدی • چونکم بتخانه بکجیلردن خالی قالدی
خلیل الله علیه السلام کلوب اول درلو طعاملری و شرابلری بتلارك اوکنده دزلمش
کوردی بولاری مسخره یه الوب الا تاکلون • یعنی نیچون یمزسز • وما لکم لا تنطقون
سزه نه اولدیکه سویلمزسز دیدی • الینه بالته الوب جمله سن قیردی • مرویدر که
اول زمان اوج بت وار ایدی و بالته یی بیوك بتك بوینه اصدی • فجعلهم جذاذا
الا کبیرا لهم لعلهم الیه یرجعون • اندن بتخانه قپایوب کتدی • ایدرلر که اول بوتی
التوندن اتمشلر ایدی و التوندن بر جوهر تخت اوزره قومشلر ایدی التونلو ایاقلر
ایله دوناتمشلر ایدی و باشنه مرصع تاج کیورمشلر ایدی و یاقوتدن ایکی کوز

دوزمشلر ایدی کیجه ایله منور ایدر ایدی اکا کل تعظیم ایدرلر ایدی اکا تعظیم
یقین اولان کمشدن واندن صکره برنجدن وباقردن واغجدن ترتیب ایتمشلر
ایدی. اوتوز التی بوت صاغنده. واوتوز صولنده ایدی. والحاصل چون بیرام یرندن
کلدیلر بتلری پاره پاره کوردیلر فریاد وفغان ایتدیلر. من فعل هذا بالهتنا
انه لمن الظالمین. یعنی کیم ایتدی بونی بزم الهمزه اول ظالملردندر. مشرکلر که خلیل
الله دن علیه السلام بتلری حقنده نیچه مذمت اشتمشلر ایدی ویا ایکی قال
دیغندن محقق بلدیلر که بونی ابرهیم علیه السلام ایلدی. انا سمعنا فتی یذکرهم
یقال له ابرهیم. یعنی اشتدک که بر یکیت بزم بتلرمزی حقارت ایله اکار ایمش
ایدی که اکا ابرهیم دیرلر. واول طائفه که الهه کوز کید ایدرم دیدوکن اشتمشلر
ایدی انلر دخی شهادت ایلدیلر. نمرود احضارینه امر ایتدی عادتلری بو ایدیکه
هر کمسنه که اوکنه کلسه اول سجده ایدر ایدی. ابرهیم علیه السلام کلدی سجده
ایتمدی. نمرود سؤال ایتدیکه نیچون سجده ایتمدک. ابرهیم علیه السلام بن خالقمدن
غیریه سجده ایتمزم دیدی. سنک خالقک کیمدر دیدی. قال ربی الذی یحیی ویمیت
ایتدی بنم ربم اولدر که دیر کوردر واولدورر. نمرود ایتدی بن دخی اولدوررم
ودیر کوررم. زنداندن ایکی کمسنه کتوروب برینی ازاد ایتدی برینی قتل ایتدی

اول نادان بلمدیکه احیا ایجاد حیاتدر ابقا حیات دکلدر واماته عمل سوزنی وجی
المقدر یوخسه عمل ایله قتل کبی وصلب کبی اول دکلدر ابرهیم علیه السلام بو مقدمه
حقیر ایدوکی معلومی ایدی لکن اول قاصر فهملولر بونی اکلمادیلر بوندن اوضع
دلیل بیان ایتدی ان الله یأتی بالشمس من المشرق فأت بها من المغرب یعنی بنم ربم
کونشی مشرقدن کتورر اکر سن قادر ایسک مغربدن کتور نمرود متحیر اولدی
فبهت الذی کفر حق تعالی بیوردیکه عزم وجلالم حرمتی ایچون قیامت قوپنجه تا
کونشی مغربدن کتورمینجه تاکم صدقک ونمرودک وبنم قدرتم ظاهر اوله روایتدر که
حق تعالی جبرائیل علیه السلامی کوندردی ایتدی اکر نمرود دیرسکه سنک ربک مغربدن
کتورسون اول حالده مغربدن کتورم اندن صکره من فعل هذا بالهتنا یا ابرهیم یعنی
الهه‌مزه بونی کیم ایتدی یا ابرهیم دیو سؤال ایتدی جواب ویروب ایتدیکه بل فعله
کبیرهم یعنی بلکه بیوکلری ایتدی فسئلوهم ان کانوا ینطقون یعنی سؤال ایدک
اکر سویلمکه قادرلر ایسه ایتدیلر سن بلورسن که بونلر سوزه وحرکته قادر دکلدر
ابرهیم علیه السلام ایتدی افتعبدون من دون الله ما لا ینفعکم شیئا ولا یضر
کم اف لکم ولما تعبدون من دون الله افلا تعقلون یعنی عبادت ایدرمیسکوز سیزه
برشئ نفعی ضرری اولمیانه اکا طاپمق عقلدن بعیددر مشرکلر جواب ویرمکدن

عاجز

عاجز اولوب باشلرین اشاغه اتدیلر • اندن صکره غیرت وحمیت ایدوب الهه
لرینه نصرت قصد ایدوب مراد اتدیلرکه ابرهیم علیه السلامه عذاب ایدهلر • اول
حبسه امر اتدی اندن خواصن جمع ایدوب حقنده مشورت ایلدی • رایلری ابرهیم
بر یدبخت
علیه السلامی یقمغه اولدی • وایدرلرکه اکراددن ادینه هیزان دیرلر ایدی یاقمغه اك
اول اول تکلم اتدی • حق تعالی انی یره یوتدردی • فصل چون ابرهیم علیه السلام
حبسده قرق کون • بعضی روایتده یدی ییل دوردی • اول دمکه راه نور حقیقی سویندر
مك قصدیله اول مدت اتش اسبابن دوزدیلر • التمش ارشون یوکسکلی بربنا اتدیلر
انوك اوزرینده اتدردیلرکه نمرودك حکمی بودرکه بوکابرابر اودون ییغهلر صغیر
وکبیر جملهدن کیم تخلف ایدرسه انوکله اتشه القا اولنور • قرق کون یادخی زیاده
اودون طاشدیلر • روایت اولنورکه برد ابدا اودون کتورمدی هر بارکه یوکلتسهلر
یره اورور ایدی • قاتر کوتورمکه ارتکاب اتدی انك شئامتیله حق تعالی اکا نسل ویر
میوب عقیم ایلدی • محصل الکلام جمله ناس اودون جمعنه اهتمام اتدیلر • حتی برخسته
عورت وار ایدی ال نمروددن نذر ایدوب بیوك بیته یمین اتدیکه اگر صاغلورسه شول
دکلو اودون طاغدن جمع ایلیه • ونیجه عورتلر ایلکلرنی صاتوب اودون کتورمکه صرف
ایلدیلر بتلرینه نصرت ایچون • اول مقامده کوهه برابر اودون یغلدی اندن اتش

ویردیلر کوفه قربنده واقع اولمش ایدی. شامده اول آتش کورندی. بر کونلک یر
دن قوش کچسه بریان اولور ایدی. بر روایتده اون فرسخ یردن کچسه بنار ایدی
واطرافنه دیوار چکمشلر ایدی. مرویدر بر ییل آکا اودون طاشدیلر تا کیم اول
محل طولدی. والحاصل چونکیم آتش امری تمام اولدی خلق تفرجه کلدیلر. نمرود
کندویه یوکسک کوشک یاپمش ایدی که ذکر اولندی اول کوشکده منظره دوزمشلر
ایدی بر مرصع تاج کیوب سیر ایدر ایدی. بش بیک چاوش صف صف دوروب
قلیچلرین عریان اللرنده دوتارلر ایدی. ونیجه بیک غلام ال بغلیوب دورورلر ایدی
یتمش بیک آلتو مرصع جبه لر ایله ایراقدن صف اورمش دورمشلر ایدی. نمرود
وخلق حددن بیرون ایدی. نمرود امر اتدی زنداندن حضرت خلیل الرحمن
علیه السلامی کتوره لر. آنک بکچیلری دخی نیجه خلق ایله بویننده زنجیر النده بلکه
ایاغنده بوقاغی اورتایه المش کتوردیلر. قوت یقین ایله شیر غران کبی صالنارق کلدی
نمرودک اوکنه کتوردیلر. ایتدی ای جوان بن سنی اسر کسرم کل دینکدن دون وبکا
اقرار ایله هلاکدن خلاص اول. ابرهیم علیه السلام تبسم اتدی. یعنی آلتون خالص آتش
یقماز. بعضیلر ایدر تبسمه سبب اول ایدیکه بنم محبت آتشنک بر شررین اظهار اتسم
سنک بو آتشک محو ایلر ایدی. خلق متحیر اولدیلر که نه طریقله آتشه القا ایده لر.

زیرا

زیرا آتش یانینه کیمسه وارمز ایدی ابلیس اگر بر قیاسیله ارقسنه بر طیلسان
صالمش نمرودك یانینه کلدی سؤال اتدیکه سن کیمسن و قندن کلورسن ایتدی
یکرمی ایکی بیلدر سنك خدمتکدیم بیابانده سنك دعاکه مداومم شمدی اشتدمکه
بر جادو پیدا اولمش دینوکه نقص قصدین اتمش انی آتشه اتمانك طریقن کوستر
مکه کلدم نمرود انی مبارك دوتوب یانینه الدی اول دخی جهنمده کوردوکی منجنیغی
بیدا اتمکه شروع ایتدی اوزون اغاجلر و سایر لوازمن کتوردی لنکرین طاشلر
ایله ایلدی جمله استحسان اتدیلر بو طریق ایله آتشه اتمغه مقرر ایلدیلر قوتلو
کیمسنه لر کلوب لنکره یاپشدیلرکه آتالر خلیل الله بر مرتبه استغراق حاصل
اولمش ایدی اصلا آتشدن خبری یوق ایدی اول منجنیقده بر طاش قیوب آتشه
اتدی تمام اورتاسنه دوشدی اندن حضرت ابرهیم خلیل الله علیه السلام قودیلر
اول وقت یدی قات یر اهلی و یدی قات کوك اهلی جن و انس و ملائکه اغلاشدیلر
یا الهی یر یوزنده بر قولك وار درسنی ذکر ایدر و توحید ایدر آکا بویله ظلم اولیور
دستور بیوریلور ایسه خلاص اتمکه سعی اتسك حق تعالی بیوردیکه سیزك
معاونتکز التفات اتمز روایت اولنورکه بر ملك کلوب ایتدی بن ییله موکلم
اگر دیلرسك بو آتشی محو ایدوب اطرافه داغدایم و بر ملك کلوب ایتدی بن صویه

مؤكلم استرسك شمدي بو اتشي غرق ايدهيم • و بر ملك ايتدي بن بر مؤكلم امر
ايدرسك بو اودي يره يوتدورهيم • ابرهيم عليه السلام بيوردي‌كه دوستله دوست
ما بيننه كيرمك هر نه‌كه مراد ايدرسه انسون • اكر خلاص ايدرسه لطفندندر
شكر ايدرم • اكر اتش نمرود ايله احراق ايدرسه بنم خدمتمده تقصير اتمدندر
صبر ايدرم • اندن صكره ابرهيم عليه السلامي منجنيقدن اتديلر هوايه اغدي و كلوب
اتشه قريب اولدي • جبرائيل عليه السلام كلوب • هل لك حاجة • بر حاجتك وارمي
ديدي • ابرهيم عليه السلام ايتدي • اما اليك فلا • سكا حاجتم يوقدر • ايتدي حاجتك
اولدوغي پادشاهدن نيچون ديلمزسن • بيوردي‌كه علمه بحالي حسبي عن سؤالي •
بيلوركه حاجت استمك و دخي دوست يقمق مراد ايديجك صاغ اولمق روا دكلدر •
بس حق تعالى   ديدي بر روايتده جبرائيل عليه السلام
ربمدن نه استه‌يم ديدي • نفسكي استه • نفسم معيوبدر • اولي عيب پادشاهدن
نفسم استمك عيبدر ديدي • روحك طلب ايله ديدي • اول دخي انوك حقيدر نيجه طلب
ايده‌يم ديدي • اتشدن حق تعالى يه استغاثه ايله • اتشي كيم يقدي ديدي • نمرود يقدي
ديدي كيمك امريله • ايتدي الله تعالى امريله • بس خليل ايتدي خليل جليل امرينه
راضيدر • حق تعالى بيوردي‌كه چون ابرهيم كندو طبيعتندن چقدي • يا نار سنده

كندو

كندو طبيعتكدن چيق برد وسلام اول محصل الكلام چونكم • يا نار كوني بردا وسلاما
خطابي وارد اولدي • جبرائيل عليه السلام قنادي ايله اتشي بركره صغادي قرق فرسخ
بر روايتده سكسن فرسخ ير كلستان اولوب انواع شكوفه ودرلو يمشلر حاصل
اولوب نصفي يانمش نصفي تازه اولوب ييرا قلندي ويمش ويردي • بلبللر و
قمريلر نغماته بشلادي واول تاسنده ابرهيم عليه السلام ايچون بر كوزل چشمه قينادي
وجنتدن بر كوملك • بر روايتده ايكي حله كتورديلر وبر خيمه قورديلر اطرافني چچكلر ايله
تزيين اتديلر وبر تخت اوزره اول خيمه ده جلوس اتدروب جبرائيل وميكائيل عليهما السلام
صاغنده وصولنده اوتوروب ابرهيم عليه السلام شكلنده بر ملك كوندردي خدمت ايچون
عرقين سيلوب يلبزه ايله خدمت ايدردي • واتش ايله كندو ما بيننده قاردن بر حجاب
انديكه حرارت كلميه • صباح واخشام ميكائيل عليه السلام جنتدن طعام كتورر
ايدي اوچ كون • بر روايتده يدي كون كچدكدن صكره بر يوكسك يردن كورمكه كلدي
ايدرلركه كورمكه سبب واقعه سنده ابرهيمي عليه السلام خلاص اولمش كوردي • قومنه
سؤال اتدي • ايتديلركه اكر طاغلر دخي اول اتشه قونسه ارر ايدي • نمرود ايتدي ظنم
بودركه سالمدر كلوب يوكسك يردن نظر اتدي اتشك اورتاسنده نوردن بر چادر
ايچنده ابرهيم عليه السلام بر يصديغه دياينمش اوتورر اول شكلده بر كمسنه خدمتنه دورمش

بیخود اولوب یا ابرهیم بو ورطه دن نیجه خلاص اولدک دیدی • ابرهیم علیه السلام ایتدی
بر وردکارم بنی خلاص اتدی • اول یانکده کیمدر دیدی • بو سایه ملککی دیرلر حق
تعالی بکا انس طوتمق ایچون ارسال اتدی • نمرود ایتدی طشره کله بیلور میسن •
همانده ابرهیم علیه السلام غلبهٔ آتشدن ایچنده صاغ و سالم کلوب نمرودک
یاننه ایردی • بو حالتی کوروب نمرود تا القوب ایاغنه دوشدی اولو پروردکارک
وار در دیدی • دیلرمکه بنی آشنا ایده سن نیجه قربانلر ایده یم • ابرهیم علیه السلام
بیورد یکه تا ایمانه کلمیه سن و بنم دینمه کیرمیه سن قربانک و هیچ بر عملک قبول
اولمز • ایتدی ای ابرهیم باشم و ملکم صدقه سی لازمدر • قرق بیک صغر و قرق بیک
قیون و دوه قربان اتدی • و ایمانه کلمک مراد اتدی • اتباعی مانع اولدیلر • و ایتدیلر
مهلت طلب ایله و خواصندن بریلدکه هاران دیرلر ایدی نمرودک وزیری و ابرهیم
علیه السلامک عمسی ایدی مشورت ایلدی • هاران ایتدی یر یوزینک تکریسی
ایکن کوک تکریسنه قول اولمق ربوبیتدن عبودیته تنزلدر • چونکه وعده تمام اولدی
ابرهیم علیه السلام کلوب عهده وفا طلب ایلدی • نمرود تواضع ایدوب حالا
ایمان کتورمک ممکن دکلدر دیدی • هاراننی هلاک اتدی • و بو حالی کوروب چوق
کمسنه ایمانه کلدی • و حق تعالی نمرودک صحبتندن خلیلی منع اتدی • ساره بنت هاران

که عمّسی قزیدر ایمان کتوردی • وحضرت ابرهیم علیه السلامك قوت یقینی زیاده
اولدی • حکمت ندر که ابرهیم علیه السلام آتشه القا اولندی زیرا صورتا • هذا ربی دیدی
صورتا آتشه القا اولندی • باطنا انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض
اعتقادی اوزره اولوب آتش برد وسلام اولدی وکلستان اولدی • بر دخی ملائکه
علیهم السلام نوع انسانه طعن ایدوب کندولرینی نحن نسبح بحمدك ونقدس لك •
دیمك ایله مدح اتدیلر • حق تعالی خلیلنی آتشه اتدی بینه تسبیحن ترك اتمدی • سز بنی
نورده تسبیح ایدرسکز خلیلم نار ایچنده تسبیح ایدر • انی اعلم ما لا تعلمون • سرنی
اظهار اتدی • روایت اولنور که چونکم • یا نار کونی بردا وسلاما • خطابی ایرشدی بیدی
کون جمله آتشلرك حرارتی کتدی صورتا آتش ایدی اما اصلا حرارتی یوق ایدی
اول خطابك لذتندن • شیخ شبلی قدس سره دن سؤال اتدیلر که • کریم العفوك •
معنیسی ندر • واکرم الاکرمین کیمدر • ایتدی اولدر که قیامتده کونی بر دوستندن
بر کناهی عفو ایدیجك اول کناه ایله بر کمسنه یه ایرق مؤاخذه اتمز • زیرا اب رحمت ایله
اول کناهی پاك ایدیجك بو کرم ایله جمله قوللرینه معامله ایدر • ایدرلر که ابرهیم
علیه السلامی آتشه اتمق قصد اتدکده ات قلیله ایپ ایدوب بغلادیلر • نبوت قوتیله
پاره لدی • صغر دریسن کسدیلر کسوب قورودب باغلادیلر • بولاددن زنجیر بند

اتدیلر اصلا بری طوتمادی اخر شیطان ناصح صورتنده کلوب ایتدی اگر دنیانک
بندلرین اورسکز چاره یوقدر نا نیجه اتمک گرک دیدیلر بو خصوصده ایکی روایت
واقع اولمش بری بو که هر نه ایله باغلارسکز ایدک که ابراهیمک دوسلغی حقیچون
قیرلمه واقعا اویله اولدی ابراهیم علیه السلام ایتدی الهی بو بند بکا دوستلغمدن
اولدی خطاب گلدی که اگر خلت ایله بغلندک ایسه بینه خلت ایله قورتولورسن
بر روایت بو در که کندو قیلی ایله بغلدک نبی مرسلک قلی قیرلمز دیدی بغلیوب کونشه
قودیلر حضرت ابراهیم علیه السلام صوصادی نمرود بوزلی صوار سال اتدی ایتدیلر
نه عجب اتشده اتمق اصدیلرسن وهم صوق صو ویررسن ایتدی هر نه دکلو دشمن
ایسه بنم اوزرمده حقی واردر بنی علمده الزام اتدی فأت بها من المغرب فبهت الذی کفر
علمده بکا سبق اتدی ذمتمده حقی اولمش اولدی شمدی ذمتمدن اوده رم دیدی
بو کلامده ایکی اشارت واردر بری اولدر که ابلیس دیدی پیغمبر قلیله بغلک زیرا
پیغمبر قلی قیرلمز نبوت توتیکه قرلمایجک مؤمنک ایمانی که جمله انبیایه نسبت اولنور
وحضرت باریه دخی نسبت اولنور شهد الله انه لا اله الا هو والملائکة شیطانک
ضعیف کیدیله قرلمایه عجب اولمان ایکنجی بر مسئله بر کافره اعتقادینه مخالف ایکن
عرض اتمکیله حق اثبات ایدوب بوزلی صو ویرمکه مستحق اولیجک بر مؤمن نیجه

مسائل

مسائل اعتقادیه كره حق تعالینك رضاسنه موافق در تحقیق ایدیجك قیامت كونی
اب زلال مغفرت ایله قاندرسه عجب دكلدر • ولكن كه نمرود كوكه قصد ایدوب
اوق اتدی • حق تعالی جبرائیله علیه السلام امر اتدیكه بر بالق اوقنه قارشودوته بر تج
قطره قان طملیه اول لعین نومید كتمك ایچون • ملائكه ایتدی یا الهی بودعوا ایله
كلن كافری نومید اتمك حكمت ندر • حق تعالی بیوردیكه اول اسی كونده بنم خلیلمه
صوویردی انك مكافاتی ایچون كه بو معامله اتدك • بر روایتده ملائكیه بویله خطاب
كلدیكه اكرچه كافردر اما وطنندن جدا دوشوب حد اسمانه كلدی اكرچه بزم ایله
جنكه كلدی لكن بنم ملكمدن نسنه زایل اولماز انی محروم كوندرمك لایق دكلدر •
ای درویش بر كافر حق تعالی ایله جنكه كیده یرم زعم ایده غریب واقع اولمشدر دیو كریم
پادشاه انی محروم كوندرمیوب قلبنك مجروحلغن دفع ایدوب بالق ارسال ایده ملك
ایله • یا بر مؤمن پاك اعتقادیله حق تعالینك كرمنه اعتماد ایله وطنندن غریب دوشوب
اهل وعیالندن ایریلوب بكوزی صاری دوداقلری دبره مش قبره كتورهلر حق تعالی
حاشا كه انی محروم وكوكلی مجروح اولدوغنه راضی اوله • نقل اولنوركه چونكم حق تعالیدن •
یا نار كونی بردا وسلاما • خطابی واردا ولیجق ابرهیم علیه السلام اغلدی • ایتدیلر حق
تعالی سكا بوعظیم اتشی كلستان اتدی یا نیچون اغلرسن • ایتدی رنج وبلایی بن چكدم

لذت خطاب آتشه واقع اولدی • الله حقیچون اگر بنی یر وکوك آتش ایله عذاب ایتسك
اندن بکا ندا ایتسك بکا جمیع نعمتلردن سوکلودرکیدر • خطاب کلدیکه یا ابرهیم
آتش ندرکه بن اکا خطاب ایلیم • اکر سنك دستلغك اولماسه آتش بنم خطابمه
هرکز واصل اولماز ایدی وشرف ندام ایله مشرف اولماز ایدی • نقل اولنورکه ابرهیم
علیه السلامی آتشه اتدقده جبرائیل علیه السلام جنتدن آب کوثردن ایکی قطره کتوردی
برین آتشه اوردی آنك برکتیله برد وسلام اولدی • وبرین د ورت قسم ایلدی •
بری ابرهیم علیه السلامك اوکنه دوشدی سرو اغاجی بتدی • بری صاغ یاننه دوشدی
کول کل اولدی • بری صولنه دوشدی عرعر بتدی • سروك قربوز دکلو یمشلری
وار ایدی • نصاری عیسی علیه السلام الله تعالی نك اوغلیدر دیدکده یمشی منقطع
اولدی • کلك خیار کبی میوه سی وار ایدی • مشرکلر حق تعالی یه شریك قوشدقده
آنك یمشی زائل اولدی • عرعرك قاون دکلو یمشلری وار ایدی • یهود عزیر حق
تعالی نك اوغلیدر دیدکلری ایچون اول دخی یمش سز قالدی قیامته دکین • ای درویش
سن دخی بوکون بر شجر دیك وعبادات صوییله صوار • وزنهار نا معقول سوز
دن دیلك حفظ ایله تاکیم ثمرهٔ طاعات وحسناتك هباء منثور اولماسون • خبرده
کلدیکه ابرهیم علیه السلامی آتشه اتدکده جمیع ملائکه و وحوش وطیور اغلماغه کلدی

بر ضعیف

بر ضعيف قوشجغز كندوب آتشه آتماغه عزيمت ايتدي. حق تعالى جبرائيل عليه السلام
امر ايتديكه اول قوشي دوت و مراديني ندر سؤال ايله. جبرائيل عليه السلام اول مرغي
الوب سؤال ايتديكه. مرغ جواب ويرديكه خليل الله آتشه آتديلر جونكيم خلاصنه قا
درده كلمم بارى انوكله بيله ياناييم ديدي. بو معنايي حضرت واجب الوجوده عرض ايتدي.
حق تعالى بيورديكه اول مرغ بندن نه ديلر. ايتدي بنم دنياده حاجتم يوقدر همان
مرادم اولدركه دايما انك ذكرينه مشتغل اولام. اشتدمكه حق تعالى نك بيك بر
اسمي وار ايمش بيكدن يوزيني بيلورم طقوز يوزيني دخي تعليم ايليه. حق تعالى
حاجتني روا ايدوب تعليم ايتدي. شمدي سحرلرده و كيجه و كوندز اول اسماية مدا
ومدر. و جون كه آتش نمرود كلستان اولدي حضرت ابرهيمك عليه السلام ياننده
كل آغاجنه كلوب ترنمات ايتدي. اول زماندن تا قيامته كلنجه مجتبى اولدي.
نقل اولنور كه بال اريسي دخي اول كون آغزينه صو الوب آتشي سويندرمك قصد
ايله اطرافني دولاشوردي. انك دخي سعي مشكور اولوب اغزنده اولان صو عسل
مصفى اولديكه ناسه شفادر. تا كيم معلوم اوله كمسنه نك خدمتي اول حضرتده ضايع
اولماز و سعينده كمسنه زيان ايتمز. نقل اولنور زهر الرياضده كه حق تعالى اول آتشي
يا الكلتميوب يوق ايتمكه قادر ايدي. و يا خود حضرت ابرهيمي سلامت ايله بر جانبه ايلتمك

میسّر ایدیه • اتمدی تاکم حق تعالینک قدرت کامله‌سی ظاهر اوله • زیرا آتش محو اولسه
ایدرلر ایدیکه اکر آتشده دوشسه یناز ایدی • حق تعالی قدرتن کوستردی • نقل اولنورکه
حضرت ابرهیم علیه السلامی آتشه آتمق ایچون آتشی یقدقلری کیجه نمرودک خزینه سندن
بر قیمتلو طاش ضایع اولدی • بر غلامدن ظن ایدوب آکا انواع عذاب اتدیلر • خیانت
جنایتن اولبی کناهه اسناد ایلدیلر بی کناه اولمغین اقرار اتمدی • آخر آنی آتشه آتمغه
مقرر ایلدیلر حق تعالیه تضرع اتدی • نمرود واتباعنه یالوازدی فائده اولمادی اصنامه
تضرع ایلدی مفید اولمادی • حضرت ابرهیم علیه السلامدن اول آتشه اتدیلر • هوایه
وارد قده یا الله مدد سندن دیدی • حق تعالی جبرائیل علیه السلامه امر اتدیکه یتش قولیمی
خلاص ایله • جبرائیل علیه السلام ایتدی یا ربی کافردر • حق تعالی بیوردیکه صحیح لکن بنم
اسممز ذکر اتدی • کرممز لایق دکلدر اکا مدد یتشمیم • نقل اولنورکه آتش الله تعالینک
امریله برد وسلام اولیجک ایتدی یا رب دوشمنلرکه وسنک امرک دوتمیانه بنم ایله
عذاب ایدرسن • اکر بن سنک امرک دوتمسم نه ایله عذاب ایدرسن • حق تعالی بیورد
دیکه بنم محبلرمک کوکللری آتشیله عذاب ایدرم • شرح تعرفده ذکر اولنمش دنیا آتشی
جهنم آتشندن یدی یوز جزؤدن بر جزؤدر • وجهنم آتشی محبت آتشندن یدی یوز
جزؤدن بر جزؤدر فصل ساره خاتونک تزوجی و ابرهیم علیه السلامک هجرتن بیان ایدر

بو قضیه

بو قضیه دن صکره چوق کمسنه ایمانه کلدی . و نبوتنه اعتراف ایدنلرک بری لوط
علیه السلام در . لوط هاران اوغلیدر . هاران ابراهیم علیه السلامک قرنداشیدر . بر آخر
هاران دخی واردر اول ابراهیم علیه السلامک عمسیدر . و نمرودک وزیری ایدی . بری
دخی سارة خاتون ایدی که بو وزیر هارانک قزی ایدی . اشهر قول بودر . بابلدن حران
ولایتنه که شام جانبنده هجرت ایتدیلر . سبب هجرت اول اولدیکه خلق ایچنده کفتکو
واقع اولدی . تدریج ایله قلوب حضرت ابراهیم علیه السلامه میل ایتدی . نمرودک قلبینه
آتش دوشدی . ابراهیم علیه السلامی خلوتنه دعوت ایتدی . سنک سببکله دینمز ضعف
و سلطنتمز خلل یوز دوتدی . اصحابک ایله بر غیری دیاره کیت بر ورده کارک سنک
مهمتکی کورر دیدی . ابراهیم علیه السلام قبول ایتدی . بابلدن دیار شامه توجه ایتدی .
بر روایتده ابراهیم علیه السلام خلقی دین اسلامه دلالت ایدوب چوغی ایمانی قبول
ایدیجک نمرود و قومی نه کوچ کلدی . انی قتل ایتمکه اتفاق ایتدیلر . بینه ایتدیلر که بویله
آتش ایله ضرر اولمایجق انی اولدرمک میسر دکلدر همان مملکتدن اخراج ایده لم .
قومندن بونی اشیدیجک سارة و لوط و کندی . اوچ کمسنه چیقوب کتدیلر .
بر منزل کجدکدن صکره امر الهی وارد اولدیکه سارة نکاح ایده . ایدرلر که اول
وحی بولدی . سارة حسن و جمالده بی نظیر ایدی . ایدرلر که حورعین صورتنده ایدی .

همان حلّهٔ جنّت اوزرنده یوق ایدی وحیض ایله فرق اولنمش ایدی • اندن صکره ابرهیم
علیه السلام یکرمی درهمه بر دراز کوش المش ایدی ساره آکا سوار اتدی • اول زمانده
حضرت ابرهیم علیه السلام اوتوز سکز یاشنده ایدی حران دیارنده کلوب بر کون
انده اقامت ایدوب مصره توجّه اتدیلر • مصرده بر ظالم پادشاه صادوق ابن صادون
دیرلر ایدی قبطیلردن ایدی • عادتی اول ایدیکه هر کیم اولنسه اول کندویه عرض ایدر
لر ایدی اکر بکنورسه کندو الور ایدی والا ترک ایلرلر ایدی • یوللرده راهبلر قومش
ایدی کلیجی وکیدیجیدن کوزل خاتون کورهلر ویا پادشاهک سراینه کوندرهلر • وابرهیم
علیه السلام غایت غیور ایدی بر صندوق دوزوب ساره آناپی انده قودی اول ظالم پادشا
هک احوالن اشتدوکندن اوتوری • ومصره یقین اولیجق وحی کلدیکه لوط علیه السلامی
مؤتفکاته کوندره انده رسالت امر اولندی • مصره قریب اولدیلر عشر النلر کلوب
کاروانک یوکلرین یوقلادیلر • نوبت اول صندوقه کلدکده ابرهیم علیه السلام بیور
دیکه بو صندوقک ایچنده حریر ویا خود قیمتلو هر نه دیلرسکوز عشرین ویرهیم دیدی •
قبول اتمدیلر صندوغی اچدیلر پادشاه طرفندن تعیین اولنان راهبلر اول حسن
وجمالی کوروب حیران اولدیلر وملکه عرض ایلدیلر امینلر کوندروب ابرهیم علیه
السلامله ساره آناپی ملکه ایلتدیلر • بو خاتون سنک نکدر دیدی • قرنداشمدر

دیو

دیو جواب ویردی اوله که ملك قصد ایلمیه یا خود طلاق تکلیف اتمیه دینده قزقرنداشمدر
دیمکی مراد اتدی • بکا قزقرنداشك ویرسنی غنی ایدریم دیدی • پدرینك اجازتینه موقوفدر
دیدی • اول ظالمك اختیاری الدن کیدوب آل اوزاتدی • ساره انحق حق تعالی یه مناجات
ایلدی ایکی الی بیله اول ظالمك قورودی • بر روایتده ساره سرایه التدکده ابراهیم علیه
السلامی طاشره کوندردیلر • کمال غیرتندن مضطرب الحال اولدی و نماز دوردی •
حق تعالی اول سرایك دیوارین صرچه کبی ایلدی ایچریسی کورینوردی تا که تحمله وا
قع اولمایه • چونکم کوردی اول ظالم الن اوزاتدی غیرت اتشی اندامنه دوشدی •
اول شخصك کوزلری کور والری دوتماز اولدی و اندامنلرن دوشدی دیوارلر زلزلیه
باشلدی صانکه اوزرینه ییقلور سرایندن طشره قجدی و ساره انایی یانینه دعوت
اتدی سن کیمسن و احوالك ندر دیدی • ایتدی بن بری کوکی خلق ایلین پادشاهك
دوستنك عیالیم حق تعالی دوستلرینك عیالن صقلر کیمسنه اکا خیانت ایده مز •
ایتدی هیچ اولورمیکه خدا که دعا ایده سن بنم الم صاغ ایده • ساره انا دعا اتدی
الی صاغلدی • روایت اولنورکه شهوتی غلبه ایدوب اوچ دفعه بویله ایدوب اوچنجیده
بو حالی بالکلیه ترك ایلدی و تمام اکرام ایلدی و بر کوزل جاریه ویردی ها اجرك
علی دعائك یعنی بو دعاك اجریدر • انوکیچون اکا هاجر تسمیه اولندی • و ایدر

لركه مواشيدن قيوندن وغيري نسنه ويردي ۔ سارا انا سرايدن چيقوب احوالي حكايت
قصد ايدجك ۔ ابرهيم عليه السلام اندن اوكدن جمله نه اولديسه خبر ويردي ۔ شيخ بن حجر بخاري
شرحنده ايدر سارا كلجك اني نمازده كوردي اشارت ايدوب مهيم ديدي معناسي اولدركه اول نسنه كه
سارايه ديدي حق تعالي كافرك كيدني دفع ايدوب سارا خاتوني عفت ايله كوندردي تهمتدن
بري ايلدي ۔ وابرهيم عليه السلام اول محلده توطن اتمديين رجوع ايدوب فلسطين ديارينه كلديكه
شام توابعندندر ۔ اول يرده اصلا صويوق ايدي اندن بر قيو قازدي صوير يوزينه جاري اولدي
ويله لرنده اولان طعام تمام اولدي و شنلك بعيد اولدي بر چوالا الوب كتدي نقدي دخي يوق
ايديكه صاتون اله بيابانده متحير اولوب عاجز قالدي ۔ اخر اول چواله قم دولدرديكه اني كوروب
متسلي اوله لر ۔ كلوب چوالي برين قيوب اويوخويه واردي ۔ سارا هاجر ايتدي وار شول چوالده
نه وار كوروك ۔ چوالي طلو بغداي كورديلر ايكيسي اوكدوب بر مقدار اكمك بشورديلر ۔ ابرهيم
عليه السلام اوياندي يمك تكليف اتديلر ۔ نه وار ييجك ديدي ۔ اول بغداي خبر ويرديلر بر
مقدارين يمكه و بر مقدارين زراعت اتمكه قودي ۔ وحق تعالينك نعمتنه شكر اتدي
و بركتيله اول صوي يير يوزينه اقتدي ۔ عربان هر جانبدن كلوب چوق خلق جمع اولدي ۔
و بر شهر اولدي حالا كه ابرهيم اباد ديرلر ۔ اول قوم اكا متابعتدن باش چكمكين اندن
رحلت ايدوب قسط ديدكلري يره كلدي ۔ رمله ايله ايليا مابيننده در ۔ و ايليا بيت

المقدس

المقدس دن • اول حضرتك هجرتندن صكرا اول مقام نقصان اوزره اولدی • اول قوم
پشیمان اولوب كلوب یالواردیلر چوق الحاح ایتدیلر قبول ایتمدی مراجعت ایتمدی
نومید اولوب صویك نقصانندن خبر ویردیلر • ابراهیم علیه السلام دعا ایتدی اول صو
ینه اولكی كبی اولدی • لكن اصمارلدیكه حایضه كلوب اندن صو الماسون اول صو نیجه مدت
جریان ایتدی تا بر عورت كلوب خلاف وصیت عمل ایلدی اول صو ارتق یر یوزینه چقمدی
قسطده ابراهیم علیه السلام ساكن اولدی تا آخرته كیدنجه واقعهٔ عضه كه نمرودك
قزیدر روایت اولنور كه نمرودك عضه نام بر عاقله كامله قزی وار ایدی باباسندن
استدیكه ابراهیم علیه السلامی كوره • نمرود ایتدی اول آتشه بر اغلاوی اوج كوندر كول اولمشدر
البته كورمك لازم دكلدر دیدی • اجازت اولدی • بر یوجه یردن نظر ایتدی • كوردیكه جنتدن
كلمش بر تخت اوزرنده ناز ونعیم ایله اوتورر اطرافی كلستان اولمش ایدی • یا ابراهیم
نه حالدر كه آتش سنی یاقمامش • ابراهیم علیه السلام بیوردیكه بر كمسنه نك قلبنده معر
فة الله اوله انی آتش یاقمز • عضه ایتدی اجازت وارمیدر كه سنك یانوكه وارم • بیوردیكه
لا اله الا الله • ابراهیم خلیل الله • دی وكل اصلا وخوف چكمه • كندوبی قصردن آتوب
كلمهٔ توحید ایدی كتوررك آتشك ایچنه كردی آیاغی التنده اودسیوندی تا حضرت ابراهیم
علیه السلامك یانینه كلوب ایماننی تازه لدی • اندن سلامت ایله پدرینك یانینه واردی •

چون بو حالی کوردی تعجبی زیاده اولدی لکن سلطنتی خوفندن و خلقک عارتندن ایمانه
کلمدی. و قزینی مرتده اولماغه دلالت ایدوب چوق نصیحت اتدی فائده اتمدی آخر الامر دورلو
عذاب ایله قورقوتدی بینه اثر اتمدی آخر انی حرامیلر سیاست اتوکلری یرده دورت میخ
قاقوب چار میخه کرمکه امر اتدی. حق تعالی جبرائیل علیه السلامی کوندردی اول مهلکدن
خلاص ایدوب. اشهر روایتده بو سفرلرده ابراهیم علیه السلام ایله بیله ایدی صکره
اوغلومدینه نکاح اتدی اندن یکرمی ولد کلدی جمله سی پیغمبر اولدیلر علیهم السلام.
قوله تعالی. رب ارنی کیف تحیی الموتی. حسن بصری رحمه الله تعالی ایدر صحف ابراهیمده
اوقودمکه جنتده طاوس شکلنده طیرلر اولور ایمش دولرجته سنده براغاجدن بر
اغاجه اوچارلر ایمش. اهل جنت اندن یمک مراد اتسه. اول مرغ فی الحال بشوب بریان
اولوب جنت چناقلریله حضورینه کلوب یبوب تمام اتدکدن صکره اول مرغ دریلوب
واوچوب نغمه ایدرک کیدر. ابراهیم علیه السلام دنیاده بونک نمونه سین کورمک دیلدی
یا ربی بکا کوستر که بو موتایی نیجه احیا ایدرسن. حق تعالی بیوردیکه دورت طیر الوب
وانلرین و کمکلرین هوانده دوك و دورت طاغ اوزره تقسیم ایله اندن دعوت ایله
تا کیم قدرتمی مشاهده ایله. انلردخی دورت قوش اختیار اتدیلر. اکثر مفسرین ایدر
اول دورت مرغ خروس. و طاوس. و قاز. و قرغه ایدی. بونلری بوغزلیوب باشلرین

یاننه

یانینه الدیلر وتویلرین واتلرین خلط ایدوب دورت قسم ایدوب هر قسمی بر طاغه قیوب
انلری دعوت ایلدی. هر اجزا اضطراب وحرکته کلوب بری برندن ایریلوب ابرهیم علیه السلامک
یانینه کلوب باشلی باشین الوب دیری اولدیلر. ولا اله الا الله محمد رسول الله دیرک اوچدیلر.
لقد اتخذ الله ابرهیم خلیلا. حق تعالی بیوردیکه یا ابرهیم کوردکمی ایتدی. اعلم ان الله
علی کل شیء قدیر

فصل اسمعیل علیه السلامک دوغدوغن بیان ایدر

علماء تواریخ رحمهم الله تعالی ایدرلر حق تعالی ابرهیم علیه السلامه مواشیدن وغیریدن
نعمت فراوان ویردی. خاطر شریفنه کلدیکه یا رب بکا دنیا واخرت نعمتلرین میسر
ایتدک اکر بر اوغل دخی نصیب ایتسک منصب نبوت ایله مشرف اوله وبندن صکره خلقی
دینه دعوت قیله نعمت تمام اولور ایدی. وساره انا دخی بر مراد اوزره موافقت ایتمش
ایدی. رأیلری اکا مقرر اولدیکه هاجر انانی ابرهیم علیه السلامه باغشلایه تاکیم مراد
حاصل اوله. هاجر انا غایت جمیله خاتون ایدی وکنج یاشلو ایدی. اول حضرتک شرف
مصاحبتیله مشرف اولوب حضرت اسمعیل علیه السلام وجوده کلدی. بر جمال
باکمال ظهور بولدیکه مثلی کورلمش دکل ایدی. عربی لساننده اسمو بیلدر لکن اسمعیل
نامیله مشهور ایدی. چونکم اول حضرتک صلی الله علیه وسلم نوری اکا منتقل اولدی
جمله خلق اکا محبت ایتدی. خصوصا حضرت ابرهیم علیه السلام شول دکلو محبت

اندیکه اصلا کندودن ایرمامز ایدی ودایما قوجاغنده کتورر ایدی برمرتبه واردیکه ساره
انایه غیرت دشدی . زیرا اول نور شریفی کندویه منتقل اولور ظن ایدر ایدی .
ویمین ایتدیکه البتده هاجرک برعضوندن کسوب خلقتین تغییر ایلیه . هاجر فهم ایدوب
فرار ایتدی بر زاویه ده صاقلندی . ابرهیم علیه السلام ساره خاتوندن شفاعت ایدوب
تمنی ایچون قولاغنک یموشاغن دلوب مستور اولان یرندن برمقداردن لحم زایدن
قطع ایله . اندن بو معنی خاتونلره سنت قالدی . بوندن صکره ینه سارهنک خاطری
هاجردن خشنود دکل ایدی . حضرت ابرهیم علیه السلام حقوق سابقه بناء خاطرین
رعایت ایدر ایدی . سارهنک مرادینه مطابق جناب رب العزتدن خطاب وارد اولدیکه
سارهنک خاطرین رعایت ایدوب هرنه دیلر ایسه ایلیه . سؤال اتدیکه خاطرک نه دیلر
ایتدی هاجری اوغلی ایله بر بیابانه برکه صو اولمایه و زراعت وادم زاد اولمیه التوب
قویه سن . ابرهیم علیه السلام توقف ایتدی . جبرائیل علیه السلام کلوب دیدیکن ایله دیدی
ینه توقف ایتدی واروب بر براق جنتدن کتوردی ابرهیم علیه السلام سوار اولوب
هاجر واسمعیل علیه السلامی قفاسنه الدی جبرائیل علیه السلام بیله سنجه بیابان
قطع ایدوب ام القری . که حرم مکة مکرمه اولدوغی موضعدر اورایه کتوروب
زمزم اولدوغی مقامده ایندی امر الهی بودرکه بورایه قویاسن . اول زمان مکة

مشرفه

مشرفه طاشلق ومغیلانلق یر ایدی. صودن و زرعدن بر نسنه یوق ایدی.
بیت المعمور اندن منتقل اولمش ایدیکه آدم علیه السلام جنتدن کتورمش ایدیکه
بیانی کچمشدر. اول مکانده هاجره واوغلنی قیوب بر انبان خرما وبر مطهره صو
یانلرینه قویوب یالکوز توجه ایتدی. هاجر اردندن سکردوب فریاد ایتدی. اصلا جواب
ویرمدی وملتفت اولمدی. زیرا اسارن اوبله شرط ایتمش ایدیکه صوسز واکمکسز بر
قوراقلق یرده قویه وسوز سویلمیه. هاجر آنی کوردیکه جواب ویرمز. ایتدیکه اول
الله حقیچون که سنی خلیل اتخاذ ایتدی بزی بونده الله امریله می قودک. ابرهیم علیه السلام
بلی دیدی. هاجر ساکن اولوب بزی ربمز ضایع ایلمز. رضیت بالله ربا حسبی الله
علیه توکلت. دیدی وقلبنی کرم الهیه یه محکم ایلدی وهاجر تنها قالوب دعایه ال
قالدوروب تضرع ایتدی. کاه اسمعیل علیه السلام آناسنه نظر ایدوب اغلار ایدی.
وکاه مادری اسمعیله نظر ایدوب اغلار ایدی. اول خرمادن ییوب واول صودن
ایچوب اوغلانی امزرر ایدی تاکیم صو وخرما تمام اولدی. صوسزلق غلبه ایلدی
اسمعیل علیه السلامی یره قودی وکندونک واوغلانک حیاتندن امید کسدی.
آخر الامر قالقدی اوله که برمدد یتشه دیو صفایه قریب ایدی آکا چقدی هیچ نسنه
کورمدی. واندن یوریوب مروه یه واردی یوکسک یردن اطرافه نظر ایتدی بر خبر

وبر اثر بولمادي ۔ يدي كره بويله ايتدي مناسك حجدن بو سنت اولدي ۔ يدنجيده مروه جا
نبندن بر آواز اشتدي اما كمسه‌يی كورمدي ۔ ندا ايدن جبرائيل عليه السلام ايدي ديديكه
يا هاجر مكانني يوقلا حق تعالى سنك اوغلوكی ضايع ايلمز بو حالده اوغلك باباسيله
كعبه‌يی بنا ايتسه كركدر ۔ هاجر مراجعت ايتدي اسمعيل عليه السلام ياننده جبرائيل
عليه السلامي كوردي ۔ اي ضعيفه سز كمسز ۔ ابراهيم عليه السلام عيالی يوز ديدي ۔
يا بو تنها بيابانده سزي كيمه اصمرلدي ديدي ۔ خدايه اصمرلدي ديدي ۔ سزي بر پادشاهه
اصمرلمش كه مهماتكز كافيدر ۔ اندن نظر ايتدي كوردیكه بر لطيف صو آقار ۔ اول
صوينك ظهورنده نيجه روايت وارد روايات وارد اولمشدر ۔ بعضيلر ايدر اسمعيل
عليه السلامك اوكجه سي يرده بر محل ايتدي اندن صو روان اولدي ۔ بر روايتده جبرائيل
عليه السلامك مبارك اياغيله اول صو اجرا ايتدي ۔ بر روايتده قنادي اوجيله يري
شق ايتدي ۔ هاجراني كوروب شاد اولديلر اوغليله ايچديلر صوسزلقدن واچلقدن
خلاص اولديلر ۔ بو زمزمك خاصه سندن كه نه نيته ايچلسه حاصل اولور ۔
اندن مطهرسين دولدرمق استدي ۔ جبرائيل عليه السلام ايتدي حاجت يوقدر
دايما بو صو آقار منقطع اولماز ديدي ۔ بر مقدار طاش خرده سين جمع ايدوب اطرافنه
دوزوب دوكدي صو بيابانه كتمسون ۔ بر آواز اشتدي قورقمه حق تعالى بو ابي زياده ايدر ۔

وبو مقامي

و بو مقامی عبادت خانه ایدر و اوغلوک پیغمبر اولور • و بالجمله مکهٔ مکرمه نک
بناسینی و قیامت احوالینی ذکر ایتدی • هاجرنک خاطری خوش اولدی • فخر عالم صلی
الله علیه و سلم بیوردیکه الله تعالی اسمعیل اناسینه رحمت ایلسون اگر حالی
اوزره قویا یدی زمزم اقار صو اولوردی • هاجر ایله اسمعیل علیه السلام بر مان
انده اولدیلر تا کیم جرهم قبیله سیله ابرهیم علیه السلام نک عمولری اولادیدر
و یمنده ساکنلردر تجارت ایچون شام جانبینه هر سنه کیدرلر ایدی طاغدن ایندیلر
صوسزلق غایت غلبه ایتمش ایدی و اول اطرافده صو یوق ایدی • ناگاه بر بولک
قوشلر انده جمع اولمشلر • ایش کورمش پیرلر ایتدی بونده اصلا بو مقوله مرغان
کورمدک و صو اولمیان یرده بونلر جمع اولماز البته بونده بریکی صو پیدا اولمشدر
ایکی نفر کمسنه تجسس ایچون ارسال ایتدیلر کلوب بر اب جاری کوردیلر یانینده
بر خاتون و بر کیچیرک ولد اوتورورلر • سؤال ایتدیلر سن جن و یا خود انس نوعندن
مسن • هاجر احوالینی ذکر ایدوب بو صویی حق تعالی بکا و اوغلومه احسان ایتدی
ایتدیلر بونده اخر کمسنه نک حقی وار میدر • خیر دیدی • یمانیلر اول مقامی کندو
مواشیلرینه و دوه لرینه اوتلاتماغه غایت موافق کوروب هاجردن قومنک اول
سرچشمیه کلمسنه اذن طلب ایتدیلر • هاجر قبول ایتدی • جرهمیلرکه رئیسی مضاض بن

عمر نام کمسنه ایدی انلرك عمیلری اولادینه قطور ادیرلردی . انلرك سرداری
سمیدع بن عامر ایدی . بو ایکی قبیله که مضاض مکه نك یوقارو سنده . سمیدع
اسفلنده نازل اولدی . واول مقام کریمه عمارتلر و بنالر اتدیلر . وهاجرك و اسمعیلك
رعایتنده سعی بلیغ ایلدیلر . واکثر جرهمیلر ایله مصاحبت ایدوب اسمعیل علیه
السلام انلردن نشو ونما بولدی . وانلر ایله لسان عرب تکلم ایدوب . شیخ ابن حجر
رحمه الله تعالی ایدر اول لسان عربی فصاحت اوزره تکلم اندن صادر اولدی .
واسمعیل عبرانی لسانده مطیع الله دیمکدر . وهر ای بر روایتده هر سیل ابرهیم
علیه السلام براقه سوار اولوب کلور عیالن کورر ایدی . صباح شام اقلیمندن
چقوب قوشلوغن مکه یه کلوب نظر ایدوب علی الفور دونر ایدی ایکندوین ینه
شامه کلور ایدی . ساره یمین ویرمش ایدیکه اصلا انمیه وهاجر ایله مصاحبت
اتمیه همان دونوب کله . ونیجه بر اوسلوب اوزره کچدی تا کیم اسمعیل علیه السلامك
عمری اون یاشنه ایردی . ساره اجازت ویروب گاه بر ایکی کیجه یانلرنده اولور ایدی
بو اثناده واقعه سنده اوغلنی بوغزلمق امر اولندی . اگرچه ذبح اولنمق اسمعیل یا خود
اسحق علیهما السلام حقنده اولمشدر دیو اختلاف ایدوب هر طائفه نك دلائلی
واقع اولمشدر . انا ابن الذبیحین حدیثی مشهوردر . اسمعیل علیه السلام حقنده اولمق اوزره

بیان

بيان اولنديغي **فصل اسمعيل عليه السلام ذبحن بيان ايدر** صحابه دن بر طائفه
ذبيح الله اسحق عليه السلام دردي بو دليل ذكر ايتديلر و بر طائفه اسمعيل عليه السلام
دردي بو دليل اقامت ايتديلر جايزدر كه ايكيسنه بو ابتلا واقع اوله لكن اجدادِ
سيد المرسلين دن عليه الصلاة والسلام اولماغن واسمعيل عليه السلام
حقنده اولان دليل قوي اولدوغنه بناء انك حقنده ذكر اولنور بلكه ذبحه
سبب بر نيجه روايت وارد اولمشدر بر روايت بودر كه ابرهيم عليه السلام نذر ايتديكه
حق تعالى بكا بر اوغل احسان ايدرسه حق تعالى يه شكرانه بر قربان ايده اسمعيل
واسحق عليهما السلام دوغدقدن صكره اونتوردي بر كيجه واقعه سنده كوردي كه
كعبهٔ مكرمه ده قربان اولنور بر ده بر شخص ايدر كه الله تعالى امر ايتديكه نذرك مقتضاسي
اوغلوكي قربان ايده سن ايكنجي روايت اولدر كه حق تعالى بيوردي كه اسلم قال
اسلمت لرب العالمين اسلام تسليم اقتضا ايدر هر خصوصده بدنده وولده
وماله حق تعالى مراد ايدركه بو اوجنده دخي امتحان ايده تا كيم تسليمي مقرر ومبين
اوله بدنن نار نمرود ايله امتحان ايتدي زر خالص اولماغن امتحانده كامل العيار
كلدي ومالي خصوصنده بر ملك سائل شكلنده كلوب الله تعالى نك اسمني ذكر ايتدي
جمله ما ملكن ويردي عن قريب تفصيلي اوزره بيان اولنه ان شاء الله تعالى

اندن صکره مراد اتدیکه اوغلی خصوصنده دخی امتحان ایلیه • بر روایتده وارد اولمشدر که
ابرهیم علیه السلامک بر بقره سی وار ایدی انک بر بزاغسی وار ایدی غایت ایله مقبول
ایدی حتی جمله اهل بیت اکا عاشق مائل اولمشلر ایدی • واول بقره دخی بر مرتبه محبت
اتمش ایدیکه یانندن اولماسه علف یمز ایدی • اتفاق بر کیجه بر جماعت قنق کلدی
اول بزاغوبی قونقلر ایچون بوغزلدی • اول بقره بوغازلدقلری یرده اولوب ولدینه
نظر ایدر ایدی • حق تعالی انک مکافاتنی اوغلونک ذبحنی امر اتمک ایله ایلدی ∴
نقل اولنور که بر کمسنه بر بوزاغوبی آناسی یانندن بوغزلدی الی قورودی • بر کون بر قوش
یاوریجاغی یواسندن دوشمش کوردی صول الیله قالدروب یواسنه قودی • حق تعالی
تکرار سالم اتدی • و بر ندا اشتدیکه رحم اتدک بز دخی رحم اتدک • کوکل قاتیلغن
اتدک سنی عذابه کرفتار اتدک • بر روایت دخی اولدر که حق تعالی ابرهیم علیه السلامی
خلیل اتخاذ ایدیجک ملائکه دیدیلر که الهی ابرهیمک مالی وار اوغلی نفسی وار ∴
انسانک بونلره تعلقی مقرردر خلیل اولماغه نیجه صالح اولور • حق تعالی انی امتحان اتدی
جبرائیل و میکائیل علیهما السلام آدم صورتنده کلوب ابرهیم علیه السلامک یاننه
کلدیلر علی الفور انلره طعام کتوردی یییک دیدی • بونلر ایتدیلر بز اجرسز یمزز
بیوردیکه اولنده الله تعالی نک اسمنی ذکر ایلک • بونلر ایتدی حق تعالی سنی خلیل اتخاذ

اتمکه

اتمکه لایقدر. اندن اول ایکی ملک ابرهیم علیه السلامک اردنجه صحرایه کتدیلر قیونلرین
یوقلماغه کتمش ایدی. ایدرلرکه ابرهیم علیه السلامک اون ایکی سوری قیونی وار ایدی
اون ایکی بیک کلب بکجسی وار ایدی. هر کلبک بوینده بر طوقی وار ایدی بیکر
درهم ایدی. برکون ایتدیلر بو التون طوقی کلب بوغازینه طقارسن. ایتدی دنیا
مردار در سنک بوغازینه لایقدر. محصل الکلام جبرائیل علیه السلام سائل صور
تنده کلوب بو سوریلر کیمکدر دیدی. الله تعالینکدر دیو جواب ویردی بنم الده امانتدر
ایتدی بوندن صاتمق جایز میدر. ایتدی بر کره ربمک اسمن ذکر ایله ثلثی بونلرک
سنک اولسون. جبرائیل علیه السلام حق تعالینک اسمن ذکر ایتدی. روایت ایدر
لرکه اول اسم لا اله الا الله ایدی. بر روایتده سبحان الملک القدوس ایدی. بر روا
یتده سبحان من عظیم ما اقدمه. سبحان من قدیم ما اکرمه. سبحان من کریم
ما احلمه. سبحان من حلیم ما ارحمه. بو کلامدن بر شوق کلوب بردخی ذکر ایله ثلث
آخر سنک اولسون شوقی زیاده اولدی. بردخی ذکر ایله بر ثلثی دخی سنک اولسون دیدی
شوقی زیاده اولوب بردخی تکلم ایله کلاب قلاده لری سنک اولسون. اندن برکره
دخی ایت حجت ایله اولنجه قولک اولایم دیدی. جبرائیل علیه السلام ایتدی بن سنی
امتحان ایچون کلدم کندو مالکه تصرف ایله. ابرهیم علیه السلام ایتدی الله تعالی

يولينه سبيل اتدوكمي تكرار رد ايلمزم ۔ بونده ايكي روايت واردر بري اولدركه حق تعالى
بيوردي اني صاتوب اقچه سيله عقارات اله و وقف ايده فقرايه طعام اولنه قيامته دك
باقي اوله ۔ بر روايتده اول سوريلري صالي ويرديلر بياباني اولان قيونلر و كچيلر و اهولر
انك نسلندندر قيامته دك ادم اوغلاني انلردن منتفع اولورلر ۔ بو امتحان ماليدر ۔
امتحان بدني اتش نمرود ايله اولدي نته كيم ذكر اولندي ۔ اما اوغلي ايله اولان بو وجهله دركه
بر كون كه ذي الحجه نك سكزنجي كوني ايدي ۔ عبادت اتديكي محرابده اويخويه واردي واقعه
سنده كوردي كه بر ملك باشي اوجنده اوتورر و اسمعيل عليه السلام يانينده دورر ۔ ايدركه
بن حق تعالى نك رسولييم شويله امر ايلديكه بو اوغلي قالق قربان ايله ۔ غايت خوف ايله
اوياندي عجبا رحمانيميدر يا خود شيطانيميدر ۔ اول كون اول فكرده اولدي انوكيچون
اول كونه ترويه ديديلر ۔ تكرار ايكنجي كيجه اول واقعه كوردي بلديكه رحمانيدر اول كونه
عرفه ديديلر ۔ اوچنجي كيجه ينه كوردي ۔ اول ملك كندو ايله برآش كتورمش و ايدرلركه يا ابراهيم
يا ابرهيم سني حق تعالى معصيته دلالت اتمز طاعته دلالت ايدر ۔ حضرت ابرهيم عليه
السلامڭ يقيني زياده اولدي ۔ و بر روايتده وارد اولمشدركه واقعه سنده كوردي كه رب
العالمين ايچون قربان ايله ديديلر ۔ بش يوز قيون قربان اتدي ۔ اتش كلوب اول قرباني
ديه باشندن الدي ۔ ينه بو واقعه كوردي يوز دوه قربان اتدي ۔ ينه كوردي ايتدي

نه قربان ایدیم . اوغلوڭ اسمعیلی دیدیلر . مرادی نه ایدوکن بلدی اندن هاجره
ایتدی اسمعیلی یوپاك ایله کوزلرینه سرمه چك ولطیف بخور ایله تطییب ایله
زیرا بر دوستڭ زیارتنه کیده رم . واسمعیله علیه السلام ایتدی بچاق وایپ
بلکیجه آل نیلرسن دیدی . جایز که اودونه راست کله وز دیدی . بر روایتده
قیونموزه اوغرارز بلکه الله تعالی رضاسیچون قربان ایده وز دیدی . اندن روان
اولدیلر . اثناء طریقده پدرندن سؤال ایدر ایدی قنده کیدرسن . ایتدی دوستمه
اوی نیره ده در دیدی . اول اودن ومکاندن منزهدر دیدی . پیر وکوك انڭ
ملکیدر . ایتدی ای پدر برمله اوتورب یمك یرمیه . ایتدی اول یمکدن وایچمکدن
مقدس در . برمقدار کتدیلر . شیطان ایتدی اگر بو وقتده بونلره فرصت بولمازسم
اصلا ارتق مجال اولمز . اول لعین بیر صورتنده هاجره کلوب سؤال اتدیکه
اوغلوکی ابرهیم علیه السلام قنده التدی . ایتدی بر دوست زیارتنه التدی .
شیطان ایتدی یوق انی بوغازلمغه التدی . پدر اوغلنی بوغزلمز شفقت مانعدر
ایتدی ظن ایدر که الله تعالی امر اتمشدر . هاجر ایتدی الله تعالی نڭ امرینه موا
فقت لازمدر جان وداً دن مقبولمزدر . اندهیوز بولمایوب عقبلرندن ایرشدی
اسمعیل علیه السلامه کلدی بیر صورتنده . بیر روایتده بر بیاض قوش شکلنده ایتدی

ایتدی هیچ بلورمسن سنی قنده التون ایتدی دوستك زیارتنه . ابلیس ایتدی
والله سنی قتل اتمکه التون . اسمعیل علیه السلام ایتدی هیچ کوردکمی بابا اوغلنی
قتل ایلیه . ایتدی شویله ظن ایدرکه الله تعالی امر اتمشدر . اسمعیل علیه السلام
ایتدی الله تعالی امر ایدیجك سمعا وطاعه . انده دخی یوز بولمادی . حضرت ابرهیم
علیه السلامه توجه ایتدی دیدیکه یا ابرهیم والله غلط ایتدك شیطان سکا
وسوسه ویردی زنهار اوغلوکی قتل اتمه پشیمان اولورسن فایده اتمز . ابرهیم
علیه السلام شیطان ایدوکن بلدی . والله بو امر حقدر . سن شیطان سن ابرهیمه
والنال قویمزسن دیدی خایب وخاسر دوندی . وروایت اولدرکه ابلیس اول
طاغك طبقه لرنده صاقلنوب اسمعیل علیه السلامه ایتدی یا اسمعیل شمدی سنك
قانوك دوکلور و قبرك بنم ایچمه اولسه کرکدر . بدرینه شویله خطاب کلور بو طاغدن .
ابرهیم علیه السلام ایتدی شیطان سوزلره التفات ایلمه . چونکم ثبیر طاغنه ایرشدیلر
یدی قات کوکك ملائکه سی اغلاشدیلر . سبحان الله بر پیغمبر بر پیغمبری بوغزلمغه کیدر .
ثبیر شعبه سنه کلدکده بوزاری اچدی وایتدی . یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحك فانظر
ماذا تری . یعنی ای بنم اوغلم واقعه ده کوردمکه سنی بوغزلرم نظر ایله سنك دخی رایك ندر .
علما رحمهم الله تعالی ایتدیلرکه بو مشورتی اوغلانی صبر ایدرمی یا خود اضطراب

ایدر

ایدرمیسی اتی امتحان ایچون اتمش ایدی. اسمعیل علیه السلام ایتدی ای پدر حق تعالی
بنی ذبح اتمکه امر اتدیسه اتدی دیدی. وهب بن منبه رضی الله عنه ایدر شویله کیم
بو سوزی اشتدی شول قدر سوندیکه پدری تعجب اتدی. ودیدیکه ای اوغل سنی قتل
اتمك خبرین ویردم سن بودکلو سرور حاصل ایدرسن. ایتدی ای پدر نیجه شاد ان
اولمیام که بنم مراد ومقصودم دوست رضاسیدر وجهی اوزره ملاقاتدر تاکیم بنی جوار
رحمتنه وجنتنه ادخال ایلیه اگر دنیا عمری دکلو صعب بلالر چکسم اول دولت یینه ارزانیدر
فکیف که سهولت ایله میسر اولیور. یا ابت افعل ما تؤمر ستجدنی ان شاء الله من الصا
برین. مامور اولدوغنی ایله سندن اوغلوکی فدا اتمك. وبندن جان فدا اتمك در
تیزجك مهمکی کور. زیرا جانم دوست لقاسنه مستعجلدر. ای پدر سنی اتشه القا اتدکده
صبر اتدك حق تعالی سندن راضی اولدی. بن دخی بوغزلنمغه صبر ایدهیم اوله که حق تعالی
بندن راضی اوله. اگر سندن مفارقت ایدرسم ربمه ملاقات ایدرم. واگر دنیا نعمتلرندن
ایریلورسم عقباده جنت نعمتنه واصل اولورم. ای پدر قتلمی اساندر بنم غمم سندن
اوتوریدر الکله اوغلوکی قربان ایدهسن جمیع عمرکده اول غم سندن کتمز وحسرت
اخر عمرکزدك زائل اولمز. ای پدر خلیله اوغلنی جایز دکلدر. ادیوماسك بو محنت واقع
اولمازایدی. اندن صکره ایتدی ای پدر نیچون ویرمدك والدهمه وداع ایدهیم ویری

بر يمزك بوينينه صار مشوب اغلاشيدلك ابرهيم عليه السلام ايتدي خبر ويردمكد
جايزكه سندن ياخود والدكدن برتهاون واقع اوله مؤاخذه اولاون ابتدي اي پدر
بنم سنك رضاكدن غيري برمرادم يوقدر سنك كبي باباڭ حقيني ادا ايتمك محض
سعادتدر خصوصا رضاء الله واطاعت امر الله دخي واقع اوله لكن اكر دستور
واريسه برقاچ وصيتم واردر حضرتكه دييه يم سويله اي سعادتلو اوغلم ديدي
اولا بري بودركه براييپ ايله الم واياغم محكم بند ايده سن جان اچيسيله بر
تقصير واقع اولمايه ايكنجي مبارك اتكڭ محكم قالدر تاكيم قانمدن دوقنوب نقصان
اولماسون اوچنجي بچاغڭي محكم بيله تاكيم بكا جان ويرمك اسان اوله وسكا امره امتثال
امتثال سرعت اوزرينه اوله دردنجي ذبح ايدركن يوزمه بقمه جايزكه بابالق شفقتي
برخلل ويره بو وصيتلردن صكره ابرهيم عليه السلام نعم العون انت على امر الله
تعالى اي بنم اوغلم نه كوكچك ياردمجيسين حق تعالى نك امرين ادا ايتمكه بشنجي وصيتم
اولدركه بنم كوكلكم چيقاراندن بني ذبح ايله كه قان بولاشماسون اندن والده مه ايلت
بندن سلام ايله بنم رايحه مي بو كوكلكدن السون واغلامسون متسلي اولسون واندن
مرادم اولدركه چوقلق الم چكمسون ايتديكه سندن اول شفاعتچك رب العزته
كتدي وسني حق تعالى دن ديلك ايدر وغيري نسنه استمز اميدم دركه حق تعالى

رد

رد ایلمیه. التنجی وصیتم اولدر که هر قچن که بر بنم یا شمده کمسنه کورسن بنی خاطرکه
کتوروب اونوتمیه سن. چونکم ابراهیم علیه السلام بو بویرک یا قیجی کلماتی اشتدی کوزندن
یاشلر روان اولدی. وایتدیکه. یا رب ارحم ضعفی وکبر سنی. یعنی ربم بنم ضعفمه وپیرلکمه
رحم ایله. الهی ان لم ترحمنی بشوب ذنبی. فارحم هذا الولد الصبی الذی لا ذنب له. ربی اگر
بنم کناهم سنتامتندن اوتوری رحم اتمزسک بو معصوم یاکه رحم ایله. اندن صکره اسمعیل
علیه السلام جناب رب العزت تعالی قالدوروب ایتدی الهی مرادم اولدرکه بو الامه صبر میسر
ایله. اندن یوزین پدرینه ایلدی ای پدر مشاهده ایلرمیسن که کوک قپولری اچیلوب
ملائکه نظر ایدوب کمال حیرتلرندن حق تعالی یه سجده ایدوب وبزم حالمزه حسرت
چکرلر وطاغلر زلزلیه دوشدی وملائکه حق تعالی یه مناجات ایدوب بر پیغمبر پیغمبره
بچاق چکوب باشی اوجنده دورر سنک رضاک قتل اتمک مراد ایدر. یا رب سن بونلره
مرحمت ایله نظر ایله. ابراهیم علیه السلام چونکم بو کلامی استماع اتدی الن یوزینه دو
توب چوق اغلادی وجمله ملائکه بیله اغلشدیلر. اسمعیل علیه السلام ایتدی شرط
محبت اولدرکه تعلل وتوقف اولنمیه. یا ابت افعل ما تؤمر. ابراهیم علیه السلام بچاغی
بیلدی شویله سوفلکه نار اولدی اوغلینک باشی اوجنه کلدی مبارک بوغازن دوتدی
وایتدی. هذا ولدی وزینة قلبی وقرة عینی. الهی بو بنم اوغلم وقلبم زینتی وکوزم نوریدر

وقربان اتمك مراد ایتدك حالا نیت صادقه ایله سندن اوتوری قربان ایدرم وسکا
حمد وثنا ایدرم یارب بو ولدی عزیزمك ذبحنده بکا صبر ویر و بچاغی بوغازینه ایدوب
بسم الله وبالله • اللهم تقبل مني وارني ما وعدتني • قیامتده دك وداع ایتدم ملاقات
قیامت کونی اولور • اسمعیل علیه السلام ایتدی ای پدر بو معقوله کلماتی غیری کون
اندن
ایده سین امر حقه استعجال ایله تاخیرده عقوبتدن قورقارم • ایتدی الهي فديت
لك نفسي ورضيت بقضائك علي فتقبل مني • بعض روایتده بوندن صکره ایتدی
ای پدر الم وایاغم چوز تاکیم ملائکه بنی اختیارم ایله ذبح اولندوغم کورسونلر کیم
ابن خلیل امر جلیله مطیعدر • الن وایاغن چوزدی واوغلنك محبتن قلبندن
اخراج ایدوب الله تعالی نك اسمین ذکر ایدرك قوت تام ایله بوغازینه بچاغی اوردی •
جبرائیل علیه السلامه خطاب کلدیکه علی التعجیل یتش سدرة المنتهی دن بچاغن یوزین
دوندر دیدی • سدی رحمه الله تعالی ایدر حق تعالی مبارك بوغازینه نحاسدن بر صحیفه
ایتدی • هر بار کم بچاغی تورتدی ایسه کار اتمدی • ای پدر کانه شفقتك غلبه ایدوب
محکم بچاغی اورمغه ممکن اولمادی یوزومه نظر اتمه دیدی تاکیم خدمتده قصور
اتمیه سین اویله اتدی • فلما اسلما وتله للجبين • تکرار بچاغی غایت محکم بیله
دی وبوغازینه قوتیله اوردی بینه کار اتمدی • ایتدی ای پدر اوجی شاه طمارینه

قویوب

قویوب بصدر اوّل طمارلرم قطع ایلد . اویلا اتدی ودزیله بصدی بچاق ایکی قات
اولدی اصلا اثر اتمدی . ابرهیم علیه السلام غضب ایدوب بچاغی یره اوردی . ابرهیم
علیه السلامه بچاق سوزه کلوب ایتدی نمرود سنی آتشه اتدوغی وقت آتش نیچون
یاقمادی . آتشه یاقمه دیو امر اتدی . بچاق ایتدی یا ابرهیم حق تعالی آتشه بر کره یاقمه
دیدی . بکا یتمش کره کسمه دیو جواب کلدی بنی معذور دوت یا ابرهیم . ابرهیم علیه
السلام توقف ایلدی . اسمعیل علیه السلام امر حقه اطاعت ایلد کنهکار اولمیالم
دیدی . ابرهیم علیه السلام بو ایکی امر مابیننده متحیر اولدی . ندای رب العزت کلدیکه
قد صدقت الرءیا انا کذلک نجزی المحسنین . سن رءیاکی تصدیق ایتک اتدک
و سکا دوشنی ایلدک . حالا مناسب اولان لطف و کرمی کور قفاکه نظر ایله .
چونکم نظر اتدی طاغ جانبندن بر قوچ کوردی قرق ییل و بر روایتده سکسن ییل جنتده
اوتلامش ایدی . بو سنک اوغلوکه فدا ادردیو خطاب واردا اولدی . مرویدر اول
قوچ هابیل قربان اتدکی قوچ ایدیکه حق تعالی جنتده بسلدی . بر روایتده کوردیکه اول
قوچ کوکدن نازل اولور ایکی ملائکه اندررلر . بو سوزک تحقیقی عن قریب ذکر اولنور
ان شاء الله تعالی . ابرهیم علیه السلام اسمعیلی حالی اوزر بغلوقودی کندی اول قوچک
اردینه دوشدی قوچ فرار اتدی جمرهء اولی یه واردی . ابرهیم علیه السلام یدی طاش اتدی .

جمرهٔ وسطی ده یدی طاش • وجمرهٔ کبری ده یدی طاش اتدی • مناده قربان اتدکلری

یرده ذبح ایلدی • اول زماندن رمی جمار وقربان مناسکدن اولدی قیامته دک ∴

روایت اولنور که جبرائیل علیه السلام فدا کتوروب الله اکبر دیدی • ابرهیم علیه السلام

لا اله الا الله دیدی • اسمعیل علیه السلام کوزین اچوب الله اکبر ولله الحمد دیدی

حق تعالی یه بو کلمات خوش کلوب شعار حجدن ایدوب ایام تشریقده بش وقت نمازدن

بو امته واجب قلدی • بو اثناده جبرائیل علیه السلام اسمعیل علیه السلامک باغنی

چزوب دیدیکه حق تعالی بیوردیکه هر نه مراد ایدرسک استه • یوزین یره ایدوب

اللرین جناب رب العزته قالدردی ایتدیکه یا ربی هر مؤمن موحدکه دنیادن ایمان

ایله کیده سن انی یارلغه وکناهلرین عفو ایله ومغفرت ایله • حق تعالی بیوردیکه قبول

ایتدم • ابرهیم علیه السلام کلوب سنده بنده کیم چزدی دیدی • اول مهلکدن خلاص

ایدوب فدا کوندرن چزدی دیدی • سؤال قیون کوندروب دوه وبقر کوندرممکه حکمت

نه در • جواب ابرهیم علیه السلام هاجر یانندن کیدوب بچاق واپ الدیغنه سبب

قیون قربان ایدرم دیدی • انی تصدیق ایچون قیون کوندردی • یا خود فقرانک خاطری

ایچون دوه یه وصغره قادر اولمازلر • یا خود بر کمسنه یالکوز اولدوغی وقت یعنی مشترک

قربان اتمیجک کومه مستحبدر که انک ایله اکتفا اولنه • سؤال فدایی عظیم ایله وصف

اتمکده

أتمكه باعث ندر بعضيلر ايدر جنّه سي بيوك ايدي فيل دگلو ايدي بعضيلر ايدر
هابيلك قرباني وحق تعالى نك مقبولي وجبرائيل عليه السلام كتوردي وخليل اللهك
هديه سيدي واسمعيلك فداسي اوليجق اوليجك لاجرم عظيم اولور روضة الأصفياده جعفر
صادقدن رضي الله عنه نقل اولنور كه اسمعيلك قربان اولماسندن خليل الله عليه
السلام سؤال ايتدي حق تعالى بيوردي كه الننده حبيبمك نوري وار ديرن اني قتل
ايتدرمزم ابرهيم عليه السلام ديلديكه اول حضرتك مرتبه سندن برشمه معلومي
اوله مجابي حق تعالى كشف ايدوب محمد صلى الله عليه وسلم وآل واصحابنك مراتبن
ودرجاتن ابرهيم عليه السلامه مشاهده ايتدردي وايتدي بونلر سنك اولادكدندر
ما بينلرنده حضرت امام حسينك شهادتي مرتبه سن كوردي ايتدي الهي بو درجه
كيمكدر ديدي حق تعالى بيوردي كه بن اسمعيل عليه السلامه فدا قبول ايتدم ذبح
عظيمدن مراد اولدرقيون همان سنت اولسون ايچون واقع اولمشدر ذبح ديمكه
قرآن عظيمده لايق بودر روايت اولنوركه ابرهيم عليه السلام قربان ايديجك اول
چكرين برياني ايدوب ايكيسي ايي تناول ايتديلر اندن صكره اتفاق ايتديلركه بو سري
هاجردن صاقليه لر اول خودخانه قيوسنده منتظر ايدي چونكم كوزي والده سنه
دوش اولدي كندوبي يكه مدي اغلادي هاجر انك بكاسن كوروب قرشو كلدي

واحوالن سؤال ایتدی اسمعیل علیه السلام ماجرایی خبر ویردی • هاجر یوزین
یوزینه سوروب حق تعالی یه شکر ایتدی **فصل بو واقعۀ غریبه ده واقع**
اولان نکات ولطایف واشارات بیاننده در اون بش لطیفه
ذکر اولنور **اما اولکی لطیفه** ابراهیم علیه السلام ولدینک ذبحی خصوصنده وحی
کلمیوب واقعه سنده امر اولنماغه سبب ندر • بلکه انبیا علیهم السلام
کمینه واقعه ایله • وکمینه ظاهر وحی ایله معامله اولنمشدر • حق تعالی مراد
ایتدیکه خلیلنه ایکیسندن بیله نصیب واقع اوله • نتکیم محمد رسول الله صلی الله علیه وسلمه
حدیبیه تمامنده فتح مکه کوسترلدی اول واقعه نک تحقیقی غیری سنه ده واقع اولدی •
بعضیلر ایدر ناحق یره قتل اکبر کبایردن در • ایی وحی ایله امر ایتمدی واقعه ده
امر ایدوب فدا ایله تدارک ایتردی • بعضیلر ایدر تاکیم ابراهیم علیه السلامک
قدری ملائکه مابیننده ظاهر اوله که حین ذبحده کوکل قبولری اجیلوب ملائکه نظر
ایدرلر ایدی • وایدرلر ایدی مجرد واقعه ایله بر عظیم پیغمبری ذبح ایتمک مقرر ایتدی
دوست دوستنه لایق ایمش • یا ظاهر وحی وارد اولسه نلر ایشلر ایمش • اهل
اشارت ایدرلر واقعه ده کوستردیکه دوستنه اویوخو مناسب دکلدر • نیتکیم اسمعیل
علیه السلام ایتدی ایی پدر نیچون اویودک که بویله عظیم ابتلایه اوغرادک وادم

علیه

عليه السلام جنتده اويودى اكا ديديلر كه الحضرة والنوم ۰ هم حضور محبوب وهم اويخو
اولماز ۰ ويوسف عليه السلام اويودى سكسن ييل باباسندن دور اولدى ۰ داود
عليه السلام اويودى دينلديكى ياد اوود هم خلافت اولماز حبيب الله صلى الله
عليه وسلمه ۰ قم الليل الا قليلا بيورلدى ۰ خليل اويودى واقعه سنده اوغلوكى بوغزله
ديديلر **ايكنجى لطيفه** ابرهيم عليه السلامه اوغلنى قتل ايلمكه امر اولنمغه حكمت
ندر تاكيم دوستنك قلبى غيريدن خالى اولوب غيرة الله اقتضاسى بودر ۰ چونكم اسمعيل
عليه السلام اون اوج ياشنه واصل اولديكى يدرك اول سنده محبتى محكم اولور ۰ ومصلحتنه
معاونت زمانى اولور ۰ نتكم ادم عليه السلام جنته كوكل بغلايجق اخراج اتدى ۰ وحوايه
رضى الله عنها ميل ايديجك ينه جدا اتدى ۰ يعقوب عليه السلام يوسف عليه السلامه
كوكل باغلادى سكسن ييل جدا دوشدى ۰ سلطان كونين صلى الله عليه وسلم
اوغلى ابرهيمه نوع نظر اتدى ۰ وحسن وحسين رضى الله عنهمايه ميل اتدى حق تعالى
ابرهيمى قبض ايدوب اول ايكى امامك اهلاكندن خبر ويردى ۰ عايشه رضى الله عنهايه
تعلق اتدى منافقين اغزندن قضيهٔ افك وافترا واقع اولدى ۰ **اوچنجى لطيفه** حكمت
ندركه ابرهيم عليه السلام دن اوتورى اسمعيل عليه السلامى بى كناه مؤاخذه ايدرلر ۰
وامتحانه چكرلر ۰ رياض الابرارده بر نكته ذكر اولنور محبوبلر محبلر علينه مؤاخذه

وامتحان انوکیچون ایدرکه قلوب اوغرلریدر البتّه سارقه عقوبت واقع اولور خزینهٔ الهی
دلوب بر قیمتلو جوهر قصد ایتمشلردر. هم خزینه دار عتاب وهم سارقه عقاب
اولنور. خزینه دار حفظنده اهمال ایتدوکی ایچون. سارق خزینه غارت ایتدوکی ایچون.
عاصیلری قیامت کونی سارقلر ایله حشر ایدوب سز بدنلری طاعت حق تعالی دن وقلبلری
محبت الله دن اوغرلدیکز دیو قطع امر اولنوب دولتدن سزی مقطوع ایتدم دینلورسه
حال مکدّر اولور العیاذ بالله تعالی **دردنجی لطیفه** اهل اشارت بیان ایتمشلرکه
ابرهیم علیه السلام اوغلی ایله مشاوره ده حکمت ندر. ایتدیلرکه حق تعالی دن ولد صالح
دیلدی اول محلده تجربه ایتدیکه ولد صالح اولدوغنی اظهار ایلیه. مراد اسمعیل علیه السلا
مك صالح اولدوغنی ابرهیم علیه السلامه کوسترمکدر. کذلك محمد رسول الله صلی الله
علیه وسلم حق تعالی دن امت صالح استدی. السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین
دیدی. قیامت کونی حق تعالی وان منکم الا واردها. بیوروب جمله امت جهنمه اوغرایوب.
ثم ننجی الذین اتقوا. اول مهلکدن سلامت ایله خلاص اولوب صلاح وسدادلری جمله
خلق بیننده ظاهر اولور **بشنجی لطیفه** اول وقتکه اسمعیل علیه السلام کندوی امر
حق تعالی یه وقضاسنه تسلیم ایتدی خصوصا اول سنده اولانلر صبر ایده میوب قودقو
محلّلرنده اضطراب حاصل ایدرلر. حق تعالی بیوردیکه سنکه مقتضای طبعکی ترك ایتدك

بزدخی بچاغن طبیعتنی که کسمکدر تبدیل ایتدك • کذلك انسانك طبیعی بلا وقتنده
جزع ایلمکدر هر بار که بن بلا وارد اولدقده صبر ایدهوز مقتضای طبعمزی تغییر
اتمش اولورز • حق تعالی دخی جهنم اودینك طبعی که احراقدر تبدیل ایدوب جزیا
مؤمن فان نورك اطفا لهبی دیر • التنجی لطیفه خواجهٔ کاینات علیه افضل الصلات
مشرکلرك جفاسیله دار و دیارندن مفارقت ایتدی تاکیم محب حقیقینك قلبنده
ماسوا اولماسون • وابرهیم علیه السلام دخی اوغلونك محبتی اصلا قلبنده قلماسون
بو سببدن بچاغی حلقومه قویجك بابالق محبتی غلبه ایدوب الی و ایاغی لرزیه کلدی •
قلبنده اکلدیکه اوغلك محبتندن اوتوری تقصیر ایدرسین • اول وقت بالکلیه
محبتن رفع ایدوب بوغزلمغه سعی ایتدی • قد صدقت الرؤیا • مقصود همان اول ایدیکه
قلبکده غیری محبتی اولمایه • یوخسه اوغلك بوغازلمق دکلدر • یدنجی لطیفه اهل
تحقیق اتك اوزرینه ذکر که تأثیر اسباب حقیقت دکلدر • فی الحقیقه تأثیر مسببدندر •
کانه حق تعالی بیورر که یا ابرهیم بن سنی اتشه اتمقدن مقدم خلاص ایدم • لکن
شویله ظن ایدردیکه کفره که اگر اتشه اتلسه هلاك اولوردی • اتشه اتدردم تاکیم
جمله عالم بیله اتشدن صاقلامغه قادر اولدوغمی • مؤمنلری جهنم اتشنه
اوغراتمقده بو معنا حاصلدر • حق تعالی جنتی خلق ایتدی بتجلین احسان ایدیجی

يوقدر ديديه. حق تعالى آدم عليه السلام ايله تاديب ايتدي. اي جنت چونكم كمال احسا
نك واردر نيچون آدم عليه السلام يپراق ويرمدك. آتشي يرا تدي بنجلين اريدي.
وياقيجي سن نيچون ابرهيم ياقمدك. بچاق يراتدم كسمدك دعواسن ايتدي. اسمعيل
عليه السلام ايله امتحان ايدوب الزام ايتدي. دريا خلق ايتدي غرق ايتمك دعواسن
ايتدي. موسى عليه السلام ايله الزام ايتدي. نيجه بونك امثالي اسبابدن اثرلرن جدا
ايتدي. تا كيم مؤثر كندو ايديكي ظاهر اوله سكزنجي لطيفه اهل اشارت ديمشلر
دركه حضرت يحيى وباباسي زكريا عليهما السلامي قتل ايتدكلري. وامام حسيني
قتل ايتدكلري آلتلر كسوب اسمعيل عليه السلامي كسممكه حكمت نولدر الله اعلم.
آنلري قتل ايدن كفار ايدي قطيعه آنلر مناسبدر اما خليله مناسب دكلدر.
حق تعالى مؤمنلر حقنده. الله ولي الذين آمنوا بيوردي. دخي يحبهم ويحبون الله
بيوردي. مؤمنلر سنده قطيعت يوقدر. سلطان العارفين قدس سره
ايدر. بكرمي حج ايدوب آخر حجي قدم تجريد ايله ايتدم. حضرت باريدن سؤال وارد
اولديكه قدم تجريد ايله حج ايدن كيمدر. ايتدم مكر لله. وفي الله. ومن الله. والى الله.
حج ايدندر. چون عرفاته واردم ايتدم. يا رب رفعت كل حجاب بيني وبينك. فارفع
كل حجاب بينك وبيني. يعني يا رب بنم ايله سنك مابينكده اولان حجابي رفع ايتدم.

سن دخي

سن دخی سنکله بنم مابینمده اولان حجابی رفع ایله • ها تقدن اواز کلدیکه لا حجاب
بینی وبین اولیائی • بنم ایله دوستلرم مابیننده حجاب یوقدر • بنم ایله دشمنلرم ما
بیننده در حجاب • طقوزنجی لطیفه • روایت اولنورکه قچن ابرهیم علیه السلام بچاغی اوغلو
نك بوغازینه دایادی • قطع اتمدیکن کوروب متحیر اولدی • کسممکه سبب ندر اوله •
ناکاه فخر عالمك نوری اسمعیل علیه السلامك وعلی نبینا افضل التحیة والسلام النده
نوری برق اوردی • واینتدیکه مادامکه بن بونك النده یم اکا بچاق کار اتمز • نکته ای درویش
اول نور مبین مخلوق ایکن بچاق کسمکه مانع اولدی • حق تعالینك نوریکه غیری مخلوقدر
مؤمنلرك قلبنده ثابت اولدیکه • افمن شرح الله صدره للاسلام فهو علی نور منه • وارد
اولمشدر • قیامت کونی جهنم اتشی نیجه تأثیر ایدر • اتشی نمروده خطاب کلدیکه نمرودی
قوللاری سنکدر • وابرهیم بنمدر • ای دریای نیل فرعون وعسکری سنکدر • وموسی واتباعی بنمدر
ای محمد شفاعت شقاسنك • ورحمت بنمدر • ای جهنم غضبان سنك • وعاصیلر بنمدر
کندولرینه ضرر ایرکورمه • اونجی لطیفه • اسمعیل علیه السلامی ذبح وقتنده حق تعالی
ملائکه یه حجابلری کشف ایدوب بیوردیکه سز طعن ایدوب بنی ادم فساد لر ایدر دیو وقاتلر
دوکردیدیکز • شمدی کورك کیم پدر اوغلنی بنم رضام ایچون بوغازلمق قصد اتدی • ای
جبرائیل امرمی ملائکه یه ایرشدر تاکیم اسمعیل علیه السلامك فدیی سنی بیونلرینه

الوب يره اندورلر. جبرائيل عليه السلام ايتدي بو كرامت عظيمه‌در. حق تعالى بيورديكه
عزتم وجلالمه قسم ايدرمكه اگر ديدي قات يرك وگوكك ملكلري بونلرينه الوب
فداي اسمعيلي كتورسه‌لر. يا ابت افعل ما تؤمر. ديديكنك مكافاتي اولمز ايدي.
كذلك قيامت كوني حق تعالى بيورر اي ملكلرم مؤمنلرك اوكنه دوشوب
جنتده قصرلرين وحوريلرين كوسترك. ايتديلر كه بو عظيم تعظيمدر مؤمنلره. حق تعالى
بيورديكه اگر سكز جنتي بر مؤمنه ويرسم. الست بربكم ديديكم وقتده. بلى ديدكلرينه
مكافات اولمز تا كيم جمالمي مشاهده سين ميسر ايدرمكه اكا مكافات اوله.
اون برنجي لطيفه اهل اشارت ايدرحين ذبحده اسمعيل عليه السلام ايتدي اي پدر
سنمي سنجيسن يا خود بنمي سنجيم. ابرهيم عليه السلام ايتدي اي كوزم نوري ظاهر
بودر كه بن دخي زياده سنجيم كه سنك كبي معزز اوغلي قربان ايدرم. اسمعيل عليه السلام
ايتدي اي پدر سنك بر دخي اوغلك وار انكله اكلنورسن. لكن بنم بر جانم وار اني
فدا ايده يورم. ابرهيم عليه السلام ايتدي اي جگر كوشم بنم سنجام نيجه مرتبه سندن
زياده‌در. سن بر آن اولوب خلاص اولورسن. اما بنم اجوم قيامته دك كيتمز كندو
اوغلومي الم ايله بوغازليوب طاغ حسرتي جگرمه اورمش اولورم. بونلر بو سوزده
ايكن حق تعالى دن فرمان وارد اولديكه هر بريكز سنجا دعواسن ايدرسز. بن ايكيكزدن

دخي

107

دخی جوانمردم سن قربان فدیه کوندردوب اوغلوکی سکا اوغلوکه جانین هبه اتدم • ای درویش
ارباب اشارت شویله بیوردیلر که قچن ابرهیم علیه السلام اوغلنک یوزینی یره اتدی
حق تعالی ترحم ایدوب فدیه کوندردی بچاق قطیعه سندن خلاص اتدی • اکر بر مؤمن
فرایض وسنن ده کمال اعتقاد ایله بودکلو سجده ایلیه حق تعالی انی عذابدن خلاص
ایدرسه عجب اولماز • اون ایکنجی لطیفه زهر الریاض ده ذکر اولنمش ایدیکه ابرهیم
علیه السلام بچاغی بوغازینه دیادی • حق تعالی نحاسدن بر لوح ایدوب تاثیر
اتمدی • حق تعالی اشارت اتدی بچاق کسکین وسنده نبوت واریکن تاثیر اتمدی
قدرت بنمدر • کذلک قدرت حق تعالی ایله مؤمن طاغلر ایدر جهنم اودینه اوغرا
یجق کناهلرین یاقدروب کندینک برقلینه ضرر کتورممکه قادردر • اون اوچنجی
لطیفه ابرهیم علیه السلام حق تعالی یه کوستر بکا اولوئی نیجه احیا ایدرسن دیدی • حق تعالی
کلامن قبول اتدی • پس ابرهیم علیه السلامه سن دخی دریئ اولدر دیدی • یا ابرهیم
سن اوغولدن نومید اولمش ایکن سکا اوغل ویردم تا کیم نا امیدلره مرادلرینی بتشدر
دیکمی بیله سن • اندن اکا کوکل بغلادک ذبح اتمک مراد اتدم تا کیم کوکلک اندن قطع
ایده سن بیله سنکه غیری یه تعلق بنم قتمده مقبول اولماز • فدا کوندردک تا کیم بیله
سنکه کرملر ایله معامله ایدن زیان اتمز • اون دردنجی لطیفه اسمعیل علیه السلام

ذبحه تعجیل ایدر ایدی • ابراهیم علیه السلام ایتدی ای اوغلم سن ذبحک صعوبتن
بیلمزسن انجق استعجال ایدرسن • ایتدی ای پدر اگر بن کوردوکمی سن کورسک
بنم یرومه قربان اولماغی تمنی ایدردک • ایتدی ای جان عزیزم نه کوردوسن • ایتدی جمله
سمواتک و ارضک ملائکه سی سکا نظر ایدر • و حضرت باری تعالی بکا نظر ایدر •
بن استرم کیم انک نظرنده جان نثار ایدم اون بشنجی لطیفه ارباب اشارت دی
مشلر که قربان اوچ قسمدر • بری قربان سعادت و قربان قبولدر قربان هابیل کبی •
بری قربان رددر و قربان شقاوتدر قربان قابیل کبی • هابیلک قوینلری وار ایدی اک ایو
سن کتوردی • قابیل زراعت اتمش ایدی اندن بر بشاق یابش اریه کتوردی • اتشن
سمادن اینوب هابیلک قربانن الدی • قابیلک المادی • حسدندن هابیلی قتل ایتدی •
هابیل شهدانک اولی اولدی • تا قیامته دک نه دکلو شهید اولورسه اکا دخی بر ثواب یازیلور •
قابیل اشقیانک مقدمی اولدی • هر قتل واقع اولدقجه اکا دخی بر مظلمه یازیلور • بری
دخی قربان قدر و منزلتدر • عبد المطلبک اوغلی عبد الله ایچون اولان قربانی کبی که
محلنده بیان اولنه ان شاء الله تعالی • بری دخی قربان شفقتدر حضرت سید کاینات
علیه افضل الصلوات قربانی کبی امتیچون اتدی • نیته کیم روایت اولنور ایکی کامل مکمل
قوچلر الوب برین کندی و اهلی ایچون • و برین کندی امتی ایچون قربان اتدی • اغنیانک

قربانی

قربانی مقبول اولور حبیب الله صلی الله علیه وسلم موافقتیله . وشول فقرا که قربان
اتمکه قادر اولمیه خاطرینه کله که قدرتم اولسه بن دخی قربان ایدر ایدم اکه یتمش قربان
ثوابی حاصل اولور . ودنیادن آخرته حق تعالی انی شهید کوندررر . یعنی شهدا ثوابن
احسان ایدر . بریسی دخی قربانک فضیلت ومنفعتدر حاجیلرک وعمره کیتورنلرک ومناده
رمی جماردن صکره اتدکلری قربان کبی . بریسی دخی قربانک محبت ورحمتدر بو امتک اند
اتدکلری قربان کبی که حق تعالی حیوانی بو امته جهنمدن خلاص لرینه فدا اتدی خلیل
الرحمن علیه السلام متابعت برکتیله . بریسی دخی قربانک عظمتدر که موتی قوچ صور
تنده کتورلر جنت ایله جهنم ما بیننده ایکیسنک اهلنه کوستروب ذبح ایدرلر .
بریسی دخی قربانک کرامتدر ابرهیم علیه السلامک اوغلنه قربان اتدیکی کبی . بریسی دخی قربانک
اهل عشق در که انک سببی اشتیاق وصالدر . نتکیم مالک بن دینار قدس سره روایت
ایدر بادیه ده کیدر ایدم بر جوان کوردم بر خرما اغاجی التنده نماز قیلور یاننه واردم
وسلام ویردم جواب ویروب اول خرمادن بر مقدار جمع ایدوب بکا ویردی . ای عزیز سکا
بولداش اولمق استرم دیدم . ای مالک بنم ایله اولمغه قادر اولمازسین دیدی کتدم .
چونکم مکه یه واردم مناده مسجد خیفده نماز قیلور کوردم نمازدن فارغ اولدی . دیدیکه
الهی هر کشی قربانن اتدی بنم نفسمدن غیری نسنم یوقدر . دیلرم که انکله سکا یقین اولام

يارمغني بوغارينه سوردي وجان ويردي • اونلري اهل مجاهده نك وفنا في الله اولان
اهل فنانك نفسلري فر باتيدركه • موتوا قبل ان تموتوا • مقتضاسنجه نفس
امارهلري فنابولمشدر فصل بناء مكهٔ مكرمه شرفها الله
تعالى بيان ايدر بلكه يريوزينك خلق اولنماسنك اصليدر • ان اول بيت
وضع للناس للذي ببكة • انوكيچوندر وام القرى • ديمكه سبب ايكي روايت واردر
بري اهل تفسير ص والقران • تفسيرنده ديمشلركه ص • ابن عباس رضي الله
عنهمادن روايت اولنور بو دريانك اسيدركه يردن وكوكدن مقدم خلق اولنمشدر • عرش
مجيد كعبه يرنده صواوزرنده دورمش ايدي • وكان عرشه على الماء • اكا اشارتدر • وايدر
لركه عرش شمدي قرار اتديكي يره كتدكده بر مقدار صوارده نجه بولوت اولجانبه ميل اتدي حق تعالى
اني مقبول اتدي جميع بقاع اوزره اختيار اتدي • كعبه زمينن اندن اتدي • اندن جمله
ارضي اندن دوشدي • وبر روايت دخي اولدر كه حق تعالى اول جوهر يكه خلق ابتداده اكا
نظر اتدي ايكي شق اولدي • نصفني اتش • ونصفني صو اتدي • يري كوكي اول ماده دن خلق
اتديكه ذكر اولنمش ايدي • محصل الكلام اول كوكك ابتدا صو يوزنده منقعد اولدي •
كعبهٔ مكرمه نك يري ايدي • جمله يرى اندن دوشدي • ادم عليه السلام دن اول بريدي ايدي • ملائكه
طواف ايدرلر وزيارت ايدرلردي • وادم عليه السلامك توبه سي انده مقبول اولدي • وسرنديبدن

زيارته

زيارته كلدكده ملائكه اني قارشولايوب ايتديلر سنك خلقتكدن ايكي بيك ييل مقدم بز
بو مقامي طواف ايدوب سنك قدومكه منتظر ايدك تا كيم سعادتلو وكرامتلو قپولري سنك
دخي اوزريكه اچيله. وملائكه عليهم السلام مناسكي آدم عليه السلامه دلالت ايدوب
حجي تمام ايتدي. اندن صكره آدم عليه السلامك خاطري ايچون بيت معموري كتوردي جنتدن
بر قزل ياقوت ايدي. ذكر اولنمشدر كه ايكي قپوسي بري مشرقه وبري مغربه اچيلور ايدي.
قپولري زمرد ايدي. اون بيك قزل آلتوندن قنديل اصلمش ايدي. هر بري كونش كبي
نور ويرور ايدي. وحجر الاسود آق ياقوت ايدي. آدم عليه السلامك كرسيسي ايدي اوزرنده
اوتورر ايدي. تفسير تيسيرده ايدر اني آدم عليه السلامك كوزي ياشن سلمك ايچون
ارسال اولندي. وحق تعالى نيچه بيك ملائكه شيطان وجنيدن حفظ ايچون كوندردي.
زيرا هر كيم اكه نظر ايتسه اهل جنت اولور. آدم عليه السلام آخرته انتقال ايتدكدن صكره اونك
يرينه اولادي بالچقدن بنا ايتديلر. طوفان نوح عليه السلامده اول خانه كيزلندي. تا حضرت
ابراهيم عليه السلام زماننه دك حق تعالى نك امريله بو خانه‌يي بنا ايتدي. بر روايتده ملائكه بيوك
طاشلر كتورديلر انسان اني قالدرمغه قادر اولمازا آدم عليه السلام بنا ايتدي. حق تعالى
بيوردي كه سن آدملرك اولي سين. بو اودخي آدميلرك خانه لرينك اولي اولسون. نقل اولنور كه
آدم عليه السلام خانه بنا ايدوب مناجات ايتدي. الهي هر بنانك اجرتي اولور. خزينه

لطفکدن بکا اجرت احسان اولنورمی • خطاب کلدیکه اولادکدن هرکیم بو خانه‌یه طواف
ایدرسه انك کناهلرین یارلغارم • الهی دخی زیاده ایلدی دیی • حق تعالی بیوردیکه
یا آدم اولادکدن هرکیمسنکه بو بیتی زیارته مشتاق اوله • لکن کلمکه قدرتی اولمایه انی
یارلغارم • وکلن حجاجك دعاسین انلر حقنده قبول ایدرم • بو کرامت یتر یاربم دیدی •
وآدم علیه السلامك هندن یایاق قرق کره حج اتدوکی ابن عباس رضی الله عنهما روا
یتی اوزره ذکر اولنمشدر • طوفان زمانی اولیجق ملائکه اول طاشلری الله تعالی امریله طاغلرده
امانت قودیلر • یرنده بر قزل دیه اولدی • خلق تعظیم ایله اورادن کچوب دعا ایدوب حاجتلری
قبول اولور ایدی • تاکیم حق سبحانه وتعالی نك امریله ابرهیم علیه السلامه بنای تجدید فرمان
اولندی • تاکیم خاندان ابرهیم علیه السلام انك شرفیله قیامته دك مشرف اوله جبرائیل
علیه السلام کلوب حضرت ابرهیم علیه السلام ایله شام طرفندن مکه مکرمه‌یه توجه
اتدیلر • ابرهیم علیه السلام شامدن احرام بغلیوب مکه مکرمه‌یه کلدی • تاکیم اوغلی اسمعیل
علیه السلامك معاونتیله بنا ایده • چونکیم مسافه قطعندن صکره حرم شریفه واصل
اولدی • اسمعیل علیه السلام طاغلر اورتاسنده اوق یونار ایدی • ابرهیم علیه السلام حق تعالی
نك امرین اعلام ایلدی • اول دخی جان وکوکلدن قبول ایلدی • اما طوفاندن اول خانه‌نك یری
ومقداری محو اولوب اعلامه احتیاج اولندی • حق تعالی ابرهیم علیه السلامه تعلیم اتدی •

بو

بو بابده نیجه روایت واقع اولمش • بر روایتده حق تعالی بر بولت ارسال ایتدی باشی وار
ایدی دوه باشی کبی • ولسانی وار ایدی حضرت ابرهیم علیه السلامه سویلدی وایتدی
اول بیتک مقداری بنم ظلمم دوشدوکی یرده اول قدرده • زیاده ونقص دکلدر • بعضی
قصصده وارد اولمشکه • حق تعالی اول سحابه خطاب بیوردیکه سنک عملک ضایع
ایتمزم خلیلمه خانه مدی یرین کوستردک اول مقابلده بر قیچ کون مکه اوزره توقف ایلدی •
سید المرسلین صلی الله علیه وسلمی مبعوث ایدیجک سنی انک اوزرینه سایبان ایدرین •
بر روایتده دخی حق تعالی ایلیه امر ایتدیکه بیت معمورک یرینی اول مقدار بالک ایدوب
خلیل علیه السلامه اعلام ایتدی • اول مقابلده حق تعالی بیوردی سنک خدمتک مقابله
سنده حبیبمی ارسال ایدوب کفار ایله مقابله ایتدکده بر اوج طپراغی طاش پارهلری برله
کفاره اتدقده سن اول خدمتده بولنوب کفارک کوزلرینه ایرشدورهسن • وما رمیت
اذ رمیت ولکن الله رمی • اوچنجی روایت اولدرکه اورمجکه حق تعالی امر ایتدیکه تاکیم بیت
معمورک اینن واوزونن مقابلده بیان ایتدی • اول مقابلده حق تعالی امر ایتدی تاکیم
حبیبنه صلی الله علیه وسلم غارده انی پرده دار ایلدی • دردنجی روایت اولدرکه
حضرت جبرئیل علیه السلام کلوب خبر ویردی ابرهیم علیه السلام بنا ایدوب اسمعیل
علیه السلام طاش وبالحق طاشردی • وجبرائیل علیه السلام ارشاد ایدردی تا دیوار

لردی یوکسکلك اولدی یوقاروبه طاش یتشمز اولدی ۰ بر طاش اختیار ایتدیلر اوزرینه باصوب

اسانلق ایله طاشی یرینه قورلردی مبارك قدمی اول طاشده اثر ایتمشدر ۰ اول طاشه

مقام ابرهیم دیو شهرت ویردیلر ۰ مرویدرکه ملائکه اسمعیل علیه السلام ایله بیله طاشورلردی ۰ حق تعالی قبول ایدوب مناسك حجی وعرفاتده وقوف ورمی جمار وقربان ۰

وبالجمله حالا واقع اولان شرایط وفرایض ۰ وواجبات وسنن جبرائیل علیه السلام

اعلام ایتدی ۰ **روایت اولنورکه** چونکه حجر الاسود یرینه کلدی ۰ ابرهیم علیه السلام

ایتدی یا اسمعیل بر ایوجه حجار کتور تاکیم نشان اوله حجاجه ۰ واروب بر طاش کتوردی ۰

بوندن ایوجه اولسون دیدی ۰ کتور مکه کیتدی ۰ جبل ابو قبیسدن اواز کلدیکه طوفان

نوحده جبرائیل علیه السلام بنده بر طاش امانت قومشدر ۰ اشته بودر دیو تسلیم ایلدی ۰

کتوروب یرینه قودیلر ۰ زهر الریاضده ایدر ۰ ابو قبیس خرسان طاغلرندن ایدی ۰ چونکه

اسمعیل علیه السلام مناسب طاش بولمدی ۰ ابو قبیس حق تعالی یه تضرع ایتدیکه

الهی جبرائیل علیه السلام بنده امانت قودوغی طاشی واروب اسمعیل علیه السلامه تسلیم

ایده یم ۰ حق تعالی حضرتلرندن اذن اولوب کلوب حالا اقرار ایتدوکی یرده امانتی تسلیم ایتدی ۰

وحضرت ابرهیم علیه السلامی شفیع طوتندی ۰ تاکیم اذن ویروب اوراده قرار ایده خراسانه

کوندرمیه ۰ وایدرلر اول طاغ کیر یوزنده وجوده کلدی ابو قبیس ایدی ۰ وابرهیم علیه السلام

امر

امر اولندیكه بش طاغدن . طور سینا . وطور زیتا . ولبنان . وجودی . وحرا . اگرچه
بعضیسی بو طاغلرك مكه‌دن ایراقدر . لكن ملائكه معاونتیله طاشلری كلدی بو بش
بنا اولمغه سبب . بعضیلر ایدر بش وقت نماز فرض اولنوب ثوابی ادا ایدنلرك بو بش
جبل دكلو اولور . بعضیلر ایدر بو بش جبل هر بری بر شرف برله مشرفدر كه نص
قرآنده ذكر اولندی . چونكیم پدر و اوغل سلط بنای كعبه‌یی تمام ایتدیلر طواف ایدوب
مناسك حجی برینه كتوردیلر اسمعیل علیه السلامه اصمرلدی . وكندیسی شامه وطننه
كیتمك مراد ایتدی عرفاته چقوب مكه جانبینه وشام طرفینه نظر ایتدی . مكه مكرمه
بر وادی طاشلی وقوملی . شام باغلو وباغچلو اقرصولو وكثرت خلق ایله مزین . اسمعیل
علیه السلام واولادی خاطرینه كلوب شفقت ایتدی وقاضی الحاجاته ال قالدروب
تضرع ایلدی اسمعیلی وذریتنی دیلدی . اندن سوار اولیجق ایاغنی اوزنكویه قودوغی
كبی وحی كلدیكه اهل عالمی بو بیته طواف ایتمكه دعوت ایله . ابرهیم علیه السلام ایتدی
یا رب بنم اوازم نرده‌ك یتیشور . حق تعالی بیوردی ندا ایتمك سندن . یتشدرمك بندن .
واذن فی الناس بالحج یاتوك رجالا . تا كیم بو خانه سكا منسوب اولوب سنك دعوتكله
خلق مشرف اولسونلر . ابرهیم علیه السلام كندو مقامنه مراجعت ایلدی . وایدرلر كه
مقام ابرهیم قدم مباركنك شرفیله بیوك اولدی تا كیم طاغه برابر اولوب انك اوزرندن

ندا اتدي. ايها الناس الا ان ربكم بنى بيتا امركم ان تحجوه فحجوه. يعني حضرت باري
تعالى بر او بنا اتدي. سز امر اتديكه حج ايلك. اندن مشرق طرفنه و صاغ و صول جانبنه
و بالجمله جميع اطرافنه توجه ايدوب ندا اتدي. حق تعالى اوازني جميع عالمه يتشدردي.
ابن عباس رضي الله عنهمادن روايت اولنور اول زمانده موجود. و اتالر بلنده. و انالر قرننده
ندكلو حجه كتمك نصيب اولمش كمسنه لر وار ايسه. لبيك. ددیلر. بر كره جواب ويرن بر حج.
و ايكي كره جواب ويرن ايكي حج اتمك نصيب اولمش كمسنه لر وار ايسه لبيك ددیلر. بر كره جواب
ويردي ايسه اول دكلو حج ميسر اولور. اندن صكره اسمعيل عليه السلامي كندو جانبندن
انده خليفه ايدوب شام ديارينه كتدي. بو غيري ييل حج موسمي اوليجق ابرهيم و ساره و اسحق
عليه السلامي بله كتوروب حجي ادا ايلدیلر. اسمعيل عليه السلام كمال مرتبه خدمتي ادا ايدوب
ساره رضي الله عنها حقنده عظيم خدمت اتدي. ساره انانك خاطري اندن خوش اولدي
و شامه مراجعت اتدیلر. هر سنه اسحق عليه السلام موسم حجده كلوب اداي حج ايدر.
و اسمعيل عليه السلام ايله ملاقات ايدرلردي. چونكم ساره نك عمري يوز يكرمي يدي ييله
ايرشدي. بر روايتده يوز اوتوز ييل اولدي. اخرته انتقال ايدوب حبرون مزرعه سنده كه
ابرهيم عليه السلامك ملكي ايدي انده دفن اتدیلر. اهل اشارت بيورورلركه حكمت ندر كه
كعبه معظمه طاشدن و طپراقدن بنا اولندي. التون و يا كمش و يا خود جوهردن
قلنمادي.

قلنمادی . تاکیم معلوم اوله عزت حق تعالینك ویرمسیله‌در . یوخسه سیزلك قتکزده
عزیز اولان دکلدر . آدم علیه السلامی حق تعالی طپراقدن خلق ایدوب . نوردن خلق
اولنان ملائکه‌یه سجده ایتدردی . تاکیم معلوم اوله عزت و اعتبار سیرتده‌در . صورتده دکلدر

فصل ابراهیم علیه السلامك بعض خصایصن بیان ایدر

ودخی کیفیت وفاتنی بیان ایدر . معلوم اولسونکه ابراهیم علیه السلامك یدی
خصلتی کتب معتبرده ذکر اول خلت یعنی محبت بدنینك جمیع اجزاسنه
کیرمشدر . حبیب اولدرکه مرتبهٔ محبوبیتده اوله . خلیل طالبدر . حبیب مطلوبدر
خلیل اولمغه سبب ذکر اولندی ایکنجی ضیافت مرویدرکه هرگز یالکز طعام
یمزایدی دایما فقرایی ضیافت ایدوب انلرایله طعام یرایدی . نقل اولنورکه برکون
قونق طلب ایتدی طشره چقوب چوق طلبدن صکره بر پیر بولوب خانه سنه کتوردی
احوالندن تفحص ایدیجك کوردیکه کافر ایمش . شول دکلو دینه تکلیف ایتدی . قابل
اولوب اسلامی قبول ایتمدی . و بی حضور اولوب یمك یمیوب قالقدی کیتدی . حضرت
خلیل علیه السلام دخی کفرندن اوتوری مقید اولمدی . حق جل وعلا اکرم الاکرمین
دن خطاب عتاب ایتدی . بیوردیکه نیچه ییل درانك کفرینه نظر ایتمیوب صباح
واخشام طعامینی یرشدردم . سن بر طعام ملندرمکدن ابا ایتدك . ابراهیم

علیه السلام اول بری اردندن ایریشوب بنه خانه سنه دعوت اتدی • پس سؤال
اتدیکه اول التفات اتمیوب شمدی نیچون بویله تعظیم ایله دعوت ایدرسن • خلیل الله
علیه السلام ماجرایی خبر ویردی • پس چونکم الله تعالی نک کرمن مشاهده اتدی غایتله
چوق اغلدی • وایتدیکه بر پادشاه که دشمنندن اوتوری دوستنه عتاب ایده زهی
کریمدر • بکا ایمان عرض ایله دیوب دل وجاندن ایمانه کلدی زهر الریاضه
کتورلمش بر کره خلیل الله علیه السلام افطاری زمانده بر قونق ارادیکه اوروجن
اچوب انکله افطار ایلیه بولمدی یمک دخی ییمدی اوچ کون بویله واقع اولدی خاطرینه
کلدیکه بنم کبی بو عملی اشلر دخی کمسنه اولدوغی معلوم دکل • حق تعالی ندا اتدیکه یا ابرهیم
بیت المقدس جانبنه وار • درحال واروب کوردیکه بر کمسنه نماز قیلور • اکا موافقت
ایدوب اخشامه دک نماز قلدی • اندن ایتدی بو کیجه سنک مهمانکم • ایتدی الحمد لله که
افطار زماننده بکا قونق ارسال اتدی • دیدیکه قرنداشم هر کیجه می افطار ایدرسن •
ایتدیکه هر اوتوز کونده بر افطار ایدرم • خلیل الرحمن علیه السلام اول خاطره سندن
کمال مرتبه حیا اتدی • ودیدیکه سندن عابدرک کمسنه وارمیدر • ایتدی فلان یرده
بر کمسنه وار اول بندن عابدرکدر • اکا زیارته واردی • سؤال اتدیکه قچ کونده بر افطار
ایدرسن • ایتدیکه هر التمش کیجه ده بر کره افطار ایدرم • ابرهیم علیه السلامک تعجبی

زیاده

زیاده اولدی • کوردیکه افطار وقتنده بر آهو کلدی • عابد ایتدی ای آهو مذبوح اول وبریان
اول فی الحال عالم غیب وقدرتدن دیدیکی کبی اولدی واوکلرینه کلدی افطار اتدیلر • بعده قم
باذن الله دیدی آخر قلقوب برقلنه ضرر کلمدی کتدی • ابرهیم علیه السلام ایتدی سندن
عابدرک کمسنه وارمیدر • ایتدی شام جانبنده بر کمسنه واردر • حضرت ابرهیم علیه السلام
اول محله کلدکده بر لطیف دوز • وپاک یر کوردی • خاطر شریفنه کلدیکه بوراده صو اولیدی
ابدست الوب عبادت ایدیدم • اول حالده بر یردن بر یلان پیدا اولدی قویروغن یره اوردی
بر لطیف صو چقدی • وحق تعالی نک امریله سویلدی حق تعالی بنی سکا بو خدمت ایچون
کوندردی • بکا هر قنده امر ایدرسک کیده رین دیدی • ایتدیکه فرات صویندن کجوب
اول بر جانبده وطن طوت • امرینه امتثال اتدی • خلیل الله علیه السلام ابدست الوب
نماز قلدی اندن شامه کتدی • حق تعالی وحی ایلدیکه ای ابرهیم سن بکا خلقک کریمی سن
اما محمد صلی الله علیه وسلم سندن اکرمدر لبنان طاغنه وارمق لازمدر • انده بنم
خاص قوللرم واردر ایریشه سن • اول مکانده بر اوزون بویلی کمسنیه راست کلدی • شویله
دیرلرکه قامتی بشیوز ارشون ایدی • سلام ویردی • سلامن الدی • اسمن سؤال اتدی
بن هوذی ابن هوید ابن سامم دیدی • اول دخی ابرهیم علیه السلامه سؤال اتدی •
الله تعالی قوللرندن بر قولم دیدی وسنی زیارته کلدم دیدی • اول دخی ایتدی لطف ایدوب

بوکیجه بنمله افطار ایله • صوم افطاریدن سؤال ایتدی • هر طقسان کوندن بر
افطار ایدرم دیدی • حضرت ابراهیمک علیه السلام تعجبی زیاده اولدی • هودی
یوزین آسمانه طوتوب یا الهی قونق کلدی بکا کوکدن مائده کوندر ضیفمی اکرام
ایدهیم دیدی • اول حینده آسماندن بر مائده ایندی • اورتاسنده زبرجددن بر صحان
اطرافی انجودن ایاغی قزل یاقوتدن • اوزرنده اوج کرده • بر جانبنده بر قوزی بریانی قومش •
و بر طرفنده بر کمشدن صحان ایچنده جنت میوه لری • و اوج کاسه برنده عسل زنجبیل ایله
پرورده اولمش • برنده خردل • و برنده خل • اوزرینه بر بوقچه اورتلمش بر جانبی یشل بر جانبی
بیاض یدیلر و ایچدیلر • اندن ابراهیم علیه السلام سؤال ایتدیکه طعامک غایت ایله لطیف
لکن منزلک قنده در • جواب ویردیکه صو اورتاسنده • لطف ایدوب بکا یرک کوستر
دیدی • یول اوزره الا دریا غایت دریکدر دیدی • حتی نوح علیه السلام کمی یاپرکن بر
کسر دوشدی • بیک ییلدر ارشمدی دخی دیبنه ایرشدی دیدی • ابراهیم علیه السلام ایتدی
سنک مقارنتکله حق تعالی عنایت ایده یلکه اول دریایی کچم دیدی • هودی ایتدی بو بیابانده
بر طاغ واردر انده بر مغاره واردر • ایچنده بر دیشی ارسلان واردر • بو ییندن قویروغنه
بشیوز ارشوندر • قارنندن یره دک یکرمی ارشوندر • اغزی بر مغاره کبیدر • اکر
اول ارسلانی کوروب آوازین ایشیدوب خوف ایتمیه سن بنمله اول دریایی کچرسن •

ابرهیم

ابرهیم علیه السلام اول مغاره یه کلدی • ارسلان شویله فریاد اتدیکه اول طاغ لرزه یه کلدی •
ابرهیم علیه السلام دخی خایف اوب ایتدی خاموش اول و الا سنی بو عصا ایله اوررم و نسلکه
بد دعا ایدرم • ارسلان ایتدی یا خلیل سن اول نسنه دن یوجه سن که بندن سکا
ضرر ایریشه • اندن هوذینک اوکنه کلدی • هوذی ایتدی بلدمکه دریایی بنمله کچرسن •
چونکیم هوذینک منزلنه واردی بر کاسه و بر حصیر اوزرنده نماز قیلورم • و بو عصایی یره
دکرم اندن یمشلر بتر اندن اکل ایدرم • ابرهیم علیه السلام تعجب ایدوب کورمک دیلدی •
اندن بر طاشه عصایی اوردی خمیره باتر کبی باتدی بداقلر پیدا اولدی • بریندن انجیر و
بریندن انار حاصل اولدی • اول کمسنه ایتدی بنی ظن اتمه کیم دعام مستجاب اولور •
قرق یلدر که حق تعالی دن استرم مرادم ویرمز • ابرهیم علیه السلام ایتدی ای هوذی مرادک
ندر دیدی • هوذی ایتدی ابرهیم خلیلک دیدارین کورمکدر • حضرت خلیل ابرهیم علیه السلام
ایتدی ابرهیمی سن ندن بلورسن • هوذی ایتدی دریا کنارنده بر خوب صورت جوان
کوردم ایکی بولک صاچنی کتفنه صالمش ایدی که الهی تیزجک بکا ابرهیم خلیلک
جمالن میسر ایله • سؤال اتدم که سن کیمسن بن اسمعیل ابن خلیلم دیدی • اول
زماندن برو دخی ابرهیم علیه السلام حضرتلرینک دیدارینه مشتاق اولدم و ربمدن
تضرع ایدوب یوزین کورمک مراد اتدم • ابرهیم علیه السلام ایتدی ابرهیم خلیل الله بنم

دعاک مستجاب اولدی • هوذی غایت مسرور اولدی ایکیسی معانقه قلدیلر
وچوق اغلشدیلر • ابرهیم علیه السلام ایتدی بنم دخی اسمعیل علیه السلامه اشتقام
اشتیاقم حددن بیروندر • سن دخی دعا ایله عن قریب ملاقات میسر اوله • اول
دخی دعا اتدی حق تعالی اول ساعتده یری طی اتدی حتی اوازین ایشتدی وبری برله
ملاقات ایدوب شول دکلو اغلاشدیلر کوزلری یاشندن اوتلر بتدی • نقل اولنور که
چوق قونق کلمدن اوندن طعام قلمدی • مصرده بر دوستی وار ایدی اکا دوه لر ارسال
اتدی بر مقدار غله ویره لر • اول کمسنه غله ویرمدی دوه لر بوش دوندیلر • یقین
کلیجک غلاملر ایتدیلر بز نیجه زمان غایب اولدق شمدی بوش وارمغه حجاب ایدرز
چواللره قوم طولدردیلر وشهره کیروب غلاملر قپودن کیروب ابرهیم علیه السلامه
خبر ویردیلر غایت ملول اولوب اویودی • جاریه لر چوالی اچدی لطیف اون بولوب
اتمک پشوردی • خلیلک علیه السلام بورننه اتمکک رایحه سی کلوب مبارک باشن قالدروب
بو اتمکی ندن پشوردیلر دیدی • مصرده اولان دوستدن کلدی اندن پشوردک دیدیلر •
ابرهیم علیه السلام ایتدی مصرده اولان دوستدن کلمدی • زماندن ومکاندن منزه
اولان دوستدن کلدی • **فصل حضرت ابرهیم علیه السلامه مخصوص**
اولان خصایصی بیان ایدر بری بیوق قرقمق • وبری طرنق کسمک •

وبری

وبرہ قلتق قلن کیدرمک • وباش قلن ایرمک • واودیرین ترلاش اتمک • ومسواک ومضمضه •
وصو ایله استنجا اتمک • وسنت اولمق • اول بونلری ابرهیم علیه السلام اتمشدر • واول
کمسنه که صاچی وصقالی اغردی ابرهیم علیه السلامدر • اندن مقدم کمسنه نک صقالی
اغرممشدر • صقالینک اغردوغن کوریجک یارب بو ندر دیدی • وحق تعالی بیوردیکه
بو وقاردر • یاربی وقارمی زیاده ایله دیدی • فردوس الاخبار ادلو کتابده حضرت امام
علی رضی الله عنه روایت ایدر • اول کمسنه که جزع ایدوب رب العزته مناجات اتدی
ابرهیم علیه السلام ایدی • صقالی اغاریجک یاربم خلیلکه بو حقارت وبو عیب ندر
دیدی • حق تعالی بیوردیکه بو وقار اسلامدن • عزتمه وجلالمه قسم ایدرم که هر کیمه که بو
وقار اسلامی بر کمسنیه کیدرمزم که وحدانیتمه اقرار ایده الا انی جهنمه قویمغه و
انک ایچون میزان نصیب اتمکه وانک حسابن کورمکه حجاب ایدرم دیدی • ابرهیم
علیه السلام دخی یاربی وقارم زیاده ایله دیدی • صباح قالقدی مبارک صقالی بنبر کبی
اغرمش کوردی • بر روایت واقع اولدیکه ابرهیم علیه السلامک مبارک صقالی اغرمغه
سبب اولدر که حق تعالی اکا کبر سننده اسحق علیه السلامی میسر اتدیکه عمری یوزدن
زیاده ایدی • کنعانیلر استبعاد ایدوب بو ایکی پیردن صلب اوغل نیجه اولور دیدیلر •
حق تعالی اسحق علیه السلامی شویله تشبیه اتدیکه صقالی چقدقده ابرهیم علیه السلامدن

فرق اولنمازدی • انك صقالن بياض ايدی • اسحق عليه السلامدن فرق اولونسون ايچون
روايت اولنوركه سنت اولنمق امر اولنجق قادوم ايله سنت ايتدی كندوبي ومحكم الم چكدی •
قادوم كسرك اسميدر • حق تعالى وحى ايتديكه تعجيل ايتدك سكا سنت اولنمق التن بيان ايتمدك
ايدی • ابرهيم عليه السلام ايتدی امر شريفك وارد اولدی تاخير مناسب كورمدم • واول كمسنه كه
نعلين وايچ طوني كيدی ابرهيم عليه السلام ايدی • ثعلبي رحمة الله عليه عرايسنده ايدر طون
كيمكه سبب اول اولديكه حق تعالى وحى ايتدی سن بنم قتمده ناسك كريملرندن سن
سجده ايتديكك وقت زمين عورتك كورمسون اول سببدن ابرهيم عليه السلام طون
پيدا ايتدی • وغنيمت مالني اول تقسيم ايدن اولدر • واول كمسنه كه في سبيل الله هجرت ايتمشدر
اولدر • واول كمسنه كه قيامت كوني حله كيسر اولدر • اتشه ايتدقلری وقت صويندقلری
ايچون مكافات اولور • وانك مقامن قبلهٔ مؤمنين ايتدی • وناسه امام ايتدی • وحبيب
اكرم صلى الله عليه وسلم اكا متابعت ايله امر اولندی • ويكرمي صحف ويرلدی • وانك
صحفنده اكثر امثال ومواعظدر • اول جملهدن يكرمي بش نصيحت اختيار اولندی • كعب
الاخبار رضي الله عنه روايت ايدر صحف ابرهيم عليه السلامده بيورلمش • مهلا مهلا يا ابن
ادم • قال الرزق مقسوم • والحريص محروم • والبخيل مذموم • والحسود مغموم • والدنيا لا تدوم
والرزاق هو الحي القيوم • يعني اي ادم اوغلي عجله ايتمه رزق قسمت اولنمشدر • وحريص محرومدر •

وبخيل

وبخیل مذمومدر • وحسود دایما غم چکر • دنیاده ایمه دکلدر • ورزق ویریجی حی و
قیومدر • ایکنجی ای ادم اوغلی بن سزدن هر کون بکون عباده تکنر اضیم • سز
دخی بنم کون بکون رزق ویردیکمه راضی اولوک • اوچنجی ای ادم اوغلی ایلری کوندر
الکده اولانی یتشمدیکی فرصتک واریکن • دردنجی ای ادم اوغلی نعمت ویرنه شکر ایلد
ونعمتک بلمینه احسان ایلمه • سکا شکر اتمین الله تعالی یه دخی شکر اتمز • بشنجی
ای ادم اوغلی دکلی عمرکی دنیا طلبنده کچوردک • یا اخرتی نه وقت طلب ایدرسن •
التنجی ای ادم اوغلی سنده کوزکی خرق واکا تیق ایلدم تاکیم بر نسنه که کورمک
جایز دکلدر فی الحال کوزکز قپایه سین • یعلم خائنة الاعین وما تخفی الصدور • واغزکز
یاراتدم ایکی دوداق قپقلر اتدم تاکیم سویلیجک سوزدن اغزیکز یومه سین • شیخ
احمد غزالی رحمه الله تعالی ایدر هر کیم که بیلور سوز دخی جمله اعمالدندر قیامت
کونی وزن اولنور چوق سویلمکه اقدام اتمز • یدنجی ای ادم اوغلی شونلردن اولمه که
طول امل ایله دنیا طلبنده اوله • وقلیل عمل ایله اخرت ارزوسن ایلیه • سوزی
عابد کلامنه موافق • اما فعلی وعملی منافقلر عملنه مطابق اوله • اکر عطا اولونسه
قناعت اتمیه • اکر مرادی ویرلمیه صبر ایلمیه • اکر بو حال اوزرینه اوله سن سنی
بو بلایه مبتلا ایلرمکه اهل عالم عبرت الور • سکزنجی ای ادم اوغلی هر کیم که

سنی دوست ایدینه کندو ایچون ایدینور • عزّم وجلاله قسم ایدرم که بن سنی سندن
اوتوری دوست ایدینورم زنهار کندوکی بندن دور اتمه **طقوزنجی** ای ادم اوغلی
بوینوکده ایکی توره داقدم برنده سنك عیبك برنده غیریلرك عیبی • سن دایما کندو
عیبکه نظر اتمزسن • کوزك خلقك عیبنه نظر ایدر انصاف دکلدر **اوننجی** ای ادم
اوغلی هر لا اله الا الله دیین جنته کیرمز الا بونك ایله بر نیجه عمل دخی جمع ایلیه • درکاهمده
تواضع ایلیه • وعمرینی بنم ذکرمده کچوره • ونفسینی محرّماتدن صقنه بندن اوتوری
وغریبلره یانندن یر ویره • وفقرایه احسان ایلیه • ویتیملره رحم ایلیه بنم رضام ایچون •
اون برنجی ای ادم اوغلی هر قچن قلبکده بر قساوت کورسك • یا خود مالکده بر نقصان
بولسك • یا خود بدنکده بر خسته‌لق مشاهده قلسك • یا خود نفقه‌کده بر حرمان
مطالعه اتسك • بلمش اول که • ما لا یعنی سوزك شئا متیدرکه سویلمش سن •
اون ایکنجی ای ادم اوغلی اکر جنتی سورسك • حق تعالی طاعتی سور • سن حق تعالینك
سودکنی ایله • سنی دخی حق تعالی سودکه که جنتدر ایرشدوره • واکر جهنمی سومزسك
حق تعالی دخی معصیتی سومز • سن حق تعالینك سومدوکن ترك ایله • حق تعالی سنی
سومدوکدن که جهنمدر خلاص ایلیه **اون اوجنجی** ای ادم اوغلی شبهاتدن اجتناب
ایله تا کربنی بیله‌سن • واچلغی عادت ایله تا بنی کوره‌سن • وکندوکی عبادتمدن اوتوری

فارغ

فارغ ایله نا بکا واصل اولەسن **اون درد نجی** ای مسکین ادم اوغلی اکر جنت ایچون

دنیایه اتدیکی دکلو عمل ایدیدی حسابسز جنته کیررایدی • اکر قناعت ایلسه حق تعالی

انی جمله خلقدن مستغنی ایلرایدی • اکر حرامدن صقنایدی دیننی خالص ایدیدی •

اکر کذبی ترك ایدیدی جمله صدیقلردن اولورایدی **اون بشنجی** ای ادم اوغلی قادر

اولدوغکی محتاجلردن منع ایلمه • تاکیم بن دخی سندن مرادکی منع ایلمیم • وقونوغمه

اکرام ایله بن اکرام اتدیکم کبی سنك قنوغکه • ابرهیم علیه السلام ایتدی الهی سنك

قونغك کیمدرکه بز اکا اکرام ایده لم • حق تعالی دخی ایتدی که هر فقیر وحقیرکه سکا قونق

اولوراول بنم مهمانمدر **اون التنجی** ای ادم اوغلی جمله خطایی اشلیجی سیز • دکلسنی

یارلغه یه جیبیم • بکا رجوع ایلك وتوبه ایلك سیزی یارلغایایم وکناهکن اعتبار اتمیه یم •

اون یدنجی ای ادم اوغلی بنی اك شول زمانکه سکا غضب کلور • تاکیم بن دخی سکا رحم

ایدم غضب ظهور اتدوکی وقتده **اون سکزنجی** ای ادم اوغلی هر کیمکه بندن راضی

اولور ازرزقه • بن دخی اندن راضی اولورم از عمله **اون طقوزنجی** ای ادم اوغلی اوج نسنه نك

بری بکا مخصوصدر • وبری سکا • وبری بنم ایله سنك ما بینکده در • بکا مخصوص اولان

روح در • سکا مخصوص اولان بدنکدر • ما بینده اولان سندن دعا بندن اجابت •

امدی زنهار بنم ایله دعاك ما بیننده حرام لقمه حجاب ایلمه **یکرمنجی** ای ادم اوغلی

نه مقدار کوکلک دنیایه میل ایده اول قدر قلبکده محبتمی اخراج ایدرم • وهر نه
دکلو حرص ایده سن اول قدر حلاوة ایمانی سندن کیدررم • ای ادم اوغلی سزی دنیا
جمع ایتمکیچون خلق ایتمدم • عبادتم ایچون خلق ایتدم • مظلوملرک دعاسنی بنم در
کاهمه کلمکه سبب اولمه • زیرا بن البته مظلوملرک دعاسن قبول ایدرم هر نه
دکلو زمان دخی کچسه یکرمی برنجی ای ادم اوغلی هیچ برکون اولمزکه رزقکی سکا ارسال
ایتمیم • سن اول ملائکه ایله بکا معصیت ارجاع ایدرسن • رزقمی یرسن وبکا
معصیت ایدرسن • بو بنم ایله ایتدکک معامله انصاف دکلدر • یکرمی ایکنجی
ای ادم اوغلی بکا نوافل ایله تقرب کسب ایله بنی وجوارمی الکثورسن مساجدی
معمور ایتمک ایله • ورضامی طلب ایله وعلما ایله اوتورمغله • وبالکلیه کبری ترک
ایله تاکیم ملائکه سنکله مصافحه ایلیه • وغیبتی ترک ایله تا جنت سکا مشتاق اوله •
وصباح نمازندن صکره برساعت بنی ذکر ایله • وایکندی نمازندن صکره دخی ایله
ذکر ایله • بو ایکی وقت سکا کفایت ایدر یکرمی اوچنجی ای ادم اوغلی دعاده کسل ایتمه •
بن دعاکی قبول ایتمده عاجز دکلم • وهر نه دکلو کناه ایتسک بندن امید کسمه • بنم
رحمتم هر نسنه دن زیاده در • ای ادم اوغلی استمدن سکا ایمان ویردم • پس نیجه
ظن ایدرسن کیم بو دکلو سوالدن وطلبدن صکره سکا بن جنت ویرمیمی یکرمی دردنجی

ای ادم

اي ادم اوغلي هر كيم سزي سوميه سن دخي اني سوممك اتمه • بلكه سو واحسان ايله • وسكا
سوز سويلمسه • سن سويله • سكا خيانت ايده نه • سن ايلك ايله • وظلم ايده نك
ظلمن عفو ايله • يرامزلق ايده نه ايلك ايله • جنته كيره نك سابقلرندن اوله سن •
وبو معامله ايله سكا انبيا ثوابن ويره يم • يكرمي بشنجي ياابن ادم للرحيل تزود • فان
السفر بعيد • وخفف الحمل • فان العقبة شديد • وجدد السفينة • فان البحر عميق •
واخلص العمل • فان الناقد بصير • يعني اي ادم اوغلي سفر ازغن كوركه منزل ايراقدر •
ويوكي خفيف ايله • عقبه شديددر • سفينه كي تجديد ايله • دكز دريكدر • عملكي خالص
ايله • عمل اخذ ايدن كورجيدر • صحف ابرهيمك عليه السلام اخر وصيتي در • روا
يت اولنوركه ابرهيم عليه السلام حضرت حق سبحانه وتعالى دن سؤال اتديكه
الهي اول كمسنه كه يوزي كوزن ياشيله كه سنك خوفكدن ياش اوله انك ثوابي
ندر • بيورديكه اي ابرهيم انك جزاسي مغفرتم وجنت ورضوانمدر • وايتدي الهي
جزاسي اول كمسنه نك ندركه يتيمي ودول خاتوني كوروب مهماتنه كفيل اوله • بيور
ديكه يا ابرهيم قيامت كوننده عرش كولكه سنده كولكه لندورورم • ايتدي لك الحمد
الهي فصل بلكلكه ابرهيم عليه السلامك عمري اهل كتاب مذهبي
اوزره يوز يتمش يلدر • معارقدسي قولنجه ايكي يوز يلدر • مسعودينك اختيار الزمان

ادلو كتابنده ايدر موز بشر يلدر • علماء تواريخ قول مسعودي اختيار اتمشلردر •
محمد بن اسحق رحمهما الله تعالى ايدر جونكم ابرهيمك عليه السلام عمري اخره
ايرشدي • ديلديكه تابوت سكينه آدم عليه السلامدن تا حبيب الله صلى الله
عليه وسلمه كلنجه انبيانك عليهم الصلوة والسلام سنلري يازيلوب برحجره ده
قونلمش • وخاتم الانبيانك صلى الله عليه وسلم صفت مباركه لري آخر حجره ده
قونمش ايدي • وخلفاي راشدينك ومهاجر وانصارك رضوان الله عليهم اجمعين •
صورتلري دخي يازلمش ايدي • خلفانك ترتيبي اوزره • ابوبكرك رضي الله عنه صورتي
شكلنده ابرهيم عليه السلامك صورتنه مشابه يازلمش • والنده اول حبيب اكرم
صلى الله عليه وسلمي تصديق ايدن بودر ديو كتابت اولنمش • ديندارلقده بولاد
كبيدر • وصاغ يانده اتمشلر • صولنده عمر بن الخطاب رضي الله عنه يازلمش •
وكمسنه سوزندن خوف واندیشه اتمز • وحضرت فاروقك اردنده عثمان ذي النورين
رضي الله عنه صورتي يازلمش • النده عثمان ذي النورين يازيلوب خلفاء راشدينك
اوججنجسيدر ديمش • انك مقابلهسنده حضرت امام علي رضي الله عنهك صورتي
يالك قليج النده اموزي اوزره طوتار • النده نقش اولنمش كه بو حمله ايديجي
شيردر • هركز خوف اتمز • الله ورسول اللهه ايي دوست طوتار • واول دخي الله و

رسو

رسولنڭ دوست طوتلر و اطرافنده مهاجرین و انصارڭ صورتلری نقش اولنمش

رضوان الله علیهم اجمعین اندن صکره اولادینه ایتدی انبیا علیهم السلامڭ

نقشلرینه نظر ایدوب بلدیلر که جمیع انبیا علیهم السلام اسحق علیه السلامڭ

اولادندن کلور الا حضرت فخر عالم صلی الله علیه وسلم اسمعیل علیه السلامڭ

صلبندن کلور اکا ایتدی ای اوغل جمیعا آبا و اجدادمزڭ وصیتلری بودرکه

نور پاکی ضایع اتمیوب نکاح ایله بطن طاهره تسلیم ایده لر سنی اولادم مابیننده

اختیار اتدم اندن براق بولوت پیدا اولوب اوزرلرینه مسك و عنبر یاغدردی و اسمعیل

علیه السلام ایله تجدید عهد اولدی و اول نور طاهر حصوصنده عظیم وصیت ایدوب

تابوت سکینه یی اکا تسلیم اتدی و قدس جانبینه توجه اتدی بعض روایتده تجدید

عهد کعبه نڭ بناسندن صکره واقع اولدی روایت اولنور که بر دفعه دخی

حضرت ابرهیم علیه السلام مسافر ارایی صحرایه کتدی بر پیر کوردیکه یورومکه قادر

دکل ایدی اکا بر مرکب ارسال ایدوب سعادت خانه سینه کتوردی اوکنه طعام

قودی ضعفندن و الی دترمسندن لقمه کاه قولاغنه و کاه کوزینه التردی و اغزینه

هضم ایده مزدی درحال طشره براغوردی ابرهیم علیه السلام حق تعالی دن

ایشتمش ایدیکه عزرائیل علیه السلامی اکا ارسال اتمیه تا کیم کندیسی مراد اتمیجه

اول پیردن سؤال اتدیکه بو حال سکا ندندر • ایتدی پیرلکدن • عمر بنی سؤال اتدی •

کوردیکه کندی عمرندن ایکی سنه زیاده ایدی • ایتدی ایکی ییلدن صکره بنم دخی حالم بویله

اولور • پیر ایتدی بلی • ابرهیم علیه السلام ایتدی الهی بنم روحمی قبض ایله شوندن اولکه

بو ضعفه مبتلا اولام • پیر قالقدی حضرت ابرهیمک علیه السلام روحن قبض اتدی • مکر اول

پیر عزرائیل علیه السلام ایدی • حرون مزرعه سنده ساره خاتونک دفن اولدوغی یرده

دفن اتدیلر • عرایس ثعلبیده و احیای علومده روایت اولنور که حضرت ابرهیم علیه

السلامک بر یری وار ایدی انده عبادت ایدر ایدی چقدوغی وقتده کلیدلر ایدی •

برکون اول خانه یه اچدی ایچری کیردی کوردیکه بر کمسنه ایچروده طورر • اول حضرتده

غیرت کمالده ایدی • ایتدی بو خانه یه سنی کیم قودی • صاحب خانه قودی دیدی • ایتدی

خانه نک صاحبی بنم بن سنی قومادم • ایتدی سندن و بندن غیری بر متصرف

صاحبی وار در که احقدر سندن و بندن • حضرت ابرهیم علیه السلام بلدیکه بر ملکدر

ارسال اولنمش • سؤال اتدیکه اسمک ندر • ایتدیکه ملک الموتدر • بیوردیکه مقبوللرک

روحلرین نه وجهله قبض ایدرسن بکا کوستردی • یوزک او بر جانبوکه دوندردی •

چونکم دوندروب نظر اتدی بر لطیف جوان کوردیکه لطیف اثوابی و خوب

رایحه سی و بالجمله انک مشاهده سندن جانی صفا و سرور بولدی • ایتدی

ای

ای ملك الموت جمله اولن مقبوللره فوت اولدوغی حالده بو صورتك مشا
هده سی کفایت ایدردی. اندن ایتدی یا فاجرلرك روحنی نه شکلله قبض
ایدرسن قابل ایسه کوستر. ایتدی قابلدر لکن قورقرم که تحمل اتمیه سن دیدی.
البته کورمك مرادمدر دیدی. مبارك یوزك دوندر دیدی. چونکم دوندروب
نظر اتدی بر مهیب شکل سیاه قللری قالقمش کیسولری سیاه. کریه رایحلو.
بورنی دلکلرندن اتشلر چقار. بو صورتی کوردی عقلی کتدی. کلوب کوردی
ینه اولکی شکلنه کیرمش. ایتدی اکر فاجر اولدوکی وقت بوندن غیری بر بلیه
اولمسه کفایت ایدر ایدی. ایتدی ای ملك الموت زیارته می کلدك یا خود قبض
روح اتمکه می کلدك. ایتدی اکر اجازت ویریرسه قبض ایدرم. ایتدی قلبمده
بر نسنه وار. دیلرمکه باطنمدن مرتفع اوله. عزرائیل علیه السلام بیوردك دیدی.
ایتدیکه هیچ بر دوست کوردکمی که دوستنك روحن قبض ایده. ای خلیل الله بو
سؤالی حضرت رب عزته سؤال ایدیم نه جواب بیوررسه اعلام ایدیم کتدی. علی
الفور کیرو کلدی. وایتدیکه حق تعالی بیوردیکه هیچ بر دوست کوردکمی که دوستنه ملا
قاتندن ابا ایده. چونکم حضرت ابرهیم علیه السلام بو بشارتی اشتدی
تیز روحمی قبض ایله. بوندن ایی بشارت اولمز دیدی.

فصل اسمعیل علیه السلامک باقی احوالن وسید المرسلینک صلی الله علیه وسلم نور شریفنک انتقالن بیان ایدر

معلوم اولسونکه ابرهیم علیه السلامک بیوک اوغلیدر ۔ واکا ابو العرب دیرلر ۔ ولادتی شامده در ۔ وبلوغدن اول بلایه مبتلا اولوب صبر اتمشدر ۔ وحد بلوغه اوق اتماغی کماله ایرشدوروب ۔ وجرهم قبیله سنک مابیننده نشو ونما بولمشدر ۔ اول قبیله خلقی یدی قیون اسمعیل علیه السلامه هدیه ویردی ۔ اکا حق تعالی عظیم برکات ویردی ۔ شول دکلو چوغالدیکه حد وعدددن بیرون اولدی ۔ بلوغ حدندن صکره والده سی هاجر وفات اتدی ۔ تنها قالماغن اهل قبیله دن مودت منقطع اولمسون ایچون ۔ عماره نام خاتونی عقد نکاح اتدیلر ۔ لکن حبیب اکرمک صلی الله علیه وسلم نورندن محروم اولدی ۔ سبب اول اولدیکه ایدرلر بر کون ابرهیم علیه السلام مکه مکرمه یه اسمعیل علیه السلامی کورمکه کلدی ۔ اول وقت اسمعیل علیه السلام شکاره کتمش ایدی ۔ ناکاه حضرت ابرهیم علیه السلام کوردیکه بر خاتون قپویه چقدی کیمسن دییو سؤال اتدی ۔ اسمعیل علیه السلامک خاتونیم دیدی ۔ اسمعیل دن سؤال اتدی شکاره کتمشدر دیو جواب ویردی ۔ آت اوزرندن سؤال اتدیکه حالکز نیجه در ۔ عشیرتلرینک

عشیرتلرندن

عشرتندن شكايت ايتدي و اصلا التفات ايتميوب ضيف حقني رعايت ايتمدي .
ابراهيم عليه السلام بيوردیكه ارك كلدوكی وقت دييه سن كه بو اوك ايشيكني تبديل
ايتسون اندن ينه شام جانبنه رجوع ايتدي . اسمعيل عليه السلام كلوب حضرت
ابراهيم عليه السلامك رايحه سن الوب بورايه كيم كلدي ديدي . بر پير كلدي سندن
سؤال ايتدي و قپونك ايشكن تبديل ايده سن ديو وصيت ايتدي . اول پير پدرم ابراهيم
عليه السلامدر . اشتك ددوكی سنسن سكا طلاق ويردم ديدي اهلنه ارسال ايتدي
عماره قبيله سندن صكره هاله نام خاتونی كه حارثك قزقرنداشيدر نكاح ايتدي
بر دفعه دخی حضرت ابراهيم عليه السلام چقه كلدي . اسمعيل عليه السلامی شكارده بولدي
هاله كوريجك ارك قنده دردر ديدي عادتی اوزره شكاره كيتمشدر ديدي . حالندن
سؤال ايتدي . الحمد لله خيرله كچنورز ديدي و تعظيم و تكريمده كلي اقدام ايدوب ايتديكه
لطف ايدوب منزلمزه مشرف ايلك ما حضري نه ايسه حضور شريفكزه كتوره لم
ديدي . ابراهيم عليه السلام ممكن دكلدر ديدي . امدي مبارك صاچكز توز اولمش
يويوب دهن سوروب خدمت ايتمكه اذن بيورك ديدي . اكا اذن ويردي . بر طاش
كتوروب صاغ اياغن اول طاش اوزره قويوب صول اياغي اوزنكيده ايدي . مبا
رك باشنك يارسن يويوب اندن طاشي صول جانبنه ايلتوب اول جانبن يودي

مبارك آياغنك اثري اول طاشده قالدي • بعض اهل تفسير مقام ابرهيم
اولدر ديلر • اما بر اخر روايتكه بناء كعبه ده كچمشدر مشهور اول روا
يتدر • اندن بر طبق اوزره بر مقدار پينر قويوب الى اوزره طوتدي • ابرهيم
عليه السلام آت اوزرندن اكل اتدي • وهاله نك خدمتي خوش كلوب
بيوردي كه آرك كلدوكي وقت بندن سلام ايله و ديكه ابرهيم سكا ديركه ايشيكي
محكم ايله • مرويدر كه سؤال بيوردي كه هيچ اكمك وارميدر • اكمك نه ايدوكين
بلمززدي • ابرهيم عليه السلام اغليوب ربنا اني اسكنت من ذريتي بواد غير
ذي زرع عند بيتك المحرم • وارزقهم من الثمرات • قولنه وارنجه • يوقارودة بو
آيت كريمه هاجرك اسمعيل عليه السلامي قويوب مكه مكرمه دن دخي بنا
اولنمدين كتدوكي زمانده نازل اولمشدر • حق تعالى جبرائيل عليه السلامه امر اتدي
رمله ايله صالحكه كثرت فواكه و بركاتله مشهور يرلردر • مكيه كتوردي تا كيم اندن
منتفع اوللر • اندن حضرت اسمعيل عليه السلام كلوب پدرينك هاله دن رايحه سين
الوب كمسه كلديمي ديو سؤال اتدي • بر پيركه هركز نظرين كورمدم النده پاد
شاهلق نشانه سي • وجمالنده اولولق و پيغمبرلق نوري وار • و بو طاشده مبارك
قدمينك اثري دردي • و سلامن و خبرين اعلام اتدي • اسمعيل عليه السلام قومني

جمع

جمع ایدوب اغلیوب ایتدی اول بنم پدرمدر • وآباغنك توزین یوزینه کوزینه سوردی •
اشك قصه سن دیجك • ایتدی خاطرك خوش طوت اشك سنسن اول حضرتك
نوری سکا میسر اولون • فی الحقیقه اول نور شریف هاله نك رحمنه انتقال اتدی •
لکن دخی غیری روایت واقع اولدی • لکن فقیر بو روایتی اختیار اتدم • الله اعلم واحکم •
وبالجمله اول نور انتقال ایدوب قیدار تولد ایدوب نور اکا منتقل اولدی • اکا
حق تعالی یدی خصلت ویردی بر کمسنیه ویرلمدی • اولا پیاده سکرتسه آهو یه
یتشور ایدی • ایکنجی اتدوغی اوق هرگز خطا اتمزدی • اوچنجی چابکسوارلقده هر
کز نظیری یوغیدی • دردنجی قوتده بر مرتبه ده ایدیکه بر کمسه اکا مشابه ومقابل
اولمزدی • بشنجی هیبتندن یوزینه باقلمزدی • التنجی مهابتی مرتبه نهایتده ایدیکه
فرضا کمسه قرشوسنده طورمزدی • یدنجی قوت جماع شو مرتبه ده ایدیکه حتی کیجه ده
وکوندزده سکسن نوبت جمع اولمغیله سکون کلمز ایدی • واکا حق تعالی ابرهیم علیه السلامك
جمالن ویرمش ایدی • وبالجمله اسمعیل علیه السلام کوردیکه نور اکا منتقل اولدی عهد
نامه یازوب سکینه تابوتی اکا تسلیم ایدوب اززمان کچمدین کندیلری آخرته
انتقال ایلدیلر • واول حضرتك خصایصنك نهایتی یوقدر بری اولدر که حق تعالی
اکا صادق الوعد بیوردی • واذکر فی الکتاب اسمعیل انه کان صادق الوعد

وكان رسولا نبيا ۔ صدق وعدي برمرتبه ده ايديكه بركمسنه ايله بريره ملاقاته وعد اتدي اولكمسنه خاطرندن كتدي ۔ اسمعيل عليه السلام اوچ كون واوچ كيجه منتظر اولدي تا اول شخص كلدي ۔ چونكم وفاتي قريب اولدي قرنداشي اسحق عليه السلامي طلب ايدوب قزقرنداشني اسحق عليه السلامك اوغلنه عيصه نكاح ايدوب ساير وصيتني دخي ايلدي ۔ يوز اوتوز يدي ييل عمر سوردي روايت صحيح بودر ۔ اندن اخرته رحلت اتدي ۔ ركن ايله مقام مابيننده دفن اتديلركه اناسي هاجر دخي انده دفن اولنمش ايدي اني دخي اناسنك ياننده دفن ايلديلر ۔ ايدرلركه سكسن طقوز ياشنده ايكن ابرهيم عليه السلام وفات اتدي ۔ انك وفاتيله حضرت سلطان انبيانك صلى الله عليه وسلم مولدي ايكي بيك التمش يلدر ۔ دخي اكسك روايت اولنمشدر ۔ اندن صكره اسمعيل عليه السلامك اولادي مابيننده قيندار ممتاز اولوب وصي اول اولدي بوسببدن اولولغي معلوم اولدي ۔ واكا اصمر لنمش ايديكه اول نور شريفي طاهر اتدن غيري خاتوندن حذر ايده ۔ وقيندار اسحق عليه السلامك قزلرندن برين الدي نور اكا منتقل اولمدي ۔ برين دخي ۔ برين دخي حتى بريلده يوز خاتون الدي اصلا بري حامله اولمدي ۔ وبر كون شكاره كيدر ايدي واول نور النندبرق اورر ايدي ۔ حتى برجن طائفه سنك قزلري انسان شكلنه

كيروب

کیروب کندولرین قیندارە عرض ایدرلردی. وایدرلردیکە بز پادشاهلر
قزلریوز بزی قبول ایلە. قچن کە انلر ایلە مصاحبت مراد اتسە جملە اعضاسی
اکا سویلیوب ایدرلر ایدیکە سن اسمعیل علیە السلامک وصیسی سن. وحضرت
محمد صلی الله علیە وسلمک نوری سندە امانتدر. وسندن عهد ومیثاق ایتمشلر
درکە اول نوری حلالدن غیریە تسلیم اتمیە. قیندار اندن متأثر اولوب انلردن
اعراض ایدر ایدی. وانلر کریان اولوب کیدرلر ایدی. وایدرلر ایدیکە سعادتلو اول کمسنەدر کە
اول نور اکا میسر اولە. وهر نە کە وحوش وطیوردن صید اتسە اکا سویلرلر ایدی بزی بوغزلمە
الا الله تعالینک اسم شریفیلە ذبح ایلە دیرلر ایدی. سکا لایق دکلدر کە حق تعالینک اسمی
ذکر اولمیان نسنەیی ییەسن. نقل اولنور کە بر کون صیدە کتمش ایدی ناکاه طیوردن و وحوشدن
برندا ایرشدیکە یا قیندار. اکر سن نە معقولە نورک مظهری ایدوکک بیلە ایدک ∴
ابرهیم علیە السلامک ربسندن خوف ایلە. وبلکە اول نور سندن منتقل
اولمغە قریب اولدی. بو سوزی وحوش وطیوردن استماع ایدوب ملول اولدی. یمکدن
ایچمکدن کسلدی. تاکیم بو کلامک حقیقتنە واصل اولە. بر قچ کون بو اندیشەدە اولدی.
ناکاه حق تعالی ادم صورتندە بر ملک ارسال اتدی. ایتدیکە یا قیدار رشیدی سن. اولدی واصل
بر یوزینک حاکمی سن. ونور سرور عالم صلی الله علیە وسلم اصلاب طاهرەدن وبطون طیبەدە سکا

وسنك اوغلوك اولور. لكن ابراهيم عليه السلام ذرياتندن دكل. اكر نذر ايدوب قربان
ايدرسنك بو امر سكا كشف اولور. اندن قيذر اسمعيل عليه السلامك قربان اتديكي يره
كلوب يدي يوز قوج قربان اتدي. ديديكه يارب اكر بندن ولد حاصل اولورسه بنم
قربانم قبول ايله. هر قوج قربان اتدكجه اسماندن اتش كلوب قرباني الور ايدي تا كيم
تمام اولدي. برنده اكلديكه يا قيذر قربانكي قبول اتدك وحاجتك روا اولدي. فلان اغج
التنده يات عالم خوابده هر نه كيم كورسن اوسه عمل ايله. واروب اويودي. برنده اولديكه يا
قيذر النكده حضرت محمد صلى الله عليه وسلمك نوري امانتدر. جمله عالم انوكيچون خلق
اولنمشدر. غريب خاتونلردن برغريبه خاتون كه نامي فاخره در اني تحت نكاحه الرسن
قيذر اويانيدي غايت مسرور اولدي. انون كتدي هر نيه كه اوغراسه اول نورك بركتيله
اكا سجده ايدرلر ايدي. وايدرلر ايديكه يا قيذر زمان اولديكم اول نور كريم سنك صلبكدن
خروج ايده. چونكم منزلنه كلدي اطرافه ادملر ارسال اتدي تا كيم برغريبه خاتون
فاخره نام كمسنه بوللر. سعي بليغدن صكر بني جرهمك ملكينك قزيكه فاخره
بنت ذهيل عامر بن يعرب بن قحطان دركه اصل عربدر اول طايفيه نسبت ايله
اني نكاح اتديلر. مرويدركه اول نور فاخره يه انتقال اتدي. تابوت سكينه قيذريانده ايدي
اسحق عليه السلامك اولادي نزاع اتديلركه چونكم انبيا بني اسحقدن محقق اولدي برنور

دن غیری نسنه یوق لا یقدر که تابوت سکینه برده اوله • قیذر ایتدی حضرت اسمعیل
علیه السلامدک وصیتی موجبنجه بن متصرفم تا کیم بر کون اول تابوتی اچمق دیلدی • بر
اواز کلدیکه سکا بو تابوتی اچمغه اذن یوقدر • زیرا سن پیغمبر دکلسن پیغمبر وصیسی سن •
انی پیغمبردن غیری کمسنه اچمز • اندن قیذر کنعانه توجه اتدی • فاخره یه وصیت
اتدیکه سندن بر ولد کلسه کرکدر • چونکم وضع حمل اتدوکی زمانی کلدا اسمعیل
علیه السلامک اولادینک ولادتی محلنه وار واسمینی حمل دیو تعیین ایله • ایدرلر که حمل
تسمیه اتمکه سبب اولدر که فاخره یه تقرب اتدیکی حالده هر جانبدن اواز کلور ایدیکه •
فقد حملت • یعنی بشارت اولسون که بو کلی اولدک یا فاخره • اندن تابوتی الوب مکه دن
کنعان ولایتنه توجه اتدی و یایق کتدی • چونکم کنعانه قریب اولدی بر اواز پیدا
اولدی جمیع اولاد ابرهیم علیه السلام اول اوازی ایشتدیلر • یعقوب علیه السلام او
لادینه ایتدی الله تعالی حقیچون قیذر ابن اسمعیل تابوتله کلیور جمله کز قالقوب
استقبال ایدەلم • چونکم ملاقات ایدوب بری بریله کورشدیلر • یعقوب علیه السلام
ایتدی ای قیذر لونک متغیر اولمش دشمنی سکا حواله اولدی یا خود خسته می
اولدک و یا خود بر معصیتمی اتدک • قیذر ایتدی هیچ بری اولمادی لکن اول نور
بندن منتقل اولدی زوجمه • یعقوب علیه السلام ایتدی خاتون اولاد اسحق

دکنمیدردی . ایتدی خیر بر غریبه خاتوندر جر همیه در . یعقوب علیه السلام ایتدی

شرف محمد صلی الله علیه وسلم انلرده در حق تعالی انی طائفهٔ عربدن کتورر .

وسکا بشارت اولسونکه دون کیجه فاخر اوغلوکی طغوردی . زیرا کوردم که کوکک

قپولری اچلمش . وبشارت ملائکه سی نزول ایدر بلدم که اول حبیبک نوری سببیله

در . قیذر تابوتی تسلیم ایدوب حرم شریفه کلدی کوردیکه وضع حمل اتمش .

وحبیب اکرمک صلی الله علیه وسلم نوری النده برق اورر . چون حمل حد بلوغه ایرشدی

قیذر انی الوب ابو قبیس طاغنه ایلتدی وصیت طریقیله کتابت طریقیله دکل

انذن عهد اتدی نوری طاهراته وضع ایده ونکاح وجهی اوزره ایلیه حرامدن حذر

ایده . انذن شیب طاغنه ایلتدی ناکاه ملک الموت بر کوجک محبوب صورتنده

ظاهر اولدی سلام ویروب قندن کلورسن دیو سؤال اتدی . جواب ویردکه استحسان

ایدوب . کل سنکله مشورت ایده لم دیو قولاغنه سویلرشکلی روحی قبض اتدی .

وحمله کلوب ایتدی بابا کنه اتدک وار کور باباک صاغمیدر دیدی . حمل اکا توجه

ایدیجک ملک الموت سمایه عروج اتدی . حمل غایب اولدوغن کوریجک

ملک الموت ایدوکین بلدی . تجهیز وتکفین ایدوب دفن ایلدی . حمل کندو قو

مندن سعیده نام بر خاتون الدی انذن بر اوغلی اولدی اسمنی نبت وضع اتدیلر .

ونور

ونور طاهر اکا نقل اتدی • نبت دیمکه سبب اولدرکه انك پدری والدهسنی
یمن جانبنه ایلتدی بولده دنیایه کلدی و والدهسی وفات اتدی محکم یغمور یغدی
بر مغارهیه کردیلر • نه که پدری دخی اول مغارهده ایکن آخرته کتدی • قرق کوندن
صکره عرب اول مغارهیه کردیلر اول ولدی بر بیللق ظن اتدیلر و ایتدیلرکه حق تعالی
انی یردن بتوردی بر نبات کبی • انکیچون اسمینه نبت دیدیلر نور انك النده برق
اورر ایدی ولطیف سیرتی وار ایدی • اندن اول نور همیسع اوغلنه منتقل اولدی
همیسع دیمکه باعث اولدرکه علو همتی وار ایدی • حتی اولاد اسمعیل و اولاد
اسحق علیهما السلام اندن غیری کمسنه مالك اولمامشدن • ودخی اطراف شام و
یمن وحجاز ونجد بونلری تحت تصرفنه آلدی تا قطاط مصره وارنجه • وبعضی
قدر دخی مالك اولدی • وهرکیم انی کورسه مهابتندن البتده باش یره قوردی
وتواضع ایلرایدی • والدهسی حبیبه بنت قحطاندر • اندن اول نور • او نام کمسنیه
انتقال اتدی • او انکیچون دیدیلرکه غایت بلند آوازی وار ایدی • حتی دیرلرکه
اون میل یردن آوازی استماع اولنور ایدی • اندن اول نور عدنانه منتقل اولدی •
عدنان انکیچون تسمیه اتدیلرکه کلی جن و انس طایفهسی انی قتل اتمکه سعی اتدیلر •
دیدیلرکه اگر بو بیوك اولدبوندن بر ولد کلهکه انس وجنیك سیدی اوله •

حق تعالی اني اول طايفه نك شرندن امين وحفظ ايلدي. مزبور عدنان بركوت سوار اولمش
ايدي سكسن اتلو اني اورتايه الديلر هلاك قصدينه. عدنان دخي انلر ايله مقابله ومقاتليه
باشلدي تا برمرتبه قتال اتديكه اتنه زخم يتشدي ايكي ميل ارا سنده ايدي اتندن اينوب
طاغ جانبنه يوز طوتدي. عدولري اردندن ايرشديلر. عدنان حضرت باري يه تضرع
اتدي مدد طلب اتدي. ناكاه طاغدن بر ال ظاهر اولوب عدناني ميله ايلتدي. وبر
صيحه پيدا اولديكه اول بقيه تيغ اولان اعدا دخي خوفلرندن تسليم روح ايلديلر.
بو واقعه دخي حضرت پيغمبرك صلی الله عليه وسلم نور شريفي بركاتنك معجزه سيدر اندن
صكره اول نور عدناندن اوغلي معده انتقال اتدي. كنيتي ابو قضاعه در. قضاعه اولادينك
مشهورلرندندر. روايت اولنوركه معدك اولادي غايت شجيع ايدي. حتی روايت اولنوركه
ضحاك بن معد كندي توابعندن قرق كمسنه ايله بر محله بولنوب انده بني اسرائيلدن بر
عظيم عسكر مزبورلري محاصره ايدوب جنك ايلديلر. سلطان انبيانك صلی الله عليه وسلم
نور شريفي بركاتنده قرق كمسه قرق بيك كمسنيه غالب اولوب كيمين قيروب وكيمين (كيمني) اسير
ايدوب مالLERين الديلر. اول قوم بني اسرائيل پيغمبرلرينه واروب استغاثه ايدوب انلره نكبت
نازل اولسون ايچون دعا استديلر. پيغمبرلري دعا اتمك قصد ايديجك وحي نازل اول
ديكه زنهار انلرك يرامزلغنه دعا اتمه كه خاتم الانبيا انلرك اولادندن كلسه كركدر.

معد

معد انکیچون تسمیه اتدیلر که معد تازه دیمکدر و کوچکلکدن دخی غایت کوزل ایدی •
روایت اولنور که نیچه کره بنی اسرائیل ایله محاربه ایدوب صحت و غنیمت ایله دوند
کیچون معدد دیلر • اندن صکره اول معددن نور شریف نزاره منتقل اولدی • نزار دیمکه
سبب اولدر که دوغدوغی وقت باباسی بیک دوه قربان اتدی • خلق اکا ایتدیلر که چوق
قربان اتدک • معد ایتدی والله هنوز بن انی قلیل طوترم • اناسی معاذه بنت حوش بن
عدید در جرهم قبیله سندن ایدی • اندن نور مضره منتقل اولدی • ایتدیلر که انوکیچون
مضر دیلر که هر کیمک کوزی اکا دوش اولسه جمالنک عاشقی اولور ایدی • و دین
اسلام اوزره ایدی حضرت ابرهیم علیه السلامک شریعتی اوزره اولوب اول دینی اظهارده
سعی بلیغ ایلر ایدی • انک اوغلی الیاسه اتدیکی نصیحتلرندندر بو کلمات • من یزرع
الشر یحصد الندامة • یعنی هر کیم هر کم شر اکر پشیمانلق بچر • و خیر البر ما عجله •
یعنی احسانک خیرلوسی تیز ایرشدرندر • فاحمل نفسك حملة مکروهها فیما اصلحها •
واصرفها عن مطلوبها فیما افسدها • یعنی نفسکه مکروه اولنی اشلت نفسکی اصلاح
ایتکه محلنده و مرادین ویرمه افساده اولشدردوغی محلده • و ایدرلرکه دوه یه حدی
اتمکه یعنی صدا ایله سوق اتمکه اك اول انلر پیدا اتدی • اندن اول نور مضردن
الیاسه منتقل اولدی • الیاسه الیاس ددیلر زیرا پیر اولوب اوغل کلمکدن

یأس ایتدکدن صکره بشارت کلدیکه اوغلوک وجوده کلدی • الیاس دخی اسلام اوزره

ایدی • وحق تعالی انی سرفراز ایتدی • حتی اکا سید العشر دیو تسمیه ایتدیلر • و

کاه کاه ارقه‌سندن نور محمد صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک تسبیحی زمزمه‌سن

ایشیدررایدی وتعجب ایدرایدی • وحج موسمنده تلبیه • یعنی لبیک اللهم لبیک صداسی

اول نور عظیمدن کلوررایدی • والده‌سنک اسمی خزیمه ایدی • بر روایتده حنفا ایدی •

اندن اول نور الیاسدن مدرکه‌یه انتقال ایتدی • مدرکه نه ایچون ددیلرکه اباسنک شرفنه

یتشدوکی ایچون • بر روایتده بر طوشان برکون اوکندن قالقوب فرار ایتدوکی کبی اردنه

دوشوب یتشوب طوتدی • اوسببدن باباسی مدرکه دیو لقب ویردی • یا مبالغه

یاخود صفتدن اسمه نقل اولندوغیچون • والده‌سی سلمی بنت اسددر • واقعه‌سنده

کوردیکه بر بنت اوبن طابخه نکاح ایده که قومنک اولوسی ایدی • کنانه متولد اولوب

نور اکا منتقل اولدی • کنانه انکیچون ددیلرکه دایما قومنک سرونده ایدی • بر روا

یتده علی ایدی • والده‌سی هندیه بنت قیس ایدی • اندن صکره اول کنانه‌دن نضره

منتقل اولدی • جمهور قولی اوزره نضر قریشی دیمکله ملقبدر • قریش دیمکله

وجه اول بودرکه قریش دریاده بر بیوک دابه‌در • بوده‌خی قومنک اولوسی اولدوغی ایچون

قریش ددیلر • بعضلر ایدر قریش اکسب معناسنه دردایما تجارت اوزره کسب

اتمکه

اتمکده اولدوغیچون قریش دیندی . وبعضلر قریش تفتیش معناسنه در . علی الدوام
جوانبی تفتیش وتفحص ایدوب یوقلار ایدی قریش انکیچون دینلدی . هر قبیله که نسبی
اکا منتهی اوله اول قریشی اولور . اولمیان اولمز . نقل اولنور که برکیجه حجرده که کعبه نک
دیواری دبنده ایدی اویقویه وارمش ایدی واقعه سنده کوردیکه ارقه سندن بر بیوک
اغج ظهور اتمش . بوداقلری اسمانه ایرشمش یاپراقلری نورندن عالم منور اولمش .
وبراق یوزلو کمسنلر اول اغاجک دالکرینه یاپشمش . اول اغاجک قوللری جمله خلق
عددنجه ترتیب اولنمش . اویانوب بر کاهنه واقعه عرض اتدی . وکاهن ایتدی
اگر بو واقعه صحیح اولورسه سنک ونسبک شرفی عالمی طوتر . وبر کمسنیه بو کرامت
میسر اولمشدر واولمزدی . اندن حق تعالی بیوردی ای ملکلرم یریوزنده برمو
جود وارمی . نظر اتدیلر الهی سن اعلمسن اول نورکه اولاد اسمعیلدن ترتیب
اوزره منتقل اولمشدر اندن غیری برموجود کمسنه یوقدر . حق تعالی بیوردیکه اول
بنم حبیبمک نوریدر شمدی نظرک ارقه سنده در . والده سی بره بنت مر در . اندن
اول نور مالکه منتقل اولدی . مالک دیدیلر زیراکه عربک ملکی ایدی . والده سی جندله
بنت الحارثدر . اندن صکره اول نور منهره منتقل اولدی اسمی عامردر . والده سی عاتکه یاخود
عکریه در . اندن نور غالبه انتقال ایتدی . والده سی لیلی بنت سعد در . اندن نور لوی نام

كمسنيه منتقل اولدي • لويّ همزه ايله مصغّردر • لافرن • والدهسي بنت عمردر

جرهميّه‌در • لويدن كعبه‌يه منتقل اولدي • والدهسي ماوية اليقين‌در • اندن مرّه‌يه منتقل

اولدي • اندن كلابه منتقل اولدي • اندن قصي‌يه منتقل اولدي • قصي انكيچون ديلوكه

مكه‌دن چقوب قضاعه قبيله‌سنده ساكن كه مكهٔ مكرمه‌دن بعيد ايدي ••

بعضلر ايدر [illegible] باطلي كندودن بعيد ايدرلر ايدي وحقي قبول ايدردي انكيچون قصي

ديلر • واكا مجمّع دخي ديرلر قريشي يانته جمع ايتدوكيچون • خزاعه مكهٔ مكرمه‌يه استيلا

ايدېجك طايفهٔ قريش داغلمشلر ايدي • قصي مكه‌يه مراجعت ايدوب خزاعه‌يي منع ايدېجك

قريشيلر مكه‌يه كلوب جمع اولديلر • والدهسي فاطمه بنت عوفدر • ودار الندوه‌يي قصي بنا

ايتمشدر • قوم مهمات وقتنده انده حاضر اولورلردي ومشاوره ايدرلردي • تا حضرت فخر

عالمك صلى الله عليه وسلم زماننه دك بو قاعده‌يه رعايت ايدرلر ايدي • ودخي زمزمي حفظ

ايليوب كوزتمك • ومكهٔ مكرمه قپوسن كوزتمك قصينك النده ايدي • اندن نور عبد

منافه منتقل اولدي • انك اسمي مغيره‌دن • مناف بر پتك اسميدر • والدهسي حيا بنت خليلدر

مغيره نام خاتوني كه مرّه قزيدر نكاح ايتدي • اندن ايكي اوغلي اولدي • بري هاشم • وبري عبد

مناف • يوزلري بري برينه متصل ايدي • ايرمق ممكن اولمدي • آخر قلج ايله بريني بريندن

جدا ايتديلر • عقلاي عربدن بري بوني ايشتدي • ايتدي غيري نسنه ايله ايرمق كرك ايدي •

بونلرك

بونلرك مابيننده واولادی مابيننده دايما قلج ايله قتال اولوردی • مغيره نك ايكی اوغلی
دخی اولدی بری نوفل وبری مطلب • هاشم عبد الله كه حبيب اكرمك صلی الله عليه
وسلم باباسيدر انك جديدر • وعبد الشمس بنی اميه نك جديدر • ونوفل صبر انده مطعمك
جديدر • وامام شافعی رحمة الله عليه مطلبدن كلمشدر • وهاشم كه حضرتك جديدر اكا
عبد العلی دخی ديرلر • بر روايتده عمرو هاشمله ملقبدر • زيرا سخی ايدی • هشم تريد
ايچون اكمك طوغرامغه ديرلر • وقصه بويله واقع اولديكه مكهٔ مكرمه ده عظيم قحط
واقع اولدی خلق اضطرابه دوشديلر • هاشم شام طرفنه كيدوب وافر اوتمك كتوردی واكمك
پشوروب هر صباح بر دوه بوغزليوب وهر اخشام بر دوه بوغزليوب واول اكمكلری
اوفقليوب تريد ايدر ايدی • ومنادی اتدوروب خلقی بو وجهله ضيافت ايلر ايدی • خلق
ايچنده بو وجهله مشهور اولدی • ورحلة الشتاء والصيف • اندن سنت قالدی واولو
لغی شهرت بولدی • ونيجه خاتون الدی وبر قاچ اولادی اولدی ينه نور كيمسنه يه منتقل
اولمدی • ومادامكه نور انده ايدی صنمه سجده اتمكه قادر اولمزدی • وحق تعالی ملائكه يه
ايتدی شاهد اولك كه بن حبيبمی رزايلدن پاك اتدم • ومادامكه اول نور انك صلبنده
در بتنه سجده اتدرمزم • واهل كتاب هر قچن اكا است كلسلر الن اوپرلر ايدی •
وهر قبيله اكا قزلرين عرض ايدرلردی • حتی قيصر روم كتابلرنده اول نورك احوالن

كورمشلر ايدي وانك فضايلن ايشيدوب والنده كي نوري خبر ويردكلري اجلدن

قزيني عرض اتدي قبول اتمدي . اندا نجديكه بر خاتون المزم الا جمله خواتين طائفه سندن

پاكرك اوله . واقعه سنده كورديكه سلمى بنت عمروي نكاح ايليه . مكه دن يثرب شهرنه

كلدي بني نجار قبيله سندن سلمى بنت عمروي كه انصاردندر نكاح ايدوب عبد

المطلبي حامله وسلمى حسن وجمالده وفضل وكمالده وفصاحت وبلاغتده خديجه

رضي الله عنهايه معادل ايدي . هاشم تجارت طريقيله شامه كتدي . وغزه ده و

فات ايدوب انده دفن اتديلر **بو فصل عبد المطلبك ذكرنده در ونه**

مانند واقع اولان واقعاتي بيان ايدر بلكه عبد المطلب يثربده دوغدي

باباسي هاشم فوت اولدقدن صكره . بر روايتده هاشم وفات اتدوكي وقت كيجيرك ايدي .

بر روايتده يكرمي بش ياشنده ايدي . اكا شيبة الحمد ديو اد ويردیلر . زيرا دوغدوغي

وقت صاچي اق ايدي . بر روايتده باشنده بر قيل وار ايدي بياض انجق دايما محامده

مبادرت ايدر ايدي لاجرم شيبة الحمد ديديلر . وبعضلر ايدر افعال جميله سي چوق

اولدوغيچون دينلدي . عبد المطلب ديمكه سبب اول اولديكه هاشمدن صكره رياسته

مكه مكرمه نك جمله خلقي عبد المطلبي اختيار ايلديلر . واسمعيل عليه السلامك يايني

وعلمني ومكه مكرمه نك مفتاحني اكا تسليم اتديلر . شيبه بريته ده يدي ييل والده سی

يانند ه

یاننده اولدی • بر کون یثرب میداننده اوغلنجقلرله اوق آتردی • قریشدن بر
کمسنه اول مکانه واردی و آنی بلدی • زیرا هر قنده اوق آتسه بن هاشم اوغلیم
دیرایدی • چون اول شخص مکه ده مطلبه خبر ویردی • و زیاده مهابتین حکایت
ایلدی • و غربنده تنها القدر قالان و معرفتن ذکر ایدوب قتی چوق وصف ایلدی • مطلب
اندا انجدیکه اوینه وارمیه الا مدینیه واروب اول برادرزاده سین کتوره • پس اول
وصف ایدوب خبرین کتورت ایتدی اشته بنم ناقم مهیا • پس مطلب دوه اول شخصدن
عاریة الوب کتدی یولده کیمه راست کلسه بو اوغلان ندر دییو سؤال اتسه قولمدر دیو
جواب ویررایدی • اسبابی اسکی و کنشدن تغییر اولمغله کمسنه بلمزایدی و تصدیق
ایدرلر ایدی • مکیه کلوب لطیف لباسلر کیدوروب مطلبک مجلسنه کتوردی •
بو سببدن عبد المطلب ایله مشهور اولدی • مکه مکرمه ده ساکن اولدی تا عمسی
مطلب آخرته انتقال ایدنجه • و هاشمه متعلق اولان منصبلر عبد المطلبه مقرر
اولدی و قومنک رئیسی اولدی • و رفعتی و عزتی کوندن کونه زیاده اولدی حتی فرید
عصر اولدی • هر کیم آنک امانینه داخل اولسه امان بولور ایدی • و جمله اقلیملرک
مالکلری آنک فضل و کرمن بلدیلر و حجت ایلدیلر • الا کسری هرمز اوغلی منازعه
ایدرلر ایدی • و قبایل عربدن آکا چوق مال حاصل اولور ایدی • و اعرابه حادثه

واقع اولسه اني اوب بشر طاغنه چقوب دعا ايدرلر ايدي • واني وسيله اتخاذ ايدوب
حق تعالى حضرتلرينه قربان ايدرلر ايدي وقانن سورسورلر ايدي • انلرك فهملري حبيب
اكرم صلى الله عليه وسلمك نوري حرمتنه كه عبد المطلبك النينده حاصل اولور ايدي •
وعبد المطلب بت يانينه وارمز ايدي ونوره تعظيم ايدر ايدي • وپدري كب نيچه
خاتون آلدي • اول اوغلي حارث ايدي انكله لقب ايدوب كنديسنه ابو الحارث ديرلر •
سن بلوغه يتشدكده باباسنه چوق خصوصده معاونت ايدر ايدي • زمزم قيوسن
قزمق كبي ودخي غيري واقعاتده نفعي كلي اولدي • **فصل زمزم قيوسن قاز
دوغن بيان ايدر** جرده عبد المطلب خوابه وارمش ايديكه كعبه نك ديوارينه
متصلدر • واقعه‌ده كورديكه هاتف ندا ايدركه يا عبد المطلب قالق وطيبه يوزن
طپراغني كيدر • خوفي ايله اويانديى • برساعتدن صكره خوف كيدوب ينه اويخويه
واروب ينه هاتفدن بو ندا كلدي • خوف ايله اويانديى • كيرو اويودي تكرار براواز
كلديكه يا عبد المطلب مصونه يوزندن • بر روايتده بر يوزندن نقابي كيدر •
تكرار اويانديى وفكر ايلديكه مصونه نه اولا ديدي • اندن قالقدي وقريش اولولري بله
اول مكانه واروب جرده تضرع اتدي • اي اله ابراهيم • واي خداي رحيم • سندن
ديلرمكه بو واقعه‌يي بيان ايده سن • وبو سري كشف وعيان ايليه سن • چونكم خوابه واردي •

هاتف

اول حضرتك صلى الله علیه وسلم اجدادیدر ومشهور اولان نسب شریفه بو طریقله‌در •
محمد بن عبد الله • بن عبد المطلب • بن هاشم • بن عبد مناف • بن قصی • بن كلاب •
بن مرة • بن كعب • بن لؤی • بن غالب • بن فهر • بن مالك • ابن النظر • بن كنانة •
بن خزیمة • بن مدركة • بن الیاس • بن مضر • بن نزار • بن معد • بن عدنان •
بن اود • بن زید • بن مقدد • بن یقدم • بن الهمیسع [نسخه] • بن نابت • بن قیدار • بن اسمعیل
بن ابراهیم • بن تارخ • بن ناحور • بن ارعوی • بن سادوع • بن فالع • بن شالخ • بن

[illegible] ١٣٢٨ سنه ١٢٢١ [illegible]

عامر • بن ارفخشد • بن سام • بن نوح • بن یلمك • بن متوشلخ • بن اخنوخ • بن
یاذد • بن مهلائیل • بن قینان • بن انوش • بن شیث • بن آدم • علیه الصلوة و
السلام • علی نبینا محمد صلى الله علیه وسلم افضل التحیة والسلام تمت

هجرتدن سكزنجی سنه‌ده اولان وقایع كلیه‌دن بری مكه
مكرمه‌نك فتحیدر

روایت اولنور كه ابن عباس دن رضی الله عنه كه پیغمبر
صلى الله علیه وسلم چونكه مكه‌یه كلدی • ایتدیلر خالد قلیجن چقاروب مكیلری
قتل ایدیور • حضرت صلى الله علیه وسلم بر كمسنه كوندروب ایتدی خالد قلیجن
قالدرسن • اول واروب خالده ایتدی پیغمبر صلى الله علیه وسلم سویردی كه قلیج اور •

خالد رضي الله عنه يتمش كمسه قتل اتدي • بعض تفاسيرده ذكر اولنمش كه حضرت
صلى الله عليه وسلم خالده عتاب ايدوب بن سكا ادم كوندردم كه قلج اورميه سن •
خالد رضي الله عنه ايتدي اول كمسنه قلج اوردي • اول كمسنه يي كتوروب بيوردي كه
بن سكا نه ديدم • اول ايتدي قلج اورماسن • بن مراد اتدرمكه اويله ديم • بر شخص
ظاهر اولدي باشي سحابه ذكر ايلنده بر حربه دوتار حربه كوكسمه طيادي • و ديديكه
قلج اوردي والا سني هلاك ايدرم • حضرت صلى الله عليه وسلم بيوردي كه • صدق الله
وصدق رسوله • بن ديدم ايدي عمم حمزه شهيد اولديجك انلردن يتمش كمسه
قتل ايدهيم ديمش ايدم حق تعالى نهي اتمش ايدي • لكن لسانمده جاري اولدي وغندن
اوتوري رب العزت بويله اتدردي • ايدرلر كه بو اثناده كفاردن بر طائفه قاچوب
طاغلره باشنه چقديلر مسلمانلر انلرك ارديجه واروب ابو سفيان وحكيم بن حزام
فرياد اتديلر كه اي معشر قريش نيچون كنديكزي بيهوده هلاك ايدرسيز امان شرطن
ايدك خلاص اولورك • اندن مشركلر سلاحلرين براغوب اولرينه كيرديلر • اول مسلمانلر
اول سلاحلري الديلر • اما عكرمه وصفوان وساير قريشك اوباشلري بعض مغاره
لرده صاقلنديلر • محصل الكلام پيغمبر صلى الله عليه وسلم امر اتدي خيمه سني حجونده
قورديلر عزت ايله نازل اولدي • ومبارك باشن ويوزن غباردن پاك ايدوب غسل
اتدي •

131

ایتدی • زرهن وتولغه‌سن کیوب اندن سوار اولدی حجوندن تا صدمیه دکین صف دوتمشلر
ایدی حضرته صلی الله علیه وسلم منتظر دوررلر ایدی • خیمه‌دن چقوب سوار اولوب مسجد
الحرامه توجه ایتدی • صاغنده ابو بکر صدیق رضی الله عنه • صولنده اسید بن حضیر •
وبلال بن رباح رضی الله عنهما رکاب شریفنده کیدرلر ایدی • محمد بن مسلمه رضی الله عنه
دوه‌نک زمامن دوتار ایدی • حضرت صلی الله علیه وسلم آهسته انا فتحنا لک • اوقویارق
کلدی • وبنی حرام کیروب الندہ اولان چوکان ایله مبارک حجر اسودی استلام ایتدی وطوافی
تمام یرینه کتوردی • وتکبیر ایدیجک جمله اصحاب موافقت ایتدیلر • یکون تکبیر صداسندن
وادی مکه زلزله‌لره دوشدی • وطاغلرده مسلمانلرک احوالنه ناظر اولنلرک اندامنه
لرزه دوشدی • طوافدن صکره راحله‌سندن اینوب بیت شریفی اصنامدن پاک اتمکه
اهتمام ایتدی **بیت الحرامک تطهیری بیان اولنور** کتب سیرده مشهوردر که
اول کون اوچ یوز التمش بت مکهٔ مکرمه‌ده مشرکلر دکمشلر ایدی • هبل جمله
بتلردن عظیم ایدی • ایدرلر که ابلیس علیه ما یستحق اول بتلری یره دکمش ایدی •
رسول الله صلی الله علیه وسلم الندہ اولان یادم نین ایله یا خود الندہ بر کیجرک عصا
ایله اشارت ایدوب • قل جاء الحق وزهق الباطل دیدی • مجرد اول عصا ایله اشارت
بیورمق ایله اول بتلر یوزلری اوزرینه دوشدیلر • خصوصا قورشونلر ایله یره برکتمشلر ایدی •

وایدرکه هر مشرکک اونده اولان بتلر اول وقتده یوزی اوزره دوشدیلر وعلی ابن

ابی طالب رضی الله عنه بیوردیکه اسافی ونایله که ایکی بتلردر یارلیه ایدرلرکه

اساف صفاده دکلمش ایدی برصنم ایدی نایله مروه ده ایدی بوبتلرک اصلی اول ایدیکه

بری اساف بری عمرو ایدی جرهمدن برکمسنه ایدی بری نایله بنت سهیل ایدی یینه

اول قبیله دن برعورت ایدی ایکیسی مکه ده زنا اتدیلر حق تعالی انلری طاش اتدی

قریش جاهللقلرندن اول بتلره طاپدیلر اول صنملری اوفادیجک برینک ایچندن

برسیاه عریان جاریه چقدی حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه اشته نایله بودر تا قیامته

دک اکا طاپمزلر سزک ولایتکزده نقل اولنور که ابن عباس رضی الله عنه بیوردیکه اول

کون پیغمبر صلی الله علیه وسلم هرقنغی بته اشارت ایدوب النده اولان عصایی

دوقوندردی ایدی دیه سی ویوزی اوزرینه دوشر ایدی لکن برنیچه بت یوکسک یرده

اولوب عصا انلره ایرشمز ایدی علی ابن ابی طالب رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله بنم اوزرمه

مبارک ایاقلرک وضع ایله واول بتلری سرنکون ایله حضرت صلی الله علیه وسلم ایتدی

یا علی سن نبوت ثقلتنه تحمل ایده مزسن سن بنم اوموزلرمه باص وبومهمی اجرا ایله

علی رضی الله عنه امر امتثال ایدوب مبارک دوشنه چقدی نقل اولنور که اول وقت

علی رضی الله عنه که رسول الله صلی الله علیه وسلمک مبارک اوموزینه بصدی حضرت

صلی الله

اوزرینه برابر طوردیلر و بر اوغوردن اول طاشلری اتدیلر • هر کیمک نره سنه دوقندی

ایسه مقابلندن چقدی اگر جبه و جوشن ایله دخی اولسه دمری دلر گچر ایدی • اتلویه طو

قنسه اتیله کندوی هلاک ایدردی ویدی قات یری گچر ایدی • بو روایت ابن عباس

رضی الله عنهمادر و اینته محالفدر • انلر بیورمشلر که اول طاشلردن بر اولجک برنم خانه مزده

امهاتی اونده اوغلانجق ایکن اوینار دق • و بالجمله جمله عسکر صغیر و کبیر و ات و فیل

محمود نام فیلدن غیریسی خلاص اولمدی • ابرهه اگرچه اول معرکه دن طشره کتدی برنیج کوندن

صکره اول دخی هلاک اولدی • بعضیسی بویله دیرکه عسکرینک کنارنده طورر ایدی بو حالی

کوردوکی کبی اتن سوروب استعجال ایله حبش جانبنه توجه ایدوب یولده جذام مرضنه

مبتلا اولوب الینک و ایاغینک جمله بارمقلری دوشدی و اقارق نجاشینک مجلسنه کلوب

احوالی خبر ویردی • و اول قوش که ابرهه نک فیلنه حواله اولنمش ایدی باشی اوزره هواده

ابرهه یه برابر طورر ایدی نجاشینک اوکنده اول طاشی ابرهه نک باشنه اتدی اشاغیدن

چیقوب هلاک اولدی • نقل اولنور که بو بلا اصحاب فیل اوزرینه نازل اولیجق قریش

حراطاغندن جیش قوندوغی یره توجه اتدیلر اصلا انلردن حرکت کورمدیلر • مراد

اتدیلر که جمله سی واروب حاللرندن خبر الهلر عبد المطلب ایش کورمش کمسنه ایدی

انلره ایتدی جایز بونلرین حیله ایده لر سکونلری برحرکت ایچون اوله صبر ایدک بن

تنها اولوب احوالده مطلع اولام وانلرك بنم ما بینمده معرفت واردر عذر دیلرم

واكر بر بلیه واقع اولورسه اكا كوره سین خبر ویررم . عبد المطلبك بو معامله دن

مرادی اول ایدیكه رئیسلك وحكومتی كعبه نك اكا مقرر ایدی لكن بو سبب ایله

دخی زیاده اولمغلوب بونلری هلاك اولمش كوریجك نقود وجواهر وقیمتلو نسنه

لردن بی نهایه مال صقلیوب بعض یرلره دفن ایتدی . ایدرلر كه عبد المطلبك كمال

مكنتی اوندن حاصل اولمشدر . اندن قریشه ندا ایتدیكه كلك بونلر جمله هلاك اولمشلر

كلوب هر كس كوجی یتدكجه اولرینه غنیمت مالن ایلتدیلر . بر قج كوندن صكره هوا

نك عفونتندن انلرك جیفه لری رایحه پیدا ایتدی اندن متأذی اولدیلر . عبد المطلب

ینه الن كعبه خلقه سنه قیوب حضرت واهب العطایایه تضرع ایلدی . اكرم

الاكرمین بر سیل كوندروب انلرك اندامندن صحرای مكه یی پاك ایتدی . بوندن

صكره عربك قلوبنده مكه مكرمه نك عزت وعظمی ثابت اولدی . وقریشك

شوكتی بین الناس ظاهر اولدیكه حق تعالی كندو اوینی حمایت ایچون غیبدن عسكر

ارسال ایتدی . وحبیبنه صلى الله علیه وسلم دخی امتنان بیوروب الم تر كیف فعل ربك

باصحاب الفیل بیوردی . وعلماء تواریخ رحمهم الله تعالى اتفاق ایتدیلر كه اول سنه ده

حضرت فخر عالم صلى الله علیه وسلم ولادت شریفه لری اولدی دیرلر . دخی زیاده

واكسك

واكسيك ديمش واردر والله تعالى اعلم **فصل عبد الله امنه يه تزوج ايدوب**
سرور بني آدم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك انه رحمنه دوشدو
كين بيان ايدر محققان خبير ومدققان تواريخ بيورمشلركه چونكم سيد المرسلين
عليه افضل الصلوات واكمل التحيات نوري عبد المطلبدن فاطمه بنت عمرو بن عا
يذ بن عمران بن مخزوم رحمنه منتقل اولوب عبد الله حامل اولدي اهل كتاب دايما
اول حضرتك صلى الله عليه وسلم خروجنه منتظر ايدي اول كيجه كه عبد الله دنيايه كلدي
اهل كتاب بري برينه خبر ارسال ايتديلركه آخر زمان پيغمبرينك پدري ام القرى ده دنيا
يه كلدي انلرك يانلرنده صوفدن بر جبه واردي يحيى عليه السلام شهيد اولدقده او
اوستنده ايدي مبارك قاني بولشمش ايدي كتابلرنده شويله مسطور ايديكه هر
قچن اول قان تازه اولوب داملسه آخر زمان پيغمبرينك پدري دنيايه كلمسي محقق
اولور اول علامتي كورديلر وعبد اللهك دوغدوغين بلديلر اكا عداوت ايدوب
قصد ايلديلر قتلنه ونيجه دفعه قتل ايتمك قصديله اطراف واكنافدن ام القرى يه
كلوب حضرت باري تعالى اول نور بركتيله اني حفظ ايلدي عالم غيبدن شويله حفظ
اولنوردي كه بر كون پدري عبد المطلب ايله بطحايه وارسم بلمدن بر نور ظاهر
اولوب ايكي قسم اولور بري مغربه وبري مشرقه كيدر اندن كلوب مدور شكل اولور

باشم اوزره بولت كبى طورر • وكوردم كوكلر قپوسى اچيلور اول نور آسمانه عروج ايدر فى الحال

ينكلوب بيلمدم قرار ايدر • قچن اوترسم ايشيدرم كه زمين بكا ايدر سلام اولسون سكا كه

محمد صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك نامى سنده امانتدر • وينه باباسنه اظهار اتديكه

هر قچن بر فوره اغلنتنده اوتورسم تازه اولوب بكا سايبان اولور • التندن كتدوكم كبى

كيرو اولكه شكلنه كيرور • اى پدر بو نه حالتدر بكا خبر ويرديه • عبد المطلب ايتديه

اى اوغول بشارت اولسون سكا كه انس وجنك سيدى وعالميانك اكرمى سنك

صلبكدن اولمق اميذدر • بو كا دلالت ايدر نيجه واقعه لر كوردم ديديه • وانك اثارين

مشاهده ايلدم • چونكم عبد الله حد بلوغه ايرشديه حسن صورتله وكمال سيرت ايله

قريش مابيننده ممتاز اولديه • اطراف جوانبدن واقربا واجانبدن كوبكو لكنه طالب

اولديلر • نيجه اولولر وپادشاهلر عبد المطلبدن طلب اتديلر تكرار بتكرار قزلرن

عبد الله ويرهلر • عبد المطلب تأخير ايلر ايديه تا كيم عبد الله يكرمى بش ياشنه كيرديه •

حسنى برتبه زياده اولديكه حسن يوسفدن نشان ويرر ايديه • وحضرتك صلى الله

عليه وسلم نور شريفى انك طلعت زيباسنده كنش كبى برق اورر ايديه • نيجه كوكچك خا

تونلر شيب وباكيره اكا اشفته اولديلر وكندولرينه دعوت ايدرلر ايديه • اول زمان ملائكه

مهيب صلوات الله صورت ايله ظاهر اولوب منع ايدرلر ايديه • ونيجه جنيلردن خاتونلر

اكا

اكا قصد ايدوب حق تعالى حفظ ايدوب انى تصرفدن منع ايدر ايدى • وهر كز بت خانه يه
وارمغه قادر اولمز ايدى • هر باركه وارسه ديلسه بتلر فرياد ايدرلردى كه زنهار يا عبد الله
بزه يا نمه كلمه اول حضرتك نورى سنده امانتدر اول عظيم الشان ونبى آخر الز
ماندر • بتلرك وبت پرستلرك هلاكى انك الندهدر • چونكم اول حضرتك صلى الله عليه
وسلم ظهورى قريب اولدى • شامده يهوديلردن يتمش نفر يهودى كه فدائيلر ايدى بربريله
بيعت ايدوب عهد ايتديلر كه تا عبد الله هلاك اتمينجه مراجعت اتميلر • بو نيت اوزرينه
كيجه وكوندز منازل قطع ايدوب مكهٔ مكرمه حواليسنه كلوب فرصت كوزتديلر •
ناكاه بر كون تنها شكاره چقدى فرصتى غنيمت بلوب همان دم قلجلرين عريان ايدوب
عبد الله قتل اتمك قصديله يوريديلر • اتفاق اول كون وهب ابن مناف دخى شكاره
چقمش ايدى • عربيت غيرتى اقتضا اتديكه كندو دخى اول كمسنه ايله انلره حمله ايده •
لكن چوقلقلرين كوردى فكر اتديكه شفاعت طريقيله مى وارسم ديو تردد ايدركن
ناكاه عالم غيبدن سما جانبندن بر جماعت آتلو كلوب قوم يهود مردوده حمله
ايدوب جمله سن هلاك اتديلر • اول جماعت دنيا خلقنه وجها من الوجوه بكزز
دكللردى • وهب بو حالى كوروب قاتنه كلديكه قزى امنه اكا ويره • چونكم خانه
سنه كلدى بو قضيه خاتوننه حكايت اتدى وخاتوننى عبد المطلبه ارسال ايدوب

غرضلرين عرض اتدي • عبد المطلب امينه نك پاكين لكين وحسن وجمالن
كندي خاتونلردن وغيرلردن نيجه كره ايشتمش ايدي في الواقع اول زمانده اولان
خاتونلرده امينه دن عاقله رق وكوكچك كمسنه اولمدوغي مقرر ايدي راضي اولدي •
باخصوص كه يمن ديارندن علماء يهوددن بر كمسنه وصيتي كچمش ايدي • اول قضيه
بويله واقع اولديكه عبد المطلب بر مهم ايله يمنه كتدي انده بر عالم يهودي كندوسنه
نظر ايدوب ايتدي سن نه قبيله دنسن • عبد المطلب ايتدي هاشم قبيله سندن
وانك اوغلي يم ديدي • اول كمسنه ايتدي دستور وارمي كه سنك اعضاكه بر نظر
ايده يم • عبد المطلب ايتدي كورلمسي جايز اولان اعضايه دستور واردر • بورني
دليكن برينه نظر ايدوب اليله صغردي اول برينه دخي ايله اتدي • وبرر وايتدي اوجنه
نظر ايدوب اليله ياپشدي وايتديكه بوندن سلك نشاني • وبرنده پيغمبرلق نشاني واردر •
وبو ايكي دولت ايكي مناف ماييننده اولسه گرگدر • بري عبد مناف ابن قصي • وبري
عبد مناف بن زهره • وسؤال اتديكه حالا اولميسن • خير ديدم • ايتدي چونكه مكيه
واره سن البته بني زهره وصلت ايليه سن • چونكم مكيه كلدي وهب بن عبد
منافك قزين عبد الله ويردوكي شايع اولدي • خلقي جمع ايدوب هاله بنت وهبي
كندويه • امينه بنت وهبي عبد الله بر مجلسده عقد نكاح اتديلر •

بر

برروایتده کچمشدر حالالرنک نکاحی امنه‌دن مقدم • بو روایت بویله واقع اولمشدر
والله تعالی اعلم • **نقل اولنورکه** عبد المطلب ایله عرفه کیجه‌سی سعیه ایدوب
عقد نکاح انده اتمک قصد اتدیلر • بولده ام قتال نام خاتون که ورقه ابن نوفلک قز
قرنداشیدر • بولده عبد الله راست کلدی کمال حسن وجمال وچوق مال صاحبی ایدی •
وکتب سماویه‌یه عالمه ایدی وقرقرنداشندن بعض علمه دخی مطلعه اولمش ایدی
النده اخر زمان پیغمبرینک نورین کوروب یقین بلدیکه کتبده مذکور اولان علامت
مشاهده‌در • عبد الله ایتدی اگر بنی حلال لغه قبول ایده سن سکا یوز دوه ویره‌یم •
عبد الله ایتدی شمدی والدم ایله برمهمه توجه اتمک اتدک بعده بوکه جواب شافی
ویره‌یم ابو طالبک سعیدن حمره وسطامه قریب یرده عقد نکاح واقع اولوب اول کیجه
کردک اولدیلر • ونور امینه‌یه اول کیجه مجلسده منتقل اولدی • ام قتالک جمال عبد
اللهک خاطرینه کلوب خانه‌سنه کلدی • چونکم عبد اللهک النده‌ن نور کتمش کوردی
حالدن سؤال ایدوب خبر الدی • وایتدیکم بنم مرادم اول نور ایله مشرف اولوب اول
دولتدن بهره‌ور اولمق ایدی نصیب دکل ایمش یوخسه اولنمکه حاجتم یوقدر دیو
تأسف اتدی • **بونک کبی برحکایه دخی فاطمه شامیه‌دن نقل اولنور**
دیار شام حکاملرندن برکمسنه‌نک برصاحبة الکمال قزی واریدی حسنده بی‌نظیر ایدی •

کتب سماویه یه مطالعه ایدوب وعلم کتابتده دخی عظیم مهارتی وار ایدی
دلایل عقلیه ونقلیه ایله معلومی اولدیکه حضرت سرور انبیا محمد مصطفا علیه
افضل الصلوات واعلاها نک ظهوری زمانی قریب اولدی • وعبد المطلبک
اولادندن ظهور ایده جکدر وایله مکهٔ مکرمه یه کلوب بریره اوتاغن قوروب
مطلوبنک وصولنه منتظر اولدی • ناکاه برکون عبد الله شکاردن دونوب یولی
اول بارکاه یاننه اوغرادی • فاطمه عبد الله النده نوری کوروب وکتابلرده کورد
دوکی علامتی مشاهده ایدوب سراسمه اولوب چادردن طشره چقدی وعبد الله
منزلنه دعوت ایتدی • عبد الله کلامن قبول ایدوب نازل اولدی • فاطمه تعظیم تکریمی
تمام ایدوب مشافهه مرادن سویلدی • عبد الله ایتدی بو دولته هرکس راغبدر که
سنک کبی کمسنه نکاح ایلیه • لکن پدرمه مشاوره سز ممکن اولمزدی • اخشام
قریب اولماغن قالقوب منزلنه کتدی • اتفاق اول کیجه تقدیر ربانی مقتضاسنجه
امینه یه تقرب ایدوب نور انتقال ایتدی وامینه حامله اولوب • صباح عبد المطلب ملکهٔ
شامیه نک جوابن عرض ایتدی • عبد المطلب تجویز ایدوب بو معقوله نک تاخیری جایز
دکلدر دیدی • عبد الله بو سرور ایله فاطمهٔ شامیه نک چادرینه کلدی وباباسنک رضا
سن خبر ویردی • فاطمه نظر ایدوب النده نور کتمش کوردی • وقضاء الهی مقتضاسنجه

اجرا

اجرا اتمش • ایتدی یا عبد الله بنم سنکله ازدواجدن مرادم نفس غرضی دکل ایدی • بلکه
اول سرور عالم جمله کاینات انک محبتنه خلق اولنمشدر نورینه وصلت مرادم ایدی
تقدیر خلافنده ایمش دیدی • ای عبد الله نیجه منازل قطع ایدوب چوق مشقت چکدم
کلوب مرادیمه ایرشمدم حیرتله مفارقت لازم اولدی • حضرت واهب العطایادن
دیلرمکه سن دایما شاد و خرم اوله سن • و افاتدن حق تعالی سنی حفظ ایلیه • بوندن
صکره شامه مراجعت ایدوب آخر عمرینه دک تاسف چکدی **نقل اولنور که**
عبد اللهک امینه ایله کردک کیجه سی ایکی یوز خاتون قساوتلریندن هلاک اولوب نیجه
خاتونلر مرضه اوغرادی • و بعض روایتده کلمشدر که جمعه کیجه سی عرفه کون اخشامده
واقع اولدی • اول کیجه ملائکه سماوانده شنلك اتدیلر • و جبرائیل علیه السلام نازل اولوب
کعبه اوزرینه بر یشل علم دیکیلوب جمله بقاع ارضه بشارت ایرشدردیلرکه حضرت
حبیب اکرمك صلى الله علیه و سلم نوری امینه یه منتقل اولدی • افضل الانبیا مبعوث
اولوب خیر الامم ظهور ایدر • ابلیس اول کیجه باشی امشاغه اولدی قرق کون قعر دریاده
سر کردان اولوب قابقاره اولدی • اندن ابو قبیس طاغینك دیبنه کلوب فریاد اتدی
جمله اولادی و اتباعی یانینه جمع اولوب استفسار اتدیلر • ایتدی ای اوغوللرم بزم
هلاکلغمزك سببی محقق • اولین و آخرین سیدی اولان محمد بن عبد الله امنه نك

رحمنده دوشدی • سیف ایله مبعوث اولوب اصنامی قطع ایدر • دعواتی اظهار ایدوب ظلمی
دفع اتمکه سعی ایدر • ویریوزین مساجد ایله مزین ایدر • ویریوزنده توحیدی اشکار ایدوب
کفری دفع ایدر • وجمله خیرات انلره منسوب اولسه کرک • وهر بار یمك ییه لر وصوابجه
لر • الله تعالینك اسمن ذکر ایدرلر • وامر بالمعروف ونهی عن المنکر ایلرلر • وبو اعمال
سببی ایله بن هیچ بر طریق قومزلر • عفریتلرك بری ابلیسك خاطرن تسلی ایچون ایتدی ای
برنم سیدمز خلایق یدی طبقه در • انلرك التی طبقه سی کچدی • عمرلری بونلردن اوزون
وخولری زیاده انلره نه اتدك ایسه بونده دخی ایله ایده وز • ابلیس ایتدی بو خصلتلریکه ذکر
اتدم انلره یول بولمزسز والقو یامزسز اول خصلتلری سببیله • ایتدیلر بز انلره درلو درلو
ارزولر القا ایده رز • وبخل اوکره درز • وبری برینك مالینه ال اوزتمق تعلیم ایدوب هلاك
ایده رز • بو سوزدن شیطانه سرور حاصل اولوب شمدی بریشان لغمز کتدی دیدی • والله العا
صم من شره • ابن عباسدن رضی الله عنهما روایت ایدر اولکیجه که حضرتك ذات شریفی
امینه نك ذاتنه متصل اولدی جمله کاهنلر اکاه اولوب بری برینه اعلام اتدیلر • ومشرقدن
مغربه دك وحوش وطیور بری برینه مشتلادیلر • وایتدیلر که سید الکائنات حضرت
لرینك وجوده کلجك زمانی قریب اولدی • وحیوانات قریشه سویلدیلر که محمد صلی الله
علیه وسلم انا رحمنده دوشدی • اول امین زمین وسراج زماندر • اول دیار پادشاهلرینك

سریر

سرپرلری یقلدی ۔ وآمنه دن منقولدر که اول حضرتك صلی الله علیه وسلم حملی زمانِنده
هیچ بر ضعف والم كورمدم وحملم واراید وكین بلمدم الا عذرم منقطع اولدوغی
سببدن التی ای کچدکدن صکره بین النوم والیقظه بر کمسنه بکا ایتدی سن حامله ایدکك
بلورمیسن ۔ بلمزم دیدم ۔ ایتدی بلمش اول کم بو امتك پیغمبرینی حامله اولدك بو كلامی
تکرار اشکاره اویخوده استماع اتدم وحملم واراید وكین محقق بلمدم ۔ چونکم مدت قریب
اولدی اول کمسنه ایتدی اعوذ بالصمد الواحد من شر كل حاسد ۔ وایتدی دوغدوغی
وقت اسمنی محمد ایده سین بونی دخی تکرار سویلدی ۔ خاتونلره بونی خبر ویردم وانلرك
اشارتیله بونجه وصیتی اونتمایم دیو قولقلرمه دمردن خلقه لر اتدردم ۔ واول کمسنه اول خلقه
لری بندن الوب یبانه اتدی وبر دخی بویله ایلمه دیدی ۔ وامنه دن منقولدرکه اول وقت حملمده
بندن بر نور منفصل اولوب بصره کوشکلرینی اول نورك عکسندن مشاهده اتدم ۔
علما رحمهم الله تعالی بیورمشلر که حضرت سرور انبیا علیه الصلوة والسلام مسافرت ایدوب
وحیوانات
بصری که شام طرفنده بر شهردر وبر یشل اغج كورنمز ایدی غایت ایله لاغر ایدی ۔ چونکم
اول حضرت امینه رحمنه دوشدی شول دكلو یغمور یغدی وشول قدر خیرات حاصل اولدیکه اول
سنیه سنة الفتح دییو اد ویردیلر اول حضرتك صلی الله علیه وسلم بركتیله ۔ **فصل عبد الله ك**
وفاتی بیاننده در ذکر اولنورکه امینه حامله ایکن عبد المطلب عبد الله ی شامه تجارت

طريقيله مكيه طعام كتورمكه ارسال ايتدي دونوب يثربه كلدي وخسته

اولدي خصملرينك اونده قالدي قافله مكيه كيدوب عبد الله وفات ايدوب دار النابغه ده

دفن ايتديلر يولداشلري كلوب عبد اللهك خسته لغني عبد المطلبه خبر ويرديلر بيوك

اوغلي حارثي ارسال ايتديكه عبد اللهي مكيه الوب كتوره چونكيم يثربه كلدي عبد الله

وفات ايتمش بولوب كلوب عبد المطلبه خبر ويردي عبد اللهك عمري يكرمي بش

ييل ايدي وسلطان انبيا صلى الله عليه وسلم دخي انه رحمندن وجود عالمنه كلمامش

ايدي بو قضيه ده حكمت ندر دريتيمك بهاسي زياده در ويا خود حق والد حضرت اوزره

واجب اولميوب حق الله دن غيري ايله مقيد اولماسون ايچون رب العزت والدين اولي

اخذ ايتدي امنه خاتونك واول حضرتك صلى الله عليه وسلم نسبن بيان ايدر

بلكلكه امنه وهب قزيدر وهب عبد مناف قرنيدر اول زهره اوغليدر انك

باباسي وامينه نك اناسي بره در كه ام حبيبه ديرلر وبره نك اناسي قلابه در وقلابه نك والده

دبه در ودبه نك والده سي عاتكه در عاتكه نك والده سي ليلى بنت عوفدر عبد الله دن

عدنانه وارنجه يكرمي بر نفردر انده اصلا نسبته اختلاف يوقدر ولكن عدناندن ادم

عليه السلامه وارنجه تقديم وتاخيرده زياده اختلاف واقع اولمشدر جمهور علما رحمهم

الله تعالى اتفاق ايتديلر اسمعيل وابرهيم ونوح وادريس وشيث عليهم السلام

اول

138

هاتف ایتدیکه قالق زمزم قیوسن قاز. عبد المطلب ایتدی جاه زمزم ندر. هاتف
ایتدی بر صودر که اطرافدن کلن حجاجلره جمله سنه کفایت ایدر. بر روایتده زمزم
جبرائیل علیه السلام حضرتلرینک ایاغیله قازلمشدر. واسمعیل علیه السلامک
واهلنک صوارجق صویی در. صوسزلری قاندرر. وخسته لره شفا ویرر. واچلره
طعام اولور. ونشانی اولدرکه قرا اولندوغی وقتده حشو انده قورلر. وانده بر بورنی
قزل غراب پتلر قرشو منقارن یره اورر. بر نشان دخی طلب ایتدی. جواب کلدیکه
قرنجه دلکی وار ایارینی بر قرغه انده یوزینی یره ضرب ایدر. عبد المطلب بلدیکه
کرچکدر. صباح مسجد حرامه کلدی ومنتظر اولدیکه نه ظهور ایده. اتفاق
ضرورده دکلر بر کوچک دیه دن بریلان ظهور ایتدی انی قتل ایتمکه قصد ایتدیلر
قاچوب زمزم قیوسنه کلوب اساف ونایله نام ایکی پت که انده نصب ایتمشلر
ایدی قربان ایدوب قانندن اول پتلرک یوزلرینه سورر لر ایدی واشکنبه لرینی
انده دوکرلر ایدی. بر غراب اورایه کلوب منقارینی یره اوردی برا چلوب قرنجه
یواسی ظاهر اولدی. وزمزم قیوسی مستور اولمغه سبب اول ایدیکه اسمعیل
علیه السلام حیوتنده ایکن ولایت کعبه انک تصرفنده ایدی. اخرته انتقال
ایتدکدن صکره تبرک اوغلی ثابت تصرف ایتدی وجرهم قبیله سنک رئیسی ایدی.

اولدخی وفات ایتدکدن صکره ولایت کعبه وحکومت مضاض بن عمرو جرهمی یه
مقرر اولدی • اول زمان اهل کعبه ایکی بولک اولدیلر • بری جرهمیه طائفه سی
رئیسلری مضاض ایدی • بری قطور قبیله سی باشلری سمیدع نام کمسنه ایدی •
بو ایکی طائفه انده کالمشلر ایدی • ومابینلرنده قرابتلری وار ایدی • یوقاروجانبنه
مضاض حکم ایدر ایدی • اشاغه سنه سمیدع حکم ایدر ایدی • بر مدتدن صکره ما
بینلرنده خصومت واقع اولدی • مضاض سمیدعی قتل ایتدی • اول که مکهٔ مکرمه ده
بغی وظلم واقع اولدی اول ایدی • حکومت مضاضه منتقل اولدی • مضاض وفات
ایدوب کعبه جرهمیلره مخصوص اولدی • اولاد اسمعیل علیه السلام مابینلرنده
طوتوب خدمت ایتدیلر کلی جهتدن • چونکم اولاد اسمعیل علیه السلام چو
غالدی مکهٔ مکرمه یه صغماز اولدیلر اطرافده قبایله هر بری داغیلوب وهر بری
بر قبیله یه نازل اولدی • اولاد مضاض ظلمه باشلدیلر وظلملری شایع اولدی •
ومقیم ومسافر رنجیده اولوب شکایته بشلدیلر • وپدرلرندن وارد اولان ماله تصرف
ایتمکه شروع ایلدیلر • تاکیم اولاد اسمعیل علیه السلامه غیرت کلدی • بنو بکر
ابن عبد مناف بن کنانه خزاعه قبیله سندن بر بلوک جماعت ایله اتفاق
ایدوب قوم جرهمه خبر ارسال ایلدیلر • دیدیلر که کعبه بزه متعلقدر قرابت وحقوق

سابقه

سابقه دن اوتری بر ساکت اولدق . شمدی ظلم جانبنه سالك اولمش سز جمله خلق
سیزدن شکایت ایدرلر . یا انصاف سمتنه رجوع ایلیوب ظلمدن ال چکك . یا خود
جمله کزی قتل اتمك مقرر اولور . قوم جرهم چوقلقلرینه و قوتلرینه مغرور اولوب بو کلامه
التفات اتمدیلر . عظیم عسکر جمع ایدوب بنی بکر ایله محاربیه چقدیلر . الظالم
مغلوب . مقتضاسنجه قلبلرینه خوف دوشدی . بنی بکردن وخزاعه دن امان
استدیلر . ما بینلرینه مصلحلر کیروب شول شرطله صلح اتدیلر که مکهٔ مکرمه
اولاد اسمعیله تسلیم ایدوب کندولری اهل وعیاللری ایله واثقاللری ایله چقوب کیده
لر . چونکیم جلای وطن مقرر اولدی ومکه ده اولمقدن یاس کلدی . رئیسلری
عمر ابن الحارث ایدی کمال حسدندن حجر الاسودی یرندن چقاروب . التوندن بر آهو
شکلی وار ایدی که اکا غزال مکه دیرلر ایدی اسفندیار کوندرمش ایدی هدیه طریقی
قیله زمزم قیوسنده انی صقلادیلر . وقیویی اورتدیلر . اندن صکره جرهمیلر مکه دن
کیدوب یمن جانبنده ساکن اولدیلر . بر روایتده ظلملرینك شآمتندن عرب
عرسیه دیرلر بر مرض ولور جمله سی اول مرضدن هلاك اولدیلر . محصل الکلام مکه یه
مالك اولوب زمزم بالکلیه اونودلدی کیمسنه زمزم نه ایدوکن جهانده بلمز ایدی .
چونکیم نوبت حکومت مکه عبد المطلبه کلدی زمزم قیوسن قزمه سنه مأمور اولدی .

واقعه سنده کوردیکه یری قزمغه باشلدی قریش نزاع ایتدیکه بز اللهمز یاننده بر قویی
احداث ایتمکه قومازز دیلر خصومتلری حددن تجاوز ایتدی دیرلر ایدیکه بو قیو
اسمعیل علیه السلامک برکاتیله اولمشدر امدی اولاد اسمعیله بو خصوصده مشترک
اولمق کرک عبد المطلب ابدی شرکته رضا ویرمدی بونک اوزرینه اتفاق ایتدیلرکه
مابینلرنده بر کمسنه که کمال عقلله مشهور اوله اول حکومت ایلیه شامده بر کاهن وار
ایدی علم نجومده ماهر ایدی وبین الخلایق مشهور اولمش ایدی چوق توابعی وار ایدی
قبایل قریشدن هر قبیله‌دن بر کمسنه عبد المطلب ایله بیله انده واروب نتیجه حکم
ایدر ایسه انکله عمل ایده‌لر یا زمانی ایدی یولده بونلره صوسزلق غلبه ایتدی حتی هلاکه قریب
اولدیلر عبد المطلب ایتدی بویله طورمغیله اولمز کلک دوه‌لرمز سوره‌لم اولاکیم
صودن بر نشان بوله‌وز دوه‌لرینه بندیلر عبد المطلبک دوه‌سنک ایاغی ناکاه بر طاشه
دوقندی طاش یرندن قوپوب بر چشمه ظاهر اولدی جمله‌سی صویه قندیلر مشکلرین
قربه‌لرین دولدردیلر وایتدیلرکه اول قیویی قزمق سکا مسلمدر کمسنه‌نک نزاعی اولمق
جایز دکلدر اول مکاندن کیرو دونوب قیویی قزمغه مباشرت ایتدی وقازمقدن اوغلی
حارثدن چوق معاونت کوردی حق تعالی حضرتلرندن دیلدیکه اکا اون اوغل میسر
ایده بریرین حضرت خلیل علیه السلامک قربان ایده واهب العطایا مقصودین حاصل

ایلدی

ایلدی حمد عظیم ایدوب قزارق قپونک اغزین بولدیلر . دخی کیده رک جرهمیلر
صقلادوغی شیئلر دخی ظاهر اولوب بر نیچه قلج اسلحه والتوندن اهو شکللری
چقدی . قریش بو قضیه یه واقف اولوب اندن حصه طلب اتدیلر . وایتدیلر که
بو قویی جدمزدن قالمش ایدی سکا مختص اولدی . اندن غیری نسنه اختصاص اولمز .
عبد المطلب ایتدی سیز قیوی قازمقده بکا موافقت اتمیوب کلی نزاع اتدیکز ایدی . لکن
شرط مروت اولدر که ما بینکزده عادت اولان قرعه ایدهلم هر نیجه واقع اولورسه
انکله عمل ایدهلم . بو اتفاق اوزره سلاحلری بر جانبه والتون اهولری بر جانبه قودیلر
قرعه اتدیلر . اهولر کعبه نک اسمنه دوشدی . سلاحلر عبد المطلب اسمنه دوشدی .
قریشه بر نسنه دوشمدی . اهولری کعبه نک قپوسنه اصدیلر وانلر غزال کعبه دیو اد
ویردیلر . وسلاحلری دخی صاتوب کعبه نک مهماتنه خرج اتدیلر . اول اهو شکللر کعبه
قپوسنده معلق طورر ایدی . تا برکیجه ابولهب بر ایکی سرخوشلر ایله انلری تاجرلره
صتوب اقچه سین شرابه وچالغو التنه ویردی تفصیلی عن قریب کلور ان شاء الله
تعالی . بر روایتده قلچلریده تخته لر ایدوب واول التوندن اهولری اکسر یاپدوروب
کعبه قپوسنه مخلدیلر . زمزم قیوسن قازدقدن صکره عبد المطلبک دولتی وجاهی
زیاده اولدی . اندن اولنمکه شروع ایلدی تا کیم اون اوغلی که طلب اتدوکی اوزره

ظهوره گلنجه خاتونلر الدی و اولادی ظهوره گلمکه باشلدی تا کیم اون اوغلی و التی قزی
اولدی حارث وابولهب وحجل ومغرم وضرار وزبیر وابوطالب وعبد الله
وحمزه وعباس وبعضلر ایدر اون اوچ اوغلی اولدی عبدان بر روایتده عدنان
وقثم وعبد الکعبه بونلری زیاده ایتدیلر اما اوندردینن عدنان ایله حجلی برصیر
وعبد الکعبه ایله قثمی عبد المطلب اولادندن طوتمز اما قزلری صفیه وعاتکه
وبیضا وبره واهمه واروی واردن جمله دن زبیر وابوطالب وعبد الله وصفیه دن
غیری قزلر عمروابن عابد مخزومی فاطمه دن اولدی وعبد الله ابوطالب دن وزبیردن
کوچك اولماغن عبد المطلبك نظری اکا زیاده ایدی بلکه جمله اولادندن زیاده
اکا میل ایدر ایدی حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم نوری النده اولمغله اول سببدن
اکا عبد الله نام وضع ایتدیلر حمزه وحجل وصفیه بر انادن ایدیلر والدهلری هاله
بنت وهیبدن وعباس وضرار وقثم بر انادندر نتله بنت جبابدن وحارثك وابو
لهبك برادری یوغیدی حارثك والده سی صفیه بنت جندندر ابولهبك اناسی
بنی بنت هاجردر حمزه وعباس اسلام شرفیله مشرف اولدیلر رضی الله عنهما
وابوطالب وابولهب اسلام زماننه یتشدیلر لکن توفیق میسر اولمدی واهل بیتدن بعضلر
روایت ایدرلر که ابوطالب آخر عمرنده اسلامی قبول ایتدی وعمه لرندن صفیه اسلامی قبول

ایدوب جملهٔ مهاجراندن اولدی • بعضلر ایتدیلر اروی • وعاتکه دخی اسلامه کلدی •
بعضلر کلمدی دیدیلر الله تعالی اعلم فصل عبد الله بن عبد المطلبك ذبح
اولنماسی احوالن بیان ایدر علماء تواریخ رحمهم الله تعالی شویله ذکر ایتدیلر
که چونکم عبد المطلبك اولادی حد بلوغه ایرشدیلر مراد ایتدیکه عهدینه وفا
ایده • اولادن جمع ایدوب نذر ایتدوکن بونلره ذکر ایتدی • جملهسی انقیاد ایدوب
ایتدیلر که اکر جملهمزی قربان ایدهسن امرکه مخالفتمز یوقدر اختیارمز الکده در •
عبد المطلب بو خصوصه زیاده مسرور اولدی • واون قرعه بیدی ایدوب هر برینك اسمنی
قرعهده یازدی • کعبه قپوسنده بر کمسنه دایما اعتکاف ایدوب مکهنك محافظهسنده او
لوردی • هرقچن بر مهم واقع اولسه اول قرعهٔ اول کمسنه اتردی • عبد المطلب اولادی
ایله قرعهلری النده کعبه قپوسنه کلدیلر • حارثك النه قرعهلری ویردیلر کعبهنك خادمی
قرعهلری اتدی • عبد الله اسمنه ذبح قرعهسی دوشدی • عبد المطلب اکرچه عبد الله
جمله اولادندن زیاده سوردی • لکن نذرینه وفا ایدوب عبد الله بوغازلمق قصدین
ایلدی • اما بنی مخزوم که عبد اللهك والدهسنك خصملری ایدی بو معناده مانع اولدیلر
وایتدیلر که بز راضی دکلوز بو اوغلوك جمله اوغللرکدن فصاحتده ولطافتده زیاده
اولدانی قتل ایدهسن ومنازعه مخاصمه اتدیلر خلق ایچنده عادت اولورا اولاد قتل

اولنمغله نسل منقطع اولور. بو امرده کلّی تأمّل لازمدر. آخر الامر بونلک اوزرینه اتفاق

ایتدیلرکه حجازده سجاع نام بر کاهن واریدی فنّنده ماهر و خلق ایچنده کمال عقل ایله

مشهور ایدی انک خضورینه واروب احوالی ذکر ایده لرنه دیرسه اکا کوره عمل ایده لر.

واروب صورة واقعهٔ عرض ایتدیلر. سؤال ایتدیکه سیزک قتکزده بر آدمک دیتی ندر. عبد

المطلب ایتدی اون دوه‌در. کاهن ایتدی اون دوه‌یی بر جانبه وضع ایدوب قرعه آتک

اگر قرعه دوه جانبنه دوشرسه فبها و الا دوه‌یی زیاده ایدک تا قرعه دوه جانبنه دوشنجه

دک. عبد المطلب بو طریق اوزره ایلدی. اوّل قرعه عبد الله اسمنه دوشدی اون دوه دخی

زیاده ایتدی. ینه عبد الله اسمنه دوشدی بو وجهله اون اون. زیاده ایلدی تا کیم دوه یوزه

یتشدی قرعه دوه‌لر جانبنه دوشدی. قوم قریش غایتله مسرور اولدیلر. و ایتدیلر یا عبد

المطلب حق تعالی سندن راضی اولدی قرعه دوه جانبنه دوشدی. عبد المطلب ایتدی خیر

بوکا قایل دکلم تا تکرار قرعه صالدی قرعه دوه جانبنه دوشدی. اندن عبد المطلب

مطمئن القلب اولدی. و حضرت باری‌یه بیحد شکرلر ایتدی. و عبد الله دخی قتل خوفندن

و مهلکه‌دن خلاص اولدی. و حضرت سلطان کونین صلی الله علیه و سلم بو معنادن

خبر ویردی. انا ابن الذبیحین. بیوردیکه اسمعیل علیه السلام ایله عبد الله مراد ایتدیلر.

و بو ذکر اولنان دوه‌لر قربان ایلدی. و شریعت مطهرده دیت یوز دوه مقرر اولدی.

بو قرینه یه مطابق واقع اولدی **فصل عبد المطلبك واقعه کورمه سن بیان ایدر** عبد المطلب بر کون حجرده اوتورر کن ناکاه اویقو غلبه ایتدی بر عجب واقعه کوروب خوفله اویاندی کاهنلك یانینه واردی کاهن انده اثر خوف کوردی وسببین سؤال ایتدی عبد المطلب ایتدی بر غریب واقعه کوردم بیلمدن بر بیاض زنجیر ظاهر اولدی بر طرفی مشرقده و بر طرفی مغربده و بر طرفی ثریایه و بر طرفی تحت ارضه اولشمش ایدی بن تعجبده ایکن اول زنجیر بر باش اغج اولدی دنیانك یمشلری اول اغجده موجود ایدی وشویله منور ایدیکه کنش نورندن نوری غالب ایدی و عرب و عجم اکا سجده ایدرلر ایدی ساعت بساعت اول درختك نوری زیاده اولدی وقریش دن بر جماعت اول اغاجك بداقلرینه یاپشدیلر و بر بلوك قریش دخی اول اغاجی کسمکه جمع اولدیلر بر کوزل یوزلو کمسنه کوردم که هرگز اندن کوزلك کمسنه کورمدم کلوب انلری منع ایتدی و کوزلرین چقاردی الم اوزاتدم که اول نوردن بر مقدار الام اول اثناده اول منور کمسنه دن سؤال ایتدم که بو نور کیمه نصیب اولور ایتدی هر کیم بو اغاجك بوداقلرینه یاپشه بو نور اکا نصیب اولور اندن صکره ایکی پیر کوردم هیبتلو کمسنلر اول اغاجك دیبنده کیملر سز دیو سؤال ایتدم بری ایتدی بنم اسمم نوح در بری ایتدی بنم اسمم ابرهیم خلیل در و بکا ایتدیلر یا عبد المطلب بو اغج اول اصل شریفکدر که

اباواجدادكدن سكا واصل اولدی • وصلبدن سنك صلبكه دوشدی • بو واقعه تقریر
ایتدكده كاهنك بكزی صرردی وغایت ایله متأثر اولدی • وایتدیكه اكر بو واقعه
مطابق اولورسه سنك نسلكدن بر شخص پیدا اولور • یر وكوك خلقی اكا ایمان كتورر
لر • واكا تابع اولوب حكومتی سلسله سی قیامته وارنجه ثابت ومحكم اولور • ونوح علیه
السلامی كورمك اكا نسبت ایدركه ودلالت ایلركه اكا مخالف اولنلر قوم نوح كبی بحر
بلایه غرق اولورلر • ابرهیم علیه السلامی كورمك اكا اشارتدركه اكا تابع اولنلر ملت
خلیلیت ایله مشرف اولوب اول بركت ایله مرادلرینه واصل اولورلر • وپیراغی تا قیامته دك
متغیر اولمزدی • **فصل عبد المطلبك ابو مكتوم ابرهه یه ملاقات
ایتدوكی وذو نوالی ارباط وابرهه هلاك ایتدوكن بیان ایدر** وهب
ابن منبه رضی الله عنه ایدر • ذو نواس كه ملك عنتر یهود دیننه نصرت ایدوب یهود دیننه
كیرمیین اهل نجرانی احراق بالنار ایتدی • حق تعالی جل ذكره قرآن عظیمده اصحاب اخدودك
قصه سن بیان ایتدی بو طائفه دركه یهود دینن قبول ایتدكلری ایچون صندوقلر ایچینه
قویوب آتشه یاقدی • نجران رئیسلرندن بر كمسنه كه اوردوس نامنده ایدی فرار
ایدوب قیصر روم یاننه واروب نجرانده اولن نصرانیلری ملك یمن احراق ایتدوكن
حكایت ایلدی • ونجرانك رهبانلرن یاقوب انجیله اهانت ایلدوكن تقریر ایلدی •

قیصر

قیصر غایت بحضور اولدی • زیرا دیننه نصرتی لازم و واجب ایدی ولکن بیلور
دی • لکن رومدن یمن دیاری بعید اولماغین عسکر ارسالنده متعذر گوردی •
و عذر دیلیوب حبش ملکی نجاشی یه مکتوب ارسال ایلدی • زیرا اول دخی قیصر کبی دین
نصاراده ایدی سکا و اهل ملتکه معاونت لازمدر و انلرک قانلرین طلب اتمک سکا
واجبدر دیو نامه یازوب ذو ثعلبان الینه ویردی و نجاشی یه گوندردی • نامه اوقیوب
اول حالدن واقف اولدی عسکر جمع اتدی • یدی یوز بیک کمسنه • بر روایتده یتمش بیک
کمسنه سوار عسکرندن اختیار انلره ایکی سردار نصب ایدوب برینک ادینه ارباط •
و برینه ابرهه دیرلردی • و امر ایلدیکه جمیع یمن دیارینک عسکریسن و جنکه یارارین
طعمهٔ شمشیر ایدلر و ما باقیسین اسیر ایدلر • و مشهدلرین خراب ایدلر • تا کیم اهل بحرانه
اتدکلری ظلمک جزاسن بوللر • چونکیم حبش لشکری حد یمنه قدم بصدی • ذو نواس
ابن ثعلبان دخی بحرانه خبر گوندردی موافق اولان کمسنلری دعوت اتدی عظیم عسکر
اولدیلر • و حمیری عسکرن دخی جمع ایدوب ایش گورمش کمسنلری جمله اتباعیله
قالدروب حبش لشکری جانبنه یوز طوتدیلر ایکی جانبدن ایکی لشکر بری برینه مقا
بل اولدقلری کبی شئامت ظلمدن صنمق ذو نواس عسکرینه دوشدی • حمیریلر پراکنده
اولدی ذو نواس دریا جانبنه قاچوب غرق اولدی • ارباط • و ابرهه • نجاشینک امر

اتدوكي اوزره قتل ونهب واسير ايدوب مملكتني خراب اتدي . ونيجه ييل يمنده پا
دشاهلق ايلديلر . اخر ابرهه ارباط ايله منازعه اتدي عسكر ايكي بلوك اولدي . بر بلوكي
ارباطه تابع اولدي . وبر بلوكي ابرهه ايله اولدي . ايكي عسكر بربرينه مقابل اولديلر .
ابرهه ارباطه خبر كوندروب ايدر . بو غوغا ايكيمزدن پيدا اولدي بي كناه حبش عسكرين
بربرينه قردرمق مناسب دكل . ايكيمز ميدانه چقالم قنغمز غلبه ايدرسه ولايت
يمن اكا مقرر اولسون . ارباط اوزون بويلو جسيم ايدي . ابرهه قصير القامه وقبيح
الشكل ايدي وحيله كار ايدي . قوللرندن برينه كه عنود ديرلر ايدي ايتديكه بر جنكه مباشرت
اتدوكمز كبي سن اولا كيم ارباطه اردندن زخم ايرشدوره سن هرنه ديلرسك مالدن
وغيريدن سكا ويره يم ديدي . چون ابرهه وارباط بربرينه مقابل اولديلر ارباط ابرهه
نك يوزيني حربه ايله زخمدار اتدي ودوداغي كسلدي اكا انكيچون اشرم لقب ديديلر .
اول حالده ايكن عنود ارباطك اردندن بر حربه اوردي در عقب قلج ايله چالوب اتندن
يقدي وقتل ايلدي . اندن صكره جمله عسكر ابرهه يه تابع اولدي يمن دياري جمله انك
اولدي . بو خبر چونكم نجاشي يه ايرشدي غايت بي حضور اولوب اندا يچديكه لشكر چكوب
يمنه كله وابرهه نك صاچين وصقالين تراش ايدوب خاكله برابر ايده . ابرهه بوني ايشيدوب
وافر پيشكشلر تدارك ايدوب نجاشي يه كوندروب عذر ديلدي . بز ايكيمز سنك قوللريكز

ارباط

ارباط عسکر ضبطن بلمیوب خلق کندودن شکایت ایدردی . برقولم انی قتل اتدی
اولکندی ایسه بن انک یرینه برقولم سنک اسمکه یمن دیارین ضبط ایدرم . انک
نامعقول ایشلریندن خوف اتدم که یمن دیاری الدن کیده . بنم همتم اولدر که دخی نیجه دیاری
الدکتوروب پادشاهمک تصرفنه الحاق ایدم . اندن باشندن وصقاللندن برنجه قیل
و یمن خاکندن برمقدار طپراق ارسال اتدی . و دیدیکه قولک نه مقداری اولدیکه عسکر چکوبن
زحمت چکه سن . ایشته قللرم و یمن خاکندن طپراق دیو ارسال اتدیکه یمینک یرینه
کلسون ایچون دیدی . بو عذری ینه مقبول کلوب انک قانندن کچدی . و برامر یازوب
ولایت یمنی اکا مقرر قلدی . و هرنه امر اولنورسه انقیاد ایده سن دیو تنبیه ایلدی .
وابرهه یمنه مالک اولوب احسن وجهله حکومت ایدوب کوندن کونه شوکتی دولتی
زیاده اولدی . تا برحده ایرشدیکه صنعاء یمنده برکنیسه بنا ایلدی که انک سببیله دولتی
و پادشاهلغی بیله ویردی .

فصل ابرهه‌نک صنعاده برکنیسه یاپوب قلیس نام اتدوکن بنا اتدوکیدر

علماء فن تواریخ رحمهم الله تعالی شویله
بیان اتدیلر که ابرهه‌نک کنیسه بناسنه سبب اول اولدیکه چونکم نجاشی جانبندن یمن
سلطنتی ابرهه‌یه مقرر اولوب نیجه ییل پادشاهلق اتدی . هر ییل موسم حجده زهاد و نیجه
کمسنه‌لر بیت الله زیارتنه کیدرلر یایاق و سوار یوله دوشرلر . سؤال اتدیکه بو جماعت

بو دكلو دقت و اهتمام ايله قند كيدرلر و مطلوبلري ندر . ايتديلر حرم مكه ده خليل
الله منسوب بر خانه واردر انك زيارتنه قصد ايدرلر . سؤال ايتديكه اول اوندن بنا
اولنمش در . ايتديلر طاشدن و بالچقدن كيف ما اتفق ياپلمشدر . لكن عند الله
قدري عرشدن يوجه در . ابرهه يه بر خيال خام يوزطوتديكه حجاز اسمنده بر كنيسه
ياپه تا كيم كعبه زيارتنه كمسنه ارتق وارميه . و اول كنيسه نك عمارتنده شويله دقت
اتديكه ربع مسكونده اكا نظير بر لطيف بنا كمسنه كورممش اوله . جميع اوستاد مهندسلري
اطراف و اكنافدن جمع ايدوب وانلره امر اتديكه بر بلند كنيسه ايده لر و شويله كوچك
ايده لركه كمسنه انك مثالن كورمش و ايشتمش اولميه . و جمله جوهريلردن انواع جوا
هر جمع ايده لر . و اوستاد نقاشلر كلوب انك در و ديوارين عجايب نقشلر ايله تز
يين ايده لر بر وجهله ترتيب اتديلركه عقللر حيران اولور ايدي . لكن . ربنا تقبل منا .
قوليله مشهور اولمق . و عند الله مبارك حجر الاسود ايله مزين اولمق حد امكاندن
طشره در . اول كنيسهٔ بنا اتدكدن صكره درلو قماشلر ايله اورتدي . يوزطقوز
قات اورتي اتدي و خلقي اكا تعظيم ايچون طواف اتمكه دلالت اتدي . و نجاشي يه عرض
اتديكه سنوكيچون بر كنيسا بنا اتدم كه خلق كلوب اني زيارت ايده لر . و مكيه وارمقدن
فراغت ايده لر . و سكا بوندن مثوبات حاصل اوله . اطراف جوانبه خبرلر ارسال

اتديلر

دیدی. نفس انی بلمزکه بن انلرك ایچون نلر یاراتدم و گزلدوم دیدی. ابن عباس رضی الله عنه
بو معنیدن ایتمشدر که. یدی قات یرلر و گوکلر تمام بری برینه اولاشسه و هر طرفدن
اوزنلغنه و اینینه چکلسه تمام جنتك گکشلکی انی اوزونی اشبو مقدار در دیدی.
واك الحق کیشیه که جنت ویریله تا که بیك یللق یول اوله یقینی ایراغی هب گورینه.
حق تعالی انك قوتینی ویره و نورین ارتورا که بیك یللق ایراق یری گورمکه قادر اوله.
و بوندن دخی بر عجب بر سوز دخی سویلدیکه جنت اهلندن بر کمسه جنت ایچنده نقدر
جنیلر وادم اوغلنلری وار ایسه قادر درکه یا الکون اول کمسه بونلرك جمله سن قونقلیه
یدوره ایچوره و هر برینه خلعتلر گیدوره رعایتلر ایده. اما نعمتدن و رزقدن بر سکك
قنادی قدر اکسلمیه حق تعالی نك قدرتیله. و سدی رحمة الله علیه بر سوز دیدی گناه
گناهکار قوللره بیوك مشتلق در اولو بشارتدر. ایتدیکه یدی قات یرلری و یدی
قات گوکلری جمع ایدوب بونلری کسوب قطع ایلسلر شویلکه باشدن باشه خردل
دانسی قدر اولسه قیمه کسر کبی اوفق طغریوب جمله سن خردل دانسی کبی ایلسلر. حق تعالی
نك بو خردل دانه لری قدر اوجماقلری واردر. ینه هر بر جنت بیوکلکی و گکشلکی
بو یرلر و گوکلر مقدارنجه اولا دیدی. وار قیاس ایله گور امدی که یرلر گوکلر نقدر
خردل دانه سی اوله. یا الکز بر طاغی کسوب حساب ایلسك قچ خردل دانسی اوله.

بوقنده قالدی که طاغلری دیلری وطاشی طپراغی طوغرایوب خردل دانه‌لری مقدارنجه
ایلیه • بونسنه حسابنی کلور یه عقلدی صیغر • بس حق تعالینک بو دانه قدر اوچمقلری
واردر • ینده هر بر جنت باشقه باشقه بیوکلکده وکنشلکده بو یرلرو
کوکلر قدردر • ای عالملرک کریم رحیم تکریسی • ای رحمتی بول پادشاه •
ای لطفی وکرمی چوق اله • بونهایتسز چوق جنتلرکده • واوجی بوجاغی یوق کنکش
مملکتلرکده • وبونجه اوچمقلرکده • بز کناهلو قوللرکه دخی بر اوجوکزی
عنایت ایلسک رحمتکدن نه اکسیله • وکرمکدن نه کدیله • یدی دکزدن
بر قطره کتمکله نه زیان کله • وکنشدن ذره اکسلمکله کنشه نه ضرر
ذره قدر
اوله • الهی اون سکز بیک عالملر عبادتله طولسه سنک خزینکده اصلا نسنه
ارتمز • واکر جمیع عالم خلقی عاصی اولورسه عزتکده ذره قدر نسنه اکسلمز •
الهی نفسه اویوب کناه اشلدم وعصیان اتدم • سکا نه اصی ونه زیان اتدم •
بلمزلکله یا کلدم خطا اتدم • کمسیه اتمدم بن بکا اتدم • الهی کچ اول عبا
دتدن نکه سکا اندن فایده اولمیه • وبغشله اول کناهی که سکا اندن زیان
وضرر کلمیه • الهی طاعتمز یوق • وطاعته غرورمز یوق • ولیکن خطامز
بی حساب وقصورمز چوق • الهی بنم سندن غیری رحمت ایدیجی تکریم یوق ••

اما

اما سنك بندن غيري عذاب ايدجك قوللرك جوق • الهي سن كلام قديمكده
فاعفوا واصفحوا • ديدك عفو ايلك ديدك وبر يرده دخي • لاتقنطوا • بيوردك
اميد وكوز كسمك ديدك • الهي هر قيودن اميدم كسدم • وهر چاره دن نوميد
قلدم • مغفرت ورحمت اميد يله لطفك او موب دركاهكه كلدم • كناهلرم
عفو ايله • وخطالرم بغشله • وكمال لطفكه لايق نه ايسه اني ايشله • ايشوم
سندن عنايته • وحبيبكدن شفاعته قالمشدر • وسوزم عنايتله شفاعته ختم
اولمشدر • رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت بيورمشدر كه جنتده هر بر
مؤمنه حق تعالى انجودن بر چادر ويره • يوكسكلكي كوكه برابر اوله •
درت بيك قزل التون قپوسي اوله • جميع اهل بيتي انك ايچنه كيره وطن طوته اوتوره
اوتاده كندوسي سلطان اوله ارالرنده • وديلدوكين اويه قوجه تصرف ايليه

سنه ١١٦٥ ربيع اول ١٨ ليلة الجمعه

م م غيري سي اني كورميه • شرح محمديه اسيري • م م

م م [illegible] رحمة الله عليه رحمة واسعا • م م

حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلمك اصحابي نه طريق اوزره ايسه انشته اول

طريق اوزره كيدنلر وكيدنلر اهل سنت وجماعت درلر و بو مخالف اولنلر

اولنلر اهل بدعت واهل ضلالت تسميه اولنور واهل سنت وجماعته مخالف

اولان طائفه بر ضلال التى (ابتدا) بولك طائفه ايدي امدي بونلري اوكت فهم ايده سن

انلر قدريه وجبريه ورافضيه وخارجيه وشيعيه ومرجيه درلر بعده

هر بري اون ايكشر فرقه اولوب يتمش ايكي اولدي بونك تفصيلي كتب كلامده

مذكوردر ودخي اهل بدعتدن اهل حقه مخالفت ايدنك اولكسي قدريه دركه

انلر معتزلي درلر بونك برله بو معتزلي طائفه سي احكام فقهيه نك اكثرنده

حنفيلردر اوكت دكله ودخي اهل سنت وجماعت رئيسلري ايكيدر بري ابو الحسن

اشعري در بونك مذهبي اوزره اولنلره اشعري دينلور وبرينه شيخ ابو منصور

ماتريدي در بونك مذهبي اوزره اولنلره ماتريديه دينلور وبرينه شيخ ابو منصور

ماتريدي دم بونك مذهبي اوزره اولنلره ماتريديه دينلور ماتريد سمرقند قريه لرندن بر

سمرقندده مدفوندر رحمة الله عليه رحمة واسعة

قريه نك اسمدر سمز امدي اعتقادده بزم مذهبمز ماتريدي در اعمالده مذهبمز حنفي در

شيخ ابو منصور ماتريدي محمد بن محمد بن محمود دركه انك عهدنده ايدي ماوراء النهرده اهل

سنت لفظني اكا واتباعنه اطلاق ايدرلر ايدي نتكم ساير مواضعده ابو الحسن اشعري

واشياعنه

واشیاء عنه اطلاق ایدرلردی • اول ایکی بزرکوار معاصرلردر • شیخ ابو منصور ثلث
وثلثین وثلثمائه ده وشیخ ابو الحسن اشعری اربع وعشرین وثلثمائه ده وفات ایتمشلردر •
وشیخ ابو الحسن اشعری سکز واسطه ایله ابو موسای اشعری یه رضی الله عنه منتهی اولور •
ترجمهٔ تاریخ لاری •••
••• ابو الحسن اشعریکه علی بن اسمعیل بن ابی نسردر • ترجمهٔ تاریخ لاری •••

خواجه ابو منصور ماتریدی رحمة الله تعالی الم خسته لکندن لیننه کرفتار اولمش • بر کیجه ده تیمش
کره ابدست الدی • ایتدیلرکه یا امام کندوکه نیچون بو قدر زحمت ویررسن • ایتدی بو کیجه
اولمالکه آخر کیجم اوله • اکر اجل کلورسه باری ابدستله بولسونکه پیغمبر صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر • من مات علی الوضوء مات شهیدا • اول کیجه چونکه خواجه دنیادن کتدی
بر کمسه انی دوشنده کوردی تیمش براق کتوروب اوکنده دتمشلر • اکا صوردیلرکه بوسنک
عمللرک عوض میدر • ایتدی یوق بو بنم دون کیجه الدوغم ابدستلروک عوضیدر • بنم عمللرمک
عوضین الله دن غیری بلمزدی • حلویات — وشافعی مذهبنده اولنلرک عباداتده ومعاملاتده
مذهبلری شافعیدر • وعقایدده مذهبلری اشعریدر • واشعری دیمک شافعی دیمکدر • واما
حنفی مذهبنده اولنلرک عباداتده ومعاملاتده مذهبلری حنفیدر • وعقائدده ماتریدیلردر •

م م اول اجلدن بزه ماتریدی درلر • وشافعی لره اشعری درلر • م م

م م م

وعن بريدة رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم اهل الجنة عشرون ومائة صف ثمانون
منها من هذه الامة واربعون من ساير الامم • مصابيح • قال القرطبي رحمه الله تعالى روي
عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال يكون الخلايق يوم القيمة مائة وعشرون صفا طول كل
صف مسيرة اربعين الف سنة وعرض كل صف مسيرة عشرين الف سنة قيل يا رسول الله كم
المؤمنون قال ثلاث صفوف قيل له والمشركون قال مائة وسبعة عشر صفا قيل فما
صفة المؤمنين من الكافرين قال المؤمنون كالعشرة البيضا في جلد الثور الاسود • وذكر
هذا الحديث القتيبي في عيون الاخبار له قلت وشهد لصحته حديث بعث النار فقد روى مسلم
والبخاري عن ابي سعيد الخدري رضي الله عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول الله عز وجل
يا ادم اخرج بعث النار قال يا رب وما بعث النار قال من كل الف تسعمائة وتسعة وتسعين
الى النار وواحد الى النار و واحد الى الجنة قال فذلك حين يشيب الصغير وتضع كل ذات حمل
حملها وترى الناس سكارى وما هم بسكارى ولكن عذاب الله شديد • قال فاشتد ذلك
عليهم قالوا يا رسول الله اينا ذلك الرجل فقال ابشروا فان من يأجوج ومأجوج الفا
ومنكم رجل واحد • علوم فاخره وروى بن المبارك عن كعب انه قال ان الله تبارك وتعالى يقول
لاهل الجنة اذا دخلوها ان لكل ضيف جزورا واني اجزركم اليوم حوتا وثورا فيجزر لاهل الجنة اللهم
بجودك لا تحرمنا من خير ومن علينا من خزائن فضلك تامل رحمك الله هذه الرحمة العظيمة

لانا

لانا قدمنا انه روي عن النبي صلى الله عليه وسلم انه قال يكون الخلائق يوم القيمة مائة وعشرين صفا
طول كل صف مسيرة اربعين الف سنة وعرض كل صف عشرون الف سنة قيل يا رسول الله
كم المؤمنون قال ثلاث صفوف قيل له والمشركون قال مائة وسبعة عشر صفا فتامل رحمك
الله كثرة المؤمنين الداخلين الجنة وهم على مقتضى هذا الحديث ثلاثة صفوف طول كل صف
مسيرة اربعين الف سنة وعرض كل صف عشرون الف سنة ثم ان طول كل واحد من اهل
الجنة ستون ذراعا في عرض سبعة اذرع ثم انهم كلهم يكفيهم زيادة كبد النون ويشبعهم وقد
قدمنا حديث مالك المذكور في القيبة وان الحوت يظل يسبح في انهار الجنة فاذا امسى نهزه
الثور بقرنه فاكلوا من لحمه وانظر عظم هذه الانهار التي يسبح فيها هذا الحوت العظيم فسبحان
القادر على كل شيء ما اعظم عجائب قدرته • جعلنا الله تعالى ممن انتفع بفكرته في عجائب ملكوته

بفضلك

اللهم لا تحرمنا من هذا الخير المتسع من العلوم الفاخرة في النظر في امور الاخرة

وقال موسى ابن يسار قال رسول الله صلى الله عليه وسلم ان الله جل ثناؤه لم يخلق خلقا ابغض عليه من الدنيا
وانه منذ خلقها لم ينظر اليها • وروي ان سليمان ابن داود عليهما السلام مر في موكبه والطير تظله
والجن والانس عن يمينه ويساره فمر بعابد من عباد بني اسرائيل فقال والله يا ابن داود لقد اتاك
الله ملكا عظيما قال فسمع ذلك سليمان فقال لتسبيحة في صحيفة مؤمن خير مما اعطي ابن داود
فان ما اعطي ابن داود يذهب والتسبيحة تبقى • وروي في اخبار ادم صلى الله عليه وسلم

انه لما اكل من الشجرة تحركت معدته لخروج الثفل ولم يكن مجعولا في شيء من اطعمة الجنة الا في هذه
الشجرة فلذلك نهيا عن اكلها قال فجعل يدور في الجنة فامر الله تعالى ملكا يخاطبه فقال قل له
اي شيء تريد هنا فقال ادم عليه السلام اريد ان اضع ما في بطني من الاذى فقيل للملك قل له في
اي مكان تضعه اعلى الفرش ام على السرر او على الانهار او تحت ظلال الاشجار هل ترى هاهنا
موضعا يصلح لذلك ولكن اهبط الى الدنيا • وروي ان ادم عليه السلام كان بعض اولاده الصغار
يصعدون على بدنه وينزلون يجعل لهم احدهم رجله على اضلاعه كهيئة الدرج فيصعدون
على رأسه ثم ينزل على اضلاعه كذلك وهو مطرق الى الارض لا ينطق ولا يرفع رأسه فقال له
بعض ولده يا ابت اما ترى ما يصنع هذا بك لو نهيته عن هذا فقال يا بني اني رايت ما لم تروا
او علمت ما لم تعلموا اني تحركت حركة واحدة فاهبطت من دار الكرامة الى دار الهوان ومن دار النعيم
الى دار الشقا فاخاف ان تحرك حركة اخرى فيصيبني ما لا اعلم • احياء علوم الدين م م

حكايات الاسخيا عن محمد ابن المنكدر عن ام ذر وكانت تخدم عايشة رضي الله عنها
قالت ان ابن الزبير بعث اليها بمال في غرارتين ثمانين ومائة الف درهم فدعت بطبق فجعلت
تقسمه بين الناس فلما امست قالت يا جارية هلمي فطوري فجاءتها بخبز وزيت فقالت لها
ام ذر ما استطعت فيما قسمت اليوم ان تشتري لنا بدرهم لحما تفطر عليه فقالت لو كنت
ذكرتيني لفعلت • وكان ابو مرشد احد الكرام فمدحه بعض الشعرا فقال للشاعر والله ما عندي

149

ما اعطيك ولكنني قدمني للقاضي وادعي علي بعشرة الف درهم حتى اقر لك بها ثم احبسني فان
اهلي لا يتركوني محبوسا فعل ذلك فلم يمس حتى دفعت عشرة الف درهم واخرج ابو مرثد من
الحبس • وقال ابو الحسن المدايني خرج الحسن والحسين وعبد الله ابن جعفر رضي الله عنهم حجاجا
ففاتتهم اثقالهم فجاعوا وعطشوا فمروا بعجوز في خبالها فقالوا هل من شراب فقالت نعم
فاناخوا اليها وليس لها الا شويهة في كسر الخيمة فقالت احلبوها واشربوا لبنها ففعلوا
ذلك ثم قالوا لها هل من طعام فقالت لا الا هذه الشاة فليذبحها احدكم حتى اهيي لكم ما تا
كلون فقام اليها احدهم فذبحها وكشطها ثم هيات لهم طعام فاكلوا فقاموا حتى بردوا
فلما ارتحلوا قالوا لها نحن نفر من قريش نريد هذا الوجه فاذا رجعنا سالمين فالمي بنا فانا
صانعون بك خيرا ثم ارتحلوا فاقبل زوجها فاخبرته بخبر القوم والشاة فغضب الرجل وقال
ويلك تذبحين شاتي لقوم لا تعرفيهم ثم تقولين نفر من قريش قال ثم بعد مدة الجاتهما الحاجة
الي دخول المدينة فدخلاها وجعلا ينقلان البعر اليها ويبيعانه ويتعيشان بثمنه فمرت
العجوز ببعض سكك المدينة فاذا الحسن ابن علي رضي الله عنهما جالس على باب داره فعرف
العجوز وهي له منكرة فبعث الحسن غلامه ودعا العجوز وقال يا امة الله اتعرفيني قالت لا
قال انا ضيفك يوم كذا وكذا قالت العجوز بابي انت وامي انت هو قال نعم ثم امر الحسن
رضي الله عنه فاشتروا لها من شياه الصدقة الف شاة وامر لها معها بالف دينار وبعث بها

مع غلامه الي الحسين رضي الله عنه فقال لها الحسين بكم وصلك اخي فقالت له بالف شاة والف

دينار فامر لها بمثل ذلك ثم بعث بها مع غلامه الي عبد الله ابن جعفر رضي الله عنه فقال

لها بكم وصلك الحسن والحسين فقالت بالفي شاة والفي دينار فامر لها عبد الله بالفي شاة والفي

دينار وقال لها لو بدات بي لاتعبتهما فرجعت العجوز الي زوجها باربعة الالاف شاة واربعة

الالاف دينار • وقيل انفذ هارون الرشيد الي مالك ابن انس رضي الله عنه خمسمائة دينار

فبلغ ذلك الليث ابن سعد فانفذ اليه الف دينار فغضب هارون فقال اعطيته خمسمائة

دينار وتعطيه الفا وانت من رعيتي فقال يا امير المؤمنين ان لي كل يوم من غلتي الف دينار

واستحييت ان اعطي مثله اقل من دخل يوم وحكي انه لم تجب عليه الزكوة مع ان دخله في كل يوم

الف دينار • وروي ان امرأة سالت الليث ابن سعد شيئا من عسل فامر لها بزق فقيل له

انها طلبت شيئا من عسل فامرة لها بزق فقال انها سالت علي قدرها ونعطيها علي قدر النعمة

علينا • وكان الليث ابن سعد لا يتكلم كل يوم حتي يتصدق علي ثلاث مائة وستين مسكينا •

وقال الشيخ ابو سعيد الحركوسي النيسابوري سمعت محمد ابن محمد الحافظ يقول سمعنا الشافعي المجاور

بمكة قال كان بمصر رجل عرف بان يجمع للفقرا شيئا فولد لبعضهم ولد فجيت اليه فقلت

ولد لي مولود وليس معي شيء قال فقام معي ودخل جماعة فلم يفتح لي شيء فجاء الي قبر رجل و

جلس وقال رحمك الله كنت تفعل وتصنع ودرت اليوم وكلفت جماعة دفع شيء لمولود فلم

يتفق لي

150

يتفق لي شيء ثم قام واخرج دينارا وكسر نصفين وناولني بنصفه وقال هذا دين عليك الي
ان يفتح الله عليك بشيء فاخذته وانصرفت فاصلحت ما اتفق لي به وذلك المحتسب
اتاه ذلك الرجل في منامه فقال قد سمعت جميع ما قلت وليس لنا اذن بالجواب ولكن
احضر منزلي وقل لاولادي يحفروا مكان الكانون ويخرجوا قرابة فيها خمسمائة دينار
فاحملها الي هذا الرجل فلما كان الغد تقدم الي منزل الميت وقص لهم القصة فقالوا له اجلس
وحفروا الموضع واخرجوا الدنانير وجاؤا بها فوضعوها بين يديه فقال هذا مالكم وليس
لرؤياي حكم فقالوا هو يتساخا ميتا ونحن لا نتساخا احيا فلما الحوا عليه حمل الدنانير
الي الرجل صاحب المولود وذكر له القصة فقال فاخذ منها دينارا فكسره بنصفين واعطاه
النصف الذي اقرضه وحمل النصف الثاني وقال يكفيني هذا تصدق به على الفقرا قال ابو
ابو سعيد فما ادري اي هؤلاء اسخي

احياء علوم الدين للامام الغزالي

رحمه الله تعالى

رب يسر ولا تعسر رب تمم بالخير

نه يرلرده نه كوكلرده نه صاغ وصول اوك وارنده بويدر شش جهتدن اول كه بو قدر
هيچ مكان الله خدا واردر ولى وارلغينه يوق اول وآخر بينه وارلغى كندودن
بودر اقوال وصف الله بو عالملر يوغيكن اول وار ايدى قادر قيوم دكلدر
كمسيه محتاج كه محتاج جمله غير الله صفات باكمال ايله او دائم متصفدر هم
دخى نقصان صفتلردن بريدر حضرت الله ثبوتيه صفات ذاتى علم ايله
ارادتدر حيوة قدرت خلق وبصر سمع كلام الله دخى حيدر حيلة
جملة حيه مخالفدر دم لحم اكل شرب ايله دكلدر هيچ حياة الله
عليم اولدر كه علمينه ايرشمز كمسه نك علمى احاط ايلمشدر جملة
اشياء علم الله سميعدر ايشدر هم هر كلامى سرى ايله جهرى
منزهدر اذندن اول صفتدر سمع الله بصير اولدر حقيقتده جميع
اشيايه ناظردر ولى كوزدن منزهدر دينور اماكه غير الله
جميع اشيايه قادر يرادر هم مريد اولدر دلدوكى اولور پيدا على
وفق مراد الله متكلمدر اماكه مبرادر لساندن اول حروف لفظ
صوت ايله دكل وصف كلام الله عباديدر حقكه يرلرده وكوكلرده
ملكلر

152

بلکل کم قران عظیم ایچنده اون یدی یرده وقف اتسه کافر اولور

اوّل سورهٔ بقرده فلمّا اضاءت وقف ایروب ذهب الله بشلسه

ایکنجی فقال الله وقف ایروب موتو بشلسه

اوچنجی قالوا ان الله فقیر وقف ایروب نحن اغنیا بشلسه

وقالت الیهود وقف ایروب ید الله بشلسه

ان الله وقف ایدوب ثالث ثلثة بشلسه

ومالنا وقف ایدوب لا یؤمنون بشلسه

وقالت الیهود وقف ایروب عزیر ابن الله

